

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras

Valued Upasaka, valued Upasika

This is a Work Edition!

1.Edition 01.01.2017

Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project
on sangham.net.

Only for personal use.

If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here:

<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់

នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ!

1.Edition 01.01.2017

សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ច
ការនេះ។

សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពី

ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net

សូមអនុមោទនា!

វិធីយបិដក

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្ការថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

វេរញ្ញកណ្ណា

[១]សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្បែរដើមស្តៅ ជាលំនៅរបស់នឿរុយ ក្ស ជិតស្រុកវេរញ្ញា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃមានប្រមាណច្រើន ចំនួន៥០០រូប ។ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ **ក្រុង អដ្ឋកថា ព្រាហ្មណ៍នេះ ឈ្មោះឧទយៈ ដែលហៅថា វេរញ្ញៈ គឺហៅតាមនាមស្រុកវេរញ្ញា ជាស្រុក របស់គាត់នៅ]** បានឮច្បាស់ (នូវដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្ចាស់គ្នាយើង បាន ឮថា ព្រះសមណគោតម ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកគង់នៅ ក្បែរដើមស្តៅ ជាលំនៅរបស់នឿរុយក្ស ជិតស្រុកវេរញ្ញា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃមានប្រមាណច្រើន ចំនួន៥០០រូប។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះ ឮខ្លួនខ្លាយ សុះសាយ យ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់ យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញោយរធម៌ទាំងពួង ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ គឺសេចក្តីចេះដឹងនិងក្រឹត្យ ដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោក វិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរ ដោយសីលាទិគុណ

រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន បាន ថា សត្តា ទេវមនុស្សានិ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធា ព្រោះ ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មី ទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ចំពោះព្រះអង្គនូវលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់ញ៉ាំងនូវពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស ហើយទ្រង់ប្រកាស ទ្រង់សំដែងធម៌ ពីរោះបទដើម បទកណ្តាលនិងបទចុង ព្រះអង្គប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ត និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូ ណ៍បរិសុទ្ធទាំងអស់ ក៏ដំណើរដែលបានឃើញ បានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាព យ៉ាងហ្នឹង ជាការប្រពៃពេក ។

[២] គ្រានោះ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យរាក់ទាក់ សំណេះសំណាលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួររព្វកល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏ សមគួរ។ កាលដែលវេរញ្ញព្រាហ្មណ៍អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ផ្តើមពាក្យនេះក្រាបទូលព្រះដ៏ មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានឮពាក្យថា ព្រះសមណគោតម មិនសំពះ មិន ក្រោកទទួលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលចាស់គ្រាំគ្រា ជាព្រឹទ្ធាចារ្យ មានអាយុច្រើន រស់នៅបានយូរ ឆ្នាំមកហើយ មានអាយុក៏ជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ច័យវ័យហើយ ទោះបីគ្រាន់តែអញ្ជើញហៅរក ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិនធ្វើ) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពាក្យ ដែលខ្ញុំបានឮមកនោះ ជាប្រាកដថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចម្រើន មិនសំពះ មិនក្រោកទទួល ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលចាស់គ្រាំគ្រា ជាព្រឹទ្ធាចារ្យ មានអាយុច្រើន រស់នៅយូរឆ្នាំមកហើយ មានអាយុក៏ជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ច័យវ័យហើយ ថា សូម្បីត្រឹមតែអញ្ជើញហៅរកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិនធ្វើ) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កិច្ច មានមិនសំពះជាដើម នោះ ជាទំនងពុំសមគួរឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោក (នេះ) ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណាមួយ ល្មមឲ្យតថាគតសំ

ព្រះ ឬក្រោកទទួល ឬអញ្ជើញហៅរកឲ្យអង្គុយលើអាសនៈនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថាបើ
តថាគតសំពះអ្នកណា ឬក្រោកទទួលអ្នកណា ឬអញ្ជើញហៅរកអ្នកណាឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ
ក្បាលរបស់អ្នកនោះ នឹងដាច់ធ្លាក់ចេញចាក-ក ។ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ ក៏ពោលពាក្យច្រឡោះបោះទៅ
រកព្រះសាស្តាថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិទេតើ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះ
សមណគោតមជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ពីព្រោះរសជាតិ គឺ រូប សម្លេង ក្លិន ឌីជារស សម្ផស្ស ទាំងប៉ុន្មាននោះ តថាគតបានលះស្រឡះ
ហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីងដូចជាដើម
ឆ្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានបែបភាពតទៅ
ទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេ
ថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិន
មែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
គ្មានគ្រឿងបរិភោគទេតើ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុ
ជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សគ្មានគ្រឿងបរិភោគ ដែលគេថានោះត្រូវ
ហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះគ្រឿងបរិភោគ គឺ រូប សម្លេង ក្លិន រស សម្ផស្សទាំងប៉ុន្មាននោះ
តថាគតបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យ
អស់រលីង ដូចជាដើមឆ្នោតដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌
លែងមានបែប ភាពតទៅទៀតហើយ ជាធម៌មិនមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតទេ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សគ្មានគ្រឿងបរិភោគនោះ គឺជាសំដីត្រូវ
ត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍
ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការ ថាមិនត្រូវធ្វើទេតើ ។ ព្រះសាស្តា
ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះ
សមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយធ្វើកាយទុច្ចរិត វចី

ទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិតឡើយ តថាគតតែងនិយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយ ធ្វើនូវធម៌
ទាំងឡាយជាអកុសលដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះ
សមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើនោះ គឺជាសំដីត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង
ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតម
ដ៏ចម្រើន ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតើ ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់
ផ្តិល ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយថា ឲ្យសត្វកាត់ផ្តា
ច់ផ្តិលនូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគតតែងនិយាយថា ឲ្យសត្វកាត់ផ្តាច់នូវធម៌ទាំងឡាយ ជា
អកុសលដ៏អាក្រក់ ច្រើនយ៉ាងនោះចេញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម
ជាអ្នកពោលពាក្យផ្តាច់ផ្តិលនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯង
និយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកខ្ពើមរអើមណាស់ទេតើ
។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះ
សមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ តថាគតខ្ពើម
សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត តថាគតខ្ពើមសេចក្តីប្រកបចិត្តផ្នែកផ្តិតទៅរក
អកុសលធម៌ ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ (នោះណាស់) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា
ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើមនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែល
អ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកបំផ្លាញទេតើ ។
ព្រះលោកនាថជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេ
ថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ តថាគត
សំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែលបំផ្លាញបង្កនូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគតសំដែងធម៌ចំពោះ
ផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែល រំលាងបង្កនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែល
អ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវ
ត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នក
ដុតកំដៅទេតើ ។ ព្រះសព្វញ្ញជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង

គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកដុតកំដៅ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយថា ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅ ក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅ ក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើ វត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីងដូចដើមឆ្នោតដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅ ទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាង មុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏ អាក្រក់ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯងបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមឆ្នោត ដែលគេ ក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះ សមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅនោះគឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នក ឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សឥតកំណើតទេតើ ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពិតមែនហើយ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផង គេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើត ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះកិរិយាដេកក្នុងគភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពតទៅមុខទៀត បើអ្នកណាបានលះបង់ ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជា ដើមឆ្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកឥតកំណើត ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កិរិយាដេកក្នុង គភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពតទៅមុខទៀត (នោះ) តថាគតឯងបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយបានធ្វើវត្ថុសម្រាប់ កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមឆ្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀត ហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខ

ទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើតនោះ គឺ ត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ ។

[៣]ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចជាពងមាន់ទាំងឡាយ៨ក្តី ១០ក្តី ១២ក្តី ពងមាន់ទាំងនោះ គឺ មេមាន់ក្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅដោយប្រពៃហើយ ឲ្យចាប់កូនវាជាមេដោយប្រពៃ ហើយ (លុះដល់វេលាញាស់) ក៏បណ្តាកូនមាន់ទាំងនោះ កូនមាន់ណា ទំលាយសម្បកពង ដោយ ចុងក្រចកជើង ឬដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមកដោយស្រួលមុនគេបំផុត បើដូច្នោះ តើអ្នក ផងគួរហៅកូនមាន់នោះថា កូនច្បង ឬកូនពៅហ៍ ។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ ចម្រើន (កូនមាន់នោះ) គេគួរហៅថា កូនច្បង ព្រោះវាជាបងគេបំផុត ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលបើពពួកសត្វ ដូចជាពងមាន់ កើតហើយ មានអវិជ្ជាគឺសេចក្តីល្ងង់ ដូចជា សម្បកពងកំពុងរូបវិតក្នុងលោក មានតែតថាគតម្នាក់ឯង ដែលទំលាយសម្បកពង គឺសេចក្តីល្ងង់ ហើយត្រាស់ដឹងខ្លួនឯងដោយប្រពៃនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ដែលមិនមានគុណជាតឯទៀត ប្រសើរជាងឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតឯងជាចម្បង ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុតជាងសត្វលោក ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្យាយាម តថាគតបានតាំងផ្អែមហើយ មិនបន្ទូបន្ទូយទេ ទាំងស្មារតី តថាគតក៏ ប្រុងមិនឲ្យមានភ្នាត់ កាយសោត ក៏ស្ងប់រំងាប់មិនក្រវល់ក្រវាយ ចិត្តក៏នឹងល្អ ជាចិត្តមានអារម្មណ៍ តែមួយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតឯង លុះដល់ប្រាកដ ជាស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ប្រាកដជាស្ងាត់ ចាកធម៌ទាំងឡាយ ជាអកុសលហើយ ក៏ចូលដល់បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈ មាន បីតិ និងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ជាអារម្មណ៍នៅហើយ។ លុះតថាគត ចូលទៅជិត រំងាប់វិតក្កៈ វិចារៈ រួចហើយ ក៏បានចូលដល់ទុតិយជ្ឈាន ជាទីផ្ទះផងប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មាន សភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក គ្មានវិតក្កៈ វិចារៈ មានតែបីតិ និងសុខ កើតពីសមាធិនៅហើយ ។ លុះ លះបង់បីតិចេញហើយ តថាគតជាបុគ្គលព្រងើយ មានសតិ មានសេចក្តីដឹងច្បាស់នៅហើយ តថាគតសោយសុខដោយកាយផង អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ តែងសំដែងនូវបុគ្គល ដែលបានតតិយ ជ្ឈានណា ថាជាបុគ្គលមានចិត្តព្រងើយ ជាអ្នកមានស្មារតី មានប្រក្រតីនៅជាសុខ តថាគតក៏បាន ដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះហើយនៅ។ ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីសុខផង ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីទុក្ខ ផង ព្រោះរំលត់នូវសោមនស្ស និងទោមនស្ស អំពីមុនផង តថាគតបានចូលដល់ចតុត្ថជ្ឈានឥត

ទុក្ខ ឥតសុខ មានសតិដ៏ស្អាតព្រោះឧបេក្ខាហើយនៅ។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិន
មានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងជឹង មិនញាប់ញ័រ
យ៉ាងនេះហើយ តថាគតឯង ក៏បានបង្កើនចិត្តចូលទៅ ក្នុងបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ (ញាណជា
គ្រឿងរព្វកជាតិមុនបាន) ។ តថាគតឯង ក៏រព្វកជាតិដែលបានអាស្រ័យនៅមកអំពីមុន ជាអនេក
ជាតិ។ រព្វកជាតិបានដូចម្តេច ។ រព្វកបាន១ជាតិ ២ជាតិ ៣ជាតិ ៤ជាតិ ៥ជាតិ ១០ជាតិ ២០ជាតិ
៣០ជាតិ ៤០ជាតិ ៥០ជាតិ ១០០ជាតិ ១ពាន់ជាតិ ១សែនជាតិក៏បាន រព្វកបានច្រើនសំដែងកប្ប
ច្រើនវិវដ្តកប្ប ច្រើនសំដែងវិវដ្តកប្បក៏បាន ដូច្នោះថា តថាគតបានកើតក្នុងភពឯណោះ មានឈ្មោះ
យ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាង
នេះ មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ តថាគតច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ហើយបានទៅកើតក្នុងភពឯណោះ
ដែលទៅកើតក្នុងភពនោះ តថាគត ក៏មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាង
នេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ តថាគតឯង
ច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងភពនេះ ។ តថាគតរព្វកតាមនូវជាតិ ដែលអាស្រ័យនៅ
ពីមុន បានច្រើនជាតិ ព្រមទាំងអាការៈ ព្រមទាំងឧទ្ទេសយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បឋមវិជ្ជានេះ
ហើយ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជាដំបូងនៃរាត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្ចាត់បាត់ទៅ
សេចក្តីចេះដឹងប្រាកដ ក៏កើតឡើង ឯងត្រាស់ដឹងខ្ចាត់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគត ដែលកំពុង
អង្គុយប្រុងស្មារតី មិនប្រហែសធ្វេសខំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តមូលស្នូលឥតមាននឹកនា
ដល់កាយ និងជីវិតឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយ ដែលបាននូវបឋមវិជ្ជានុ៎ះដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាបឋមវិជ្ជាដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ដូចជាកូនមាន់ញាស់ចេញចាក
សម្បកពង ។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួនបរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជា
ចិត្តទន់សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងជឹងមិនញាប់ញ័រយ៉ាងនេះហើយ តថាគតទើបបង្កើនចិត្តចូល
ទៅក្នុងញាណ ដែលនាំឲ្យបានត្រាស់ដឹងនូវចុតិ និងបដិសន្ធិនៃសត្វទាំងឡាយ គឺចុតុបបាត
ញាណ ។ តថាគតពិចារណាមើលនូវសត្វទាំងឡាយ ដែល ច្យុត និងចាប់បដិសន្ធិទាបថោក និង
ឧត្តម មានសណ្ឋានល្អ និងអាក្រក់ ទៅកាន់សុគតិ និងទុគ្គតិដោយចក្ខុដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ ក្រៃ
លែងជាងចក្ខុរបស់មនុស្សសាមញ្ញ ក៏ឃើញច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្មថា

អើហ្ន៎ សត្វទាំងអម្បាលនេះ ប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោ
ទុច្ចរិត ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំនូវកម្ម ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ និយាយតិះដៀលអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ សត្វទាំង
នោះ លុះដល់រំលាងខន្ធ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតឯអបាយ [កំណើតសត្វតិរច្ឆាន] ទុគ្គតិ [ប្រេត
វិស័យ] វិនិបាត [អសុរកាយដែលមានមហិទ្ធិឬទ្ធិដូចរាហូអសុរិន្ទជាដើម] នរក [លោកដែលគ្មានសេ
ចក្តីចំរើនមានប្រការច្រើន មានអវចិនរកជាដើម] មួយសោត អើហ្ន៎ សត្វទាំងអម្បាលនេះ ប្រកប
ដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចីសុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាសម្មាទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំនូវ
កម្ម ជាសម្មាទិដ្ឋិ មិនតិះដៀលអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ សត្វទាំងអម្បាលនោះ លុះដល់រំលាងខន្ធ
បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតក្នុងលោក គឺសុគតិ [សង្រ្គោះយកគតិរបស់មនុស្សចូលផង] និងស្ថាន
សួគ៌ [ចំពោះយកគតិនៃទេវតាតែម្យ៉ាង]។ តថាគតពិចារណាមើលនូវសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុត
នឹងចាប់បដិសន្ធិ ទាបថោក និងឧត្តម មានសណ្ឋានល្អ និងអាក្រក់ ទៅកាន់សុគតិ និងទុគ្គតិ ដោយ
ចក្កដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ ក្រែលែងជាងចក្ករបស់មនុស្សសាមញ្ញ ក៏ឃើញច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ
ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី២នេះឯងហើយ ដែល
តថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជា កណ្តាលនៃរាត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្លៅបាត់ទៅ សេចក្តីចេះ
ដឹងប្រាកដក៏កើតឡើង ដឹងតិចខ្ពស់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគតដែលកំពុងប្រុងស្មារតី មិន
ប្រហែសធ្វេស ខំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តមូលស្ទឹងឥតមាននឹកនាដល់កាយ និងជីវិត
ឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយដែលបាននូវវិជ្ជាទី២ នុះដូច្នោះដែរ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជា
វិជ្ជាទី២ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ដូចជាកូនមាន់ដែលញាស់ចេញចាកសម្បកពង។
កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ សម
គួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងដឹងមិនញាប់ញ័រ យ៉ាងនេះ ហើយ តថាគតទើបបង្កើនចិត្តចំពោះទៅក្នុង
ញាណជាហេតុឲ្យបានអស់ទៅនៃ អាសវៈទាំងឡាយ គឺអាសវក្ខយញាណ តថាគតក៏ដឹងប្រាកដ
តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា
នេះជាសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាបដិបទាឲ្យបានដល់នូវសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹង
ប្រាកដតាមពិតថា ធម៌ប៉ុណ្ណោះជាអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថាធម៌នេះជាហេតុនាំឲ្យ កើតអាសវៈ
ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាបដិបទាឲ្យ

បានដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ កាលដែលតថាគតដឹងយ៉ាងនេះ តថាគតឃើញយ៉ាងនេះ ចិត្ត
តថាគតក៏ផុតចាកគ្រឿងត្រាំគឺកាមផង គឺភពផង គឺអវិជ្ជាផង កាលបើចិត្តតថាគតបានរួចផុត
ស្រឡះហើយ ប្រាជ្ញាក៏កើតប្រាកដដល់តថាគតថា ចិត្តរួចផុតស្រឡះចាកអាសវៈហើយ ទាំង
តថាគតក៏ដឹងច្បាស់ថា កំណើតរបស់អញអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់
ហើយ សោឡសកិច្ច អញក៏បានធ្វើស្រេចហើយ កិច្ចដទៃ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី៣ នេះហើយ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជាបំផុតនៃ
រាត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្លៅខ្លាត់បាត់ទៅ សេចក្តីចេះដឹងប្រាកដក៏កើតឡើង ងងឹតខ្លាត់បាត់ទៅ
ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគតដែលកំពុងអង្គុយប្រុងស្មារតី មិនប្រហែសធ្វេស ខំប្រឹងដុតបំផ្លាញ
កិលេស មានចិត្តមូលស្នូងឥតមាននឹកនាដល់កាយ និងជីវិតឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយ ដែល
បាននូវវិជ្ជាទី៣ នុះដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការត្រាស់ដឹងរបស់តថាគត ជាគំរប់ៗនេះ ដូច
គ្នានឹងការញាស់ចេញរបស់កូនមាន់អំពីសម្បកពង ។

[៤] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបបង្គំ
ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គជាចម្បងជាងមនុស្ស ប្រសើរបំផុត
ជាងមនុស្ស បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏
ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសម្តែង
ហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេ
ផ្តាប់ចុះឲ្យផ្លូវឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោត
ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងទិស ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយ
គិតថា មនុស្សមានភ្នែករមែងមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គនោះសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏
ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរព្យក ចាប់ដើម តាំងពីថ្ងៃនេះទៅសូមព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើនជ្រាប នូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់សរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត មិនតែ
ប៉ុណ្ណោះទេ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទទួលនិមន្តគង់ចាំវស្សាជិតស្រុកវេរញ្ញាមួយអន្លើដោយភិក្ខុ
សង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ព្រមទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព [ទទួលនិមន្តដោយស្ងៀម] ។

លំដាប់នោះ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ដឹងច្បាស់ថា ព្រះអង្គទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយ បង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណដើរចេញទៅ ។

[៥]សម័យនោះឯង ស្រុកវេរញ្ញាកើតអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបាន ដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ក៏ស្លាប់ មានឆ្នឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរ បើលុះតែមាន ស្វាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះព្យាយាមស្វែងរកអាហារបាន ដោយកម្រក្រៃពេក។ សម័យនោះ មានពួកឈ្មួញសេះនៅក្នុងឧត្តរាបថប្រទេស នាំសេះចំនួន៥០០ ចូលមកនៅសម្រាកក្នុងស្រុកវេរញ្ញា ក្នុងរដូវវស្សា។ ពួកឈ្មួញដែលនៅក្នុងរោងសេះទាំងនោះ ក៏បានបញ្ញត្តិគ្នាឲ្យប្រគេនបាយក្រៀមចំនួន១នាឡិកាម្នាក់ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ លុះដល់ពេលបុព្វ ណ្ណសម័យស្រម័យជាចំណែកខាងដើមនៃថ្ងៃ គឺពេលព្រឹកព្រលឹម ភិក្ខុទាំងឡាយស្ងៀកស្ងៀងទ្រង់ ចិវរ និងបាត្រនាំគ្នាចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុកវេរញ្ញា ក៏មិនប្រទះបានអាហារបិណ្ឌបាតសោះ ឡើយ ទើបទៅបិណ្ឌបាតខាងពួកឈ្មួញឯរោងសេះវិញ ក៏បានបាយក្រៀម១នាឡិកាម្នាក់ ហើយ វិលមកអាហារមយកបាយក្រៀមនោះបុកក្នុងត្បាល់រួចនាំគ្នាឆាន់។ ចំណែកខាងព្រះអានន្ទដ៏មាន អាយុ យកបាយក្រៀម១នាឡិកា កិនក្នុងត្បាល់រួចហើយយកទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គក៏ ទ្រង់ទទួលសោយបាយក្រៀមនោះ។ វេលានោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានឮសូរត្បាល់ និងអង្រែនោះដែ រ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ បានជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន បានជ្រាបហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគត ទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរនូវការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ កម្មដែលមិនប្រកបដោយ ប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកប ដោយប្រយោជន៍ ទាំងឡាយ ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគទាំង ឡាយ ទ្រង់តែងសួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសម្តែងនូវធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិរូសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះ អានន្ទដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ សូរសម្លេងនោះជាសូរត្បាល់អង្រែឬអ្វី។ ទើប ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលរឿងនុំឲ្យព្រះដ៏មានព្រះភាគជ្រាបគ្រប់ប្រការ។ ព្រះអង្គត្រាស់

សសើរថា ត្រូវហើយអានន្ទ ប្រពៃហើយអានន្ទ អ្នកឯងរាល់គ្នាជាសប្បុរសឈ្នះវិសេសហើយ បណ្តាលជនខាងក្រោយគេនឹងនឹកចង់ឲ្យនូវចង្កាន់ដែលគេចំអិន ដោយអង្គរស្រូវឡាយ ព្រមទាំងមូបលាយដោយសាច់ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសារ (ដល់អ្នករាល់គ្នា) ។

[៦]ត្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់បានក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព រួចហើយក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលស្មើសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថាសូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ឥឡូវនេះ ស្រុកវេរញ្ជាកើតអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ក៏ស្លាប់មានផ្ទឹងស (ដេរជាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យ សម្បត្តិ ល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរ បើលុះតែមានស្លាកាន់ជាសំគាល់នោះទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះ នឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស ផ្ទៃខាងក្រោមនៃផែនដីនេះ មានឱជារសផ្អែមដូចទឹកឃ្នុំ ដែលស្អាតបរិសុទ្ធតតលាយច្រឡំដោយមេឃ្នុំ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រែត្រឡប់ផែនដីនេះឲ្យផ្សារឡើង ដើម្បីនឹងឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយធាន់នូវឱជារស ដែលកើតឡើងអំពីស្រទាប់នៃផែនដីនោះ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចុះអ្នកនឹងយកមនុស្ស សត្វទាំងឡាយដែលនៅអាស្រ័យលើផែនដីនេះ អោយទៅនៅឯណា។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានទូលតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងនិម្មិតបាតដៃម្ខាង ឲ្យបានដូចជាផែនដី ធំ នឹងឲ្យសត្វទាំងឡាយដែលនៅអាស្រ័យលើផែនដី មកនៅលើបាតដៃម្ខាងនោះ ហើយខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រែនូវផែនដីដោយដៃម្ខាង។ ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ថា មោគ្គល្លាន អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងត្រឡប់ផែនដីនោះឡើយ សត្វទាំងឡាយនឹងបាននូវសេចក្តីជ្រួលជ្រើមរបស់។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់មកនោះប្រពៃហើយ (បើដូច្នោះ) សូមឲ្យភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់ទៅបិណ្ឌបាតឯឧត្តរកុរុទ្ធិបរិញ្ញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចុះភិក្ខុទាំងឡាយឯណាដែលមិនមានប្ញទ្ធិ អ្នកនឹងធ្វើនូវភិក្ខុទាំងនោះដូចម្តេចទៅ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុទាំងអស់នឹងទៅបាន

យ៉ាងណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងធ្វើយ៉ាងនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា កុំ មោត្តល្ងាន អ្នកកុំ ពេញចិត្តឲ្យភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់ទៅបិណ្ឌបាតឯឧត្តរកុរុទ្ធិប នោះឡើយ។

[៧]ត្រាតែនោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកចូលទៅនៅក្នុងរហោងរោងជាទីចេញចាកពួក ហើយសម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រហ្មចរិយធម៌ **ព្រាហ្មប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ចំពោះត្រង់ត្រែសិក្ខា គឺ សីល សមាធិ បញ្ញា។** របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅយូរ។ ត្រាតែនោះ ព្រះសារីបុត្តត្រូវដ៏មាន អាយុ ចេញចាកទីសម្ងំពួនក្នុងវេលាសាយណ្តសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ បានក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះសារី បុត្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលសួរ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គចូលទៅនៅក្នុងរហោងរោងជាទីចេញចាកពួក ហើយសម្លឹងនៅក្នុងកម្ម ដ្ឋាន មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជា ព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជា ព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅយូរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមវិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមសិខី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះនាមវេស្សកូ១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ម្ចាស់សារីបុត្ត ឯព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ទ១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកោនាគមន១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះនាមកស្សប១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅបានយូរ។ ព្រះសារីបុត្តត្រូវក្រាបទូលសួរថា សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមវិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះ នាមសិខី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមវេស្សកូ១ បានជាមិនបិតនៅយូរ នោះតើព្រោះហេតុ និង បច្ច័យដូចម្តេច។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាម វិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមសិខី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមវេស្សកូ១ ព្រះអង្គមិនសូវ ប្រឹងប្រែង ប្រែចេញ ពីបាលីថា កិលាសុនោ សព្វនេះប្រែថាខ្ជិល ប៉ុន្តែក្នុងទីនេះ បើប្រែថាខ្ជិល នឹង ទៅជាឆ្គងសេចក្តី មិនសមតាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ។ ប្រាប់សេចក្តីថា ព្រះពុទ្ធខ្មានសេចក្តីខ្ជិលទេ។

សំដែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយដោយពិស្តារប៉ុន្មានទេ ព្រហ្មចរិយធម៌មានអង្គ៤ប្រការ របស់ព្រះ
ពុទ្ធទាំងឡាយនោះគឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្វតធម្មៈ
វេទល្លៈ ជាធម៌មានចំនួនតិចៗណាស់ សិក្ខាបទក៏ព្រះពុទ្ធទាំងនោះមិនបានបញ្ញត្តដល់សាវក
ទាំងឡាយទេ អាណាបាតិមោក្ខ ក៏ព្រះពុទ្ធទាំងនោះមិនបានសំដែងឡើយ ដល់អំណើះ ឥតពីព្រះ
ពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយនោះទៅ អំណើះឥតពីសាវកទាំងឡាយជាអ្នកត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធ
នោះទៅ សាវកទាំងឡាយជាខាងក្រោយតមក ដែលមាននាមផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មាន
ជាតិផ្សេងៗគ្នា ចេញពីត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ហើយបួសនោះ ក៏ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌នោះឲ្យសាបសូន្យ
បាត់អស់ភ្លាមទៅ ម្នាលសារីបុត្ត ឧបមាដូចជាផ្កាលើផ្សេងៗ ដែលគេមិនបានដោតក្រងចងដោយ
ចេសហើយ គេដាក់លើបន្ទះក្តារ ខ្យល់ក៏រំមែងតែបក់បោកកំចាត់កំចាយផ្កាទាំងនោះឲ្យវិនាសអស់
ទៅ ខ្យល់ដែលធ្វើនូវផ្កាទាំងនោះឲ្យវិនាស ព្រោះហេតុអ្វី ពីព្រោះផ្កាទាំងនោះ គេមិនបានដោត
ក្រង ចងដោយចេស ក៏សេចក្តីនេះយ៉ាងណាមិញ ម្នាលសារីបុត្ត លុះអំណើះឥតនឹងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏
ទ្រង់ព្រះភាគ (ទាំង៣ព្រះអង្គ) នោះ និងពួកសាវកដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធទាំងនោះទៅ
ហើយ ពួកសាវកជាន់ក្រោយៗ តមក មាននាម គោត្ត ជាតិផ្សេងៗគ្នា ដែលចេញចាកត្រកូលផ្សេ
ងៗគ្នាមកបួសនោះ ក៏ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌នោះឲ្យវិនាសទៅឆាប់ភ្លាម ដូចជាផ្កាឥតកំរងយ៉ាងនោះ
ឯង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងនោះ លោកមិនសូវប្រឹងប្រែងស្ទង់ចិត្ត (របស់សាវក)
ដោយព្រះហឫទ័យ (របស់ព្រះអង្គ) ហើយទូន្មាននូវសាវកទាំងឡាយប៉ុន្មានឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត
ពីដើមមកមានរឿងដំណាលថា ព្រះអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ព្រះនាមវេស្សក្ខ ព្រះអង្គ
កំណត់នូវចិត្ត (របស់សាវក) ដោយព្រះហឫទ័យ (របស់ព្រះអង្គ) ហើយទ្រង់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ
ភិក្ខុសង្ឃចំនួន១ពាន់រូបនៅនាដងព្រៃមួយ ជាដងព្រៃគួរស្មើម ដោយពុទ្ធភាសិតថា អ្នក
ទាំងឡាយចូររិះគិតយ៉ាងនេះ កុំរិះគិតយ៉ាងនេះឡើយ ចូរយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងនេះ កុំយកចិត្ត
ទុកដាក់យ៉ាងនេះឡើយ ចូរលះបង់អំពើយ៉ាងនេះចេញ ហើយចូរផ្តេកផ្តួលចិត្តឲ្យប្រដិតប្រដីទៅ
រកអំពើនេះវិញ ម្នាលសារីបុត្ត នៅវេលាដែលព្រះអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ព្រះនាម
វេស្សក្ខ ទ្រង់បានទូន្មានប្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះៗហើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង១ពាន់រូបនោះ ក៏បានរួច
ស្រឡះចាកអាសវកិលេស មិនមានសេចក្តីប្រកាន់មាំឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ដងព្រៃដែលមាននៅទី

នោះ មុខគួរឲ្យស្លៀមពេកណាស់ បើបុគ្គលណាមួយមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈនៅឡើយទេ លុះបាន ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះហើយ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវរោមដោយច្រើន ម្នាលសារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី១ ព្រះនាមសិខី១ ព្រះនាមវេស្សកូ១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបិតនៅយូរ ព្រោះហេតុ និងបច្ច័យប៉ុណ្ណោះឯង។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលសួរតទៅទៀតថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ទ១ ព្រះនាមកោនាគ មន១ ព្រះនាមកស្សប១ (ទាំង៣ព្រះអង្គនេះ) បានជាបិតនៅយូរ តើព្រោះហេតុ និងបច្ច័យអ្វី។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធត្រាស់តបថា ម្នាលសារីបុត្ត ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ទ១ ព្រះនាមកោ នាគមន១ ព្រះនាមកស្សប១ (ទាំង៣ព្រះអង្គនោះ) ទ្រង់មានសេចក្តីឧស្សាហ៍ខ្វល់ខ្វាយសំដែងធម៌ ដល់ពួកសាវកដោយពិស្តារ គឺសុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទាន ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្វត ធម្មៈ វេទល្លៈ របស់ព្រះពុទ្ធទាំង៣ព្រះអង្គនោះក៏សឹងមានច្រើន ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ទ្រង់ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់ពួកសាវក លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងអម្បាលនោះ ទ្រង់ចូល និព្វានទៅ ទាំងសាវកដែលត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធទាំងនោះ ក៏និព្វានអស់ទៅទៀត សាវក ទាំងឡាយជាន់ក្រោយៗតមក ដែលមាននាមផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មានជាតិផ្សេងៗគ្នា បានចេញអំពីត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ហើយបួសនោះ ក៏បានញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបិតថេរអស់កាល ជាអង្វែងតមក ម្នាលសារីបុត្ត មានគួរនាដូចជា ផ្កាលើផ្សេងៗដែលគេក្រងដោយចេស ហើយដាក់ លើបន្ទះក្តារ ខ្យល់ក៏មិន (អាច) បក់បោកផ្កាទាំងនោះឲ្យរាត់រាយខ្ចាត់ខ្ចាយវិនាសទៅបានឡើយ សេចក្តីនោះព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ផ្កាទាំងនោះ គេក្រងចង់ខ្ជាប់ដោយអម្បោះ នេះមានឧបមា យ៉ាងណាមិញ ម្នាលសារីបុត្ត សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូចគ្នាដែរ លុះព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងអម្បាល នោះចូលនិព្វានទៅហើយ សាវកទាំងឡាយដែលត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធទាំងនោះ ក៏និព្វានទៅ ហើយដែរ សាវកទាំងឡាយជាខាងក្រោយ ដែលមានឈ្មោះផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មាន ជាតិផ្សេងៗគ្នា ចេញចាកត្រកូលផ្សេងៗហើយបួស ក៏ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌ (សាសនា) ឲ្យបិតនៅជា អង្វែងតមក ម្នាលសារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ ជាបច្ច័យ ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកកុសន្ទក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមកោនាគមនក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ ព្រះនាមកស្សបក្តីឲ្យបិតនៅបានយូរ។

[៨]លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើសម្ពត្តិខត្តរាសន្ត្រី ធៀងស្នាម្នាង ប្រណម្យអញ្ញាលីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលនេះជាកាលគួរហើយ បពិត្រព្រះសុគត កាលនេះ ជាកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ គួរបញ្ញត្តសិក្ខាបទ គួរសំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់ សាវកទាំងឡាយ ព្រោះកិច្ចដូច្នោះហើយ ជាហេតុនឹងឲ្យព្រហ្មចរិយធម៌បិតថេរអស់កាលអង្វែង ទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកចូរបង្កើនសិន ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នក ចូរបង្កើនសិន តថាគតឯងសឹងដឹងកាលគួរក្នុងកិច្ចដែលនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទជាដើមនោះ ម្ចាស់ សារីបុត្ត ក៏ធម៌ទាំងឡាយខ្លះ ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ មិនទាន់ប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនា នេះត្រឹមណា ព្រះសាស្តា ក៏មិនទាន់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ មិនទាន់សំដែងអាណាបាតិមោក្ខ ដល់សាវក ទាំងឡាយត្រឹមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ធម៌ទាំងឡាយខ្លះជាទីតាំងនៃអាសវៈ មានប្រាកដចំពោះសង្ឃ ក្នុងសាសនានេះក្នុងកាលណា ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់ សាវកទាំងឡាយក្នុងកាលនោះ ដើម្បីនឹងការពាររាវាំងនូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត សង្ឃនៅមិនទាន់មានកិក្ខុបួសចាស់វស្សាច្រើនគ្នាត្រឹមណា ធម៌ ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មិនទាន់មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះត្រឹម នោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើន មានកិក្ខុបួសចាស់វស្សាច្រើនគ្នា ក្នុងកាលណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏នឹងមានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុង សាសនានេះក្នុងកាលនោះ ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សាវក ទាំងឡាយ ដើម្បីការពាររាវាំងនូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ទាំងអម្បាល នោះ ក្នុង កាលនោះឯង ម្ចាស់សារីបុត្ត សង្ឃមិនទាន់បាននូវសេចក្តីចម្រើន មានគ្នាច្រើនត្រឹមណា ធម៌ ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មិនទាន់មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះត្រឹម នោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើន មានគ្នាច្រើនក្នុងកាលណា ធម៌ ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះក្នុងកាលនោះ ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សាវកទាំងឡាយ ដើម្បីការពាររាវាំង នូវធម៌ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងកាលនោះឯង ម្ចាស់សារីបុត្ត សង្ឃមិនទាន់

ដល់នូវសេចក្តីចំរើន ដោយលាភសក្ការៈដ៏ប្រសើរត្រឹមណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃ
អាសវៈ ក៏នៅមិនទាន់មានប្រាកដចំពោះសង្ឃត្រឹមនោះ ម្នាលសារីបុត្ត លុះសង្ឃដល់នូវសេចក្តីចំរើ
ន ដោយលាភសក្ការៈដ៏ប្រសើរក្នុងកាលណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មាន
ប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងកាលនោះដែរ ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខ
ដល់សារីបុត្តទាំងឡាយ ដើម្បីការពាររាងនូវធម៌ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ទាំងអម្បាលនោះ ក្នុង
កាលនោះឯង ម្នាលសារីបុត្ត ពីព្រោះ (ឥឡូវ) ភិក្ខុសង្ឃនៅមិនទាន់មានពុត (ហ៊ានលបលួចធ្វើ
អាក្រក់) នៅឡើយ មិនទាន់មានទោសមោះមែនៅឡើយ កំពុងនៅមានធម៌បរិសុទ្ធ ឥតទាន់មាន
ពណ៌ខ្មៅសៅហ្មង សុទ្ធសឹងតែផុរផង ផ្ទង់ចិត្តស្ថិតនៅក្នុងធម៌មានខ្លឹមនៅឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ក៏ប
ណ្តាកិក្ខុទាំង៥០០រូប (ភិក្ខុទាំង៥០០រូប ដែលមកនៅចាំវស្សាជាមួយនឹងព្រះអង្គ ជិតក្រុងវេរញ្ញា
នោះឯង។ នេះ ភិក្ខុដែលមានមគ្គផលយ៉ាងទាបចុងគេបំផុតនោះ ក៏គង់បានសម្រេចត្រឹមថ្នាក់សោ
តៈ ជាបុគ្គលទៀងទាត់ លែងធ្លាក់ទៅក្នុងអបាយកូមិហើយ នឹងបានត្រាស់ដឹងមគ្គផលតាទៅទៀត
ជាប្រាកដ។

[៧](លុះដល់ចេញវស្សាហើយ) ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក
ហើយមានព្រះបន្ទូលថា អានន្ទ ទំនៀមព្រះតថាគតទាំងឡាយ បើអ្នកណាគេនិមន្តឲ្យនៅចាំវស្សា
ហើយ តែនៅមិនទាន់បានលាអ្នកនោះទេ ក៏មិនដែលចៀសចេញ (ពីទីនោះ) ទៅកាន់ជនបទចារិក
ឡើយ ចរិតនេះជាទំនៀមរបស់ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មកអានន្ទ យើងនឹងទៅលាវេរញ្ញព្រាហ្ម
ណ៍។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែនយ៉ាងនេះហើ
យ។ លំដាប់នោះ ព្រះភគវា ព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ចីពរ ព្រមទាំងបាត្រស្រេចហើយ ទ្រង់យកព្រះ
អានន្ទដ៏មានអាយុជាបច្ចាសមណៈ (ឲ្យនិមន្តតាមក្រោយព្រះអង្គទៅ) ទ្រង់យាងសំដៅទៅរក
លំនៅរបស់វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ គ្រា
នោះ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ ក៏ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះមកដល់ទីគំនាល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
អង្គដោយគោរព ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ កាលបើវេរញ្ញព្រាហ្មណ៍អង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា ព្រាហ្មណ៍ អ្នកឯងបាននិមន្តយើងឲ្យនៅចាំវស្សា (ឥឡូវ)
ចេញវស្សាហើយ យើងត្រូវលាអ្នកនឹងចេញទៅកាន់ជនបទចារិក។ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ ក៏ក្រាបទូល

តបថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មែនហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តសូមឲ្យព្រះអង្គគង់ចាំវស្សា តែថា
ទេយ្យធម៌ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបំរុងនឹងថ្វាយនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនទាន់បានថ្វាយនៅឡើយ ឯទេយ្យធម៌
នោះ មិនមែនជាគ្មានទេ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងបានបំរុងថាវានឹងមិនថ្វាយនោះក៏ទេ (ចេះតែខានមិនទាន់បាន
ថ្វាយ) ព្រោះជាតិជាគ្រហស្ថអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះសម្បែង រមែងមានកិច្ចរវល់ច្រើន មានការងារក៏ច្រើន
ចំណែកខាងព្រះអង្គសោត ទ្រង់នឹងបានទេយ្យធម៌នោះមកពីណា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រម
ទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលចង្ហាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក សិន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួល
និមន្តដោយតុណ្ហភាព។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ត្រាស់សំដែងធម៌ ពន្យល់ណែនាំឲ្យវេរ
ញាញាហ្មណ៍យល់ប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងបរលោក ឲ្យជឿជាក់ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយ
ខ្ចីឃ្មុតសង្វាតធ្វើការកុសល រួចទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយយាងត្រឡប់មកវិញ។ ដល់វេលា
ព្រឹកឡើង វេរញាញាហ្មណ៍ បង្គាប់ជនទាំងឡាយឲ្យចាត់ចែងធ្វើខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្ហែម
និងចំអាប) ដ៏ត្រាស់ស្រាយក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនស្រេចហើយ ទើបចាត់បំរើឲ្យទៅក្រាបទូលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគតាមកំណត់ពេលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ ចង្ហាន់ក៏បាន
រៀបចំស្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ ចីវរព្រមទាំងបាត្រ ហើយ
យាងចូលទៅកាន់លំនៅនៃវេរញាញាហ្មណ៍ ជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលាព្រឹកនោះ លុះដល់
ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ វេលានោះ វេរញាញាហ្មណ៍ បានអង្គាសថ្វាយ
ខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្ហែម និងចំអាប) ដ៏ត្រាស់ស្រាយដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ
មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្កែតស្តាប់ស្តាប់ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មាន
ជោគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏ថ្វាយចីវរ១ត្រៃ ហើយប្រគេនស
ម្ពត់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ១គូរាល់អង្គ។ លំដាប់នោះ ព្រះភិក្ខុវាទ្រង់ត្រាស់សំដែងធម៌ណែនាំពន្យល់ឲ្យវេរ
ញាញាហ្មណ៍យល់ ប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងបរលោក ឲ្យជឿជាក់ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយ
ខ្ចីឃ្មុតសង្វាតធ្វើកុសល រួចព្រះអង្គក្រោកចាកអាសនៈ ហើយទ្រង់យាងត្រឡប់មកវិញ។ លុះព្រះ
អង្គគង់នៅជិតស្រុកវេរញា តាមគួរដល់អធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ក៏យាងចេញទៅកាន់នគរសោរ
យ្យ រួចទៅនគរសង្កស្ស ហើយហួសទៅនគរកណ្តកុដ្ឋៈ (តពីនោះទៅ) ទ្រង់យាងសំដៅទៅស្រុកប
យាគបតិដ្ឋាន លុះទៅដល់ហើយ ទ្រង់ត្រង់គង្គានទីក្នុងស្រុកបយាគបតិដ្ឋាន ហើយយាងទៅដល់

នគរពារាណសី។ គ្រានោះ ព្រះអង្គគង់កំសាន្តក្នុងក្រុងពារាណសី ហើយទ្រង់ចៀសទៅកាន់ចារិក
នៃក្រុងវេសាលី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី។ បានឮថា
ព្រះដ៏មានជោគ ព្រះអង្គទៅគង់សម្រាន្តវិយាបថក្នុងក្រុងវេសាលី នៅនាមហាវន (ព្រៃធំ) ជិត
ក្រុងវេសាលីនោះ។

វេរញ្ញកាលារាវ័ និងដ្ឋិត។

វារៈសំដែងអំពីនិទានវេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ ចប់។

ចារាជិកកណ្តោ បឋមសិក្ខាបទំ

សុទិន្ទកាលារាវា

[១០] ក្នុងសម័យនោះឯង មានស្រុកមួយឈ្មោះកលន្ទនៅមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានអំពីក្រុងវេសាលី។
ក្នុងស្រុកនោះមានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសុទិន្ទកុមារជាបុត្ររបស់ កលន្ទសេដ្ឋី។ គ្រានោះ សុទិន្ទ
កុមារកលន្ទបុត្រជាមួយនឹងសំឡាញ់ទាំងឡាយច្រើននាក់ នាំគ្នាទៅឯក្រុងវេសាលីដោយ មានកិច្ច
ការអ្វីមួយ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអង្គម្ចាស់មានពពួកបរិសទ្យច្រើនគាល់
ត្រៀមត្រា ទ្រង់កំពុងគង់សំដែងព្រះធម៌។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ ក៏ទៅប្រទះបានឃើញព្រះអង្គមាន
បរិសទ្យច្រើនគាល់ត្រៀមត្រា កំពុងសំដែងធម៌។ លុះឃើញហើយ សុទិន្ទកុមារនោះក៏មានសេចក្តី
ត្រិះរិះថា អាត្មាអញគួរតែស្តាប់ធម៌សិន។ គ្រានោះសុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលបរិស័ទ្យ
អង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានអង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរ។ កាលដែលសុទិន្ទកុមារ
កលន្ទកបុត្របានអង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ធម៌ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ អញក៏បានស្តាប់យល់តាមដំណើរទាំងនោះ
ហើយ ប៉ុន្តែបើអញនៅជាគ្រូហស្តគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌អោយបរិបូណ៌
តែម្យ៉ាង អោយបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាងដូចជាស័ង្ខ័ដែលគេខាត់ហើយនោះទេ បើលុះតែអញកោរសក់និង

ពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្ងៀកដណ្តប់សម្ពត់ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសប្រតិបត្តិក្នុង ផ្នួសដែលគ្មានប្រយោជន៍ ដោយកិច្ចការក្នុងផ្ទះ(នោះទើបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌កើត)។ គ្រានោះ ពួកបរិសុទ្ធបានស្តាប់ធម៌ថាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ណែនាំពន្យល់អោយជឿជាក់កុសល ធម៌ ឲ្យរីករាយរាល់គ្នាហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ រួចដើរប្រទក្សិណហើយ ក៏ចេញអស់ទៅ។ ឯសុទិន្ទកលន្ទកបុត្រ កាលបើពួកពុទ្ធបរិសុទ្ធក្រោកទៅអស់ហើយភ្លាម ក៏ចូល ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព រួចអង្គុយក្នុងទីមួយដ៏សមគួរ។ លុះសុទិន្ទកលន្ទកបុត្រ អង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះអង្គថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ ខ្ញុំព្រះអង្គបានយល់តាម ដំណើរទាំងនោះដែរហើយ ប៉ុន្តែបើខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់គ្រងផ្ទះ (យ៉ាងនេះ) ក៏មិនងាយ នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង ដូចជាស័ង្ខដែលគេខាត់ហើយ នោះទេ សូមទានខ្ញុំព្រះអង្គចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្ងៀកដណ្តប់សម្ពត់ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះមកបួសប្រតិបត្តិក្នុងផ្នួស ដែលគ្មានប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការក្នុងផ្ទះ (នោះ ណាស់) សូមព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់បំបួសខ្ញុំព្រះអង្គផង។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់សុទិន្ទ ចុះអ្នកឯងមាតាបិតាបានយល់ព្រមឲ្យចេញចាកផ្ទះមកបួសប្រតិបត្តិ ក្នុងបព្វជ្ជា ដែលគ្មាន ប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការក្នុងផ្ទះហើយឬ។ សុទិន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ មាតាបិតាមិនទាន់បានយល់ព្រមឲ្យចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនានៅឡើយទេ។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សុទិន្ទ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបំបួសកូនដែល មាតាបិតា មិនទាន់អនុញ្ញាតនោះទេ។ សុទិន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹង ទទួលមាតាបិតា ត្រាតែអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យបា ន។

[១១] លំដាប់នោះ សុទិន្ទកលន្ទបុត្របានសម្រេចកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្នុង ក្រុងវេសាលី នោះរួចស្រេចហើយ ក៏វិលត្រឡប់មកស្រុកកលន្ទវិញ បានចូលទៅរកមាតាបិតា ហើយជំរាបមាតា បិតាថា បពិត្រអ្នកម្តាយ អ្នកឪពុក ខ្ញុំបាទបានស្តាប់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានជោគទ្រង់សំដែងដោយ ដំណើរយ៉ាងណាៗ ក៏យល់តាមដំណើរទាំងនោះហើយ ខ្ញុំបាទគិតថា បើខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់គ្រង

ផ្ទះនោះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាងដូចជាស័ង្ក
ដែលគេខាត់ហើយនោះទេ ខ្ញុំបាទចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្ងៀកដណ្តាប់សម្អាត
ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសប្រតិបត្តិក្នុងផ្នួសដែលគ្មានប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការ ក្នុង
ផ្ទះ(នោះណាស់) សូមអ្នកម្តាយ អ្នកឪពុកអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំបាទចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធ
សាសនា ឲ្យទាន។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ កាលបើបានឮកូនលាដូច្នោះហើយ ក៏និយាយ
ឃាត់ថា ម្ចាស់សុទិន្ទកូន បាឯងជាបុត្រឯករបស់យើង ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់បិត
នៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអ្នកទំនុកបម្រុងឲ្យបានសេចក្តីសុខ នៃសុទិន្ទកូន បាឯងមិនដែលស្គាល់ទុក្ខ
បន្តិចបន្តួចសោះឡើយ ទោះបីបាឯងស្លាប់ក្តី យើងក៏មិនចង់ព្រាត់ប្រាសចាកបាឯងទេ យើងនឹង
អនុញ្ញាតបាក់ពុំរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនាម្តេចបាន។ ទើបសុទិន្ទកល
ន្ទបុត្រនិយាយពាក្យនេះនឹងមាតាបិតាជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រមាតាបិតា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ ខ្ញុំបានយល់តាមដំណើរទាំងនោះដែរហើយ ប៉ុន្តែបើខ្ញុំ
នៅជាគ្រហស្ថគ្រប់គ្រងផ្ទះ(យ៉ាងនេះ) ក៏មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង
ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង ដូចជាស័ង្កដែលគេខាត់ហើយនោះទេ ខ្ញុំចង់កោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួច
ស្ងៀកដណ្តាប់សម្អាតជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា សូមមាតាបិតា
អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យទាន។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកល
ន្ទបុត្រ ទើបនិយាយនឹងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រជាគំរប់ពីរដងដូច្នោះថា នៃសុទិន្ទកូន បាឯងជាបុត្រតែ
មួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង (បាឯង) ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអ្នកថែរក្សា
ឲ្យបានសេចក្តីសុខ នៃសុទិន្ទ បាមិនធ្លាប់ស្គាល់សេចក្តីទុក្ខបន្តិចបន្តួចសោះ ទោះបីបាឯងស្លាប់ក្តី
យើងមិនចង់ព្រាត់ប្រាសចាកបាទេ យើងនឹងអនុញ្ញាតបាក់ពុំរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុង
ព្រះពុទ្ធ សាសនាម្តេចបាន។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមាតាបិតាជាគំរប់ពីរដង
ថា បពិត្រមាតាបិតា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងដោយអាការ យ៉ាង
ណាៗ ធម្មតាអ្នកនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង
ដូចជាស័ង្កដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយ មិនងាយធ្វើទេ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីកោរសក់ និងពុកមាត់ ហើយ
ស្ងៀកដណ្តាប់សម្អាតកាសាយៈ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសជាបុគ្គលមិនត្រូវការដោយផ្ទះ ហេតុ

នេះសូមមាតាបិតាអនុញ្ញាតខ្ញុំ ឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសជាបុគ្គលមិនត្រូវការដោយផ្ទះវិញចុះ។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រជាគំរប់បីដងថា នៃសុទិន្ទកូន បាឯងជាបុត្រតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអ្នកថែទាំឲ្យបានសេចក្តីសុខ នៃបាសុទិន្ទ បាមិនស្គាល់សេចក្តីទុក្ខបន្តិចសោះ ទោះបីស្លាប់ទៅក្តី យើងក៏មិនប្រាថ្នាឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកបា យើងនឹងអនុញ្ញាតបា ដែលកំពុងរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងសាសនាម្តេចបាន។ គ្រានោះឯងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រគិតថា មាតាបិតាមិនអនុញ្ញាតអញឲ្យចេញចាកផ្ទះបួសក្នុងសាសនា ដូច្នោះហើយ ក៏ដួលដេកនៅលើផែនដី ប្រាសចាកគ្រឿងកំរាលក្នុងទីនោះឯងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ឬនឹងបានបួសក្នុងទីនេះជាប្រាកដ។ គ្រានោះ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ មិនបានបរិភោគបាយអស់មួយពេល ២ពេលក៏មាន ៣ពេលក៏មាន ៤ពេលក៏មាន ៥ពេលក៏មាន ៦ពេលក៏មាន ៧ពេលក៏មាន។

[១២] លំដាប់នោះ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រនិយាយនឹងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រថា ម្ចាស់សុទិន្ទកូន បាឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ហើយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់សុខធ្លាប់សប្បាយដោយមានស្រីពីលៀងថែរក្សា សុទិន្ទកូន បាឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់សេចក្តីទុក្ខតិចតួចសោះទេ ទោះបីបាស្លាប់ទៅក្តី យើងក៏មិនចង់ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកបាឡើយ យើងនឹងអនុញ្ញាតអ្នកកំពុងរស់នៅ ឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន សុទិន្ទកូន អ្នកចូរក្រោកឡើងបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើទៅ កាលបើអ្នកបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើហើយ ចូរបរិភោគកាមនិងធ្វើបុណ្យចុះ យើងមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ កាលបើមាតាបិតាពោលយ៉ាងនេះហើយ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ស្ងៀមនៅ។ ឯមាតាបិតាសុទិន្ទកលន្ទបុត្រនិយាយល្អងលោមសុទិន្ទកលន្ទបុត្រពីរដងៗបេ។ បីដងថា នៃសុទិន្ទកូន អ្នកឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តយើង ធ្លាប់ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ មានទាំងស្រីពីលៀងថែរក្សាសប្បាយ សុទិន្ទកូន អ្នកឯងមិនដែលស្គាល់សេចក្តីទុក្ខតិចតួចសោះ ទោះបីអ្នកឯងស្លាប់ទៅក្តី យើងមិនចង់ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកអ្នកឯងឡើយ យើងនឹងអនុញ្ញាតដល់អ្នកកំពុងរស់នៅ ឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន សុទិន្ទកូន អ្នកចូរក្រោកឡើងបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើទៅ កាលបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើហើយ ចូរ

បរិភោគកាម និងធ្វើបុណ្យតាមប្រាថ្នាចុះ យើងមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រក៏ស្ងៀមនៅទៅវិញជាគំរប់បីដង។

[១៣] លំដាប់នោះ ពួកសំឡាញ់សុទិទ្ធកលន្ទបុត្របាននាំគ្នាចូលទៅនិយាយអង្វរសុទិទ្ធកលន្ទបុត្រ ថា នៃសុទិទ្ធសំឡាញ់ អ្នកឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ហើយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់ មាតាបិតា ធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មានទាំងស្រីពីលៀងថែរក្សាសប្បាយ នៃសុទិទ្ធសំឡាញ់ អ្នកឯង មិនធ្លាប់ស្គាល់សេចក្តីលំបាកតិចតួចសោះទេ ទោះបីអ្នកស្លាប់ទៅក្តី មាតាបិតារបស់អ្នក ក៏មិនចង់ ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកអ្នកឡើយ មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់អ្នកនឹងអនុញ្ញាតអ្នកដែលកំពុងរស់នៅ ឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន នៃសុទិទ្ធសំឡាញ់ ចូរអ្នកក្រោក ឡើង បរិភោគបាយ ផឹកទឹក ឲ្យគេបំរើទៅ កាលបើអ្នកបរិភោគបាយចំណី ផឹកទឹកឲ្យគេបំរើខ្លួន ហើយ និងបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ធ្វើបុណ្យ (ឲ្យទាន) រីករាយសប្បាយតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់អ្នក មិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ កាលបើពួកសំឡាញ់របស់សុទិទ្ធពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រក៏នៅ ស្ងៀម។ ពួកសំឡាញ់របស់សុទិទ្ធកលន្ទបុត្របានពោលនូវពាក្យនេះនឹង សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រពីរដង។ បើ បីដងថា នៃសុទិទ្ធសំឡាញ់ អ្នកឯង។ បើ សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រក៏នៅស្ងៀមអស់វារៈជាគំរប់បីដ ង។ គ្រានោះឯង មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រនៅក្នុងទីណា សំឡាញ់ទាំងឡាយ របស់សុទិទ្ធកលន្ទបុត្រក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះនឹង មាតាបិតាទាំងឡាយនៃសុទិទ្ធកលន្ទបុត្រថា បពិត្រលោកម្តាយ លោកឪពុក សុទិទ្ធនេះដេកនៅ លើផែនដី រកគ្រឿងកំរាលអ្វីគ្មានសោះទេ ហើយគិតថា សេចក្តីស្លាប់ក្តី បព្វជ្ជាក្តី នឹងមានដល់អញ ក្នុងទីនេះឯង បើលោកទាំងឡាយមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិទ្ធចេញចាកផ្ទះហើយបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ សុទិទ្ធនឹងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ ប្រសិនណាបើលោក ទាំងឡាយព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិទ្ធចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនា គង់តែនឹងបាន ឃើញមុខសុទិទ្ធដែលនៅជាអ្នកបួសតទៅ បើសុទិទ្ធមិនត្រេកអរក្នុងបព្វជ្ជាហើយ គតិរបស់សុទិទ្ធនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីដទៃដូចម្តេចបាន មុខជានឹងត្រឡប់មកក្នុងទីនេះវិញមិនខាន ដូច្នេះសូម លោកទាំងឡាយអនុញ្ញាតឲ្យសុទិទ្ធចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនា។ មាតាបិតា

ទាំងឡាយនៃសុទិន្នក៏ពោលថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិន្នចេញ ចាកផ្ទះហើយបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនាចុះ។

[១៤] គ្រានោះឯង សុទិន្នកលន្ទបុត្រនៅក្នុងទីណា សំឡាញ់ទាំងឡាយនៃសុទិន្នកលន្ទបុត្រ ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះនឹងសុទិន្នកលន្ទបុត្រថា នៃ សុទិន្នសំឡាញ់ ចូរអ្នកក្រោកឡើង អ្នកឯងមាតាបិតាព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឲ្យចេញចាកផ្ទះបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនាហើយ។ គ្រានោះសុទិន្នកលន្ទបុត្របានដឹងថាមាតាបិតាព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឲ្យ ចេញចាក ផ្ទះ ដើម្បីបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា (ដូច្នោះ) ហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយដូចជាអណ្តែត ឡើង ដូតសំអាតខ្លួនដោយដៃទាំងឡាយ ហើយក្រោកឡើង។ គ្រានោះ សុទិន្នកលន្ទបុត្រសំរាកកំ លាំងបានពីរបីថ្ងៃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងទីណា ក៏ចូលទៅកាន់ទីនោះ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះសុទិន្នកលន្ទបុត្រអង្គុយក្នុងទី ដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាបុគ្គល គឺមាតាបិតាអនុញ្ញាតឲ្យចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងភេទជាបុគ្គលមិន មានប្រយោជន៍ ដោយការងារក្នុងផ្ទះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ ផងចុះ។ សុទិន្នកលន្ទបុត្របានបញ្ចេញ និងឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ។ សុទិន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុបានឧបសម្បទាហើយមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ប្រព្រឹត្តសមាទានពុទ្ធិគុណ មាន សភាពយ៉ាងនេះគឺ ជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ប្រើប្រាស់សម្លតំបំសុក្ខល និងត្រេចទៅ (បិណ្ឌបាត) តាមលំដាប់ផ្ទះ ហើយចូលទៅអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកវដ្តិឯណានីមួយ។

[១៥] សម័យនោះឯង ស្រុកវដ្តិមានអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបាន ដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានឆ្អឹងស (ដេរជាស លើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកជាទីសំគាល់ទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរក អាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក។ លំដាប់នោះឯងសុទិន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះ ថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ស្រុកវដ្តិមានអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយ

កម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានផ្ទឹងស (ដេរដាសលើ ផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែ មានស្លាកជាទីសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន ជងទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះ នឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារ បានដោយកម្រក្រៃពេក ញាតិទាំងឡាយរបស់អញមានច្រើនក្នុងក្រុងវេសាលី ជាអ្នកស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ច្រើន មានទ្រព្យនិង ស្រូវច្រើន បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញគប្បីចូលទៅអាស្រ័យនូវញាតិទាំងឡាយហើយនៅ ញាតិ ទាំងឡាយសោត អាស្រ័យនូវអាត្មាអញហើយ នឹងបានឲ្យទាន និងធ្វើបុណ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹង បានលាភផង អាត្មាអញនឹងមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតផង។ ទើបសុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុរៀបចំ សេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ក្រុងវេសាលីនៅក្នុងទិសណា ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងទិស នោះ កាលដែលត្រាប់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ៗ ក្រុងវេសាលីនៅក្នុងទិសណា ក៏ចូលទៅដល់ទី នោះ។ មានដំណឹងថា សុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុនៅក្នុងកូដាគារសាលាព្រៃមហាន់ទៀបក្រុងវេសាលី នោះ។ ពួកញាតិសុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុបានឮថាសុទិន្ទភិក្ខុជាភិក្ខុកលន្តបុត្រមកដល់ ក្រុងវេសាលី ហើយ ពួកញាតិទាំងនោះ ក៏នាំនូវភោជនប្រមាណហុកសិបសម្រាប់ទៅប្រគេនសុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង សុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុចែកចាយសម្រាប់ប្រមាណហុកសិបថាសនោះ ដល់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់កល ន្តគ្រាមដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលដើរទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ផ្ទះក្នុងកលន្តគ្រាម លំនៅនៃបិតា របស់ខ្លួននៅក្នុងទិសណា ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ទាសីរបស់ញាតិនៃសុទិន្ទភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ មានប្រាថ្នាដើម្បីចោលនំកុម្មាសផ្លុម។ គ្រានោះ សុទិន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុនិយាយនឹងខ្ញុំ ស្រីរបស់ញាតិនោះថា ម្ចាស់នាងទាសី បើនិរន្តរៈនោះជារបស់ចោលហើយ ចូរនាងចាក់ដាក់មកក្នុង បាត្រអាត្មានេះវិញ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំស្រីនៃញាតិរបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ចាក់នំកុម្មាសផ្លុមនោះ ទៅក្នុងបាត្ររបស់សុទិន្ទ ហើយបានស្គាល់ជាក់នូវដៃដើង និងសំឡេងរបស់សុទិន្ទនោះច្បាស់។ វេលានោះ មាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុនៅក្នុងទិសណា ខ្ញុំស្រីរបស់ញាតិនៃសុទិន្ទដ៏មានអាយុក៏ ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងមាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុថា បពិត្រ អ្នកម្ចាស់ សូមអ្នកជ្រាប សុទិន្ទជាអយ្យបុត្រនិមន្តមកដល់ហើយ។ មាតារបស់សុទិន្ទឆ្លើយថា នៃ

ហង់ បើហង់ឯងនិយាយពាក្យពិតមែន អញនឹងឲ្យហង់រួចជាអ្នកជា។ សម័យនោះឯង សុទ្ធិន្ទភិក្ខុដ៏
មានអាយុក៏ធាន់និក្ខម្មសង្គមនោះប្របដញ្ចាំងសាលា។ ចំណែកខាងបិតារបស់សុទ្ធិន្ទមកពីធ្វើ
ការងារវិញ ក៏បានឃើញសុទ្ធិន្ទកំពុងធាន់និក្ខម្មសង្គមនោះប្របដញ្ចាំងសាលា លុះឃើញហើយ
សុទ្ធិន្ទភិក្ខុនៅក្នុងទីណា (បិតានោះ) ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏និយាយនឹងសុទ្ធិ
ដ៏មានអាយុថា នែសុទ្ធិន្ទកូន យើងជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ថ្វីក៏លោកមកធាន់និក្ខម្មសង្គម
វិញ សុទ្ធិន្ទកូនគួរតែលោកទៅឯផ្ទះរបស់ខ្លួនវិញ។ សុទ្ធិន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រគហបតី អាត្មាបាន
ទៅឯផ្ទះញោមហើយ និក្ខម្មសង្គមនេះ អាត្មាបានពីផ្ទះនោះមក។ លំដាប់នោះ បិតាសុទ្ធិន្ទភិក្ខុក៏
ចាប់កំភួនដៃសុទ្ធិន្ទភិក្ខុ ហើយនិយាយនឹងសុទ្ធិន្ទថា សុទ្ធិន្ទកូន លោកចូរមក យើងនឹងទៅផ្ទះ។
លំដាប់នោះ លំនៅបិតារបស់ខ្លួននៅក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានក្រាលប្រគេន។ បិតាក៏និយាយនឹងសុទ្ធិន្ទក្នុងពេល
នោះថា សុទ្ធិន្ទកូន សូមលោកនិមន្តធាន់ចង្ហាន់។ សុទ្ធិន្ទឆ្លើយថា ណ្ហើយគហបតី ថ្ងៃនេះអាត្មាភាព
ធាន់រួចហើយ។ បិតាឆ្លើយថា សុទ្ធិន្ទ សូមលោកនិមន្តទទួលចង្ហាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ សុទ្ធិន្ទភិក្ខុក៏ទទួល
និមន្តដោយតុណ្ហភាព។ សុទ្ធិន្ទភិក្ខុក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយនិមន្តទៅក្នុងពេលនោះឯង។

[១៦] លុះដល់វេលាព្រឹកឡើង មាតាសុទ្ធិន្ទភិក្ខុប្រើមនុស្សឲ្យបង្ហាត់ប្រថពីដោយអាចមន៍គោ
ស្រស់ រួចឲ្យគរគំនរទ្រព្យពីរគំនរ គឺប្រាក់១គំនរ មាស១គំនរ ជាគំនរធំៗ បុរសឈរខាងអាយមើល
ទៅបុរសឈរខាងនាយមិនឃើញ បុរសឈរខាងនាយមើលមកបុរសឈរខាងអាយក៏មិនឃើញ
ហើយឲ្យបិទបាំងគំនរទាំងពីរនោះដោយកន្ទេល ឲ្យក្រាលអាសនៈទុកត្រង់កណ្តាល រួចឲ្យបាំងរនាំ
ជុំវិញពីខាងក្រៅ (គំនរនោះ) ហើយហៅស្រីជាគូពីមុនរបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុមកបង្ហាត់ថា កូន
ស្រី បើដូច្នោះ គ្រឿងប្រដាប់ណាដែលឯងស្អិតស្អាងហើយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់សុទ្ធិ
កូនអញ ត្រូវឯងស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់នោះចុះ។ ស្រីជាគូពីមុនរបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ទទួល
ពាក្យមាតារបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុថា ចាំស្អិតស្អាត។ គ្រានោះ សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុស្ងៀកស្ងៀមរួច
កាន់យកបាត្រនិងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក លំនៅបិតារបស់ខ្លួននៅត្រង់ទីណា ក៏ចូលទៅត្រង់ទីនោះ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកបំរុង។ លំដាប់នោះ បិតារបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មាន
អាយុ សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុនៅត្រង់ទីណា ក៏ចូលទៅត្រង់ទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បង្ហាត់អ្នកបំ

រឿងបើកគំនរទ្រព្យទាំងនោះ ហើយប្រាប់សុទិន្ទដ៏មានអាយុថា សុទិន្ទកូន នេះជាទ្រព្យសម្បាប់
ដើមខាងស្រីរបស់មាតាលោក នៅមានទ្រព្យសម្បាប់ដើមខាងប្រុសរបស់បិតានិងមត់ករបស់ជីតា
ផ្សេងទៀត សុទិន្ទកូន បើលោកបានសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានប្រើប្រាស់សម្បត្តិផង ធ្វើ
បុណ្យទាំងឡាយផង សុទិន្ទកូន ចូរលោកសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក ហើយនឹងប្រើប្រាស់សម្បត្តិ
ទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ទតបថា ញោម អាត្មាមិនអាចនឹងសឹកបានទេ ព្រោះ
អាត្មាពេញចិត្តតែក្នុងការប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌។ បិតាសុទិន្ទដ៏មានអាយុនិយាយនឹងសុទិន្ទដ៏មាន
អាយុជាគំរប់ពីរដងផង។ បេរ ជាគំរប់បីដងផងថា សុទិន្ទកូន នេះជាទ្រព្យសម្បាប់ដើមខាងស្រី
របស់មាតាលោក នៅមានទ្រព្យសម្បាប់ដើមខាងប្រុសរបស់បិតានិងមត់ករបស់ជីតាផ្សេងទៀត
សុទិន្ទកូន បើលោកបានសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានគ្រប់គ្រងសម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើ
បុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ទកូន ចូរលោកសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក ហើយគ្រប់គ្រងសម្បត្តិ
ទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ទតបថា គហបតី បើញោមអត់ទោសឲ្យអាត្មាកាព ។
នឹងសូមជំរាបញោមបន្តិច។ បិតាទទួលព្រមថា សុទិន្ទកូន ចូរលោកនិយាយមកចុះ មិនជាអ្វីទេ។
សុទិន្ទក៏ក្អក់ប្រាប់ថា គហបតី បើដូច្នោះ ញោមត្រូវបង្គាប់មនុស្សឲ្យធ្វើការផ្ទៃធំៗ ហើយឲ្យច្រក
ប្រាក់និងមាសឲ្យពេញ រួចផុកដោយរទេះ យកទៅចាក់ចោលក្នុងកណ្តាលខ្សែទឹកទន្លេគង្គា ហេតុ
អ្វីបានជាអាត្មាដូច្នោះ គហបតី ព្រោះថាទ្រព្យទាំងពួងតែងមានដល់អ្នកណាហើយ សេចក្តីខ្លាច
ក្តី សេចក្តីតក់ស្លុតក្តី សេចក្តីព្រឺរោមក្តី ការថែរក្សាក្តី តែងមានដល់អ្នកនោះមិនខាន ព្រោះតែទ្រព្យ
ទាំងនោះជាហេតុ (បើអ្នកយកមាសប្រាក់ទៅចាក់ចោលក្នុងខ្សែទឹកហើយ) សេចក្តីអន្តរាយមាន
ភ័យជាដើមនោះ នឹងមិនមានដល់អ្នកឡើយ។ កាលសុទិន្ទដ៏មានអាយុពោលយ៉ាងនេះហើយ បិតា
របស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីទោមនស្សតូចចិត្តថា ហេតុដូចម្តេចបានជាលោកសុទិន្ទជាកូន
ពោលយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះឯង បិតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ ទើបហៅស្រីបុរាណទុតិយិការរបស់
សុទិន្ទដ៏មានអាយុមកប្រាប់ថា នែនាងក្រមុំ បើដូច្នោះ នាងឯងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់សុទិន្ទ
កូនអញ នាងធ្វើដូចម្តេចនឹងឲ្យសុទិន្ទកូនអញធ្វើតាមពាក្យនាងបាន។ គ្រានោះឯង ស្រី
បុរាណទុតិយិការរបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុបានប្រវាឱបជើងទាំងពីរ របស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ ហើយ
បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិន្ទក៏ក្អក់ថា បពិត្រអយ្យបុត្រ លោកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រោះហេតុ

នៃស្រីអប្សរទាំងឡាយណា ស្រីអប្សរទាំងឡាយនោះមានទ្រង់ទ្រាយប្រពៃដូចម្តេចទៅ។ សុទិទ្ធិភិក្ខុ ធ្វើយថា នៃបួនស្រី អាត្មាមិនបានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដើម្បីស្រីអប្សរទាំងនោះទេ។ វេលានោះ ស្រីបុរាណទុតិយិការបស់សុទិទ្ធិភិក្ខុក៏នឹកទោមនស្សតូចចិត្តថា តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ លោកសុទិទ្ធិ អយ្យបុត្រគ្រាន់តែហៅអញថាបួនស្រីប៉ុណ្ណោះទេ ដូច្នោះហើយក៏ជ្រប់ដួលដេកក្នុងទីនោះឯង។ គ្រានោះ សុទិទ្ធិដ៏មានអាយុទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងបិតាថា គហបតី បើញោមមានភោជន គួរ នឹងឲ្យទាន អាត្មាបានសូមញោមឲ្យទានមកចុះ កុំធ្វើអាត្មាឲ្យលំបាកពេកឡើយ។ បិតាសុទិទ្ធិធ្វើយ ថា សុទិទ្ធិកូន ភោជនាហារនោះមាន សូមលោកនិមន្តឆាន់ចុះ។ វេលានោះ មាតាបិតារបស់សុទិទ្ធិដ៏ មានអាយុបានចាត់ចែងចង្ហាន់ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសារឲ្យ សុទិទ្ធិភិក្ខុដ៏មានអាយុឆាន់ដោយដៃខ្លួនឯង។ សម័យនោះឯង មាតារបស់សុទិទ្ធិដ៏មានអាយុបាននិយាយនឹងសុទិទ្ធិភិក្ខុនៅវេលាឆាន់រួចហើយ លែងលូកដៃទៅក្នុងបាត្រហើយថា នៃសុទិទ្ធិកូន ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភមានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈ ច្រើន មានមាសប្រាក់បរិបូណ៌ មានគ្រឿងឧបករណ៍បរិបូណ៌ មានស្រូវអង្កររបរិបូណ៌ នៃសុទិទ្ធិកូន សូមលោកនិមន្តសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានប្រើប្រាស់នូវទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើ បុណ្យឲ្យទានផង សុទិទ្ធិកូន សូមលោកនិមន្តសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក ហើយនឹងចាយវាយនូវ សម្បត្តិទាំងឡាយ ធ្វើបុណ្យឲ្យទានចុះ។ សុទិទ្ធិភិក្ខុធ្វើយថា ញោម អាត្មាមិនអាចហ៊ាន (ធ្វើយ៉ាង នោះទេ) អាត្មាត្រេកអរចំពោះតែត្រង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌តែម្យ៉ាង។ មាតារបស់សុទិទ្ធិដ៏មាន អាយុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិទ្ធិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរជងផង។ បេ។ ជាគំរប់បីជងផងថា សុទិទ្ធិកូន ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភមានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានមាសប្រាក់បរិបូណ៌ មាន គ្រឿងឧបករណ៍បរិបូណ៌ មានស្រូវអង្កររបរិបូណ៌ សុទិទ្ធិកូន បើដូច្នោះ សូមលោកអាណិតគ្រាន់តែ ឲ្យពូជបន្តិចចុះ កុំឲ្យពួកស្តេចលិច្ឆរឹមករិបជាន់ យកទ្រព្យសម្បត្តិជារបស់យើង ដែលជាត្រកូលឥត កូននោះឡើយ។ សុទិទ្ធិភិក្ខុធ្វើយថា ញោម បើគ្រាន់តែធ្វើកិច្ចប៉ុណ្ណោះ អាត្មាអាចធ្វើឲ្យបាន។ មាតា សុទិទ្ធិសួរថា សុទិទ្ធិកូន ឥឡូវនេះលោកគង់នៅឯណា។ សុទិទ្ធិភិក្ខុតបថា ញោម អាត្មានៅក្នុងព្រៃ មហានរ។ គ្រានោះឯង សុទិទ្ធិដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈហើយចេញដើរទៅ។

[១៧] គ្រានោះ មាតារបស់សុទិទ្ធិដ៏មានអាយុ ហៅនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិទ្ធិដ៏មាន អាយុមក ហើយនិយាយថា ម្ចាស់នាងកូនប្រសា បើកាលណានាងមានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមរបស់

នាងកើតឡើងហើយ នាងត្រូវប្រាប់ដល់ម៉ែក្នុងកាលនោះ។ នាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទដ៏មាន
អាយុ បានទទួលពាក្យមាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុថា ចាំសម្តែង លំដាប់នោះ នាង
បុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ មិនយូរប៉ុន្មាន នាងក៏មានរដូវ ផ្កាគឺឈាមនៃនាងនោះក៏
កើតឡើង។ ទើបនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ បានប្រាប់មាតារបស់សុទិន្ទដ៏មាន
អាយុយ៉ាងនេះថា ម៉ែ ខ្ញុំមានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមរបស់ខ្ញុំកើតហើយ។ មាតាតបថា ម្ចាស់នាងកូន
ប្រសា បើដូច្នោះ នាងឯងប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿងអលង្ការឯណា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញ
ចិត្តរបស់សុទិន្ទកូន (យើង) នាងចូរប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿងសម្រាប់ស្អិតស្អាងនោះចុះ។ នាង
បុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលពាក្យមាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុថា ចាំស
ម្តែង លំដាប់នោះ មាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ ក៏នាំនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ
ចូលទៅកាន់ព្រៃមហារន ដែលសុទិន្ទភិក្ខុនៅនោះឯង លុះចូលទៅហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យ
នេះនឹងសុទិន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់សុទិន្ទកូន ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានរបស់
សម្រាប់ប្រើប្រាស់ មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មានធនធានស្រូវ
អង្ករច្រើន ម្ចាស់សុទិន្ទកូន អ្នកត្រឡប់មកដើម្បីហ៊ិនភេទ ក៏គង់នឹងបានបរិភោគនូវភោគសម្បត្តិផង
ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយផង ម្ចាស់សុទិន្ទកូន អ្នកត្រូវត្រឡប់មកកាន់ហ៊ិនភេទជាគ្រហស្ថវិញ ហើយ
បរិភោគនូវភោគសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយផង។ សុទិន្ទតបថា ញោម អាត្មាសឹកមិនកើតទេ
អាត្មាមិនព្រមសឹកទេ អាត្មាត្រេកអរតែប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌។ មាតារបស់សុទិន្ទដ៏មានអាយុ បាន
និយាយនឹងសុទិន្ទដ៏មានអាយុអស់វារៈ២-៣ដងយ៉ាងនេះថា នៃសុទិន្ទកូន ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភ
មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មាន
ធនធានស្រូវអង្ករច្រើន នៃសុទិន្ទកូន បើដូច្នោះ អ្នកចូរអោយត្រឹមតែពូជចុះ កុំឲ្យពួកស្តេចលិច្ឆវី
មករឹបយកសម្បត្តិទ្រព្យយើង ដែលជាត្រកូលឥតកូនទៅបាន។ សុទិន្ទឆ្លើយថា ញោម អាត្មាអាច
ធ្វើកិច្ចនេះជូនបាន ហើយក៏ចាប់ដៃនាងបុរាណទុតិយិការ កៀកចូលទៅកាន់ព្រៃមហារន យល់
ឃើញថាមិនមានទោស ព្រោះសិក្ខាបទព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្ត ហើយញ៉ាំងមេបុរសធម្មឲ្យស
ម្រេចដោយនាងបុរាណទុតិយិការអស់វារៈ៣ដង នាងក៏មានគភ៌ដោយមេបុរសេវនៈនោះ។

[១៨] ភុម្មទេវតាទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យឮទូទាំងទៅថា ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនដែលរីករវ មិនដែលមានទោស (ឥឡូវនេះ) សុទ្ធិន្ទកលន្ទបុត្រធ្វើសេចក្តីរីករវ និងទោស ឲ្យកើតឡើងហើយ។ ចាតុម្មហារាជិកាទេវតាទាំងឡាយសំឡេងភុម្មទេវតាទាំងនោះហើយ ក៏ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យឮឡើងទៅ ពួកទេវតាជាន់តាវតីង្ស យាមា តុសិតា និម្មានរតី បរិនិម្មិតវសវត្តិ (រហូតដល់) ពួកព្រហ្ម (បានឮសំឡេងតាមកហើយ) ក៏ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យឮឡើងទៅថា ម្ចាស់គ្នាយើង ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនដែលរីករវ មិនដែលមានទោស (ឥឡូវនេះ) សុទ្ធិន្ទកលន្ទបុត្រ មកធ្វើសេចក្តី រីករវ និងទោសឲ្យកើតឡើងហើយ។ សូរសព្ទ (យ៉ាងនេះ) ក៏ពួកជំរំពងឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្ម លោកដោយ១ខណៈ ១រំពេចនោះឯង។ គ្រានោះ នាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុ អាស្រ័យគក់នោះកាន់តែចាស់ឡើងជាលំដាប់ ទើបសំរាលនូវកូនប្រុសមួយ។ លំដាប់នោះ ពួកសំ ឡាញ់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុ បានតាំងឈ្មោះទារកនោះថា ពីជក បានតាំងឈ្មោះនាង បុរាណទុតិយិការបស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុថា ពីជកមាតា បានតាំងឈ្មោះសុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុថាពីជក បិតា។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក អ្នកទាំងពីរនោះបានចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទជា បុគ្គលអ្នកមិនមានប្រយោជន៍ដល់ការងារក្នុងផ្ទះ ហើយបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តផល។

[១៩] គ្រានោះ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ ក៏កើតមានដល់សុទ្ធិន្ទ ដ៏មានអាយុថា អាត្មាអញពេញហៅជាឥតលាភ លាភមិនមានដល់អាត្មាអញទេ ភាពជាមនុស្ស ពេញហៅអាត្មាអញបានដោយអាក្រក់ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយល្អទេ ដោយហេតុអាត្មាអញ បានបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះសាស្តាទ្រង់សំដែងដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ហើយមិនអាចដើម្បី ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធដរាបដល់អស់ជីវិត។ ព្រោះសេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តី ក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយនោះឯង សុទ្ធិន្ទក៏ទៅជាស្តម្ភប្រដក់ មានសម្បុរអាក្រក់កើតទៅជារោគ ល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ មានចិត្តក្រៀមក្រំទ្រមឹងទ្រមើយ កើតទុក្ខតូចចិត្តនឹក ស្តាយក្រោយ សញ្ញប់សញ្ជឹង។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសំឡាញ់របស់សុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទ្ធិន្ទដ៏មានអាយុថា អារុសោសុទ្ធិន្ទ កាលពីដើម លោកមានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខដ៏ថ្លា មានសម្បុរថ្ងៃស្រស់បស់ផ្លូវផងល្អ ឥឡូវនេះលោក ទៅជាស្តម្ភសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃមាន

ចិត្តក្រៀមក្រំទ្រមឹងទ្រមើយ កើតទុក្ខតូចចិត្តក្តៅក្រហាយសញ្ចប់សញ្ជឹង ម្នាលអារុសោសុទិដ្ឋ
លោកមិនសូវត្រេកអរហើយចេះតែខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទៅទេឬអ្វី? សុទិដ្ឋឆ្លើយតបថា នៃ
លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមែនមិនត្រេកអរហើយចេះតែខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទេ ខ្ញុំ
បានធ្វើបាបកម្ម គឺសេពមេបុនធម្មនឹងស្រ្តីបុរាណទុតិយិកា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ សេចក្តី
សង្ស័យ និងសេចក្តីស្តាយក្រោយក៏កើតមានដល់ខ្ញុំនោះឯងថា អាត្មាអញពេញហោជាឥតលាក់
លាក់មិនមានដល់អាត្មាអញទេ ភាពជាមនុស្សពេញហោអាត្មាអញបានដោយអាក្រក់ មិនមែន
អាត្មាអញបានដោយល្អទេ ដោយហេតុអាត្មាអញបានបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះសាស្តាទ្រង់
សំដែង ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ហើយមិនអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធដរាប
ដល់អស់ជីវិត។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសំឡាញ់ក៏និយាយថា អារុសោសុទិដ្ឋ លោកបួសក្នុងធម្មវិន័យ
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ មិនអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាបដល់អស់ ជីវិតបាន ព្រោះមេបុនធម្មសេវនកិច្ចណា ម្នាលអារុសោ
មេបុនធម្មសេវនកិច្ចនោះ ល្មមឲ្យលោកសង្ស័យ ល្មមឲ្យស្តាយក្រោយមែន ម្នាលអារុសោ ធម៌ដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ មិន
មែនសំដែងដើម្បីឲ្យប្រកបដោយរាគៈទេ ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាក
កិលេសជាគ្រឿងប្រកប មិនមែនសំដែងដើម្បីតម្រូវទៅរកកិលេសជាគ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលព្រះ
អង្គសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ មិនមែនសំដែងដើម្បីឲ្យប្រកាន់មាំទេ (ក្រែងដូច្នោះ) មិន
មែនឬ នៃអារុសោ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ
លោកត្រឡប់ជាយល់ក្នុងធម៌នោះថា ប្រកបដោយរាគៈទៅវិញ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប លោកត្រឡប់ជាចូលចិត្តតម្រូវទៅ
រកកិលេសជាគ្រឿងប្រកបទៅវិញ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីមិន
ឲ្យប្រកាន់មាំ លោកទៅជាចូលចិត្តថាឲ្យប្រកាន់មាំវិញ ម្នាលអារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
សំដែងហើយ ដើម្បីញាំញីនូវសេចក្តីស្រវឹងដើម្បីកំចាត់បង្កនូវសេចក្តីស្រេកឃ្មាន ក្នុងកាម ដើម្បី
ដកចេញនូវសេចក្តីអាល័យក្នុងកាម ដើម្បីផ្តាច់បង្កនូវវដ្តៈ ដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីគ្មានរាគៈ

ដើម្បីនិរោធ ដើម្បីព្រះនិព្វាន (ក្រែងដូច្នោះ) មិនមែនឬ ម្នាលអាវុសោ កិរិយាលះបង់នូវកាម
ទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ការកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាម ព្រះ
អង្គក៏បានសំដែងហើយ កិរិយាកំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្រែកឃ្នានក្នុងកាម ព្រះអង្គក៏បានសំដែង
ហើយ កិរិយាដកចេញនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាមទាំងឡាយ ក៏ព្រះអង្គបានសំដែងហើយ កិរិយា
ចូលទៅរម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយអន្ទះអន្ទែងក្នុងកាមទាំងឡាយ ក៏ព្រះអង្គបានសំដែងហើយ
ដោយអនេកបរិយាយ (យ៉ាងនេះ) មិនមែនឬ ម្នាលអាវុសោ កម្មដ៏លាមករបស់លោកនេះ មិនមែន
នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នោះទេ មិនមែនដឹកនាំជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្នាលអាវុសោ កម្មដ៏លាមករបស់លោកនេះ រមែងដឹកនាំ
សេចក្តីមិនជ្រះថ្លាឲ្យកើតមានដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លានៅឡើយ ដឹកនាំជនទាំង
ឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យទាស់ចិត្តគំនិតទៅវិញទេតើ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏តិះដៀល
សុទិន្ធដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ហើយនាំគ្នាក្រាបទូលនូវសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ។

[២០] ព្រោះរឿងនេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់
សួរសុទិន្ធដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះថា នៃសុទិន្ធក្រាបទូលថា អ្នកឯងសេពមេប៉ុនធម្មនឹងនាង
បុរាណទុតិយិកា ពិតមែនឬ។ សុទិន្ធក្រាបទូលថា សូមទានពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស បាបកម្មដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប
មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃមោឃបុរស គួរលើដៃរ អ្នកឯងបួសក្នុងធម្មវិន័យ
ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះត្រឡាំង ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធ
ពេញលេញដរាបដល់អស់ជីវិត មិនកើត នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយ
អនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទេ ធម៌ដែល
តថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប មិនមែនសំដែងដើម្បីតម្រូវទៅ
រកកិលេសជាគ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ មិនមែន
សំដែងដើម្បីឲ្យប្រកាន់មាំទេ មិនមែនឬ ម្នាលមោឃបុរស ត្រង់ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ
ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ អ្នកឯងត្រឡប់ចូលចិត្តក្នុងធម៌នោះថាឲ្យប្រកបដោយរាគៈវិញ ត្រង់ធម៌

ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប អ្នកឯងត្រឡប់ជាចូលចិត្ត
ថា ឲ្យប្រកបដោយកិលេសជាគ្រឿងប្រកបវិញ ត្រង់ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យ
ប្រកាន់មាំ អ្នកឯងត្រឡប់ទៅជាចូលចិត្តថាឲ្យប្រកាន់មាំវិញ នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគត
សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ
ដើម្បីញាំញីនូវសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីកំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្រេកឃ្មានក្នុងកាម ដើម្បីដកចេញនូវសេ
ចក្តីអាល័យក្នុងកាម ដើម្បីផ្តាច់បង់នូវវដ្តៈ ដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បី
រំលត់ ដើម្បីព្រះនិព្វាន មិនមែនឬ នៃមោឃបុរស កិរិយាលះបង់នូវកាមទាំងឡាយ តថាគតបាន
សំដែងហើយ ការកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ
កិរិយាកំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្រេកឃ្មានក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាដក
ចេញនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាចូលទៅរម្ងាប់នូវសេច
ក្តីក្តៅក្រហាយក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ មិនមែនឬ
ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់អាសិរពិស ជាសត្វមានពិសភ្លៀវក្លា ប្រសើរជាង
អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុត្រាមមិនប្រសើរ ឡើយ មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គ
ជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកប្រសើរជាង អង្គជាតដែលអ្នកឯងដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុត្រាមមិន
ប្រសើរឡើយ មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនររងើកភ្លើងដែលឆេះភ្លឺច្រាលរន្ធាល
ប្រសើរ ជាង អង្គជាតដែលអ្នកដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុត្រាមមិនប្រសើរឡើយ ហេតុអ្វី បាន
ជាតថាគតពោលដូច្នោះ មោឃបុរស ព្រោះថាមនុស្សដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនររងើកភ្លើង
គ្រាន់តែដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬដល់នូវសេចក្តីទុក្ខប្រហែលនឹងស្លាប់ប៉ុណ្ណោះ ឯនឹងបានទំលាយ
រាងកាយស្លាប់ហើយ ទៅកើតក្នុងតិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះបច្ច័យដែលដាក់
អង្គជាតទៅក្នុងគំនររងើកភ្លើងនោះក៏ទេ នៃមោឃបុរស ចំណែកខាងភិក្ខុដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុង
អង្គជាតរបស់មាតុត្រាមនោះ តែទំលាយរាងកាយហើយ ត្រូវទៅកើតក្នុងតិរច្ឆានកំណើត ប្រេត
អសុរកាយ នរក ម្នាលមោឃបុរស កាលបើកម្មទាំងនោះ (សុទ្ធតែជាកម្មប្រកបដោយទោសធំយ៉ាង
នេះ) អ្នកឯងនៅតែប្រព្រឹត្តធ្វើនូវអសុទ្ធម្ម ជាធម៌របស់អ្នកស្រុក ជាធម៌របស់មនុស្សថោកថយ
អាក្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកដាទីបំផុត ជាធម៌លាក់លៀម ជាធម៌របស់ជនពីរៗអ្នក តែងប្រជុំធ្វើ

តាមតែប្រទះនោះ មោឃបុរស (ក្នុងសាសនានេះ) មានតែអ្នកឯងហើយ ជាអ្នកធ្វើអកុសលខាង ដើមនៃអកុសលធម៌ទាំងឡាយមានប្រមាណច្រើន ហៅថាជាអ្នកផ្ដើមធ្វើមុនគេ ម្នាលមោឃបុរស កម្មដ៏លាមករបស់អ្នកឯងនេះ មិនបណ្ដាលឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាឡើយ មិនមែនដឹកនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាថែមឡើងទៀតទេ ម្នាល មោឃបុរស កម្មដ៏លាមករបស់អ្នកឯងនេះ រមែងបណ្ដាលឲ្យកើតសេចក្ដីមិនជ្រះថ្លាដល់ជន ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នៅឡើយ ដឹកនាំជនទាំងឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យត្រឡប់ ទៅស្ថិតក្នុងទៅវិញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលសុទិន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុដោយ អនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃការចិញ្ចឹមក្រ ថែទាំរក្សាក្រ ប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស ច្រឡំក្រឡំដោយពួកគណៈ និងសេចក្ដីខ្ជិលច្រអូស ទើបទ្រង់សំដែងដោយអនេកបរិយាយនូវ គុណនៃការដែលគេចិញ្ចឹមងាយ ការដែលគេថែទាំរក្សាងាយ ប្រាថ្នាតិច សន្តោស ចិត្តផ្លូវផង ការ កំចាត់បង់នូវកិលេស ការនាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ការមិនសន្សំ និងការប្រារព្ធព្យាយាម ហើយ ទ្រង់សំដែងធម្មិកថាដ៏ល្អមសមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ ដល់សំរះនោះចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក (មានព្រះពុទ្ធដីកា) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាងគឺដើម្បីសេចក្ដីល្អដល់ សង្ឃ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គល ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង១ ដើម្បីឲ្យតំកល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា ភិក្ខុណាមួយសេពមេបុន ធម្ម (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំវាសគ្មាន។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ ហើយចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការ យ៉ាងនេះ។

វារៈពោលអំពីរឿងសុទិន្នភិក្ខុ ចប់។

មក្តាដីវត្ត

[២១] សម័យនោះ មានភិក្ខុ១រូបប្រលោមល្អដ៏មេស្វាដោយអាមិសៈ ក្នុងព្រៃមហាវន ទៀប ក្រុងវេសាលី ហើយសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម។ ក្នុង សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបដើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ក៏នាំគ្នាចូលទៅត្រង់កន្លែងដែល ភិក្ខុនោះនៅ។ មេស្វានោះបានឃើញភិក្ខុអម្បាលនោះមកអំពីចម្ងាយ ក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែល ភិក្ខុទាំងនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ (ក៏សំដែងអាការ) ធ្វើចង្កេះឲ្យញាក់ញ័រផង ធ្វើកន្ទុយឲ្យ កំរើកផង ពឹងចង្កេះផង បានធ្វើនូវនិមិត្តផង អំពីខាងមុខភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានេះដោយពិតឥត សង្ស័យ ទើបនាំគ្នាពួនចាំឃ្នាំមើលក្នុងទីកំបាំង១។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះដើរវិញបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុង វេសាលី បានបិណ្ឌបាតហើយត្រឡប់មកវិញ។ គ្រានោះ មេស្វានោះក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលភិក្ខុ នោះនៅ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះឆាន់បិណ្ឌបាតនោះមួយចំណែក បានឲ្យដល់មេស្វាមួយចំណែក ។ គ្រានោះ មេស្វាសុំអាហារបិណ្ឌបាតនោះហើយ ក៏ពឹងចង្កេះចំពោះទៅភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះក៏សេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុ នោះថា អារុសោ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយមិនមែនឬ នៃអារុសោ ហេតុអ្វីក៏ បានជាអ្នកមកសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានេះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នៃអារុសោទាំងឡាយ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិពិតមែនហើយ តែសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិចំពោះតែស្រីមនុស្ស មិនមែនបញ្ញត្តិចំពោះសត្វតិរច្ឆានញីទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលថា នៃអារុសោ សិក្ខាបទដែល ព្រះអង្គបញ្ញត្តិចំពោះស្រីមនុស្ស ក៏ដូចសត្វតិរច្ឆានញីដែរ មិនមែនឬ នៃអារុសោ (អំពើអាក្រក់ ដែលអ្នកធ្វើនោះ) ជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិន គប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃអារុសោ គួរឃើងដែរ អ្នកឯងឬសក្តងធម្មវិន័យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ សំដែងល្អហើយ យ៉ាងនេះត្រឡាំង ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាបអស់ ជីវិតមិនកើត នៃអារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទេ ។ បេ។ កិរិយារម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ អន្ទះអន្ទែងក្នុងកាម

ទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ មិនមែនឬ ម្នាលអារុសោ អំពើអាក្រក់ ដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ទេ មិន មែនដឹកនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាថែមទៀតទេ នៃអារុសោ អំពើ អាក្រក់ដែលអ្នកធ្វើនេះ រមែងនាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដឹកនាំជនទាំងឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏តិះដៀលភិក្ខុនោះដោយបរិយាយច្រើន ហើយនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ។

[២២] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរ ភិក្ខុនោះ ក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វា ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា សូមទានពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស (អំពើ អាក្រក់ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ) ជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សម ណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃមោឃបុរស គួររើដែរ អ្នកឯងបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគត សំដែងហើយដោយល្អយ៉ាងនេះត្រឡាំង ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាប ដល់អស់ជីវិតមិន កើត នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដើម្បីប្រាសចាករាគៈ មិន មែនដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទេ ។ បេ។ កិរិយារម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ អន្ទះអន្ទែងក្នុងកាមទាំង ឡាយ តថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុង មាត់អាសិរពិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាប្រសើរជាង អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វា មិនប្រសើរសោះឡើយ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកប្រសើរជាង ដែលអ្នកឯងដាក់អង្គជាត ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វានោះពុំប្រសើរសោះឡើយ ម្នាលមោឃបុរស សូរអ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនររងើកភ្លើងក្តៅ ដែលកំពុងឆេះសន្ទោរសន្ទៅ មានអណ្តាតភ្លើង ដ៏រុងរឿងវិញប្រសើរជាង ឯអង្គជាតដែលអ្នកឯងដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វានោះ ពុំប្រសើរ ឡើយ ពាក្យដែលតថាគតពោលនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលមោឃបុរស ព្រោះថាទោះបីបុគ្គលដល់ នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬសេចក្តីទុក្ខស្ទើរនឹងស្លាប់ដោយហេតុដែលដាក់អង្គជាតទៅ ក្នុងមាត់ពស់វែកជា ដើមនោះក៏ដោយ បុគ្គលនោះលុះរំលងខន្ធ នឹងបានចូលទៅកាន់តិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរ

កាយ នរក ព្រោះតែដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកជាដើមនោះក៏ទេ ម្នាលមោឃបុរស (ឯភិក្ខុ នោះ) លុះរំលងខ្លួន ក៏រមែងតែទៅកាន់តិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះហេតុដែល ដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតមេស្វានេះឯង ម្នាលមោឃបុរស កាលបើកម្មនោះមានទោសធ្ងន់ដល់ ម៉្លោះហើយ អ្នកឯងមិនគួរបើហ៊ានសេពអសទ្ធម្មជាធម៌របស់អ្នកស្រុក ជាធម៌របស់មនុស្សថោក ទាប ក្រាស់ដោយអំពើអាក្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកជាទីបំផុតរបស់ជនមានគូស្រករ ជាធម៌លាក់ លៀម ដែលគេត្រូវរូបរួមគ្នាតែពីរនាក់នោះសោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនោះ មិន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសេពមេប៉ុនធម្ម ដោយហោចទៅ សូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិករកសំវាសគ្មាន។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយហេតុយ៉ាងនេះឯង។

និទានមេស្វា ចប់។

សន្តតកាលារាវ

[២៣] ក្នុងសម័យនោះ ពួកភិក្ខុវដ្តីបុត្រនៅក្នុងក្រុងវេសាលីជាច្រើនរូប នាំគ្នាឆាន់ឆ្កែត ហើយសឹង ។ ក្នុងស្រង់ទឹក ។ ហើយឆាន់ ។ ហើយសឹង ។ ក្នុងស្រង់ទឹក ឥតបាន ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញាឡើយ មិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យច្បាស់នូវការៈជាអ្នកមានកំ ឡាំងថយ (គឺមិនសឹកសិន) ហើយសេពមេប៉ុនធម្ម។ លុះសម័យតមកខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងនោះ ប្រទះសេចក្តីព្រាត់ប្រាសចាកញាតិខ្លះ ប្រទះសេចក្តីវិនាសភោគសម្បត្តិខ្លះ ប្រទះរោគមក បៀតបៀនខ្លះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រ ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយមិនមែនជាអ្នកតិះដៀលព្រះពុទ្ធ តិះដៀលព្រះធម៌ តិះដៀលព្រះសង្ឃទេ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកតិះដៀលតែខ្លួនឯង មិន មែនតិះដៀលអ្នកដទៃទេ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានមកបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយ ប្រពៃយ៉ាងនេះ ក៏ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធ ឲ្យបរិបូ ណ៍អស់មួយជីវិតមិនកើត យើងខ្ញុំទាំងឡាយហោរពេញជាមនុស្សឥតសំណាងវាសនា យើងខ្ញុំ

ពេញជាមនុស្សឥតបុណ្យ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើប្រសិនជាយើងខ្ញុំបាននូវបព្វជ្ជា បាននូវ ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឥឡូវនេះទៀត នោះយើងខ្ញុំគង់នឹងបានឃើញនូវ កុសលធម៌ទាំងឡាយ និងខំប្រឹងប្រែកបព្យាយាមជាគ្រឿងញ៉ាំងធម៌ទាំងឡាយដែលជាចំណែកនៃ ពោធិញ្ញាណ ឲ្យចំរើនអស់រាត្រីមុន និងរាត្រីក្រោយ (គឺបឋមយាមនិងបច្ឆិមយាម) ក្នុងកាលឥឡូវ នេះឯង បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមលោកម្ចាស់នាំសេចក្តីនេះទៅក្រាបទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យទានផង។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ទទួលពាក្យរបស់ពួកភិក្ខុវ្រឹបុត្រអ្នកក្រុង វេសាលីថា អើ អាវុសោ ហើយចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ តថាគតគប្បីដកសិក្ខាបទឈ្មោះបារាជិក ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តហើយដល់សាវកទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនៃជនអ្នកនៅក្នុងដែនវដ្តិទាំងឡាយក្តី ព្រោះហេតុនៃវដ្តិបុត្រភិក្ខុទាំងឡាយក្តី ដោយ អំពើណា អំពើនុះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាសឡើយ។

[២២] ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម្មី កថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយមានពុទ្ធដីកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមួយ មិនពោលលាសិក្ខា មិនប្រកាសខ្លួនថាជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេបុនធម្ម បើភិក្ខុនោះ មក (សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃទៀត) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ ភិក្ខុណាមួយពោលលាសិក្ខាហើយ ប្រកាសខ្លួនថាជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេបុនធម្ម បើភិក្ខុនោះ(សូមបួសទៀត) សង្ឃគប្បីឲ្យឧបសម្បទាចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដល់ព្រមដោយសិក្ខានិងសាដីវៈ (ដែលតថាគត បញ្ញត្តហើយ) សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយមិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នក មានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេបុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបារាជិក រកសំវាសគ្មាន។

[២៥] ត្រង់ពាក្យថាណាមួយ អធិប្បាយថា ភិក្ខុជាថេរៈក្តី ភិក្ខុបួសថ្មីក្តី ភិក្ខុកណ្តាលក្តីឯណា គឺថាតាមតែភិក្ខុបណ្តាដែលប្រកបក្នុងកម្មយ៉ាងណា មានជាតិយ៉ាងណា មានឈ្មោះយ៉ាងណា

មានគោត្រយ៉ាងណា មានប្រក្រតីយ៉ាងណា មានគ្រឿងនៅយ៉ាងណា មានគោចរយ៉ាងណាក៏
ដោយ ភិក្ខុនេះតថាគតហៅថា (ភិក្ខុ) ណាមួយ។

[២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ មានវិគ្រោះថា សមណៈណាជាអ្នកសូម សមណៈនោះហៅថា
ភិក្ខុ។ សមណៈណាចូលទៅអាស្រ័យនូវភិក្ខុចរិយវត្ត សមណៈនោះហៅថាភិក្ខុ។ ជនណាទ្រទ្រង់
សម្គត់ដែលគេកាត់ហើយ ជននោះហៅថាភិក្ខុ។ ជនដែលហៅថាភិក្ខុ ព្រោះហេតុវេហារបញ្ញត្តិថា
សមណៈ។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះបានប្តេជ្ញាខ្លួន។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះសម្រេចជាឯហិភិក្ខុ។ ហៅថាភិក្ខុ
ព្រោះបានឧបសម្បទាដោយសរណគមន៍ៗ។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះហេតុជាអ្នកចំរើន។ ហៅថាភិក្ខុ
ព្រោះមានសារធម៌។ ហៅថាភិក្ខុព្រោះជាអ្នកសិក្សា។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះមិនបាច់សិក្សា។ ហៅថាភិក្ខុ
ព្រោះបានឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចាដ៏សមគួរដល់ហេតុដែលមិនមាន សេចក្តីអន្តរាយ
ដោយសង្ឃដែលព្រមព្រៀងហើយ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុណាដែលបានឧបសម្បទាដោយ
ញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ដ៏សមគួរដល់ហេតុដែលមិនមានវិបត្តិកំរើក ដោយសង្ឃដែលព្រមព្រៀងហើយ
ភិក្ខុនេះ តថាគតសំដៅយកក្នុងអត្ថនេះ។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា សិក្ខា សំដៅត្រង់សិក្ខា៣គឺ អធិសីលសិក្ខា១ អធិចិត្តសិក្ខា១ អធិប្បញ្ញ
សិក្ខា១ បណ្តាសិក្ខាទាំង៣នោះ សិក្ខាណាដែលហៅថា អធិសីលសិក្ខា សិក្ខានេះ តថាគតសំដៅ
យកក្នុងសេចក្តីនេះ។

[២៨] ត្រង់ពាក្យថា សាជីវៈ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ
សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយនុ៎ះ ហៅថាសាជីវៈ ភិក្ខុដែលសិក្សាក្នុងសិក្ខា
បទ ហៅថាសាជីវៈនោះ តថាគតហៅថា អ្នកដល់ព្រមដោយសាជីវៈដោយហេតុនោះឯង។

[២៩] ត្រង់ពាក្យថា មិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ
(មានព្រះពុទ្ធភាសិតថា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នក
មានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខាហៅថា ភិក្ខុមិនទាន់ពោលលានៅឡើយក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

កិរិយាដែលភិក្ខុបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយហើយ សិក្ខាហៅថា ភិក្ខុបាន
ពោលលាហើយក៏មាន។

[៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំ
ឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនទាន់បានពោលលានៅឡើយ នោះតើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ អផ្សុកមិនរីករាយ ចង់ដើម្បីឲ្យឃ្នាតផុតចាកភេទជាសមណៈ
នឿយណាយ ធុញទ្រាន់ ខ្លើមរអើមនឹងភាពខ្លួនជាភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពជាគ្រហស្ថ ប្រាថ្នាភាពជា
ឧបាសក ប្រាថ្នាភាពជាអ្នករក្សាអារាម ប្រាថ្នាភាពជាសាមណេរ ប្រាថ្នាភាពជាតិរិយ ប្រាថ្នាភាព
ជាតិរិយសាវក ប្រាថ្នាភាពនៃខ្លួនមិនមែនជាសមណៈ ប្រាថ្នាភាពនៃខ្លួនមិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ព្រះពុទ្ធ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះឯងហៅថា កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែ
សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនទាន់បានពោលលានៅឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុអផ្សុក មិនរីករាយ ចង់ចេញ
ចាកសមណភាព នឿយណាយធុញទ្រាន់ ខ្លើមរអើមនឹងភាពខ្លួនជាភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពជាគ្រហស្ថ
។ បេ។ ប្រាថ្នានូវភាពមិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំ
ត្រូវលះបង់ព្រះធម៌ ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំលះបង់ព្រះសង្ឃ។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់សិក្ខា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់វិន័យ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មាន
តែខ្ញុំត្រូវលះបង់បាតិមោក្ខ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ឧទ្ទេ
ស។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ឧបជ្ឈាយ័។ និយាយឲ្យអ្នក
ដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់អាចារ្យ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើ
ដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់សទ្ធិវិហារិក។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវ
លះបង់អន្តោវាសិក។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ភិក្ខុដែល
មានឧបជ្ឈាយ័ស្មើគ្នា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ភិក្ខុដែល
មានអាចារ្យស្មើគ្នា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ភិក្ខុអ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរស្មើគ្នា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវទៅជាគ្រហ

ស្ត្រី។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវទៅជាឧបាសក។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវទៅជាអ្នករក្សាវត្ថុ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើ
ដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវទៅជាសាមណេរ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវ
ទៅជាតិរិយ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំត្រូវទៅជាតិរិយសាវក។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំលែងធ្វើជាសមណៈ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា បើដូច្នោះ មានតែខ្ញុំលែងធ្វើជាសក្យបុត្រ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា
កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនទាន់ហៅថា
ភិក្ខុបានពោលលានៅឡើយ។ មួយវិញទៀត ភិក្ខុអង្សុក មិនរីករាយ ចង់ឃ្នាតចាកសមណភាព
កាលជាទុក្ខធុញទ្រាន់ ខ្ពើមរអើមភាពជាភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពជាគ្រហស្ថ ។ បេ។ ប្រាថ្នាភាពមិនមែនជា
សក្យបុត្រ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើមែន មានតែខ្ញុំត្រូវលះបង់ព្រះពុទ្ធ ។ បេ។ និយាយឲ្យ
អ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បើមែន មានតែខ្ញុំត្រូវលែងធ្វើជាសក្យបុត្រ ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា កាលបើហេតុយ៉ាងនេះមានពិតមែន ខ្ញុំត្រូវលះបង់ព្រះពុទ្ធ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា កាលបើយ៉ាងនេះ មានតែខ្ញុំត្រូវលែងធ្វើជាសក្យបុត្រ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់
ថា ណ្ហើយចុះ ខ្ញុំត្រូវលះបង់ព្រះពុទ្ធ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ណ្ហើយចុះ ខ្ញុំត្រូវ
លែងធ្វើជាសក្យបុត្រ ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ហេតុរបស់ខ្ញុំលើកទុកសិនចុះ ខ្ញុំត្រូវ
លះបង់ព្រះពុទ្ធ។ បេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ហេតុរបស់ខ្ញុំលើកទុកសិនចុះ ត្រូវតែខ្ញុំ
លែងធ្វើជាសក្យបុត្រ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះហៅថា កិរិយាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជា
អ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនទាន់ហៅថាភិក្ខុបានពោលលានៅឡើយ។ មួយវិញទៀត ភិក្ខុ
អង្សុក មិនរីករាយ ប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យឃ្នាតផុតចាកសមណភាព ជាទុក្ខធុញទ្រាន់ ខ្ពើមរអើមភាពជា
ភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពជាគ្រហស្ថ។ បេ។ នឹងចង់ឲ្យខ្លួនទៅជាអសក្យបុត្រ ក៏និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់
ថា ខ្ញុំរព្វកមាតា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកបិតា។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា
ខ្ញុំរព្វកបងប្អូនប្រុស។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកបងប្អូនស្រី។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកកូនប្រុស។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកកូនស្រី។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកប្រពន្ធ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកពួកញាតិ។ និយាយឲ្យអ្នក

ដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកម្មវិធី។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វស្រុក។ និយាយឲ្យអ្នក
ដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វនិគម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វស្រែ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វកិច្ចការ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វប្រាក់។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វមាស។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វសិល្បសាស្ត្រ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំរព្វជាញឹកញយនូវការសើច ការស្រដី និងការលេងអំពីមុន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះហៅថា កិរិយាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវការៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនចាត់ថា
ភិក្ខុបានពោលលាឡើយ។ មួយវិញទៀត ភិក្ខុអផ្សុក មិនរីករាយ ប្រាថ្នាឲ្យឃ្នាតផុតចាកសមណ
ភាព ជាទុក្ខធុញទ្រាន់ ខ្ពើមរអើមភាពជាភិក្ខុ ពេញចិត្តនឹងភាពគ្រហស្ថ។ បេ។ ពេញចិត្តនឹងភាព
មិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមានមាតា ។ នោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បិតារបស់ខ្ញុំមាន បិតានោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា បងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំមាន បងប្អូនប្រុសនោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា បងប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំមាន បងប្អូនស្រីនោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា
កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំមាន កូនប្រុសនោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា កូនស្រីរបស់
ខ្ញុំមាន កូនស្រីនោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំមាន ប្រពន្ធ
នោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំមាន អ្នកទាំងនោះត្រូវតែខ្ញុំ
ចិញ្ចឹម។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ពួកមិត្តរបស់ខ្ញុំមាន ពួកមិត្តទាំងនោះខ្ញុំត្រូវតែចិញ្ចឹម។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះហៅថា កិរិយាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវការៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ
ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនទាន់ហៅថាភិក្ខុបានពោលលាឡើយ។ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុអផ្សុក មិនរីករាយ ចង់
ឃ្នាតចេញចាកសមណភាព ជាទុក្ខធុញទ្រាន់ ខ្ពើមរអើមភាពជាភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពគ្រហស្ថ។ បេ។ មិន
ប្រាថ្នាភាពជាសក្យបុត្រ ក៏និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា មាតារបស់ខ្ញុំមាន មាតានោះនឹងចិញ្ចឹម
ខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា បិតារបស់ខ្ញុំមាន បិតានោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា បងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំមាន បងប្អូនប្រុសនោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹង
ច្បាស់ថា បងប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំមាន បងប្អូនស្រីនោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា
កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំមាន កូនប្រុសនោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា កូនស្រីរបស់ខ្ញុំ

មាន កូនស្រីនោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំមាន ប្រពន្ធនោះ
នឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំមាន ពួកញាតិទាំងនោះនឹង
ចិញ្ចឹមខ្ញុំ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ពួកមិត្តរបស់ខ្ញុំមាន មិត្តទាំងនោះនឹងចិញ្ចឹមខ្ញុំ។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ស្រុករបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយស្រុកនោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា និគមរបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយនិគមនោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ស្រែរបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយស្រែនោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ចំការរបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយចំការនោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ប្រាក់របស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រាក់នោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា មាសរបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយមាសនោះក៏បាន។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា សិល្បសាស្ត្ររបស់ខ្ញុំមាន ខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយសិល្បសាស្ត្រ
នោះក៏បាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះហៅថា កិរិយាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមាន
កំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនទាន់ហៅថាភិក្ខុបានពោលលាឡើយ។ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុអផ្សុក មិន
រីករាយ ចង់ចេញចាកភាពជាសមណៈ ជាទុក្ខនឹងភាពជាភិក្ខុ ជិនត្តន់ ខ្ពើមរអើមភិក្ខុភាព ប្រាថ្នានូវ
ភាពជាគ្រហស្ថ។ ប្រាថ្នាភាពមិនមែនជាសក្យបុត្រ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា (អំពើនេះ)
កម្របុគ្គលនឹងធ្វើបាន។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា (អំពើនេះ) បុគ្គលមិនមែនងាយនឹងធ្វើ
បានទេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា (អំពើនេះ) បុគ្គលប្រព្រឹត្តបានដោយកម្រ។ និយាយឲ្យ
អ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា (អំពើនេះ) បុគ្គលមិនមែនប្រព្រឹត្តបានដោយងាយទេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃ
ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនអាច (នៅក្នុងភេទបព្វជិត) ទេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនហ៊ាន
(នៅក្នុងភេទបព្វជិត) ទេ។ និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនត្រេកអរ (នឹងភេទបព្វជិត) ទេ។
និយាយឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនពេញចិត្ត (នឹងភេទបព្វជិត) ទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាង
នេះហៅថា កិរិយាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា មិនទាន់ហៅថា
ភិក្ខុបានពោលលាឡើយ។

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈនៃខ្លួនជាបុគ្គលមានកំ
ឡាំងថយ ទាំងសិក្ខាក៏ហៅថាភិក្ខុបានពោលលានោះ តើដូចម្តេច។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង

សាសនានេះ អង្សុកមិនត្រេកអរ ចង់ឃ្នាតចាកភាពជាសមណៈ នឿយណាយ ជិនឆ្មន់ ខ្លើមរអើម
នឹងភាពជាភិក្ខុ ប្រាថ្នានូវភាពជាគ្រហស្ថ។ បេ។ ពេញចិត្តនឹងភាពមិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏និយាយ
ឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់ព្រះពុទ្ធ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះទើបហៅថា កិរិយាធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់នូវភាវៈនៃខ្លួនជាបុគ្គលមានកំឡាំងថយ ទាំងសិក្ខា ក៏ហៅថាភិក្ខុបានពោលលា។ ម្យ៉ាង
ទៀត ភិក្ខុអង្សុក មិនត្រេកអរ ប្រាថ្នាចង់ឃ្នាតចាកភាពជាសមណៈ នឿយណាយ ជិនឆ្មន់ ខ្លើម
រអើមនឹងភាពជាភិក្ខុ ពេញចិត្តនឹងភាពជាគ្រហស្ថ។ បេ។ ពេញចិត្តនឹងភាពមិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏
និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់ព្រះធម៌។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់ព្រះ
សង្ឃ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់សិក្ខា។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់
វិន័យ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់បាតិមោក្ខ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូម
លះបង់នូវឧទ្ទេស។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់ឧបជ្ឈាយ័។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់
ថា ខ្ញុំសូមលះបង់អាចារ្យ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់សទ្ធិវិហារិក។ និយាយឲ្យគេ
ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់អន្តោសិក។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់បព្វជិត ដែល
មានឧបជ្ឈាយ័ស្មើគ្នា។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់បព្វជិតដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា។
និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំសូមលះបង់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈជាមួយគ្នា។ បេ។ និយាយឲ្យ
គេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំជាគ្រហស្ថចុះ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុក
នូវខ្ញុំជាឧបាសកចុះ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំជាញោមវត្តចុះ។
និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំជាសាមណេរចុះ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា
លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំជាតិរិយចុះ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំជាសាវក
នៃតិរិយចុះ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំថាមិនមែនជាសមណៈទេចុះ។
និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា លោកចូរចាំទុកនូវខ្ញុំថាមិនមែនជាសក្យបុត្រទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះទើបហៅថា កិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈនៃខ្លួនជាបុគ្គលមានកំឡាំងថយ ទាំងសិក្ខា ក៏
ហៅថាភិក្ខុបានពោលលាហើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុអង្សុក មិនត្រេកអរ ចង់ឃ្នាតចាកភាពជាសម
ណៈ នឿយណាយ ជិនឆ្មន់ ខ្លើមរអើមនឹងភាពជាភិក្ខុ ពេញចិត្តនឹងភាពជាគ្រហស្ថ។ បេ។ ពេញ
ចិត្តនឹងភាពមិនមែនជាសក្យបុត្រ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនត្រូវការដោយព្រះពុទ្ធទេ។ បេ។

ពោលឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនត្រូវការដោយបព្វជិតមានព្រហ្មចារ្យស្មើគ្នាទាំងឡាយទេ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនេះ។ បេ។ ម្យ៉ាងទៀត ។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយ
ព្រះពុទ្ធដល់ខ្ញុំ។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសព្វព្រហ្មចារិភិក្ខុទាំងឡាយដល់
ខ្ញុំ។ ក៏យ៉ាងនេះ ។ បេ។ ម្យ៉ាងទៀត ។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា សេចក្តីត្រូវការដោយព្រះពុទ្ធ
នៃខ្ញុំមិនមាន។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា សេចក្តីត្រូវការដោយសព្វព្រហ្មចារិភិក្ខុទាំងឡាយនៃ
ខ្ញុំមិនមាន។ ក៏យ៉ាងនេះ ។ បេ។ ម្យ៉ាងទៀត ។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំចស្រឡះចាកព្រះ
ពុទ្ធហើយ។ បេ។ និយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំចស្រឡះចាកសព្វព្រហ្មចារិភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនេះ ហៅថា ការបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈនៃខ្លួនជាបុគ្គលមានកំ
ឡាំងថយ ទាំងសិក្ខាក៏ហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាហើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ពាក្យទាំងឡាយណា សូម្បី
ដទៃជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាព្រះពុទ្ធក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាព្រះធម៌ក្តី ជាពាក្យ
ផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាព្រះសង្ឃក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាសិក្ខាក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយ
ពាក្យថា វិន័យក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា បាតិមោក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា
ឧទ្ទេសក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា ឧបជ្ឈាយ័ក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា អាចារ្យក្តី
ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា សទ្ធិវិហារិកក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាអន្តេវាសិកក្តី ជា
ពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាសមាណុបជ្ឈាយកៈក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា សមាណាចរិយកៈ
ក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា សព្វព្រហ្មចារិក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា គ្រហស្ថក្តី ជា
ពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាឧបាសកក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថា អារាមិកៈក្តី ជាពាក្យផ្លាស់
ប្តូរដោយពាក្យថា សាមណេរក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាតិត្តិយក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយ
ពាក្យថាតិត្តិយសាវកក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរដោយពាក្យថាមិនមែនជាសមណៈក្តី ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរ
ដោយពាក្យថាមិនមែនជាសក្យបុត្រក្តី ភិក្ខុនិយាយឲ្យគេដឹងច្បាស់ដោយពាក្យអម្បាលនោះ ដែល
ជាអាការពោលលាសក្ខា) ដែលជាភេទ ដែលជានិមិត្ត។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះហៅថា ការ
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈនៃខ្លួនជាបុគ្គលមានកំឡាំងថយ ទាំងសិក្ខា ក៏ហៅថា ភិក្ខុបានពោលលា
ហើយ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាដែលភិក្ខុមិនបានពោលលានោះ តើដូចម្តេច? ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សិក្ខាដែលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានពោលលាហើយដោយអាការ និងភេទ និងនិមិត្ត
ទាំងឡាយណាៗ ភិក្ខុជាមនុស្សត្រួត ក៏បានពោលលាសិក្ខាដោយអាការ និងភេទ និងនិមិត្ត
ទាំងឡាយនោះៗដែរ។ សិក្ខា មិនហៅថាភិក្ខុត្រួតនោះបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខា
ក្នុងសំណាក់បុគ្គលត្រួត។ សិក្ខាមិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ហើយ
ពោលលាសិក្ខា។ សិក្ខា មិនហៅថាភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់បុគ្គល
មានចិត្តរវើរវាយហើយ។ សិក្ខា មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុដែលវេទនាកំពុងគ្រប
សង្កត់ ពោលលាសិក្ខា។ សិក្ខា មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់
បុគ្គលដែលវេទនាកំពុងគ្របសង្កត់។ សិក្ខា មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខា
ក្នុងសំណាក់ទេវតា។ សិក្ខា មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់
សត្វតិរច្ឆាន។ សិក្ខា មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់ជនជា
មិលក្ខកជាតិ ដោយអរិយកកាសា។ បើជនជាមិលក្ខកជាតិនោះ មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ សិក្ខាក៏
មិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់ជនជាអរិយកកាសាដោយ
មិលក្ខកកាសា។ បើជនជាអរិយកកាសានោះ មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ សិក្ខាមិនហៅថា ភិក្ខុបាន
ពោលលាទេ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់ជនជាអរិយកកាសាដោយអរិយកកាសា។ បើជនជា
អរិយកកាសានោះមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ សិក្ខាមិនហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុពោល
លាសិក្ខាក្នុងសំណាក់ជនជាមិលក្ខកជាតិដោយមិលក្ខកកាសា។ បើជនជាមិលក្ខកជាតិនោះមិន
ដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាជាល្បែងលេ
ង។ សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាដោយភ្នាត់មាត់។ សិក្ខា ហៅ
ថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអ្នកដទៃឮ តែបែរជាឲ្យឮវិញ [សំដៅភិក្ខុ
ដែលកំពុងបង្ហាញក្តី សាកសួរក្តី រៀនក្តី ទន្ទេញក្តី ពណ៌នាក្តី នូវបាឡីសូត្រលាសិក្ខា គឺសូត្របាឡី
សីក។] សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុមានប្រាថ្នាឲ្យអ្នកដទៃឮ តែបែរជាមិនឲ្យ
ឮវិញ [សំដៅភិក្ខុដែលមិនបញ្ចេញវចីភេទឲ្យអ្នកដទៃឮ]។ សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើ
យ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់មនុស្សដែលមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់។ សិក្ខាហៅថាភិក្ខុមិនបាន

ពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុមិនពោលលាសិក្ខាឲ្យពួងដល់មនុស្សដែលដឹងសេចក្តីច្បាស់។ សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាខ្លីបា គ្រប់បទមិនឲ្យអ្នកដទៃឮ។ សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។

[៣៣] ធម៌ដែលហៅថាមេបុននោះ គឺធម៌ដែលជារបស់អសប្បុរស ធម៌របស់អ្នកស្រុក ធម៌របស់មនុស្សថោកទាប ឬអំពើអាក្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកជាទីបំផុត ជាអំពើដែលជនពីរនាក់តែង រូបរួមគ្នាក្នុងទីកំបាំង នេះឯងហៅថា មេបុនធម្ម។

[៣៤] បុគ្គលណា ឲ្យនិមិត្តខ្លួនចូលទៅដោយនិមិត្ត(គេ) ឲ្យអង្គកំណើត (ខ្លួន) ចូលទៅ ដោយអង្គកំណើត(គេ) ដោយហោចទៅសូម្បីអស់ទីត្រឹមតែ១គ្រាប់ល្ង បុគ្គលនោះហៅថាសេព។

[៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ដោយហោចទៅសូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី អធិប្បាយថា ភិក្ខុសេព ចំពោះមេបុនធម្ម សូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រឡើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ភិក្ខុដែលសេពមេបុនធម្មដោយស្រីមនុស្ស ព្រោះហេតុនោះបានជាហៅ ថា (ភិក្ខុសេពមេបុនធម្ម) យ៉ាងហោចទៅសូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី (ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក)។

[៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក អធិប្បាយថា ធម្មតា បុរសដែលមានក្បាលដាច់ មិនអាចនឹងតភ្ជាប់ដោយសរីរៈនោះ ហើយរស់នៅវិញបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុតែសេពមេបុនធម្ម ហើយ ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រ យ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជាហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៣៧] ត្រង់ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន អធិប្បាយថា សង្ឃកម្មជាមួយគ្នាក្តី ឧទ្ទេសជាមួយគ្នាក្តី ការសិក្សាស្នើគ្នាក្តី នេះឯងហៅថាសំវាស សំវាសនោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិ បារាជិកនោះទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[៣៨] ស្រីមានពពួក គឺស្រីមនុស្ស១ ស្រីអមនុស្ស១ សត្វតិរច្ឆានញី១។ ឧភតោព្យញ្ញនក គឺជនដែលមានភេទពីរ មានពពួក គឺមនុស្សមានភេទពីរ១ អមនុស្សមានភេទពីរ១ តិរច្ឆានមានភេទពីរ១។ បណ្តក គឺជនខ្ចើយ មានពពួកគឺ មនុស្សខ្ចើយ១ អមនុស្សខ្ចើយ១ តិរច្ឆានខ្ចើយ១។ ប្រុសមានពពួក គឺមនុស្សប្រុស១ អមនុស្សប្រុស១ តិរច្ឆានឈ្មោល១។ កាលបើភិក្ខុសេពមេបុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ (ទ្វារធំ)១ បស្សាវមគ្គ (ទ្វារតូច)១ មុខមគ្គ (ទ្វារមាត់)១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សស្រី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេបុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ១ បស្សាវមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សស្រី ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានញី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេបុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ១ បស្សាវមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សមានភេទពីរ។ បេ។ របស់អមនុស្សមានភេទពីរ ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេបុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ គឺវច្ឆមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សខ្ចើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេបុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ គឺវច្ឆមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សខ្ចើយ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានខ្ចើយ។ បេ។ របស់អមនុស្សប្រុស។ បេ។ របស់តិរច្ឆានឈ្មោល ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៣៩] ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្លូវផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គមនុស្សស្រី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្លូវផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារបស្សាវមគ្គមនុស្សស្រី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្លូវផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារមុខមគ្គមនុស្សស្រី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្លូវផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី ទ្វារបស្សាវមគ្គក្តី ទ្វារមុខមគ្គក្តី (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សស្រី។ បេ។ របស់តិរច្ឆានញី របស់មនុស្សមានភេទពីរ របស់អមនុស្សមានភេទពីរ របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពតាំងឡើងប្រាកដ ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ មុខមគ្គក្តី របស់មនុស្សខ្ចើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពតាំងឡើងប្រាកដ ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី ទ្វារមុខមគ្គក្តី (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សខ្ចើយ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានខ្ចើយ របស់មនុស្សប្រុស របស់អមនុស្សប្រុស របស់តិរច្ឆានឈ្មោល ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

ឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី(១នាក់) ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្គួតក្តី ដែលខូចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយ មានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយមានទ្វារមគ្គសត្វពុំទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រីស្លាប់(១នាក់) ដែលមានទ្វារមគ្គ សត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់មនុស្សស្រីស្លាប់នោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរទេ ក៏ពុំត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី។ បេ។ តិរច្ឆានញី មនុស្សមានភេទពីរ មនុស្សមានភេទពីរ តិរច្ឆានមានភេទពីរ មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ជនទាំងនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ បើមិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកតិរច្ឆានមានភេទពីរ ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្គួតក្តី ដែលខូចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយ មានទ្វារមគ្គ សត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយ មានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី ។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកតិរច្ឆានមានភេទពីរដែលស្លាប់ហើយ មានទ្វារមគ្គសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ ដែលស្លាប់ហើយនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សឡើយ។ បេ។ មនុស្សឡើយ តិរច្ឆានឡើយ មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅ

តាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ តាមទ្វារមុខមគ្គក្តី (របស់ជនទាំងនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិ
ដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែល
កំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។
បេ។ បើមិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកតិរច្ឆានខ្ចើយដែលនៅ
ភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្គួតក្តី ដែលខូចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់
ហើយមានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយមានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីហើយដោយ
ច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកតិរច្ឆានខ្ចើយដែលស្លាប់ហើយមាន
ទ្វារមគ្គសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូល
អង្គជាតិ (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី ។ បេ។ ទ្វារមុខមគ្គក្តី (របស់តិរច្ឆានខ្ចើយដែលស្លាប់ហើយ
នោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលចូលស៊ប់
ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិ
ដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុណ្យធូយ។ បេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើ
យ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកមនុស្សប្រុស។ បេ។ មនុស្សប្រុស។ បេ។ តិរច្ឆានឈ្មោល មកកាន់
សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ(ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ មុខមគ្គក្តី (របស់
ជនទាំងនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែល
ចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គ
ជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើ
យ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកតិរច្ឆានឈ្មោល ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែល
ស្រវឹងក្តី ដែលឆ្គួតក្តី ដែលខូចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយមានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់
ហើយមានទ្វារមគ្គសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ
នាំយកតិរច្ឆានឈ្មោលដែលស្លាប់ហើយ មានទ្វារមគ្គសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិច
បន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិភិក្ខុនោះទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ ទ្វារ
មុខមគ្គក្តី (របស់តិរច្ឆាននោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹង
អង្គជាតិដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី

ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្មីយៗបេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២១] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយ បញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ ឬមុខមគ្គ (របស់ស្រី) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គ របស់ស្រី) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គ របស់ស្រី) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ ស្រី) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គ ជាតិដែលចូលសិបំទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេក អរនឹងអង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុណ្យជីកៗបេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិន ត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកមនុស្សស្រី(១នាក់) ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុង ដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្គួតក្តី ដែលខូចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែល ស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។បេ។ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យជីកៗបេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយក ស្រីដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ តាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារ មុខមគ្គ (របស់ស្រី) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាម ទ្វារមគ្គរបស់ស្រី) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ ស្រី) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ស្រី) គ្មាន ស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែល ចូលសិបំទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិ ដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្មីយៗបេ។ (បើភិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើ យ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកមនុស្សស្រី។បេ។ តិរច្ឆានញី មនុស្សមានភេទពីរ អមនុស្សមានភេទ ពីរ តិរច្ឆានមានភេទពីរ មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលគ្មាន ស្រោមទ្រនាប់ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ជនទាំងនោះ) ដែលមាន

ស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិកិក្ខុមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ជនទាំងនោះ) គ្មានស្រោម
ទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ជនទាំងនោះ) ដែលមាន
ស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ(របស់កិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ជនទាំងនោះ)
ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើកិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គ
ជាតិដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេក
អរនឹងអង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ (បើកិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកកិក្ខុជាសត្រូវ នាំយកតិរច្ឆានមានភេទពីរ ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុង
ដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្អួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែល
ស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ បេ។ ពួកកិក្ខុជាសត្រូវនាំយក
តិរច្ឆានមានភេទពីរដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយ ច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) មកកាន់
សំណាក់កិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ តាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។
បេ។ តាមទ្វារមុខមគ្គក្តី (របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ)
ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ តាមទ្វារមគ្គ (របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គ
ជាតិ (របស់កិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារមគ្គ (របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ) ដែលមានស្រោម
ទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ តាមទ្វារមគ្គ (របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ) ដែល
គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើកិក្ខុនោះ ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិ
ដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គ) ក្តី ត្រេកអរនឹង
អង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្ល្ល្ល្លយ។ បេ។ (បើកិក្ខុនោះ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវ
អាបត្តិឡើយ។ ពួកកិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សខ្ចើយ អមនុស្សខ្ចើយ តិរច្ឆានខ្ចើយ មនុស្សប្រុស
អមនុស្សប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោល មកកាន់សំណាក់កិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់កិក្ខុនោះ)
ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ តាមទ្វារមុខមគ្គក្តី (របស់ជនទាំងនោះ) ដែលមាន
ស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ជនទាំងនោះ)
ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គរបស់ជន
ទាំងនោះ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ (របស់កិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ (តាមទ្វារមគ្គ

របស់ជនទាំងនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះ ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូល
ទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុង
ទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើភិក្ខុនោះ
មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកតិរច្ឆានឈ្មោលដែលនៅភ្នាក់ដឹង
ខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្កួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វ
មិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយ សត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បើភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ពួក
ភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកតិរច្ឆានឈ្មោលដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយ ដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិច
បន្តួច) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ) ដែលឥតស្រោមទ្រនាប់ទៅ
តាមទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ តាមទ្វារមុខមគ្គក្តី (របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី អង្គ
ជាតិ(របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារមគ្គតិរច្ឆានឈ្មោលដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ក្តី
អង្គជាតិ(របស់ភិក្ខុ)ដែលមានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារមគ្គ (របស់តិរច្ឆានឈ្មោល)ដែលមានស្រោម
ទ្រនាប់ក្តី អង្គជាតិ(របស់ភិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់តាមទ្វារមគ្គ (របស់តិរច្ឆានឈ្មោលដែលគ្មាន
ស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែល
ចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹង
អង្គជាតិដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើភិក្ខុ មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើ
យ។

[២២] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី (ម្នាក់) ហើយបញ្ចូល
ទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ(របស់ស្រីនោះ) ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាតិ (របស់ភិក្ខុ
នោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលចូលស៊ប់
ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតិ
ដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើភិក្ខុ មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួក
ភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ(១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី (ម្នាក់) ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែល
កំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្កួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី
ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បើភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំ

យកភិក្ខុ (ឡូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រីដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់
បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ស្រីនោះ) ឲ្យចូលទៅ
ដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរ
នឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)
ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏
មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (ឡូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី។ បេ។
តិរច្ឆានញី មនុស្សមានភេទពីរ អមនុស្សមានភេទពីរ តិរច្ឆានមានភេទពីរ មនុស្សខ្ចើយ អមនុស្ស
ខ្ចើយ តិរច្ឆានខ្ចើយ មនុស្សប្រុស អមនុស្សប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោល ហើយញ៉ាំងទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារ
មុខមគ្គ (របស់ជនទាំងនោះ) ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ) ។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹង
អង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាត
ដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិ
ក។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (ឡូប) មក
កាន់សំណាក់តិរច្ឆានឈ្មោល ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែល
ឆ្គួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ី
ដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (ឡូប) មកកាន់សំណាក់
តិរច្ឆានឈ្មោល ដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារ
វច្ឆមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់តិរច្ឆានឈ្មោលនោះ) ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ)។ បើ
ភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី
ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយ
ចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (ឡូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី (ម្នាក់) ហើយញ៉ាំង
ទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ស្រីនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅ
ដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គរបស់ស្រីដែលមានស្រោម
ទ្រនាប់ អង្គជាត (របស់ភិក្ខុ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ (របស់ស្រី) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គ

ជាត (របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ)
គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាត
ដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរ
នឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេរីភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ
ឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ(១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី (ម្នាក់) ដែលនៅភ្នាក់ដឹង
ខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្ងួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វ
មិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេរី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ពួក
ភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រីដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយ
ច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារបស្សាវមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ស្រីនោះ)
ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ
(របស់ស្រី) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) មាន
ស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គ
ជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេក
អរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គ
នោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេរី មិនត្រេកអរទេ
ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់អមនុស្សស្រី។ បេរី
តិរច្ឆានញី មនុស្សមានភេទពីរ អមនុស្សមានភេទពីរ តិរច្ឆានមានភេទពីរ មនុស្សខ្ចើយ អមនុស្ស
ខ្ចើយ តិរច្ឆានខ្ចើយ មនុស្សប្រុស អមនុស្សប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោល ហើយញ៉ាំងទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារ
មុខមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ)
ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ)
គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មាន
ស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោម
ទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូល
ស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាត

ដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់តិរច្ឆានឈ្មោល ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្អតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់តិរច្ឆានឈ្មោលដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារវច្ឆមគ្គ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលសិប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤២] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវដែលបានសំដែងហើយដោយពិស្តារយ៉ាងណា ពួកស្តេចជាសត្រូវក្តី ពួកចោរជាសត្រូវក្តី ពួកអ្នកលេងជាសត្រូវក្តី ពួកសត្រូវអ្នកពុះទ្រូងអារយកបេះដូងក្តី បណ្ឌិតគប្បីពោលឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរចុះ។

[៤៥] ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ **[គឺភិក្ខុញ៉ាំងអង្គជាតិរបស់ខ្លួនឲ្យចូលទៅតាមទ្វារមគ្គទាំង៣ ទ្វារមគ្គណាមួយ]** ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុញ៉ាំងអមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ **[គឺបញ្ចូលអង្គជាតទៅតាមទ្វារមគ្គ ហើយបន្ថយអង្គជាតចេញតាមមុខដំបៅដែលមានជុំវិញទ្វារមគ្គនោះ]** ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយអមគ្គ **[គឺបញ្ចូលអង្គជាតទៅតាមមុខដំបៅ ហើយបន្ថយចេញតាមទ្វារមគ្គវិញ]** ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុញ៉ាំងអមគ្គឲ្យចូលទៅដោយអមគ្គ **[គឺបញ្ចូលអង្គជាតទៅតាមមុខដំបៅមួយ ហើយបន្ថយចេញតាមមុខដំបៅផ្សេងវិញ]** ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២៦] ភិក្ខុសេពមេបុនធម្មនឹងភិក្ខុផងផ្កាដែលកំពុងដេកលក់ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយ ត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាស (គឺត្រូវផ្សឹកចេញ) ទាំងពីររូប។ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយមិន ត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែភិក្ខុដែលប្រទូស្ត (គឺភិក្ខុអ្នកសេពនោះ)។ ភិក្ខុសេពមេបុនធម្មនឹង សាមណេរដែលកំពុងដេកលក់ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យ វិនាសទាំងពីររូប។ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែភិក្ខុ ដែលប្រទូស្ត។ សាមណេរសេពមេបុនធម្មនឹងភិក្ខុដែលកំពុងដេកលក់ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយ ត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសទាំងពីររូប។ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យ វិនាសតែសាមណេរដែលប្រទូស្ត។ សាមណេរសេពមេបុនធម្មនឹងសាមណេរផងផ្កាដែលកំពុង ដេកលក់ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើងហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសទាំងពីររូប។ បើ សាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើងហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែសាមណេរដែលប្រទូស្ត។

[២៧] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ៥ពួក) គឺភិក្ខុមិនដឹង១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើវាយ១ ភិក្ខុ ដែលវេទនាគ្របសង្កត់១ អាទិកម្មិកៈ (គឺភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ)១។

របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គមានស្រាមទ្រនាប់ ចប់។

វិធីតវត្ថុ

[២៨] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ ដែលនឹងសំដែងតទៅដូចមានខាង ក្រោមនេះគឺ) រឿងស្វាញី រឿងពួកវជ្ជបុត្តកភិក្ខុ រឿងភិក្ខុក្លែងភេទជាគ្រហស្ថ រឿងភិក្ខុអាក្រាត រឿង ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមលទ្ធិតិរិយ រឿងទារិកា រឿងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី រឿងជនផ្សេងគ្នាពីររូប គឺភិក្ខុ ក្លាយភេទជាស្រី និងភិក្ខុនីក្លាយភេទជាបុរស រឿងមាតា រឿងជីតា រឿងបុនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿង ភិក្ខុខ្នងទន់ រឿងភិក្ខុមានអង្គជាតយារ រឿងស្នាមដម្បៅពីរយ៉ាង រឿងរូបគំនូរ រឿងឈើចំឡាក់ជា រូបជីតា រឿងភិក្ខុវារូប ទាំងសុន្ទរភិក្ខុផង រឿងភិក្ខុវារូបនៅក្នុងព្រៃខ្មោច រឿងនាគញី រឿងយក្ខិនី រឿងស្រីប្រេត រឿងភិក្ខុខ្ចើយ រឿងភិក្ខុកើតរោគស្លឹក រឿងភិក្ខុចាប់មាតុត្រាមប្រុងនឹងសេព រឿងភិក្ខុ សឹងលក់ក្នុងទីស្ងាត់ក្បែរក្រុងកម្ពុជ រឿងភិក្ខុទាំងឡាយស្របដទៀតក្នុងក្រុងសាវត្ថី រឿងអ្នកចំបាប់

ពានាក្នុងក្រុងវេសាលី រឿងការុកច្ឆកភិក្ខុយល់សុបិននិមិត្ត រឿងនាងសុបព្វា រឿងនាងសទ្ធា រឿង ភិក្ខុនី រឿងសិក្ខាមាណា រឿងសាមណេរី រឿងស្រីផ្កាមាស រឿងមនុស្សខ្ចើយ រឿងគ្រហស្ថ រឿងភិក្ខុ សេពគ្នានឹងគ្នា រឿងភិក្ខុបួសឯចាស់ រឿងសត្វម្រឹក។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបបានសេពមេបុនធម្មនឹងស្វាញី។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តី សង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ អញប្រហែលជាត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយដឹង។ ទើបភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥០] សម័យនោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មិនបានលាសិក្ខា មិន បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ថាខ្លួនមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេបុនធម្ម។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះមានសេ ចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ យើងរាល់គ្នាប្រហែលជាត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកឯងទាំងអស់គ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបក្លែងខ្លួនជាគ្រហស្ថ ហើយសេពមេបុនធម្មដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះ អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបធ្វើជាអ្នកអាក្រាត ហើយសេពមេបុនធម្មដោយគិតថា កាល បើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបស្លៀកស្បូវក្រង។ បើ ស្លៀកសម្បត្តិសម្បកឈើ ស្លៀកស ម្បត្តិដែលត្បាញជារូបផ្ទៃឈើ ស្លៀកសម្បត្តិដែលត្បាញដោយសក់ ស្លៀកសម្បត្តិដែលត្បាញដោយ រោមកន្ទុយសត្វ ស្លៀកសម្បត្តិដែលត្បាញដោយស្វាបមៀម ស្លៀកស្បែកខ្លាដែលនៅមានទាំងរោម ទាំងក្រចក ហើយសេពមេបុនធម្ម ដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិ

ឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុរូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត បានឃើញនាងទារិកាម្នាក់ដេកនៅ លើតាំង ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ហើយយកមេដើង(ខ្លួន) ទៅរុកបញ្ចូលចំអង្គជាតនាងទារិកានោះ។ នាងក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៥៥] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់មានសេចក្តីប្រតិព័ទ្ធ ចាប់ចិត្តនឹងឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី។ កាលដែលឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មាណពនោះក៏ចូលទៅពួននៅក្នុងកុដិ តូចចាំ។ លុះដល់ឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតវិញ ឆាន់រួចហើយ ក៏លាងជើងហើយ ចូលទៅក្នុងកុដិ អង្គុយនៅលើគ្រែ។ ខណៈនោះ មាណពនោះក៏ស្ទុះមកសង្រួបឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី ហើយប្រទូស្ត។ ឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏ប្រាប់សេ ចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំសេចក្តីនុ៎ះទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧប្បលវណ្ណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនមានសេ ចក្តីត្រេកត្រអាលឡើយ។

[៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុរូបក្លាយភេទខ្លួនប្រែទៅជាស្រី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតនូវឧបជ្ឈាយ័នោះដដែល និងឧបសម្បទានោះដដែល និងវស្សាទាំងនោះ **គឺទ្រង់ អនុញ្ញាត មិនបាច់ឲ្យសូមឧបជ្ឈាយ័និងឧបសម្បទាជាថ្មីទៀត វស្សាក៏មិនបាច់ឲ្យរាប់ជាថ្មី ត្រូវរាប់ តាំងពីឧបសម្បទាជាភិក្ខុនោះមកដដែល។** និងអនុញ្ញាតឲ្យនៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ (ម្យ៉ាងទៀត) អាបត្តិណា ជារបស់ភិក្ខុដែលទូទៅដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវអាបត្តិ ទាំងនោះ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលក្លាយភេទជាស្រីនោះនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាន អាបត្តិ ណាជារបស់ភិក្ខុដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះអាបត្តិនោះឡើ

យ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទ្រុប ក្លាយភេទខ្លួនទៅជាប្រុស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវ
ឧបដ្ឋាយ៍នោះដដែល និងឧបសម្បទានោះដដែល និងវស្សាទាំងនោះ និងអនុញ្ញាតឲ្យនៅរួម
ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិណាជារបស់ភិក្ខុនីដែលទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវអាបត្តិទាំងនោះ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុនីដែលក្លាយភេទខ្លួនជាប្រុសនោះនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបាន អាបត្តិណាជារបស់ភិក្ខុនីដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយទេ (ភិក្ខុនីនេះ) មិនមាន
អាបត្តិព្រោះអាបត្តិទាំងនោះឡើយ។

[៥៧] សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្រុបសេពមេបុនធម្មនឹងមាតា(របស់ខ្លួន) ដោយយល់ថា កាលបើ
អញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ បេ។ សេពមេបុនធម្មនឹងជីតា(របស់ខ្លួន)។ បេ។
សេពមេបុនធម្មនឹងប្អូនស្រី(របស់ខ្លួន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទើបក្រាបបង្គំទូលសេច
ក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើ
យ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបសេពមេបុនធម្មនឹងស្រីដែលមាតាបិតាផ្សំផ្គុំឲ្យអំពីមុន។ ភិក្ខុនោះក៏
មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥៨] សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្រុបមានខ្នងទន់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀន ហើយ
បានយកអង្គជាតខ្លួនមកបៀមនឹងមាត់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្រុបមានអង្គជាតយារវែង។ ភិក្ខុ
នោះមានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀន ក៏ចាប់បំពត់អង្គជាតខ្លួនបញ្ចូលទៅក្នុងវច្ចមគ្គ (គឺទ្វារធំ) របស់ខ្លួ
ន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិក
ហើយ។

[៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបឃើញសរីរមនុស្សស្លាប់។ ឯសរីរនោះ មានដង្កោជុំវិញអង្គ
ជាត។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ចូលអង្គជាត(ខ្លួន)ទៅក្នុងអង្គជាត(សរីរនោះ) ហើយបន្ថយអង្គជាតចេញ
មកវិញតាមដង្កោដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះ
ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូបឃើញសរីរមនុស្សស្លាប់។ ឯសរីរនោះ មានដង្កូវជុំវិញអង្កជាត។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ចូលអង្កជាត(ខ្លួន)ទៅក្នុងដង្កៅ ហើយបន្ថយចេញមកវិញតាមអង្កជាតិ ដោយគិតថាកាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូបមានតម្រេក ហើយយកអង្កជាត(ខ្លួន)ទៅញ្ជុលនឹងនិមិត្តរបស់រូបគំនូរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូបមានតម្រេក ហើយយកអង្កជាត(ខ្លួន)ទៅញ្ជុលនឹងនិមិត្តរបស់រូបតុក្កតាស្រីដែលធ្វើដោយ ឈើ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខ។

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូបឈ្មោះសុន្ទរៈ ចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះទៅបួស ហើយដើរទៅតាមថ្នល់។ មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ ហើយក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្គំទំពេចសិន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងថ្វាយបង្គំ។ ស្រីនោះកាលដែលថ្វាយបង្គំ ក៏សើយស្បង់ឡើង ហើយយកមាត់ទៅបៀមអង្កជាត(របស់ភិក្ខុនោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រេកអរដែរឬទេ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនត្រេកអរ។

[៦២] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុទ្រូប ហើយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តលោកម្ចាស់មកសេពមេប៉ុនឯនេះ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា កុំនាង ការសេពមេប៉ុនធម្មនេះមិនគួរទេ។ ស្រីនោះអង្វរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក (កុំប្រកែក) ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាម លោកម្ចាស់មិនបាច់ព្យាយាមទេ (នៅតែស្ងៀមបានហើយ) សេពយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យស្រីនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់

មាននាមមិនប្រាកដ ឃើញភិក្ខុទ្រុប ហើយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តលោក មក
សេពមេបុនធម្ម (នឹងខ្ញុំសិន)។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា កុំនាង អំពើនេះមិនគួរទេ។ ស្រីនោះក៏និយាយ
អង្វរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមក សូមលោកម្ចាស់ព្យាយាមចុះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនព្យាយាម
ទេ ធ្វើយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យស្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុ
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។
សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយបបួលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម
និមន្តមកសេពមេបុនធម្ម (នឹងខ្ញុំព្រះករុណាឯនេះ)។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា កុំប្អូនស្រី អំពើនេះមិនគួរ
ទេ។ ស្រីនោះក៏ពន្យល់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមក្នុងអង្គជាតិខ្ញុំ រួច
បញ្ចេញអសុចិទៅខាងក្រៅអង្គជាតិវិញ។ បើ ព្យាយាមខាងក្រៅអង្គជាតិ ហើយបញ្ចេញអសុចិ
ទៅខាងក្នុងអង្គជាតិវិញ ធ្វើយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាម
ពាក្យស្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មៅ ឃើញសរីរខ្មៅដែលសត្វមិន
ទាន់ស៊ី ហើយសេពមេបុនធម្មនឹងសរីរខ្មៅនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ចូលទៅ
កាន់ព្រៃខ្មៅ ឃើញសរីរខ្មៅដែលសត្វមិនទាន់ស៊ីច្រើនអន្លើប៉ុន្មាន ហើយសេពមេបុនធម្មនឹង
សរីរខ្មៅនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មៅ ឃើញសរីរខ្មៅដែលសត្វ
ស៊ីច្រើនអន្លើ ហើយសេពមេបុនធម្មនឹងសរីរខ្មៅនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្ល័យ។ សម័យ
នោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ទៅកាន់ព្រៃខ្មៅ ឃើញក្បាលខ្មៅដាច់ ក៏បញ្ជាក់អង្គជាតិ (ខ្លួន) ឲ្យចូល
ទៅក្នុងមាត់ដែលបើកហា ឲ្យប៉ះទង្គិច(ក្នុងមាត់នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប
ចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មៅ ឃើញក្បាលខ្មៅដាច់ ហើយបញ្ជាក់អង្គជាតិ(ខ្លួន) ទៅក្នុងមាត់ខ្មៅដែល

បើកហា មិនឲ្យប៉ះទង្គិច(ក្នុងមាត់នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះដំមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធស្រឡាញ់ស្រីម្នាក់។ ស្រីនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅហើយ គេនាំខ្មោច យកទៅចោលក្នុងព្រៃស្នសាន ស្នសាន គឺព្រៃសម្រាប់ចោលខ្មោច ជាពាក្យសំស្ក្រឹតឲ្យអានថា ស្នៈ សានៈ ដែលអានក្លាយមកថា សំសាន។ ពាក្យបាលីថា សុសាន។ ។ ឆ្លឹងទាំងឡាយ (នៃខ្មោចស្រី នោះ) ក៏ខ្ចាត់ខ្ចាយរាត់រាយ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ហើយប្រមូលឆ្លឹងទាំងឡាយយក មកដំរៀប ហើយបញ្ចូលអង្កជាត(ខ្លួន)ទៅក្នុងនិមិត្ត(នៃរាងឆ្លឹងនោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះដំមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិទុក្ខដ។

[៦៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរ ទៅសេពមេបុនធម្មនឹងនាគី (នាគញី)។ ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ បេះដំអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យ នោះ មានភិក្ខុទូរសេពមេបុនធម្មនឹងយក្ខិនី ។ បេះដំ សេពមេបុនធម្មនឹងស្រីប្រេត។ បេះដំ សេព មេបុនធម្មនឹងមនុស្សខ្ចើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះដំអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦៥] សម័យនោះ មានភិក្ខុទូរ មានឥន្ទ្រិយសាបសូន្យ (គឺមានរោគស្លឹក)។ ភិក្ខុនោះក៏ សេពមេបុនធម្មដោយគិតថា អញមិនដឹងសេចក្តីសុខទុក្ខ អាបត្តិនឹងមិនមានដល់អញឡើយ។ បេះដំ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដំមានព្រះភាគ។ បេះដំអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសសោះសូន្យនោះ ទោះបីដឹង(សេចក្តីសុខទុក្ខ)ក្តី មិនដឹងក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយ។

[៦៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរ គិតថាអញនឹងសេពមេបុនធម្មនឹងស្រី គ្រាន់តែយកដៃ ទៅចាប់ពាល់ ក៏មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះដំអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់ទិសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃជាតិយារន ជិតនគរភទ្ទិយ ហើយសឹងលក់ទៅ។ ឯអវយវៈតូចធំរបស់ភិក្ខុនោះ មានខ្យល់បក់មកឧបត្ថម្ភ (នាំឲ្យលោកនោះសឹងលក់ស៊ប់)។ មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយ ក៏អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាតធ្វើ (សេវនភិក្ខុ) ស្រេចហើយក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះ(ភ្ញាក់ឡើង) ឃើញសេចក្តីសៅហ្មង ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គជាតគួរដល់កម្មដោយអាការៈ៥យ៉ាងគឺ ដោយដម្រេក១ ដោយអាចមន៍១ ដោយទឹកមូត្រ១ ដោយខ្យល់១ ដោយដង្កូវរមាស់រោល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គជាតគួរដល់កម្មដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គជាតគួរដល់កម្ម ព្រោះតម្រេករបស់ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាទីឱកាសឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឥតមានត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទិសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃអន្ទវន ទៀបនគរសាវត្តិហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រីគង្វាលគោម្នាក់ឃើញហើយ ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាតភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះ កាលអង្គជាតកំពុងតែចូលទៅ ក៏ត្រេកអរ ចូលស៊ប់ទៅហើយ ក៏ត្រេកអរ ស្ថិតនៅខាងក្នុង ក៏ត្រេកអរ បន្ថយចេញមកវិញ ក៏ត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទិសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃអន្ទវន ទៀបនគរសាវត្តិហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រីគង្វាលពពែម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ។ មានស្រីអ្នករកឧសម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ។ មានស្រីអ្នកនាំអាចមន៍គោម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ កាលដែលអង្គជាតកំពុងតែចូលទៅ ត្រេកអរ ចូលស៊ប់ទៅហើយ ត្រេកអរ ស្ថិតនៅខាងក្នុង ត្រេកអរ បន្ថយចេញមកវិញ ត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទិសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាន ទៀបនគរវេសាលី ហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រីម្នាក់បានឃើញ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត លុះ

ធ្វើកិច្ចសម្រេចហើយ ក៏មកឈរសើចជិតភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយនិយាយទៅនឹងស្រី
នោះថា អំពើនេះជាអំពើរបស់នាងឬ? ស្រីនោះឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ អំពើនេះជាអំពើរបស់
ខ្ញុំករុណា។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងដឹងដែរ
ឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងទេ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងកាលបើមិនដឹង មិនមានអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទូរទៅកាន់
ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាវន ជិតនគរវេសាលី ហើយសឹងលក់ផ្អែកនឹងដើមឈើមួយ។
មានស្រីម្នាក់បានឃើញ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រោកឡើងដោយរហ័ស។
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រេកអរដែរឬ? ភិក្ខុ
នោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងកាលបើមិនត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទូរទៅ
កាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាវន ជិតនគរវេសាលី ហើយសឹងលក់ផ្អែកនឹងដើមឈើ១។
មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ ក៏ជាក់ច្រាន (ឲ្យស្រីនោះ)
ខ្ចាតចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រេក
អរឬទេ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលវិញថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកកាលបើមិនត្រេកអរ មិនមានអាបត្តិទេ។

[៧០] សម័យនោះ មានភិក្ខុទូរទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកូដាតារសាលា ព្វដ៏ព្រៃ
មហាវន ជិតនគរវេសាលី លើកទ្វារហើយ ចូលទៅសឹង។ អរយវៈតូចធំរបស់ភិក្ខុនោះ មានខ្យល់បក់
មកឧបត្ថម្ភ (នាំឲ្យសឹងលក់សិប)។ សម័យនោះ មានស្រីទាំងឡាយច្រើនគ្នា មានប្រាជ្ញានឹងទៅវត្ត
ទើបកាន់នូវគ្រឿងក្រអូបខ្លះ ផ្កាកម្រងខ្លះ ដើរទៅកាន់អាវាម។ គ្រានោះ ស្រីទាំងអស់នោះ បាន
ឃើញភិក្ខុនោះហើយ ក៏អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាតធ្វើ (សេវនកិច្ច) ដរាបដល់ហើយស្រេច ទើប
និយាយថា ឱហ្ន៎ ភិក្ខុនេះ ជាបុរសឧសកៈ ដូច្នោះហើយ លើកឡើងនូវគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រង
ហើយក៏ដើរចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះឃើញសេចក្តីសៅហ្មង ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គជាតគួរដល់កម្មដោយ
អាការៈ៥យ៉ាងគឺ ដោយដម្រេក១ ដោយអាចមន៍១ ដោយទឹកមូត្រ១ ដោយខ្យល់១ ដោយដង្ហូរ

រមាស់ពោល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គជាតិគួរដល់កម្ម ដោយអាការៈយ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អង្គជាតិគួរដល់កម្មព្រោះតម្រេករបស់ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាហេតុ ជាទីតាំង មិនមែនជា
ឱកាសឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមិនមាន
អាបត្តិឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ កាលដែលសីងសម្លក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវ
បិទទ្វារ ហើយសិមសីងសម្លចុះ។

[៧១] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្រុបជាគូនអ្នកស្រុកភារុកច្នកៈ យល់សប្តិឃើញថា សេពមេបុន
ធម្មនឹងនាងបុរាណទុតិយិកា ហើយគិតថាខ្លួនអញមិនមែនជាសមណទេ អញនឹងសឹកទៅវិញ
ដូច្នោះ ហើយដើរទៅកាន់ជនបទឈ្មោះភារុកច្នកៈ ក៏បានឃើញព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុក្នុងទីពាក់ក
ណ្តាលផ្លូវ ហើយនិយាយប្រាប់រឿងនុ៎ះ។ ព្រះឧបាលិថេរដ៏មានអាយុបានប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
អាវុសោ ឥតមានអាបត្តិអ្វីដោយចំណែកនៃយល់សប្តិនោះទេ។

[៧២] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសុបព្វា ជាស្រីមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញយ៉ាងនេះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេបុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះ
ថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូម
លោកនិមន្តមកសេពមេបុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេបុនធម្មនោះមិនគួរ
ទេ។ នាងសុបព្វាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះភ្លៅចុះ កាលបើ
លោកព្យាយាមដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះ។ ទើប
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស។ សម័យនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសុបព្វា ជាស្រីមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញយ៉ាងនេះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេបុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះ
ថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូម
លោកនិមន្តមកសេពមេបុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេបុនធម្មនោះមិនគួរ
ទេ។ នាងសុបព្វាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតចុះ។ បើ លោក
ម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតពោះចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក

ព្យាយាមត្រង់ភ្លៀកចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់កចុះ។ បើ លោក
ម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់រន្ធត្រចៀកចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក
ព្យាយាមត្រង់ផ្លូវសក់ចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះម្រាមដៃចុះ។
បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាមឲ្យចេញទឹកសុក្កៈដោយដៃខ្ញុំ
កាលបើដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះ។ ភិក្ខុនោះមាន
សេចក្តីសង្ស័យ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៣] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសទ្ធា ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះ
ថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេបុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះថាឲ្យនូវ
ទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្រូប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្ត
មកសេពមេបុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេបុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាង
សទ្ធាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះភ្នែកចុះ កាលបើដូច្នោះ លោក
នឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះកើតមានសេចក្តីស
ង្ស័យ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៤] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសទ្ធា ជាស្រីមានសេចក្តីជ្រះ
ថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេបុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះថាឲ្យនូវ
ទានដ៏ប្រសើរ។ លុះនាងបានឃើញភិក្ខុទ្រូប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក
សេពមេបុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេបុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាងសទ្ធា
ពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោក
និមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតពោះចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ភ្លៀកចុះ។
បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់កចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក
ព្យាយាមត្រង់រន្ធត្រចៀកចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្លូវសក់ចុះ។ បើ
លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះម្រាមដៃចុះ។ បើ លោកម្ចាស់ សូមលោក
និមន្តមកចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាមឲ្យចេញទឹកសុក្កៈដោយដៃខ្ញុំ កាលបើដូច្នោះ លោកនឹងមិន

មានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះកើតមានសេចក្តីសង្ស័យ។
បេ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៥] សម័យនោះ ពួកលិច្ឆវិកុមារក្នុងក្រុងវេសាលីនាំភិក្ខុទូរូបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិន
គាប់ជាមួយនឹងភិក្ខុនី។ បើអ្នកទាំងពីរមានសេចក្តីត្រេកអរដូចគ្នា សង្ឃគប្បីឲ្យអ្នកទាំងពីរសឹកចេ
ញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នកទាំងពីរមិនមានអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះ ក្នុង
ក្រុងវេសាលី ពួកលិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទូរូបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងសិក្ខុមាណា។ បេ។
ឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងសាមណេរី។ បើអ្នកទាំងពីរត្រេកអរដូចគ្នាហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យអ្នក
ទាំងពីរសឹកចេញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នកទាំងពីរឥតមានអាបត្តិឡើយ។

[៧៦] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី ពួកលិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទូរូបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិន
គាប់ជាមួយនឹងស្រីវេស្យា។ បេ។ ឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងមនុស្សខ្ចើយ។ បេ។ ឲ្យធ្វើមោះមិន
គាប់ជាមួយនឹងស្រីគ្រហស្ថ។ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ សង្ឃត្រូវឲ្យភិក្ខុ(នោះ)សឹកចេញ។ បើភិក្ខុ
ឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ ភិក្ខុនោះ ក៏ឥតមានអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី ពួក
លិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទូរូបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ចំពោះគ្នានឹងគ្នា។ បើអ្នកទាំងពីរមានសេចក្តី
ត្រេកអរដូចគ្នា សង្ឃត្រូវឲ្យអ្នកទាំងពីរសឹកចេញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នក
ទាំងពីរឥតមានអាបត្តិឡើយ។

[៧៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ឬសខាងឯចាស់ និងមន្តទៅសួរភិក្ខុវិយាដែលជាគូ
ស្រករ (របស់ខ្លួន) ពីដើម។ ឯភិក្ខុវិយាក៏និយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកចូរនិមន្តសឹកចេញ
ទៅ ថាហើយក៏ស្ទុះទៅចាប់។ ភិក្ខុនោះថយដោះខ្លួន ក៏ដួលផ្ទុះទៅក្រោយ។ ភិក្ខុវិយាចាស់ក៏ឡើងជិះ
អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបានត្រេកអរដែរឬ។
ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរទេ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមិនបានត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[៧៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងព្រៃ។ មានកូនប្រើគ១ ដើរមកកាន់ទីដែលភិក្ខុនោះកំពុងបន្ទោរបង់បស្សាវៈ ហើយផឹកនូវបស្សាវៈ រួចបៀមនូវអង្កជាតដោយមាត់វា។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

បឋមបារាជិក ចប់។

ចារាជិកកកណ្តោ ទុតិយសិក្ខាបទំ

អទិដ្ឋានាណ បឋមកាលាវារៈ

[៧៩] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិដ្ឋក្នុង ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តសម្លាញ់ គ្រាន់តែជួបឃើញគ្នាខ្លះ ជាមិត្តសម្លាញ់នៅរូបរួមជាមួយគ្នាខ្លះ ធ្វើកុដិប្រក់ដោយស្មៅក្បែរជើងភ្នំសិគិលិ ហើយចាំវស្សា (នៅនោះ)។ មានភិក្ខុមួយរូប ឈ្មោះធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ធ្វើកុដិប្រក់ដោយស្មៅ ហើយចាំវស្សានៅនោះដែរ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចាំវស្សាគ្រប់៣ខែហើយ ក៏រុះរើកុដិស្មៅនោះ ហើយរៀបចំទុកដាក់ស្មៅ និងឈើ (តាមដោយឡែកស្រួលបួល) ហើយចេញទៅកាន់ជនបទចារិក។ ចំណែកខាងឯធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ក៏នៅតែក្នុងទីនោះអស់វស្សានរដូវ ហើយនៅអស់ហេមន្តរដូវ និងគិម្ហរដូវក្នុងទីនោះ (តទៅទៀត)។ គ្រានោះ កាលដែលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧស នាំគ្នារុះកុដិប្រក់ដោយស្មៅ(របស់ធនិយភិក្ខុ) ហើយប្រមូលយកស្មៅ និងឈើទៅអស់។ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ក៏រកស្មៅ និងឈើមក ហើយសង់កុដិប្រក់ដោយស្មៅជាគំរប់ពីរដង។ កាលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧស ក៏រុះកុដិស្មៅហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅទៀតជាគំរប់ពីរដង។ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ក៏រកស្មៅ និងឈើមក ហើយសង់កុដិស្មៅជាគំរប់បីដង។ កាលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧស ក៏រុះកុដិស្មៅហើយ

ជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅទៀត ជាគំរប់បីដង។ គ្រានោះ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ត្រិះរិះថា កាលអញចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះរើ កុដិ ហើយយកស្មៅ និងឈើទៅអស់ ដរាបអស់រវះបីដងហើយ ឯខ្លួនអញជាអ្នកសិក្សារៀនសូត្រ ដោយពេញលេញ ឥតមានខ្វះខាតដោយសិល្បសាស្ត្រណាមួយឡើយ បានចេះប្រាកដក្នុងសិល្ប សាស្ត្រខាងការងារស្នូនឆ្នាំងក្នុងសំណាក់ គ្រូអាចារ្យរបស់ខ្លួនមកហើយដែរ បើដូច្នោះ មានតែអញ ត្រូវជាន់ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិតូច១ ឲ្យសុទ្ធដោយដីទាំងអស់។ លំដាប់នោះ ធនិយភិក្ខុដ៏ មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ក៏ជាន់ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិតូចដោយដីសុទ្ធទាំងអស់ រួចហើយ យកស្មៅ ឧស និងអាចមន៍គោមកដុតកុដិនោះ (ដើម្បីឲ្យផ្អិន)។ កុដិនោះមានទ្រង់ទ្រាយល្អ គួរចង់ មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ក្រហម ដូចជាពណ៌នៃសត្វមេភ្លៀង។ កុដិនោះ (កាលបើ មានខ្យល់បក់មកត្រូវ ក៏មានសម្លេងលាន់ឮ) បីដូចជាសម្លេងកណ្តឹង។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគជាម្ចាស់ កាលយាងចុះពីភ្នំគិដ្ឋកូដជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ទ្រង់ទតទៅឃើញកុដិនោះ មាន ទ្រង់ទ្រាយល្អគួរចង់មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ក្រហម លុះទតហើយ ទើបត្រាស់ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុដិនោះមានទ្រង់ទ្រាយល្អ គួរចង់មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ក្រហម ដូចជាពណ៌នៃសត្វមេភ្លៀងឬអ្វី។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងគ្រា នោះ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ការងារ) របស់មោឃបុរសនោះជាការងារមិនសម គួរ មិនមានទំនង មិនមានបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេចក៏បានជាមោឃបុរសនោះជាន់ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិសុទ្ធ ដោយដីទាំងអស់ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីករុណា សេចក្តីអនុគ្រោះ និងសេចក្តីមិន បៀតបៀនដល់ពួកសត្វមានជីវិត ទំនងជាមិនមានដល់មោឃបុរសនោះទេដឹង ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅទំលាយកុដិនោះចេញ កុំឲ្យបណ្តាជនជាខាងក្រោយបៀតបៀន បំផ្លាញដល់បុណ្យជាតិទៀតឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកុដិឲ្យសុទ្ធដោយដីទាំង អស់ទេ បើភិក្ខុណាធ្វើ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចំរើន យ៉ាងនេះ រួចហើយ កុដិនោះនៅក្នុងទីណា នាំគ្នាចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ

ក៏វាយបំបាក់កុដិនោះទៅ។ គ្រានោះ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង សួរភិក្ខុទាំងនោះថា នៃ
លោកទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាលោកនាំគ្នាមកវាយបំបាក់កុដិខ្ញុំដូច្នោះ? ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា
ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យវាយបំបាក់។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយតបថា អើ
លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគជាធម្មសាមី ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យវាយបំបាក់ និមន្ត
វាយបំបាក់ចុះ។

[៨០] លំដាប់នោះ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មុការបុត្រមានសេចក្តីត្រិះរិះថា កាលដែល
អញចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះកុដិដែលប្រក់ដោយ
ស្មៅ ហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើអស់ទៅ ដរាបអស់វារៈបីដង កុដិដែលអញធ្វើហើយឲ្យសុទ្ធ
ដោយដីទាំងអស់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់ប្រើឲ្យភិក្ខុវាយបំបាក់ចេញអស់ មាន
បុរសអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំង [ទីនេះ ច្រើនប្រែថា នាយស្មៅ]ន តែតាមន័យក្នុងអង្គកថា
ប្រែថា អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំងឈើរបស់ស្តេច (នាយឃ្នាំងឈើ)។ ហ្នឹង (១ នាក់) អញ
ធ្លាប់ស្គាល់ដែរ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវសុំឈើនឹងអ្នកដែលកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុង ឃ្នាំងរបស់
ស្តេច ហើយធ្វើកុដិដោយឈើវិញ។ លំដាប់នោះ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ក៏ចូលទៅ
រកអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេច លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងអ្នកកាន់
កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេចនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ កាលអាត្មាចូលទៅបិណ្ឌបាត
ក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះកុដិដែលប្រក់ដោយស្មៅ ហើយជញ្ជូនយក
ស្មៅ និងឈើទៅអស់ (តែដូច្នោះឯង) អស់វារៈបីដងហើយ កុដិដែលអាត្មាធ្វើហើយឲ្យសុទ្ធដោយដី
ទាំងអស់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ប្រើឲ្យភិក្ខុវាយបំបាក់បំបែកចេញអស់ នៃអ្នកដ៏មាន
អាយុ ចូរអ្នកប្រគេនឈើមកអាត្មា ៗចង់ធ្វើកុដិឈើ។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេច
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឈើដែលខ្ញុំករុណាល្មមគួរសមនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់នោះ គ្មានទេ
មានតែឈើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរដែលទុកប្រយោជន៍ ការពារអន្តរាយ លោក
ម្ចាស់ បើព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រគេន (មានអ្វី) លោកម្ចាស់ឲ្យគេមកនាំយកទៅចុះ។ ធនិយភិក្ខុ
ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ស្តេចប្រគេនហើយតើ។ លំដាប់នោះ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្នាំង
របស់ស្តេចគិតថា សមណៈទាំងនេះជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តស្មើជា

ប្រក្រតី មានកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ លោកនិយាយតែពាក្យពិត លោកជាអ្នកមានសីល និង មានធម៌ដ៏ល្អ សូម្បីស្តេចក៏ជ្រះថ្លានឹងសមណៈទាំងនេះពេញទី (បើដូច្នោះ) របស់ដែលគេមិនទាន់ ឲ្យ លោកមិនគួរនឹងនិយាយថាគេឲ្យទេ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏និយាយនឹងធនិយកិក្ខុដ៏មាន អាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឲ្យគេមកនាំយកឈើនោះទៅចុះ។ គ្រា នោះ ធនិយកិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងឲ្យមនុស្សកាត់ឈើនោះជាកំណាត់ តូចកំណាត់ធំ ហើយឲ្យដឹកនាំយកទៅដោយរទេះទាំងឡាយ ហើយបានចាត់ចែងធ្វើកុដិឈើ។

[៨១] គ្រានោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ កាលដើរពិនិត្យត្រួតត្រា មើលការងារក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏ចូលទៅរកអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេច លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេចនោះថា នែនាយឈើ ព្រះរាជទ្រព្យឯណាសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយ ឈើនោះនៅឯ ណា។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើក្នុងឃ្នាំងរបស់ស្តេចឆ្លើយថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ឈើនោះស្តេច បានប្រគេនទៅធនិយកិក្ខុជាម្ចាស់ជាកូនស្នូនឆ្នាំងហើយ។ លំដាប់នោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហា មាត្យក្នុងដែនមគធៈមានសេចក្តីតូចចិត្ត (ដោយគិត) ថា ចុះហេតុអ្វីក៏បានជាស្តេចប្រគេនឈើព្រះ រាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយទៅធនិយកិក្ខុជាកូន ស្នូនឆ្នាំងវិញ។ គ្រានោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈ ចូលទៅក្នុងទីដែល ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលថា បានឮថា ឈើ ព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រគេន ទៅធនិយកិក្ខុមែនឬ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសួរថា អ្នកណានិយាយយ៉ាងនេះ។ មហាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកឯងឲ្យមនុស្សទៅនាំអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើមកមើល។ លំដាប់នោះ វស្ស ការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើហើយ នាំមក។

[៨២] ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង បានឃើញអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើ ដែល
ជាប់ក្តី ហើយគេកំពុងបណ្តើរទៅ លុះឃើញហើយ ក៏សួរអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើនោះថា ចុះ
ហេតុអ្វីអារុសោ បានជាអ្នកត្រូវគេចង់បណ្តើរទៅដូច្នោះ? អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើឆ្លើយថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន ព្រោះរឿងលើនោះ។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា អារុសោ អ្នកទៅចុះ អាត្មានឹងទៅដែរ។
អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើឆ្លើយថា លោកម្ចាស់គួរមក ខ្ញុំព្រះករុណាលំបាកមុនហើយ។ លំដាប់នោះ
ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មការបុត្រ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជដំណាក់នៃព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេ
និយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានក្រាលប្រគេន។ វេលានោះ
ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មការ
បុត្រគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំចំពោះធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មការបុត្រ
ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
ទើបទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បាន
ឮថា លើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកបម្រុងការពារអន្តរាយ ខ្ញុំបានប្រគេន
លោកពិតមែនឬ? ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ ពិតមែន។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មាន
ព្រះបន្ទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ធម្មតាយើងជាស្តេចមានកិច្ចច្រើន ការងារដែលត្រូវធ្វើក៏មាន
ច្រើន បើទុកជាយើងឲ្យមែន ក៏នឹកមិនឃើញដែរ ហេតុនេះសូមលោករំលឹកខ្ញុំផង។ ធនិយភិក្ខុ
ឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់រំពឹងទៅមើល កាលដែលទ្រង់ទើបបានរាជាភិ
សេកនោះ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូល មានសភាពយ៉ាងនេះថា ស្មៅ ឈើ និងទឹក ខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដល់
សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ។ ចូរប្រើប្រាស់ (នូវស្មៅឈើ និងទឹកនោះចុះ)។ ព្រះបាទ
ពិម្ពិសារមានព្រះបន្ទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹកឃើញហើយ (ប៉ុន្តែថា) សមណៈ និង
ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស សេចក្តីសង្ស័យ និងមានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា
សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ រមែងកើតមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងហេតុនីមួយសូម្បីតែបន្តិច
បន្តួច ស្មៅ ឈើ និងទឹក ដែលខ្ញុំនិយាយថាឲ្យនោះ គឺឲ្យចំពោះសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ
ព្រោះថា ស្មៅ ឈើ និងទឹកនោះឯង ដែលមានក្នុងព្រៃឥតមានអ្នកណាហ្នងហែងឡើយ បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន លោកសំគាល់អាងដោយហេតុបន្តិចបន្តួចនោះ ដើម្បីនាំយកឈើដែលគេមិនបាន

ឲ្យយ៉ាងនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រហែលដូចខ្ញុំនឹងសម្លាប់ ឬចង់ ឬបំបរបង់ នូវសមណៈ
ឬព្រាហ្មណ៍ ដូចម្តេចកើត បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តទៅចុះ លោករួច (ទោស) ហើយ
ដោយសាររោម (គឺភេទនៃបព្វជិត) លោកកុំធ្វើយ៉ាងនេះទៀតឡើយ។

[៨៣] មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈជាសក្យបុត្តទាំង
នេះគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នកទ្រុស្តសីល និយាយកុហក គួរណាស់តែសមណៈទាំងនេះ
ប្រព្រឹត្តនូវធម៌ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តស្មើជាប្រក្រតី និងប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ និយាយទៀងត្រង់
មានសីល និងមានធម៌ល្អ ទើបនឹងប្តេជ្ញា (ខ្លួនជាសមណៈបាន) ភាវៈនៃសមណៈរបស់លោកទាំង
នេះគ្មានទេ ភាវៈនៃធម៌ដ៏ប្រសើររបស់លោកទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះ
វិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់លោក
ទាំងនេះនឹងមានមកអំពីឯណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះនឹងមានមកអំពីឯណា លោក
ទាំងនេះប្រាសហើយចាកសាមញ្ញគុណ លោកទាំងនេះប្រាសហើយចាកព្រហ្មញ្ញគុណ សមណៈ
ទាំងនេះហ៊ានបញ្ឆោតដល់ស្តេចផែនដី ចំណង់បើមនុស្សឯទៀតយ៉ាងណាទៅអេះ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុឯណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស អ្នកអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្ស៊ីស មានប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ភិក្ខុ
ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូន
ស្នូនឆ្នាំង ទៅយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ស្តេច (ដូច្នោះ)។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងក្នុងវេលា
នោះថា ធនិយភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបានយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ព្រះរាជា មែនឬ។
ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិះដៀលធនិយភិក្ខុថា នៃមោឃបុរស កម្មនេះជាកម្មមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប
ផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃមោឃបុរស ហេតុអ្វីក៏បានជាអ្នកឯង
ទៅយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ព្រះរាជា (ដូច្នោះ) នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែន
នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លា

ដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ នោះទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះប្រាកដជានាំបណ្តាល
មនុស្សពួកខ្លះ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យខាត ខានមានសេចក្តីជ្រះថ្លា និងនាំបណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះ
ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ។ សម័យនោះ មានមហាមាត្យម្នាក់ ពីដើមធ្លាប់ធ្វើជា
ចៅក្រមចាស់ បានបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ (ភិក្ខុនោះឯង) បានទៅអង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
វេលានោះ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយ
រាជចាប់ចោរបានហើយ សម្លាប់ក្តី ឃុំខ្មាំងក្តី និរទេសក្តី ដោយរបស់មានដៃម្នៃចំនួនប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ
នោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយរបស់មានដៃម្នៃចំនួន១បាទ ឬគួរដល់១បាទ
ឬច្រើនជាង១បាទ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គេចាយប្រាក់៥មាសក៏ជា១បាទ។ គ្រានោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្ទូនឆ្នាំង ដោយអនេកបរិយាយ
ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម។ ហើយទ្រង់ត្រាស់សរសើរគុណនៃ
ការប្រារព្ធព្យាយាម រួចទ្រង់សំដែងនូវធម្មិកថា ដ៏សមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ ឲ្យមានទំនងតាមសិក្ខា
បទនោះចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំ។ ហើយទ្រង់
បញ្ញត្តិសិក្ខាបទថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា
ភិក្ខុណាមួយកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច ស្តេចទាំងឡាយចាប់
បានចោរហើយ ត្រូវសម្លាប់ក្តី ឃុំខ្មាំងក្តី និរទេសក្តី ដោយពាក្យថា អាឯងជាចោរ ជាមនុស្សពាល
វង្វេង ជាមនុស្សលួចព្រោះអទិទ្ធាទាន មានសភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុកាលដែលកាន់យកទ្រព្យដែល
គេមិនបានឲ្យមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំវាសគ្មាន (គឺឥតមានកិរិយា
នៅរូបរួមគ្នាបាន)។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ។

[៨២] សម័យនោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់កំពង់របស់ជាងជ្រលក់ ហើយលួច
យកបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់ មកកាន់អាមាមហើយចែកគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ
ថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកទាំងឡាយជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន ចីវរកើតឡើងដល់លោកច្រើន។ ឆព្វគ្គិ
យភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ បុណ្យរបស់យើងមានមកពីណា អម្បាញ់មិញយើងទៅឯកំពង់
របស់ជាងជ្រលក់ ហើយយើងបានលួចយកបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មកទេតើ។ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយនិយាយថា អារុសោ សិក្ខាបទ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយតើ ចុះហេតុអ្វីបានជា
លោកនាំគ្នាទៅលួចបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មក។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោ
សិក្ខាបទ ព្រះបរមគ្រូជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយក៏ពិតមែន តែថាសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្ត
ចំពោះតែក្នុងស្រុក ត្រង់ក្នុងព្រៃទ្រង់មិនបញ្ញត្តទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយថា អារុសោ សិក្ខាបទ
ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្នុងស្រុកនោះក៏ប្រាកដ ដូចជាក្នុងព្រៃដូច្នោះដែរ មិនមែនឬអ្វី នៃ
អារុសោ អំពើដែលលោកធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជារបស់សម
ណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃអារុសោទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាលោកនាំគ្នាទៅ
លួចបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មក ម្ចាស់អារុសោ កម្មនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់
ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជន
ទាំងឡាយដែលមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាហើយនោះទេ ម្ចាស់អារុសោ កម្មនេះប្រាកដជានាំបណ្តាល
ឲ្យមនុស្សពួកខ្លះដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យខានបានកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា និងនាំបណ្តាលមនុស្សពួក
ខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យត្រឡប់ជាវាយមាយរសាយបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះក៏តិះដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ហើយសួរចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអ្នកឯងនាំគ្នាទៅ
កាន់កន្លែងដែលជាងជ្រលក់គេលាត្រដាងសំពត់ ហើយបានលួចបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់
មែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តិះដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ ជាអំពើមិនសម
គួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃមោឃ
បុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកនាំគ្នាទៅលួចបង្ខំចំសំពត់របស់ជាងជ្រលក់ នៃមោឃបុរស
អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះ ទេ។ បើ នឹងនាំប
ណ្តាលឲ្យជនពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ត្រឡប់ជាវាយមាយរសាយបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាទៅវិញ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេក បរិយាយ
ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម។ បើ ទើបទ្រង់ត្រាស់សរសើរគុណនៃការ

ប្រារព្ធនូវព្យាយាម រួចហើយទ្រង់សំដែងនូវធម្មិកថាដ៏សមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ។ ឲ្យមានទំនង
តាមសិក្ខាបទនោះ។ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំ។ ហើយ
ហើយទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
ថា ភិក្ខុណាមួយកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយចំណែកនៃចិត្តល្អ អំពីស្រុកក្តី ព្រៃក្តី
ស្តេចទាំងឡាយចាប់បានចោរហើយត្រូវសម្លាប់ក្តី ឃុំខ្មាំងក្តី និងទេសក្តី ដោយពាក្យថា ឯងជាចោរ
ជាមនុស្សពាលវង្វេង ជាមនុស្សល្អច ព្រោះអទិន្នាទានមានសភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុកាលដែលកាន់
យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ មានសភាពយ៉ាងនោះ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិករកសំវាសគ្មាន
(គឺឥតមានកិរិយានៅរូបរួមគ្នាបាន)។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ឯណា ប្រាកដដូចជាឯណា។ ហើយ ភិក្ខុនេះ
តថាគតហៅថា ណាមួយ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ ហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនេះតថាគតអធិប្បាយក្នុងសេច
ក្តីនេះ។ ដែលឈ្មោះថា ស្រុក(នោះ) គឺស្រុកដែលមានខ្ទមមួយក្តី ស្រុកដែលមានខ្ទមពីរក្តី ស្រុក
ដែលមានខ្ទមបីក្តី ស្រុកដែលមានខ្ទមបួនក្តី ស្រុកដែលមានមនុស្សក្តី ស្រុកដែលឥតមនុស្សក្តី ស្រុក
ដែលមានរបងឬកំផែងក្តី ស្រុកដែលឥតរបងឬកំផែងក្តី ស្រុកដែលគេទើបតាំងនៅថ្មី (មានផ្ទះពីរ
បី) ដូចជាគោឈរក្តី ពុំនោះសោត ប្រទេសណាដែលមានពួកឈ្នួញបានអាស្រ័យនៅលើសជាង៤
ខែឡើងទៅ ប្រទេសនោះក៏លោកហៅថាស្រុក។ ដែលឈ្មោះថាឧបចារនៃស្រុក (នោះ) គឺទីដែល
ធ្លាក់ចុះដុំដីរបស់មជ្ឈិមបុរសឈររូបបធរណីទ្វារស្រុកដែល មានរបង ឬកំផែង ចោលទៅ (ឬ) ទី
ដែលធ្លាក់ចុះដុំដីរបស់មជ្ឈិមបុរសឈររូបឧបចារផ្ទះនៃស្រុកដែលឥតរបង ឬកំផែង ចោលទៅ។
ដែលឈ្មោះថាព្រៃ (នោះ) គឺទីដ៏សេស លើកលែងតែស្រុក និងឧបចារនៃស្រុកចេញ ឈ្មោះថា
ព្រៃ។ ដែលឈ្មោះថាទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ (នោះ) គឺរបស់ណាដែលគេមិនទាន់ឲ្យ មិនទាន់
លះបង់ឲ្យ មិនទាន់ដាច់ចិត្តឲ្យ គេរក្សាទុក គេគ្រប់គ្រងទុក គេនៅប្រកាន់ គេនៅហ្នឹងហែង ទ្រព្យ
នោះឈ្មោះថា ទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ។ ត្រង់បទថា ដោយចំណែកនៃចិត្តល្អ សេចក្តីថា ភិក្ខុ
មានចិត្តជាអ្នកល្អ គឺថា ភិក្ខុមានចិត្តបម្រុងនឹងល្អច។

[៨៦] ត្រង់បទថា គប្បីកាន់យក សេចក្តីថា ភិក្ខុគប្បីចាប់យក គប្បីនាំទៅ គប្បីលួចយក គប្បីឲ្យកំរើកឥរិយាបថ គប្បីឲ្យឃ្នាតចាកទី គប្បីឈានកន្លងនូវទីដែលកំណត់។

[៨៧] ដែលឈ្មោះថា មានសភាពយ៉ាងណា (នោះ) គឺទ្រព្យចំនួនមួយបាទ ឬទ្រព្យគួរដល់ ថ្ងៃមួយបាទ ឬថា ក្រែលែងជាងមួយបាទឡើងទៅ។ ដែលឈ្មោះថា ស្តេចទាំងឡាយ (នោះ) គឺស្តេចជាធំលើប្រថពីទាំងអស់ ស្តេចជាធំក្នុងប្រទេស ពួកអ្នកត្រួតមណ្ឌល (ចៅហ្វាយខេត្ត) ពួកអ្នកបរិភោគស្រុកជាលំដាប់ (ចៅហ្វាយស្រុក) ពួកអ្នកកាត់ក្តី ពួកមហាមាត្យ ពុំនោះសោត ពួកឥស្សរជនណាជាអ្នកត្រួតត្រាក្នុងការកាប់សម្លាប់ ពួកឥស្សរជនទាំងនោះ ឈ្មោះថាស្តេច។ ដែលឈ្មោះថា ចោរ(នោះ) គឺអ្នកណាដែលកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យ មានដម្លៃប្រមាណ៥ មាសក ឬច្រើនជាង៥មាសកឡើងទៅ ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច អ្នកនោះឈ្មោះថា ចោរ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីសម្លាប់ក្តី សេចក្តីថា គប្បីសម្លាប់ដោយដៃក្តី ដោយជើងក្តី ដោយរំពាត់ខ្សែត្រីក្តី ដោយផ្តៅក្តី ដោយដម្បងវែងក្តី ដោយកាប់កាត់ក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីចងក្តី សេចក្តីថា គប្បីចងដោយចំណងគឺខ្សែក្តី ដោយចំណងគឺខ្មោះក្តី ដោយចំណងគឺច្រវាក់ក្តី ដោយបង្ខំទុកក្នុងផ្ទះក្តី ដោយបង្ខំទុកក្នុងក្រុងក្តី ដោយបង្ខំទុកក្នុងស្រុកក្តី ដោយបង្ខំទុកក្នុងនិគមក្តី ឬគប្បីធ្វើនូវការឃុំខាំដដោយបុរស។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីបំបរបង់ក្តី ឬថាគប្បីនិរទេសក្តី សេចក្តីថា គប្បីបំបរបង់ចាកស្រុកក្តី ចាកនិគមក្តី ចាកក្រុងក្តី ចាកជនបទក្តី ចាកប្រទេសក្នុងជនបទក្តី។ ត្រង់ពាក្យ៤ម៉ាត់ថា អ្នកឯងជាចោរ អ្នកឯងជាពាល អ្នកឯងជាបុគ្គលវង្វេង អ្នកឯងជាអ្នកលួចនេះ ជាពាក្យជេរប្រទេច។

[៨៨] ដែលឈ្មោះថា មានសភាពដូច្នោះ (នោះ) គឺទ្រព្យចំនួនមួយបាទ ឬទ្រព្យគួរដល់ដម្លៃមួយបាទ ឬថា ក្រែលែងជាងមួយបាទឡើងទៅ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលកាន់យក សេចក្តីថា កាលចាប់យក កាលនាំទៅ កាលលួច កាលឲ្យកំរើកឥរិយាបថ កាលឲ្យឃ្នាតចាកទី កាលឲ្យកន្លងហួសទីដែលកំណត់។

[៨៩] ត្រង់បទថា ភិក្ខុនេះដែរ គឺពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុដែលមានក្នុងសិក្ខាបទមុន។ ត្រង់ពាក្យថា ជាបារាជិក អធិប្បាយជាសេចក្តីឧបមាថា ធម្មតាស្លឹកឈើទុំដែលជ្រុះចាកទងហើយ មិនអាចត្រឡប់ទៅជាមានពណ៌ខៀវវិញបាន ដូចម្តេចមិញ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ

ចំនួន១បាទ ឬគួរដល់ដម្លៃ១បាទ ឬថាត្រៃលែងជាង១បាទឡើងទៅ ដោយចំណែកនៃចិត្តល្អច ក៏
មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាពូជពង្សរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ដូច្នោះដែរ ព្រោះហេតុនោះ
បានជាតថាគតហៅភិក្ខុនោះជាបារាជិក។ ត្រង់បទថា រកសំវាសគ្មាន (នោះ) សេចក្តីថា សង្ឃកម្ម
ជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា ការសិក្សាស្នើគ្នា នេះឈ្មោះថា សំវាស សំវាសនោះមិនមានជាមួយ
នឹងភិក្ខុដែលត្រូវបារាជិកនោះឡើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគតហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[៧០] (មាតិកាវាយឈ្មោះទ្រព្យ) ទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងដី ស្ថិតនៅលើគោក ស្ថិតនៅព្នង
អាកាស ស្ថិតនៅលើផ្ទៃរ ស្ថិតនៅក្នុងទឹក ស្ថិតនៅក្នុងទឹក ស្ថិតនៅលើយាន ស្ថិតនៅលើការៈ ស្ថិត
នៅក្នុងច្បារ ស្ថិតនៅក្នុងវត្ត ស្ថិតនៅក្នុងស្រែ ស្ថិតនៅក្នុងទីដី ស្ថិតនៅក្នុងស្រុក ស្ថិតនៅក្នុងព្រៃ
ទឹក ឈើស្ងួត ដើមឈើ របស់ដែលគេកំពុងនាំទៅ របស់ដែលគេធ្វើ ទីដែលហូតពន្ធ (គយ) សត្វ
មានជីវិត គឺមនុស្ស សត្វគ្មានជើង សត្វជើងពីរ សត្វជើងបួន សត្វជើងច្រើន អ្នកកំណត់របស់ដើម្បី
ឲ្យគេលួច អ្នករក្សារបស់ធ្វើរទុកមួយរំពេច កិរិយាលួចយកដោយបបួលគ្នា សង្កេតកម្ម និមិត្តកម្ម។

[៧១] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងដី (នោះ) គឺទ្រព្យដែលគេកប់លាក់ទុកក្នុងដី។ ភិក្ខុ
មានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចនូវទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងដី ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី
ស្វែងរកចបក្តី កញ្ជើក្តី ដើរទៅតែងឯក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាត់នូវឈើ ឬរលិដែលកើតក្នុងទី
នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុដឹក ឬកកាយ ឬគាស់នូវអាចមន៍ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុចាប់ពាល់នូវ
ឆ្នាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើកត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមាន
ថេយ្យចិត្ត បញ្ចូលនូវភាជនៈរបស់ខ្លួនទៅ ហើយចាប់ពាល់នូវវត្ថុមានដំឡែប្រមាណ៥មាសកៈ
ឬត្រៃលែងជាង៥មាសកៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យឲ្យ
ចូលទៅក្នុងភាជនរបស់ខ្លួនក្តី កាត់ដាច់នូវក្តាប់ដៃក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់
ពាល់នូវកណ្តុដែលគេដោតក្រងដោយខ្សែ គឺសង្វារក្តី ខ្សែកក្តី ខ្សែចង្កេះក្តី សម្ពត់សាដកក្តី ឈ្នួតក្តី
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ចាប់ត្រង់ទីបំផុត ហើយលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិបុ
ល្លច្ច័យ។ កាលបើប៉ះទង្គក រួចនាំយកចេញ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ដោយហោចទៅសូម្បីតែឲ្យផុត
អំពីមាត់ឆ្នាំង ប្រមាណប៉ុនចុងសក់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ដឹកនូវសប្បុរស ប្រេងក្តី

ទឹកឃ្មុំក្តី ទឹកអំពៅក្តី ជារបស់មានដំឡែងប្រមាណ៥មាសកៈ ឬក្រែលែងជាង៥មាសកៈឡើងទៅ ដោយប្រយោគតែមួយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុទំលាយក្តី ចាក់ចោលក្តី ដុតចោលក្តី ធ្វើ (នូវវត្ថុ មានសប្បិជាដើមនោះ) ឲ្យជារបស់ប្រើប្រាស់មិនកើតក្តី ក្នុងទីនោះឯង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៧២] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើគោក (នោះ) គឺទ្រព្យដែលគេដម្កល់ទុកលើទីគោក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិតនៅលើទីគោក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ឲ្យ ឃ្មាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៧៣] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅព្នងអាកាស (នោះ) គឺកណ្តុដែលទៅព្នងអាកាស ទោះ សត្វក្លោកក្តី ចបាតក្តី ទទាត្តី ចាបក្តី ឬជាសម្ពត់សាដកក្តី ឈ្នួតក្តី ប្រាក់ក្តី មាសក្តី ដែលដាច់ធ្លាក់ ចុះ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចនូវកណ្តុ ដែលស្ថិតនៅព្នងអាកាស ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យ បានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ផ្តាច់បង់នូវដំណើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្មាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៧៤] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើផ្ទៃ (នោះ) គឺកណ្តុដែលដម្កល់នៅលើផ្ទៃ (អធិប្បាយថា) ទ្រព្យដែលគេដម្កល់ទុកលើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ឬទ្រព្យដែលគេពាក់លើឈើស្បៀង សម្រាប់ពាក់ចិវក្តី លើខ្សែសម្រាប់ពាក់ចិវក្តី លើចម្រើងជញ្ជាំងក្តី លើដៃកែវក្តី ដែលគេព្យួរទុកលើ ដើមឈើក្តី ដោយហោចទៅ ទ្រព្យដែលគេដម្កល់ទុកលើជើងបាត្រក៏ដោយ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចយកកណ្តុដែលស្ថិតនៅលើផ្ទៃ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្មាតចាកទី ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក។

[៧៥] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទឹក (នោះ) គឺកណ្តុដែលគេដម្កល់ទុកក្នុងទឹក។ ភិក្ខុ មានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចយកកណ្តុដែលស្ថិតនៅក្នុងទឹក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដៗ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ធ្វើឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ផ្កាឧប្បលក្តិ ផ្កាឈូកក្រហមក្តិ ផ្កាឈូកសក្តិ ក្រអៅឈូកក្តិ ត្រីក្តិ អណ្តើកក្តិ ដែលកើតក្នុង ទឹកនោះ មានដំឡែងមាសកក្តិ លើសពីមាសកក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវ អាបត្តិបុណ្ណិយៗ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ

[៩៦] គេឆ្ងល់ (នូវទីមានទឹក មានស្ទឹងនិងទន្លេជាដើម) ដោយរបស់អ្វី របស់នោះឈ្មោះថា ទូក [ក្នុងអដ្ឋកថាថា ស្លុកសម្រាប់ជ្រលក់ក្តិ បាច់ឫស្សីក្តិ ក្បួនក្តិ ឲ្យឈ្មោះថា នាវា ដែលប្រែជា ទូក ក្នុងទីនេះ។ ទ្រព្យដែលគេដាក់ទុកនៅក្នុងទូក ឬលើទូក ឈ្មោះថាទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទូក។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចយកទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងទូក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរ នាក់ក្តិ ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ចាប់ពាល់(ទ្រព្យនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ (ធ្វើទ្រព្យ នោះ)ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ (ធ្វើទ្រព្យនោះ) ឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចយកទូក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តិ ដើរទៅម្នាក់ឯង ក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ចាប់ពាល់ (ទូកនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ធ្វើទូកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ស្រាយចំណង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ស្រាយចំណងរួចហើយ ចាប់ត្រូវ(ទូក) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ (ធ្វើទូក)ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ (ធ្វើទូក) ឲ្យអណ្តែតប្រាសទឹកក្តិ បណ្តោយទឹកក្តិ ទទឹងទឹកក្តិ ដោយហោចទៅ សូម្បីធ្វើឲ្យឃ្នាតចាកទីប៉ុនចម្រៀកសក់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ

[៩៧] អង្រឹងស្មែង រថ រទេះ រថទ្រង់ត្រឿង ឈ្មោះថាយាន។ ទ្រព្យដែលដាក់ក្នុងយាន ឬ លើយាន ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើយាន។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែល ស្ថិតនៅលើយាន ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តិ ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ធ្វើទ្រព្យនោះ ឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចយកយាន ហើយស្វែង រកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តិ ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ចាប់ពាល់យាននោះ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដៗ ធ្វើយាននោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ធ្វើយាននោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិ កៗ

[៧៨] ទ្រព្យដែលនៅលើក្បាល (ទ្រនូល) នៅលើ-ក (ទ្រព្យដែលកែក ឬលី) នៅលើចង្កេះ (កណ្តៀត) និងទ្រព្យដែលយូរនឹងដៃ ឈ្មោះថាភារៈ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ដាក់ភារៈនោះចុះមកដល់ត្រឹម-ក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើ-ក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ដាក់ចុះមកដល់ត្រឹមចង្កេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើចង្កេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ដាក់ចុះមកកាន់ជាប់នឹងដៃ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ដាក់ចុះនូវភារៈដែលនៅក្នុងដៃមកលើផែនដី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យអំពីផែនដីទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៧៩] សួនផ្កាលើ សួនផ្លែឈើ ឈ្មោះថាអាវម (សួនច្បារ) ទ្រព្យដែលបុគ្គលដកលំទុកក្នុងសួនច្បារមាន៤កន្លែង គឺក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើធ្នើរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងសួនច្បារ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យនៅក្នុងសួនច្បារ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបាន ជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ឫសឈើក្តី សម្បកឈើក្តី ស្លឹកឈើក្តី ផ្កាឈើក្តី ផ្លែឈើក្តី ដែលដុះក្នុងសួនច្បារនោះ ទោះមានដម្លៃប្រមាណ៥មាសក្តី លើពី៥មាសក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកសួនច្បារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់សួនច្បារសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បើម្ចាស់សួនច្បារដាក់ធុរៈថា សួនច្បារមុខជានឹងមិនបានមកអញវិញទេ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជត្រកូល ហើយសូកពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើម្ចាស់សួនច្បារឲ្យចាញ់) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់ (គឺ បើពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្តីនោះតាមធម៌វិន័យជាសត្តុសាសនា ហើយត្រឡប់ចាញ់លើខ្លួនឯងវិញ) ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។

[១០០] ទ្រព្យដែលបុគ្គលដក់ល់ទុកក្នុងវិហារ (វត្ត) មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯ អាកាស១ លើផ្ទៃរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យនៅក្នុងវត្ត។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែល បិតនៅក្នុងវត្ត ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យ ឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកវត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើម្ចាស់វត្តឲ្យកើត សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើម្ចាស់វត្តដាក់ធុរៈថា វត្តមុខជាមិនបានមកអញវិញទេ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬរាជ ត្រកូល ភិក្ខុបានស្តាប់ពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យកាត់សេចក្តីដោយមិនយុត្តិធម៌) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់វិញ (គឺពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ថា ឲ្យភិក្ខុចាញ់វិញ) ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[១០១] ស្រូវទាំងឡាយពយ៉ាង មានស្រូវសាលីជាដើមក្តី ផ្ទៃឈើទាំងឡាយ មានសណ្តែក រាជមាសជាដើមក្តី ដុះក្នុងទីណា ទីនោះឈ្មោះថា ខេត្ត (ស្រែ)។ ទ្រព្យដែលបុគ្គលដក់ល់ទុកក្នុង ស្រែ មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យនៅក្នុងស្រែ។ ភិក្ខុ មានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យនៅក្នុងស្រែដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរ នាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យ កំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ស្រូវទាំងឡាយ មានស្រូវសាលីជាដើមក្តី ផ្ទៃឈើទាំងឡាយ មានសណ្តែករាជមាសជា ដើមក្តី ដែលដុះក្នុងស្រែនោះ មានដម្លៃប្រមាណ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកស្រែ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់ស្រែកើតសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើ ម្ចាស់ស្រែដាក់ធុរៈថា ស្រែមុខជានឹងមិនបានមកអញវិញទេ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើ ការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជត្រកូល ហើយស្តាប់ពួក អ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើម្ចាស់ស្រែចាញ់) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ ម្ចាស់របស់ (គឺបើពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីនោះតាមធម៌ជាសត្តសាសនា ហើយត្រឡប់ជាចាញ់លើខ្លួន

ឯងវិញ) ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ។ ភិក្ខុបដ្ឋិតគោលក្តី ខ្សែក្តី របងក្តី ទំនប់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នៅតែ
ប្រយោគមួយមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ។ លុះប្រយោគមួយនោះមកដល់ ត្រូវអាបត្តិបា
រាជិក។

[១០២] ទីសួនច្បារ និងទីវត្ត ឈ្មោះថាវត្ត (ទីដី)។ ទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកក្នុងទីដី មាន៤
កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃរាង១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទីដី។ ភិក្ខុមាន
ថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកក្នុងទីដី ស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី
ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក
ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកទី
ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់ដីកើតសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ។ បើម្ចាស់ដីដាក់ធុរៈថា ដីមុខ
ជាមិនបានមកអញវិញទេ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺ
កាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជត្រកូល ហើយសូកពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើ
ម្ចាស់ដីឲ្យចាញ់) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់ (គឺបើពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យនោះ
កាត់តាមធម៌វិន័យជាសត្វសាសនា ហើយត្រឡប់ជាចាញ់ខ្លួនឯងវិញ) ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ។ ភិក្ខុ
បដ្ឋិតគោលក្តី ខ្សែក្តី របងក្តី កំផែងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នៅតែប្រយោគមួយមិនទាន់មកដល់ ត្រូវ
អាបត្តិបុល្ល័យ។ លុះប្រយោគមួយនោះមកដល់ អដ្ឋកថា ថា បណ្តាកិរិយាបដ្ឋិតទាំងឡាយ មាន
បដ្ឋិតគោលជាដើម នោះមានអធិប្បាយថា ធម្មតាផែនដីជារបស់កាត់ថ្ងៃមិនបាន ព្រោះហេតុ
ដូច្នោះ បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះគោលតែមួយស្រេច ភិក្ខុបដ្ឋិតគោលឲ្យចូលទៅក្នុងដីគេ សូម្បី
ប៉ុន្តែចម្រៀកសក់ ទោះបីម្ចាស់គេឃើញក្តី មិនឃើញក្តី ត្រូវបារាជិក បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះ
គោលពីរ ភិក្ខុបដ្ឋិតគោលទី១ ត្រូវបុល្ល័យ ទី២ ត្រូវបារាជិក បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះគោលបី
ភិក្ខុបដ្ឋិតគោលទី១ ត្រូវទុក្ខដ ទី២ ត្រូវបុល្ល័យ ទី៣ ត្រូវបារាជិក។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៣] ទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកក្នុងស្រុក មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១
លើផ្ទៃរាង១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងស្រុក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិត
នៅក្នុងស្រុក ដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះ ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៤] ដែលហៅថាព្រៃ គឺទីណាដែលពួកមនុស្សហ្នឹងហែងរក្សា ទីនោះឈ្មោះថាព្រៃ។ ទ្រព្យដែលបុគ្គលដម្កល់ទុកក្នុងព្រៃ មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃរាង ឈ្មោះថា ទ្រព្យបិតនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលបិតនៅក្នុងព្រៃ ដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យ នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាក ទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ហើយចាប់ពាល់ឈើក្តី រលឹក្តី ស្មៅក្តី កើតក្នុងព្រៃនោះ មានដំឡែប្រមាណ៥មាសកក្តី ដែលលើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៥] ទឹកដែលមាននៅក្នុងកាជនៈក្តី ក្នុងស្រះក្តី ក្នុងបឹងក្តី ឈ្មោះថាទឹក។ ភិក្ខុមានថេយ្យ ចិត្ត ចាប់ពាល់ទឹកនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើទឹកនោះ ឲ្យហូរឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ទឹកដែលមានដម្លែ ប្រមាណ៥មាសកក្តី ដែលលើសពី៥មាសកក្តី ឲ្យចូលទៅក្នុងកាជនៈរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យបានដម្កល់ក្នុងកាជនៈរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។ ភិក្ខុទំលុះភ្លឺស្រែគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ទំលុះភ្លឺស្រែហើយបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែប្រមាណ ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែលើសពី១មាសកក្តី ថយពី៥មាសកក្តីចុះមកក្តី ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ភិក្ខុបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែ១មាសកក្តី ថយចុះពី១ មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។

[១០៦] (ឈើសម្រាប់ជំរះធ្មេញ) ទោះគេកាត់ហើយក្តី គេមិនបានកាត់ក្តី ហៅថាឈើស្នួន។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ឈើស្នួនដែលមានដម្លែ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដរ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ ធ្វើឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៧] ឈើណាជាគ្រឿងប្រើប្រាស់ ដែលមានពួកមនុស្សថែរក្សាទុក ឈើនោះឈ្មោះថា ដើមឈើ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាត់ឈើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗប្រហារ។ នៅប្រហារម្តងទៀត មិនទាន់មកដល់ (គឺថានៅតែប្រហារម្តងទៀតនឹងដាច់) ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ លុះប្រហារម្តងទៀត មកដល់ (គឺថាបានកាត់ដាច់ហើយ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៨] ទ្រព្យដែលបុគ្គលដទៃកំពុងនាំទៅ ឈ្មោះថា ទ្រព្យដែលគេកំពុងនាំទៅ។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ធ្វើ ទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងលួចយកទ្រព្យព្រមទាំងអ្នក នាំទ្រព្យ ហើយឲ្យមនុស្សនោះដើរទៅ ១ជំហានដំបូង ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ឲ្យមនុស្សនោះដើរ ទៅបាន២ជំហាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត គិតថា អញនឹងយករបស់ដែលជ្រុះ ចុះ ហើយធ្វើរបស់គេឲ្យជ្រុះ ឬឲ្យធ្លាក់ចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់របស់ ដែលជ្រុះនោះ មានដម្លែធម្មាសកក្តី លើសពីធម្មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុ ណ្ណិយៗ ធ្វើឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០៩] ទ្រព្យដែលគេផ្ញើទុក ឈ្មោះថាបញ្ជើ។ ម្ចាស់បញ្ជើនិយាយថា លោកចូរឲ្យទ្រព្យមក ខ្ញុំ ភិក្ខុពោលថា អាត្មាមិនបានទទួលទុកទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់របស់គេកើតសេចក្តី សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ម្ចាស់របស់ដាក់ជុរថា (ភិក្ខុនេះ) នឹងមិនឲ្យអញវិញទេ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុពឹងក្រមវិនិច្ឆ័យឲ្យសម្រេចសេចក្តី ឲ្យម្ចាស់បញ្ជើចាញ់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិ ក។ កាលក្រមវិនិច្ឆ័យសម្រេចសេចក្តីដោយធម៌ ភិក្ខុត្រឡប់ចាញ់វិញ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ

[១១០] ទិសម្រាប់ហូតពន្លឺ ដែលព្រះបរមក្សត្រទ្រង់បញ្ញត្តថា ជនណានាំរបស់ចូលទៅក្នុងទី នោះៗ គឺក្នុងទីក្នុងខណ្ឌក្តី ក្នុងទីកំពង់ទឹកក្តី ក្នុងទីទៀបទ្វារស្រុកក្តី ពួករាជបុរសត្រូវយកពន្ធពីជន នោះ ឈ្មោះថាគយ។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងខេត្តគយនោះហើយ មានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវទ្រព្យដ៏គួរ ដល់ព្រះរាជានឹងយកពន្ធ មានដម្លែធម្មាសកក្តី លើសពីធម្មាសកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុញ៉ាំ ដំរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ភិក្ខុឈានជំហានទី១ ឲ្យកន្លងខេត្តគយទៅ ត្រូវអាបត្តិបុ ណ្ណិយៗ ភិក្ខុឈានជំហានទី២ ឲ្យកន្លងខេត្តគយទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុបិតនៅខាងក្នុងខេត្ត

របស់គយ ហើយបោះផ្ទោងរបស់ឲ្យធ្លាក់ចុះទៅខាងក្រៅខេត្តរបស់គយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុ
នាំទ្រព្យរត់ពន្ធ (ដោយវាងខេត្តគយ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១១] សត្វ គឺមនុស្ស ហៅថាសត្វមានជីវិត។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់មនុស្សនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យផុតចាកទីទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិត
ថា អញនឹងនាំមនុស្សដើរទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈានជំហានទី១ទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។
ឲ្យឈានជំហានទី២ទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១២] ពស់ ត្រី ហៅថា សត្វគ្មានជើង។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវសត្វគ្មានជើង
មានដំឡែងមាសកក្កី លើសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យផុត
ចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៣] មនុស្ស សត្វស្លាប ហៅថា សត្វមានជើងពីរ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវសត្វ
ជើងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារា
ជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរសត្វជើងពីរទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈានជំហានទី១ ត្រូវ
អាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី២ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៤] ដំរី សេះ ខ្នង គោ លា ជាពួកសត្វចិញ្ចឹមហៅថា សត្វមានជើង៤។ ភិក្ខុមាន
ថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់សត្វជើង៤នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យផុតចាក
ទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរនូវសត្វជើង៤ទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈាន
ជំហានទី១ទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី២ទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឈាន
ជំហានទី៣ទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី៤ទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៥] ខ្នុយ ក្អែប ដង្កូវរមាស់ ហៅថា ពួកសត្វមានជើងច្រើន។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់
ពាល់សត្វមានជើងច្រើននោះ មានដំឡែងមាសកក្កី ហួសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក
ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរសត្វមាន

ជើងច្រើនទៅដោយជើង ហើយញ៉ាំងសត្វមានជើងច្រើនឲ្យឈានទៅ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្មីយ គ្រប់ជំហាន។ ញ៉ាំងជើងទីបំផុតរបស់សត្វនោះឲ្យឈានទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៦] ភិក្ខុគយគន់ទ្រព្យដែលគេទុកដាក់ធ្វេសប្រហែស ហើយប្រាប់ (ភិក្ខុដទៃ) ថា លោកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា អ្នកកំណត់របស់ឲ្យគេលួច ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះលួចយកទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។

[១១៧] ភិក្ខុអ្នកថែរក្សាទ្រព្យដែលគេនាំមកធ្វើទុកមួយសំណើរ ហៅថា អ្នករក្សាបញ្ជើ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវទ្រព្យមានដំឡែងមាសកក្កី លើសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្មីយ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៨] ដែលហៅថាកិរិយាលួចយកដោយបបួលគ្នា (នោះ) គឺភិក្ខុដែលរួមគំនិតចូលគ្នា ច្រើនរូប ភិក្ខុរួមទៅលួចយកទ្រព្យបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងអស់គ្នា។

[១១៩] ភិក្ខុធ្វើសញ្ញាកំណត់ពេលឲ្យលួច ហៅថា សង្កេតកម្ម ភិក្ខុប្រើភិក្ខុឲ្យទៅលួចថា អ្នកចូលលួចយកទ្រព្យនោះ ដោយសង្កេតនោះ ក្នុងពេលព្រឹកក្តី ល្ងាចក្តី យប់ក្តី ថ្ងៃក្តី ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលួចទ្រព្យនោះបានមកតាមសង្កេតនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុទៅលួចទ្រព្យនោះមុនសង្កេតនោះក្តី ក្រោយក្តី ភិក្ខុអ្នកប្រើដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។

[១២០] ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ឲ្យលួច ហៅថា និមិត្តកម្ម គឺភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ខ្ញុំនឹងបំប្រិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ជក់ក្បាលក្តី អ្នកចូរលួចយកទ្រព្យនោះមកតាមនិមិត្តនោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ លួចទ្រព្យនោះបានមកតាមនិមិត្តនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមកមុននិមិត្តនោះក្តី ក្រោយក្តី ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។

[១២១] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះសំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ សំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ ទៅលួចទ្រព្យដទៃបានមកវិញ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ត្រឡប់សំគាល់ទ្រព្យដទៃវិញ តែទៅលួចទ្រព្យបានមក ត្រូវពានលើទ្រព្យដែលភិក្ខុប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ សំគាល់នូវទ្រព្យដទៃ ទៅលួចបានទ្រព្យដទៃមកវិញ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះឯងទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរទៅលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះទៅប្រាប់ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី២ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈប្រាប់។ (ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី២ ទៅប្រាប់ដល់អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣ ព្រមទទួលនឹងទៅលួច ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដំបូង ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងអស់គ្នា។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះឯង ទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរទៅលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះ ទៅប្រើភិក្ខុដទៃ (គឺអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣វិញ) ខ្លួនអ្នកទទួលបម្រើទី១នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈប្រើត។ អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣ ទទួលនឹងទៅលួច អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈទទួល។ អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក អ្នកប្រើដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១ និងភិក្ខុអ្នកលួចទី៣។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈប្រើ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ទៅហើយត្រឡប់មកវិញប្រាប់ថា ខ្ញុំមិនអាចនឹង

ទៅលួចយកទ្រព្យនោះមកទេ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ ប្រើម្តងទៀតថា លោកអាចលួចយកបានក្នុងពេល
ណា ចូរលួចទ្រព្យនោះក្នុងពេលនោះចុះ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួល
បង្គាប់លួចយកទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងផ្កាថា លោក
ចូរលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់
បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយវិញ តែមិនទាន់បានប្រាប់ភិក្ខុនោះថា
អ្នកកុំលួចឡើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរ
នាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងផ្កាថា លោកចូរទៅលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈបង្គាប់។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅ
ក្រហាយស្តាយក្រោយវិញ ត្រឡប់ហាមឃាត់ថា លោកកុំលួចឡើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ មិន
ព្រមត្រឡប់ខានលួចតាម ពោលតបថា លោកបង្គាប់ខ្ញុំហើយ រួចទៅលួចយកទ្រព្យនោះបានមក
ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់មិនត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងផ្កាថា លោកចូរ
លួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់
បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយវិញ ត្រឡប់ឃាត់ថា លោកកុំទៅលួច
ឡើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ ទទួលពាក្យថា ប្រពៃហើយ ក៏លែងលួចទៅ ភិក្ខុទាំងពីររូបមិនត្រូវ
អាបត្តិឡើយ។

[១២២] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការៈឃាំង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក
គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ សំគាល់ថាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំ
ឡែច្រើន ចំនួន៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះ
ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្កដ។ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិន
បានឲ្យដោយអាការៈឃាំង ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ សំគាល់ថា
ទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំឡែតិច ប្រមាណលើសពី១មាសក ឬថយពី៥
មាសកចុះមក១ មានថេយ្យចិត្តកើតឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិ
បុល្លច្ច័យ។ (បើមិនទាន់ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្នាតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ញ៉ាំង

របស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការៈ៥ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ សំគាល់ថា ទ្រព្យមានអ្នកដទៃ ហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំឡែតិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយពី១មាសក១ មានថេយ្យចិត្តតាំង ឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (សូម្បីមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតចាក ទី) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៣] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការៈ៦យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក គឺមិនបានសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់យកដោយវិស្សាសៈ១ មិនបានកាន់យក ជារបស់ខ្លួន១ បរិក្ខារមានដំឡែច្រើន ប្រមាណ៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក១ មានថេយ្យចិត្តតាំង ឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ (បើមិនទាន់ញ៉ាំងរបស់ នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិបុ ល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការៈ៦យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ គឺ មិនបានសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាល១ មិនបានកាន់យកជារបស់ខ្លួ ១ បរិក្ខារមានដំឡែតិច ប្រមាណលើសពី១មាសក ឬថយពី៥មាសកមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំង ឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតផុត ចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យក ទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការៈ៦យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺមិនបានសំគាល់ថាជា របស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាល១ មិនបានកាន់យកជារបស់ខ្លួន១ បរិក្ខារមានដំឡែ តិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយពី១មាសកមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះ ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៤] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការៈ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្នឹងហែងរក្សា១ សំគាល់ថាជាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំឡែច្រើន ប្រមាណ៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១

ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់
ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែល
ម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការៈយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្នឹង
ហែងរក្សា១ សំគាល់ថាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំឡែតិច ប្រមាណលើសពី
១មាសក ឬថយពី៥មាសកចុះមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាត
ផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយ
អាការៈយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្នឹងហែងរក្សា១ សំគាល់ថាទ្រព្យ
មានអ្នកដទៃហ្នឹងហែងរក្សា១ បរិក្ខារមានដំឡែតិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយពី១មាសកចុះមក១
មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិន
ទាន់ឲ្យឃ្នាតផុតចាកទីទេ) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។

[១២៥] ភិក្ខុកាន់យកដោយសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន កាន់យកដោយស្ម័គ្រស្មាលនឹងគ្នា កាន់
យកជារបស់ខ្លួន កាន់យករបស់ដែលពួកប្រេតហ្នឹងហែងរក្សា កាន់យករបស់ដែលសត្វតិរច្ឆាន
ហ្នឹងហែងរក្សា កាន់យកដោយសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខល ភិក្ខុត្រួត ភិក្ខុអ្នកដើមបញ្ញត្តិ (អម្បាល
នេះ) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

អទិន្នាទាន បឋមកាណារាវៈ ចប់។

វិជិតវត្ថុ

(មាតិកានុក្រម បញ្ជីរឿងតាមរបៀបដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

[១២៦] រឿងភិក្ខុវប្បបល្លចកណ្តុររបស់ជាងជ្រលក់ រឿងភិក្ខុវប្បបល្លចគ្រឿងកម្រាល រឿង
ភិក្ខុវប្បបល្លចទ្រព្យក្នុងវេលាយប់ (ដោយចំណាំទុកពីថ្ងៃ) រឿងភិក្ខុវប្បបល្លចទ្រព្យគេដែលខ្លួនកំពុង
ជួយនាំទៅ រឿងភិក្ខុវប្បបល្លចតែពាក្យថាល្អ (តែគ្មានថេយ្យចិត្ត) រឿងភិក្ខុវប្បបល្លច វេសសម្ពត់

សាដក និងឈ្នួតដែលបើងទៅដោយខ្យល់ រឿងភិក្ខុទ្ធរូបទស្សនៈយកសម្ពត្តបំសុក្ខលអំពីសាកអសុក
ដែលមិនទាន់បែកធ្លាយ រឿងភិក្ខុទ្ធរូបល្អចប្តូរស្លាកចីវរ រឿងព្រះអានន្ទត្រេវច្រឡំស្លៀកស្បង់របស់
ភិក្ខុដទៃក្នុងរោងភ្លើង រួមទាំងរឿងភិក្ខុឥព្វកដែលឆាន់រំពា របស់ដែលសល់អំពីសត្វស៊ី សត្វផង
ត្រូវជា១០ រឿងភិក្ខុឥរូបមិនមានហេតុ កុហកយកខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលគេចែកដល់សង្ឃ
រឿងភិក្ខុឥរូបល្អចបាយ សាច់ នំ ស្ករក្រាម នំអន្សម ក្នុងវេលាស្រុកអត់បាយ រឿងពួកភិក្ខុល្អច
បរិក្ខារព្រមទាំងថង់យាម រឿងពួកភិក្ខុល្អចពួករបស់សង្ឃ និងចីវរលើខ្សែស្បៀង រឿងភិក្ខុល្អចចីវរ
ក្នុងវិហារ ហើយមិនហ៊ានចេញទៅក្រៅ រឿងភិក្ខុឆាន់ខាទនីយរបស់ភិក្ខុជាសំឡាញ់ ព្រោះសេចក្តី
ស្និទ្ធស្នាល រឿងភិក្ខុ២រូបទៀតយកខាទនីយរបស់ភិក្ខុដទៃឆាន់ ដោយសំគាល់ថា ជារបស់ខ្លួន រឿង
ភិក្ខុ៧ពួកប្រកែកមិនទទួលខ្លួនថាល្អចយក រឿងភិក្ខុ៧ពួកតាំងចិត្តល្អចយកពិត រឿងភិក្ខុ៧រូបល្អច
យកខាទនីយរបស់សង្ឃ រឿងភិក្ខុ២រូបទៀតល្អចផ្កា រឿងភិក្ខុ៣រូបទៅនិយាយយករបស់អំពី
ត្រកូលឧបដ្ឋាកនៃភិក្ខុដទៃ តាមពាក្យដែលលោកម្ចាស់ត្រកូលផ្តាំ រឿងភិក្ខុ៣រូបយកកែវមណី
រំលងគយ រឿងពួកភិក្ខុដោះជ្រូកជាប់អន្ទាក់លែង រឿងពួកភិក្ខុដោះម្រឹគជាប់អន្ទាក់លែង រឿងពួក
ភិក្ខុដោះត្រីជាប់លបលែង រឿងភិក្ខុទ្ធរូប ល្អចប្រមៀលកណ្តុនៅក្នុងយាន រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចយកដុំ
សាច់ រឿងភិក្ខុ២ពួក ល្អចយកឈើក្បួនរបស់គេ រឿងភិក្ខុទ្ធរូបបំសុក្ខលយកសម្ពត្តសាដករបស់គេ
រឿងភិក្ខុ២រូប រើសយកសម្ពត្តសាដកអណ្តែតទឹក រឿងភិក្ខុទ្ធរូបល្អចផឹកសប្បីទឹកដោះគោដែលគេ
ចំរាញ់ឲ្យទៅជាខ្លាញ់បែបយ៉ាងវាវា។ រឿងពួកភិក្ខុចូលដៃគ្នាល្អចទ្រព្យគេ ហើយចែកគ្នាមិនពេញ
ឥរិយាបថ រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចធម្មជាតិម្នាក់១ក្តាប់ វេលាក្រុងសាវត្តីអត់បាយ រឿងភិក្ខុ២ពួក
បំសុក្ខលយកសាច់ដែលសល់អំពីចោរបរិភោគ រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចស្មៅគេ រឿងភិក្ខុ៧ពួកយក
ខាទនីយរបស់សង្ឃចែកគ្នាឆាន់ រឿងភិក្ខុ៧ពួកមិនហ៊ានទទួលខាទនីយដែលមនុស្សមិនមែនម្ចាស់
ប្រគេន រឿងភិក្ខុយកឈើរបស់សង្ឃធ្វើជញ្ជាំងកុដិដោយគិតថាខ្លី រឿងភិក្ខុល្អចទឹកសង្ឃ រឿងភិក្ខុ
ល្អចដីស្អិតសង្ឃ រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចស្មៅយាបូងរបស់សង្ឃ រឿងភិក្ខុ៧រូបល្អចគ្រឿងសេនាសនៈ
របស់សង្ឃ រឿងភិក្ខុយកសេនាសនៈសម្រាប់វិហារ មានម្ចាស់ទៅប្រើប្រាស់ ហើយចោល រឿងភិក្ខុ១
ពួក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្លីគ្រឿងសេនាសនៈរបស់គេប្រើប្រាស់បាន រឿងពួកភិក្ខុនី
ជាសិស្សរបស់បុល្លនន្ទភិក្ខុនីក្នុងក្រុងចម្បា និងក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅនិយាយយកបបរលាយល្អចឡំ

ដោយសណ្តែកបាយ និងក្បាលទឹកឃ្មុំក្នុងត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់បុល្លនន្ទាភិក្ខុនី រឿងអដ្ឋកត្តេរក្នុង ក្រុងវេសាលី ចែកមត៌កដល់ក្លយគហបតី រឿងបិណ្ឌវច្ឆត្តេរក្នុងក្រុងពារាណសីនាំយកក្មេងពីរនាក់ របស់ឧបដ្ឋាក អំពីដៃចោរបានមកដោយប្ញទ្ធិ រឿងភិក្ខុជាសំឡាញ់នឹងគ្នា២នាក់ ក្នុងក្រុងកោសម្ពី រើសរំងកជ្រូក គិតថានឹងឲ្យដល់ម្ចាស់ រឿងភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ទឡ្ហិកត្តេរក្នុងក្រុងសាគល លួច យកឈ្នួតរបស់គេ។

[១២៧] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅកាន់ទីកន្លែងហាលភណ្ណៈនៃជាង ជ្រលក់ ហើយលួចយកទ្រព្យរបស់ជាងជ្រលក់។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខា បទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬហ្ន៎។ ទើប ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១២៨] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ណៈនៃជាងជ្រលក់ បានឃើញ សម្ពត់មានដំឡែច្រើន ហើយញ៉ាំងថេយ្យចិត្តឲ្យកើតឡើង។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬហ្ន៎។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើថេយ្យចិត្តកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះ មាន ភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ណៈនៃជាងជ្រលក់ ឃើញសម្ពត់មានដំឡែច្រើន មានថេយ្យចិត្ត គិតលួច ហើយចាប់ពាល់សម្ពត់នោះ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់ កន្លែងហាលភណ្ណៈនៃជាងជ្រលក់ បានឃើញសម្ពត់មានដំឡែច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយធ្វើសម្ពត់នោះឲ្យកំរើក។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់ កន្លែងហាលភណ្ណៈនៃជាងជ្រលក់ បានឃើញសម្ពត់មានដំឡែច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយញ៉ាំងសម្ពត់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១២៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប អ្នកត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បានឃើញកំរាលដ៏ប្រសើរ មានដំឡែងច្រើន ហើយញ៉ាំងថេយ្យចិត្តឲ្យកើតឡើង។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើថេយ្យចិត្តកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះ ឯង មានភិក្ខុទ្រុប អ្នកត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បានឃើញកំរាលដ៏ប្រសើរមានដំឡែងច្រើន មាន ថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយចាប់ពាល់។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្នាតផុតចាកទី។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ឃើញទ្រព្យក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តសំគាល់ ថា អញនឹងលួចយកទ្រព្យនោះក្នុងវេលាយប់។ ភិក្ខុនោះ កាលបើសំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ ក៏ លួចយកទ្រព្យនោះមក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ទ្រព្យនោះបាន (ក្នុងវេលាថ្ងៃហើយ ដល់វេលាយប់) លួចយកទ្រព្យដទៃបានមកវិញ។ បេ។ (វេលាថ្ងៃ) សំគាល់ទ្រព្យដទៃទេ (តែដល់វេលាយប់) ត្រឡប់ លួចបានទ្រព្យនោះមក ។ បេ។ សំគាល់ទ្រព្យដទៃបានហើយ ទៅលួចយកទ្រព្យដទៃបានមក។ បេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ឃើញទ្រព្យក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តសំគាល់ថា អញនឹង លួចយកទ្រព្យនោះក្នុងវេលាយប់។ ភិក្ខុនោះ សំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ (វេលាយប់) ត្រឡប់ លួចបានទ្រព្យរបស់ខ្លួនមកវិញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ទូលនាំយកទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃទៅឲ្យគេ (វេលា កំពុងដើរ) កើតមានថេយ្យចិត្ត ហើយចាប់ពាល់របស់តាំងនៅលើក្បាល។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ហើយធ្វើ

របស់នោះឲ្យកំរើកៗបេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែ
អាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយដាក់របស់ចុះមកត្រង់-កៗបេ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយចាប់
ពាល់ការៈដែលតាំងនៅលើ-កៗបេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយធ្វើការៈ [បានដល់របស់
ដែលគេនាំទៅ ដោយអវយវមានក្បាលជាដើម គឺទ្រនូល ឬអម្រែកៗ] នោះឲ្យកំរើកៗបេ។ ភិក្ខុមាន
ថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយដាក់ការៈចុះមកត្រង់ចង្កេះ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយចាប់
ពាល់ការៈដែលតាំងនៅលើចង្កេះ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយធ្វើការៈឲ្យកំរើកៗបេ។
ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយបានកាន់យកដោយដៃ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយ
ដាក់ការៈដែលតាំងនៅនឹងដៃមកលើផ្ទៃផែនដី។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយបានចាប់
យករបស់អំពីផែនដី។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបហាលចីវរក្នុងទីវាល ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មាន
ភិក្ខុឯទៀតទុកដាក់ចីវរនោះដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរនេះបាត់ទៅឡើយ។ ភិក្ខុនោះ ចេញពីវិហារទៅ
ហើយ សួរភិក្ខុនោះថា អាវុសោ ចីវរបស់ខ្ញុំ លោកណាលួចយកទៅ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះ
ថា (ចីវរលោក) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរនោះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែន
ជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមាន
ចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្រាន់តែថាដោយពាក្យ (តែ
គ្មានថេយ្យចិត្តទេ) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បើត្រឹមតែថាដោយពាក្យ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិអ្វី
ឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្រុប ទុកដាក់ចីវរលើតាំង។ បេ។ ទុកដាក់សម្ពត់និសីទនលើតាំង។
បេ។ ទុកដាក់បាត្រក្រោមតាំង ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មានភិក្ខុឯទៀតទុកដាក់បាត្រនោះដោយ
គិតថា កុំឲ្យបាត្រនេះបាត់ទៅឡើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រនោះ ចេញពីវិហារ ហើយទៅសួរភិក្ខុនោះថា
អាវុសោ បាត្ររបស់ខ្ញុំ លោកណាលួចយកទៅ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា (បាត្ររបស់
លោក) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈ
ទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បើត្រឹមតែពោលពាក្យទេ

មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី១រូប ហាលចីវរនឹងរបង ហើយចូលទៅកាន់
វិហារ។ មានភិក្ខុនីឯទៀតទុកដាក់ចីវរនោះដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរនេះបាត់ទៅឡើយ។ ភិក្ខុនីជា
ម្ចាស់ចីវរនោះចេញពីវិហារទៅ ហើយសួរភិក្ខុនីនោះថា នាង ចីវរបស់ខ្ញុំ អ្នកណាបានយកបាត់
ទៅ។ ភិក្ខុនីនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា (ចីវរនាង) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុនីម្ចាស់ចីវរនោះ
ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនីនោះថា នាងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបភិក្ខុនី
នោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡា
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើត្រឹមតែពោលពាក្យទេ (ភិក្ខុនីនេះ) មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ឃើញសម្ពត់សាដកបើងទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង
ក៏បានរើសយក ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យដល់ជនទាំងឡាយជាម្ចាស់សម្ពត់។ ពួកម្ចាស់សម្ពត់ចោទ
ប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានថេយ្យចិត្តគិតលួចទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនមាន
ថេយ្យចិត្ត ឥតមានអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានរើស
យកឈ្នួតក្បាលរបស់គេដែលបើងទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង ដោយគិតថា ក្រែងម្ចាស់របស់
ទាំងឡាយឃើញមុន (ហើយយកទៅ)។ ពួកម្ចាស់របស់ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែន
ជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្ត
គិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានថេយ្យចិត្តមែន។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់ទិស្នសាន ហើយបានកាន់យកសម្ពត់បំសុក្ក
លអំពីសរីរៈខ្មោចដែលមិនទាន់បែកធ្លាយ។ ក៏ក្នុងសរីរៈខ្មោចនោះ មានប្រេតមកអាស្រ័យនៅ។ គ្រា
នោះ ប្រេតនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកកុំយកសាដក
របស់ខ្ញុំឡើយ។ ភិក្ខុនោះមិនអើពើនឹងពាក្យប្រេតនោះ ក៏ចេះតែកាន់យកទៅ។ ខណៈនោះ សរីរៈ

នោះក្រោកឡើង ហើយដេញជាប់តាមក្រោយខ្នងភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះរត់ចូលទៅ
ក្នុងវិហារហើយបិទទ្វារ។ សរីរៈនោះ ក៏ដួលខ្លោកក្នុងទីនោះឯង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែតទៅ
ពួកភិក្ខុកុំគប្បីកាន់យកសម្ភតំបំសុក្ខលអំពីសរីរៈខ្មោចដែលមិនទាន់ បែកធ្លាយ ភិក្ខុណាកាន់យក
ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប កាលគេកំពុងចែកចីវរដើម្បីសង្ឃ មានថេយ្យចិត្ត
គិតលួច ហើយបានផ្លាស់ស្លាកខ្លួន លួចយកចីវរភិក្ខុដទៃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣៦] សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ សំគាល់ស្បង់របស់ភិក្ខុដទៃថា ជារបស់
ខ្លួន ហើយស្លៀកក្នុងពោងភ្លើង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុម្ចាស់ស្បង់នោះ បានសួរព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោអានន្ទ ហេតុអ្វីបានជាលោកស្លៀកស្បង់របស់ខ្ញុំ។ ព្រះអានន្ទនិយាយ
តបថា អាវុសោ ខ្ញុំសំគាល់ថាជារបស់ខ្ញុំ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកកាន់យកដោយសំគាល់ថា
ជារបស់ខ្លួនទេ។

[១៣៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ចុះចាកភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញរំពាសត្វ
សីហា ហើយយកមកចំអិនចែកគ្នាឆាន់។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេ
ចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឆាន់រំពាសត្វ
សីហា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង ហើយបាន
ឃើញរំពាសត្វខ្លាធំ។ ឃើញរំពាសត្វខ្លាដំបង។ ឃើញរំពាសត្វខ្លាខិន ប្រែថា ឆ្កែព្រៃក៏
បាន។ ឃើញរំពាសត្វឆ្កែព្រៃ ហើយនាំគ្នាយកមកចំអិនបរិភោគ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេ
ចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជារបស់សត្វតិរច្ឆាន មិនត្រូវ
អាបត្តិឡើយ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូប កាលគេកំពុងចែកបាយដល់សង្ឃ ខ្លួននិយាយថា លោកចូរឲ្យ១០ចំណែកទៀតដើម្បីភិក្ខុដទៃ ថាដូច្នោះហើយ ក៏កាន់យកបាយដោយឥតមានមូល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបារាជិក ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហកប៉ុណ្ណោះ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ទ្រូប កាលគេកំពុងចែកខាទនីយាហារដល់សង្ឃ ។ កាលគេកំពុងចែកនំដល់សង្ឃ ។ កាលគេកំពុងចែកអំពៅដល់សង្ឃ ។ កាលគេកំពុងចែកផ្លែទន្ធទន្ធាប់ដល់សង្ឃ បានពោលថា លោកចូរឲ្យ១០ចំណែកដើម្បីភិក្ខុឯទៀតផង ថាដូច្នោះហើយក៏កាន់យកចំណែកនោះដោយឥត មានមូល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបារាជិក ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហកប៉ុណ្ណោះ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូបចូលទៅកាន់ផ្ទះដែលគេដាំបាយ ក្នុងវេលាស្រុកអត់ បាយ មានថេយ្យចិត្តហើយបានលួចយកបាយពេញ១បាត្រ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូប ចូល ទៅកាន់ផ្ទះសម្រាប់ចំអិនសាច់លក់ក្នុងវេលាស្រុកអត់បាយ ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចយកសាច់ ដាក់ពេញ១បាត្រ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូប ចូលទៅកាន់ផ្ទះធ្វើនិក្ខុវេលាស្រុកអត់បាយ ហើយមានថេយ្យចិត្តបានលួចយកនំដាក់ពេញ១បាត្រ។ មានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកនំ ក្រៀបដាក់ពេញ១បាត្រ។ មានថេយ្យចិត្តហើយបានលួចយកនំអន្សមដាក់ពេញ១បាត្រ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រូបឃើញបរិក្ខារក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយធ្វើនិមិត្តទុកថា អញ នឹងលួចយកក្នុងវេលាយប់។ ភិក្ខុនោះសំគាល់របស់នោះបានហើយ លួចយករបស់នោះបានមក។ បើ សំគាល់របស់នោះបានហើយ លួចបានរបស់ដទៃមកវិញ។ បើ សំគាល់របស់ដទៃទេ ត្រឡប់ លួចបានរបស់នោះមកវិញ។ បើ សំគាល់របស់ដទៃ លួចបានរបស់ដទៃមក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង

មានភិក្ខុទ្ធរូប ឃើញបរិក្ខារក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តទុកថា អញនឹងលួចយកក្នុងវេលាយប់ៗ ភិក្ខុនោះសំគាល់របស់នោះបានហើយ ត្រឡប់លួចបានបរិក្ខាររបស់ខ្លួនឯងមកវិញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យៗបេៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដៗ

[១៤១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបឃើញថង់យាមនៅលើតាំង ហើយគិតថា កាលអញយកថង់យាមអំពីទីនេះ មុខជានឹងត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយរំកិលយកថង់យាមនោះ ព្រមទាំងតាំងទៅផង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យៗបេៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកពូករបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យៗបេៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប មានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកចីវរដែលពាក់លើខ្សែស្បៀង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យៗបេៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប លួចយកចីវរក្នុងវិហារ ហើយគិតថា កាលអញចេញអំពីវិហារនេះទៅ អញនឹងត្រូវអាបត្តិបារាជិកមិនខាន ហើយពុំបានចេញអំពីវិហារឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសនោះគប្បីចេញទៅក្តី មិនគប្បីចេញទៅក្តី គង់តែត្រូវអាបត្តិបារាជិកដែរ។

[១៤៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ២រូប ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ភិក្ខុទ្ធរូបចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ឯភិក្ខុទី២ កាលគេចែកខាទនីយាហារដល់សង្ឃ ក៏បានកាន់យកចំណែករបស់ភិក្ខុជាសំឡាញ់ ហើយបរិភោគដោយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលនឹងគ្នា។ ភិក្ខុសំឡាញ់នោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យៗបេៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេចៗ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ

កាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាលនឹងគ្នា។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បើកាន់យកដោយសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលដូច្នោះ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើនូវចីវរកម្ម។ កាលគេចែកខាទនីយាហារដល់សង្ឃខាទនីយាហារជាចំណែករបស់ភិក្ខុទាំងអស់នោះ គេក៏បាននាំយកទៅទុកជាក់១កន្លែងហើយ។ មានភិក្ខុ១រូប សំគាល់ចំណែករបស់ភិក្ខុឯទៀត ថាជារបស់ខ្លួន ហើយឆាន់អស់ទៅ។ ភិក្ខុម្ចាស់របស់ដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើនូវចីវរកម្ម។ កាលគេចែកខាទនីយាហារដល់សង្ឃ ភិក្ខុយកបាត្រភិក្ខុឯទៀតមកទទួលយកចំណែករបស់ភិក្ខុឯទៀត ហើយយកទៅទុក។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន ហើយឆាន់អស់ទៅ។ ភិក្ខុនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចស្វាយ បេះផ្លែស្វាយបាន ហើយវេចជាសំពាយស្លាយដើរទៅ។ ពួកមនុស្សជាម្ចាស់ស្វាយនាំគ្នាដេញតាមចោរអម្បាលនោះ។ ពួកចោរឃើញម្ចាស់ស្វាយទាំងឡាយដេញតាម ក៏ទំលាក់សំពាយស្វាយរត់ចោលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់សំពាយស្វាយនោះ ថាជារបស់បំសុក្ខុល ហើយទស់ឆាន់ទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខុល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខុលឡើយ។ សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចព្រឺង។ បើ ពួកចោរលួចខ្នុរសំឡាប។ ពួកចោរលួចខ្នុរណាំង។ បើ ពួកចោរលួចភ្លោតទុំ។ បើ ពួកចោរលួចអំពៅ។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែទន្ធបំ នាំគ្នាលួចបេះផ្លែទន្ធបំទាំងឡាយ បានហើយវេចជា

សំពាយ ស្ដាយដើរទៅ។ ពួកម្ចាស់ទន្ទាប់ដេញតាមពួកចោរអម្បាលនោះ។ ចោរទាំងឡាយឃើញ ពួកម្ចាស់ទន្ទាប់ហើយ ទំលាក់សំពាយចោល រត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញ សំគាល់នូវសំពាយ នោះ ថាជារបស់បំបុកូល ហើយនាំគ្នាទៅទាន់ទៅ។ ពួកជនជាម្ចាស់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុ អម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ បំបុកូលឡើយ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចស្វាយ បេះផ្លែស្វាយបាន ហើយវេចជាសំពាយ ស្ដាយដើរទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយដេញតាមចោរទាំងអម្បាលនោះ។ ចោរទាំងឡាយឃើញពួកម្ចាស់ ស្វាយហើយ ទំលាក់សំពាយចោល រត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ស្វាយ គេឃើញមុន ទើបនាំគ្នាទាន់អស់ទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ពួកចោរ លួចព្រីង។ បើ ពួកចោរលួចខ្នុរសំឡ។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែខ្នុរណាំង។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែឆ្នោត ទុំ។ បើ ពួកចោរលួចអំពៅ។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែទន្ទាប់ លួចបេះផ្លែទន្ទាប់ទាំងឡាយបាន ហើយ វេចជាសំពាយ ស្ដាយដើរទៅ។ ម្ចាស់ទន្ទាប់ទាំងឡាយដេញតាមពួកចោរអម្បាលនោះ។ ចោរ ទាំងឡាយឃើញម្ចាស់ទន្ទាប់ហើយ ទំលាក់សំពាយចោល ហើយរត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន ថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ទន្ទាប់ទាំងឡាយគេមកឃើញមុន ទើបនាំគ្នាទាន់អស់ទៅ។ ម្ចាស់ទន្ទា ប់ទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុ អម្បាលនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្តលួចយកស្វាយរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយក ព្រីងរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែខ្នុរសំឡរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែខ្នុរណាំងរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែឆ្នោតទុំរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកអំពៅរបស់សង្ឃ។ បើ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួច

យកផ្ទៃទន្ធរាប់របស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់សួនផ្កា ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចយកផ្កា មានដំឡែងមាសក ដែលម្ចាស់គេបានបេះទុក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់សួនផ្កា ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចបេះផ្កាមានដំឡែងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ ហើយបាននិយាយនឹងភិក្ខុ១រូបថា អារុសោ លោកផ្តាំខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងទៅប្រាប់ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់លោក។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ បានឲ្យត្រកូលនោះយកសម្ពត់សាដក១មក ហើយប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុអ្នកជិតជិតនឹងត្រកូលដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា អ្នកផ្តាំខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ដូច្នោះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ។ ភិក្ខុឯទៀតបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា អារុសោ ខ្ញុំផ្តាំហើយ លោកប្រាប់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំចុះ។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ ឲ្យត្រកូលឧបដ្ឋាកនោះយកសម្ពត់សាដក១មក ហើយប្រើប្រាស់សម្ពត់សាដក១ដោយខ្លួនឯង រួចឲ្យសម្ពត់សាដក១ដល់ភិក្ខុអ្នកជិតជិតនឹងត្រកូលនោះ។ ភិក្ខុនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា លោកផ្តាំខ្ញុំហើយ ប្រាប់ចុះដូច្នោះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឯទៀតថា អារុសោ លោកផ្តាំនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់លោក។ ឯភិក្ខុនោះក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានផ្តាំនឹងលោកហើយ លោកប្រាប់ចុះ។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ ឲ្យត្រកូលឧបដ្ឋាកនោះយកសប្បិទអាឡូកៈ [មាត្រាវាល់ក្នុងដែនមគធៈ ៤នាឡិ

ជា ១អាទ្ទកៈ។ សួរ អំពៅ១គុលៈ [ទម្ងន់២០ដំឡើង] អង្គរ១ទោណៈ [គ្រឿងរាល់ ៤អាទ្ទកៈ ត្រូវជា ១ទោណៈ។] មកហើយ បរិភោគដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុអ្នកជិតជិតនឹងត្រកូលនោះដឹងហើយ ចោទ ប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា លោកផ្តាំនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ដូច្នោះ ម្យ៉ាងទៀត កុំគប្បីពោលថា ខ្ញុំផ្តាំនឹងលោកហើយ លោក ប្រាប់ចុះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥២] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់នាំយកកែវមណីមានដំឡែងច្រើន ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវ ឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុឯទៀត។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញទឹកយហើយ ដាក់កែវមណីក្នុងថង់ យាមរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ឥតដឹងឡើយ លុះកន្លងផុតទឹកយហើយ ក៏យកកែវមណីពីថង់យាមមកវិញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុ នោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងសោះឡើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមិនដឹង។ សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់នាំយកកែវមណីមានដំ ឡែងច្រើន ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុឯទៀត។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញទឹកយហើយ ក៏ធ្វើអាការហាក់ដូចជាឈឺ ហើយបានប្រគល់បង្វិចកែវមណីរបស់ខ្លួនដល់ភិក្ខុនោះ។ គ្រានោះឯង បុរសនោះដើររំលងហួសទឹកយទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ចូរលោកយកបង្វិចរបស់ខ្ញុំមក ខ្ញុំមិនឈឺទេ។ ភិក្ខុនោះសួរថា អារុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នក ធ្វើអាការយ៉ាងនេះ។ ទើបបុរសនោះប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងសោះឡើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ ភិក្ខុអ្នកមិនដឹង។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងឈ្មួញរទេះ។ បុរស ម្នាក់ក៏ល្អងលោមភិក្ខុនោះដោយអាមិស លុះឃើញទឹកយហើយ បានឲ្យកែវមណីមានដំឡែងច្រើន ដល់ភិក្ខុនោះដោយពាក្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់យកកែវមណីនេះ ឲ្យរំលងទី គយទៅផង។ ភិក្ខុនោះយកកែវមណីនោះ រំលងទឹកយទៅក្នុងកាលនោះឯង។ ភិក្ខុនោះមានសេច ក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ដោះលែងជ្រូកជាប់អន្ទាក់ ដោយសេចក្តីករុណា។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីប្រាថ្នាដោយសេចក្តីករុណា (ហើយ ដោះលែងទៅ)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដោយសេចក្តីករុណាទេ? សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ឃើញជ្រូកជាប់អន្ទាក់ ក៏មាន ថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងជ្រូកនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ដោះលែងសត្វម្រឹគជាប់អន្ទាក់ ដោយសេចក្តីករុណា។ ភិក្ខុឃើញម្រឹគជាប់ អន្ទាក់ មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងម្រឹគនោះទៅ។ ភិក្ខុ ដោះលែងត្រីទាំងឡាយដែលជាប់លបដោយសេចក្តីករុណា។ ភិក្ខុឃើញត្រីទាំងឡាយជាប់ លប មានថេយ្យចិត្តថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងត្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ឃើញទ្រព្យនៅក្នុងយាន ហើយគិតថា បើអញយក ចាកទីនេះ មុខជានឹងត្រូវអាបត្តិបារាជិក ទើបឈូសប្រមៀលឲ្យធ្លាក់ចុះ ហើយក៏កាន់យកទៅ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប បានរើសយកដុំសាច់ដែលសត្វអាតពាំយកទៅ ដោយគិតថា អញនឹងប្រគល់ឲ្យពួកម្ចាស់សាច់។ ពួកម្ចាស់សាច់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ? ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនមានថេយ្យចិត្ត។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបឃើញដុំសាច់ដែល សត្វអាតពាំយកទៅ មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយក៏កាន់យកដុំសាច់ នោះទៅ។ ពួកម្ចាស់សាច់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ? ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយចង់ក្សាន ហើយបណ្តែតតាមស្ទឹងអចិរវតី។ កាល ចំណង់ក្សានដាច់ ឈើទាំងឡាយក៏អណ្តែតខ្ចាត់ខ្ចាយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថា ជារបស់ បំសុក្ខល ហើយនាំគ្នាស្រង់យកឡើង។ ពួកម្ចាស់ក្សាននាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោក ទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខល។ សម័យនោះ ឯង មនុស្សទាំងឡាយចង់ក្សាន ហើយបណ្តែតតាមស្ទឹងអចិរវតី។ កាលចំណង់ក្សានដាច់ ឈើ ទាំងឡាយក៏អណ្តែតខ្ចាត់ខ្ចាយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ឈើគេឃើញ មុន ហើយស្រង់យកឡើង ពួកម្ចាស់ឈើនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយ មិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង មានបុរសគង្វាលគោម្នាក់ ពាក់សម្ពត់សាដកនឹងដើមឈើ ហើយ ក៏ដើរទៅបន្ទោឧត្តារៈ។ ភិក្ខុទ្រូបសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខល ហើយក៏កាន់យកទៅ។ គ្រានោះ បុរសគង្វាលគោនោះចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេច ក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ បំសុក្ខល។

[១៥៨] សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទ្រូបកំពុងឆ្លងស្ទឹង សម្ពត់សាដកក៏រហូតអំពីដៃជាងជ្រលក់ ទាំងឡាយ ហើយទៅជាប់នឹងជើងភិក្ខុ។ ភិក្ខុនោះបានកាន់យកសម្ពត់សាដកនោះដោយគិតថា អញនឹងឲ្យដល់ម្ចាស់ទាំងឡាយ។ ពួកម្ចាស់សម្ពត់សាដកក៏នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោក មិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនមានថេយ្យចិត្ត។ សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទ្រូបកំពុងឆ្លងស្ទឹង ស ម្ពត់សាដករហូតអំពីដៃនៃជាងជ្រលក់ទាំងឡាយ ហើយរសាត់ទៅជាប់នឹងជើងភិក្ខុ។ ភិក្ខុនោះ មាន ថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់សម្ពត់សាដកឃើញមុន ហើយក៏កាន់យកទៅ។ ម្ចាស់សម្ពត់សា

ដកទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបបានឃើញឆ្នាំងដាក់សប្បិ ហើយបានធាន់បន្តិចៗម្តង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦០] កាលណោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបបាននិយាយបបួលគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងទៅលួចទ្រព្យ ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទ្រុបលួចទ្រព្យបានមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកយើងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ លោកណាលួចបានមក លោកនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ កាលណោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបបបួលគ្នាលួចទ្រព្យបានមកហើយ ក៏ចែកគ្នា។ កាលដែលភិក្ខុអម្បាលនោះកំពុងចែកគ្នា ភិក្ខុទ្រុបៗបានចំណែកមិនពេញ៥មាសក។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦១] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុប កាលក្រុងសាវត្ថីកើតទូរភិក្ខុអត់បាយ (ភិក្ខុនោះ) មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកអង្កររបស់អ្នកផ្សារប្រមាណ១ក្តាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុប កាលក្រុងសាវត្ថីកើតទូរភិក្ខុអត់បាយ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកសណ្តែកបាយរបស់អ្នកផ្សារ១ក្តាប់។ បេះ សណ្តែករាជមាស១ក្តាប់។ បេះ លូរ១ក្តាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦២] សម័យនោះ ពួកចោរសម្លាប់មេគោ ស៊ីសាច់ហើយ ក៏ទុកដាក់សាច់ដ៏សេសសល់ក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបក្រុងសាវត្ថី ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខល

ហើយនាំគ្នាកាន់យកសាច់នោះបរិភោគទៅ។ ពួកចោរនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល។ សម័យនោះ ពួកចោរសម្លាប់ជ្រូក ស៊ីសាច់ ហើយទុកដាក់សាច់ដ៏សេសសល់ក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបក្រុងសាវត្តី ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល ហើយនាំគ្នាកាន់យកសាច់នោះមកឆាន់ទៅ។ ពួកចោរនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល។

[១៦៣] កាលណោះ ភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រែស្មៅ (ចម្ការស្មៅ) មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកស្មៅដែលគេច្រូតទុក មានដំឡែងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦៤] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រែស្មៅ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចច្រូតយកស្មៅគេមានដំឡែងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦៥] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្ធក (ភិក្ខុអ្នកមកថ្មី) ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចែកផ្ទៃស្វាយរបស់សង្ឃ ហើយបរិភោគទៅ។ ភិក្ខុម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុជាអាគន្ធកអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអាគន្ធកអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ មានចិត្តប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគទេ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្ធក ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចែកផ្ទៃព្រៃរបស់សង្ឃ ។ បើ ផ្ទៃខ្នុរសំឡរបស់សង្ឃ។ បើ ផ្ទៃខ្នុរណាំងរបស់សង្ឃ។ បើ ផ្ទៃឆ្នោតទុំរបស់សង្ឃ។ បើ អំពៅរបស់សង្ឃ។ បើ ផ្ទៃទន្ធបំបុកូលរបស់សង្ឃ

ហើយនាំគ្នាបរិភោគទៅ។ ពួកភិក្ខុដែលជាម្ចាស់អាវាស នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអាគន្ធកុកអម្បាលនោះ ថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអាគន្ធកុកអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគ ទេ។

[១៦៦] សម័យនោះ ពួកមនុស្សអ្នករក្សាស្វាយ នាំគ្នាប្រគេនផ្លែស្វាយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនមានទទួល ដោយគិតថា មនុស្សអម្បាលនេះ ជាឥស្សរៈត្រឹមតែរក្សាថែ ទាំប៉ុណ្ណោះ មនុស្សអម្បាលនេះ មិនជាឥស្សរៈដើម្បីនឹងឲ្យបានទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើទានដែលបុគ្គលអ្នករក្សាគេ ឲ្យហើយ (ភិក្ខុអ្នកទទួល) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង មនុស្សអ្នករក្សាព្រឹងទាំងឡាយ ។ បេ។ អ្នករក្សាខ្មុរសំឡូទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាខ្មុរណាំងទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាផ្លែត្នោតទុំ ទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាអំពៅទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាផ្លែទន្ធបំទាំងឡាយ បានប្រគេនផ្លែទន្ធបំ បំទាំងឡាយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ានទទួល ដោយគិតថា មនុស្ស អម្បាលនេះ ជាឥស្សរៈត្រឹមតែរក្សាប៉ុណ្ណោះ មនុស្សអម្បាលនេះ មិនជាឥស្សរៈដើម្បីនឹងឲ្យទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ព្រោះទានដែលអ្នកថែរក្សាឲ្យនោះទេ។

[១៦៧] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុបខ្លីឈើរបស់សង្ឃយកទៅឧបត្ថម្ភ (ជួសជុល) ជញ្ជាំងវិហារ របស់ខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងចិត្ត ថាជារបស់ខ្លី។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើកាន់យកជារបស់ខ្លីដូច្នោះ អ្នកមិនមានអាបត្តិ ឡើយ។

[១៦៨] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកទឹករបស់សង្ឃ។ បេ។ មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកដីរបស់សង្ឃ។ បេ។ មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកស្មៅ

យាបូងរបស់សង្ឃ។ បើ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចដុតស្មៅយាបូង របស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦៧] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រូប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកត្រៃរបស់សង្ឃ។ សេចក្តី សង្ឃឹមមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រូប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកតាំងរបស់សង្ឃ។ បើ ពួករបស់សង្ឃ ។ បើ ខ្មើយរបស់សង្ឃ។ បើ សន្ទុះទ្វាររបស់សង្ឃ។ បើ សន្ទុះបង្អួចរបស់សង្ឃ។ បើ ឈើបង្កង់ របស់សង្ឃ។ សេចក្តីសង្ឃឹមមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៧០] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេនាសនៈរបស់ឧបាសកម្នាក់ ដែលគេទុកជា របស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវត្ត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយមិនសមនឹងមកយករបស់គេសំរាប់ទុកប្រើប្រាស់ ក្នុង ទីដទៃ ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គេក្នុងទីដទៃ ភិក្ខុមិន គប្បីយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃទេ តែភិក្ខុណាយកទៅប្រើប្រាស់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រុងនឹងនាំយកអាសនៈសំរាប់អង្គុយក្នុងរោងឧបោសថ តែមានសេចក្តី សង្ឃឹម មិនហ៊ាននាំយកទៅ ហើយក៏អង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី។ ខ្លួនក្តី ចីវរក្តី ក៏ប្រឡាក់ទៅដោយធ្នូ លី។ ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេចក្តីនុំក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយខ្ចីរបស់ទាំងនោះទៅប្រើប្រាស់បាន។

[១៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទ្រូប ជាសិស្សរបស់បុល្លនន្ទភិក្ខុនីនៅក្នុងក្រុងចម្បា ទៅ កាន់ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់បុល្លនន្ទភិក្ខុនី ហើយបង្គាប់ត្រកូលនោះថា បុល្លនន្ទភិក្ខុនីជាម្ចាស់ ចង់ធាន់បបរដែលលាយសណ្តែកនិងល្ង ហើយក៏យកទៅបរិភោគដោយខ្លួនឯង។ បុល្លនន្ទភិក្ខុនី

នោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់សិស្សនោះថា នាងឯងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបភិក្ខុនីនោះនាំយករឿងនុំទៅដំណាលប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីនាំយករឿងនុំទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនាំយករឿងនុំទៅក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហក។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទ្រុឌទ្រោមជាសិស្សបុល្លនន្ទភិក្ខុនីនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅកាន់ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់បុល្លនន្ទភិក្ខុនី ហើយបង្គាប់ត្រកូលនោះថា បុល្លនន្ទភិក្ខុនីជាម្ចាស់ ចង់ឆាន់និមានរសត្វញ្ចក្រពេក ហើយក៏យកទៅបរិភោគដោយខ្លួនឯង។ បុល្លនន្ទភិក្ខុនីនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់សិស្សនោះថា នាងឯងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហក។

[១៧២] សម័យនោះឯង ក្មេងពីរនាក់ គឺកូនប្រុស១ ក្មួយប្រុស១របស់គហបតីជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះ ក្នុងក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះ គហបតីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ជំនុំក្មេងទាំងពីរនាក់នេះ ក្មេងណាមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ព្រះករុណាគប្បីប្រាប់ឱកាសនេះដល់ក្មេងនោះ។ គហបតីនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ សម័យនោះឯង ក្មួយរបស់គហបតីនោះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមានអាយុ បានប្រាប់ឱកាសនោះដល់ទារកដែលជាក្មួយនោះ។ ទារកដែលជាក្មួយនោះ ក៏បានបីបាច់រក្សានូវទ្រព្យនិងចាត់ចែងនូវទានដោយសម្បត្តិនោះ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់គហបតីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមានអាយុថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្នកណាជាអ្នកទទួលមត់ករបស់បិតាកូន ឬក្មួយ។ ព្រះអង្គនិយាយតបថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ កូនទើបត្រូវទទួលទ្រព្យមត់ករបស់បិតាបាន។ កូនរបស់គហបតីនោះ បាននិយាយតទៅទៀតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់អង្គក្នុងរាជគ្រឹះនេះប្រាប់សម្បត្តិរបស់ខ្ញុំដល់បងប្អូនដ៏ដូនមួយ របស់ខ្ញុំហើយ។ ព្រះអង្គពោលថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អង្គក្នុងរាជគ្រឹះនេះ មិនមែនជាសមណៈទេ។ គ្រានោះ ព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ លោកចូរឲ្យសេចក្តីវិនិច្ឆ័យដល់ខ្ញុំចុះ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ជាបក្ខពួករបស់ព្រះអង្គក្នុងរាជគ្រឹះមាន

អាយុ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោអានន្ទ ភិក្ខុណាដែលម្ចាស់ទ្រព្យផ្កាំទុកថា លោកចូរច្របាប់ឱកាសនេះដល់អ្នកនេះ ហើយភិក្ខុនោះទៅច្របាប់ដល់អ្នកនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វីៗ ព្រះអានន្ទឆ្លើយតបទៅវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីបន្តិចទេ ដោយហោចទៅ តែអាបត្តិទុក្កដក៏មិនត្រូវដែរ ។ ព្រះឧបាលីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះអង្គកត្តើរដ៏មានអាយុនេះ ម្ចាស់ទ្រព្យបានផ្កាំទុកថា លោកចូរច្របាប់ឱកាសនេះដល់ជនឈ្មោះនេះ ក៏បានច្របាប់ដល់អ្នកនោះមែន ម្ចាស់អាវុសោ អង្គកត្តើរដ៏មានអាយុមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[១៧៣] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសី ពួកចោរនាំគ្នាប្លន់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មាន អាយុ ហើយក៏នាំយកកូនក្មេងពីរនាក់ទៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ សំដែងប្បទិទៅនាំយកក្មេងទាំងពីរនាក់នោះបានមក ហើយទុកក្នុងប្រាសាទ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញក្មេងទាំងពីរនាក់នោះហើយ និយាយថា នេះជាប្បទានុភាពរបស់លោកម្ចាស់បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរ ហើយក៏នាំគ្នាជ្រះថ្លានឹងព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុពេកណាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ មិនសមគួរនឹងទៅនាំយកក្មេងពីរនាក់ ដែលពួកចោរនាំយកទៅហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមានប្បទិទេ ព្រោះវិស័យនៃប្បទិ។

[១៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបជាសំឡាញ់គ្នា ឈ្មោះបណ្ឌកៈ១ កបិលៈ១។ ភិក្ខុ១រូបនៅស្រុកក្រៅ ១រូបនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី។ គ្រាដែលភិក្ខុនោះចេញពីស្រុកក្រៅ ទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី កាលកំពុងឆ្លងទឹកស្ទឹងក្នុងរវាងពាក់កណ្តាលផ្លូវ កន្សោមខ្លាញ់រហូតអំពីដៃនៃមនុស្សអ្នកសម្លាប់ជ្រូកទាំងឡាយ ទៅជាប់នូវជើងរបស់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះបានកាន់យកដោយគិតថា នឹងឲ្យដល់ជនទាំងឡាយជាម្ចាស់វិញ។ ពួកម្ចាស់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ស្រីគង្វាលគោម្នាក់ឃើញភិក្ខុនោះឆ្លងទឹកស្ទឹងរួចហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរមកសេពមេប៉ុនធម្មនឹងខ្ញុំ។ ភិក្ខុនោះគិតថា អញមិនមែនជាសមណៈតាម

ប្រក្រតីទេ ទើបព្រមសេពមេប៉ុនធម្មនឹងស្រីនោះ ហើយទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកព្រោះអទិន្នាទានទេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះសេពមេប៉ុនធម្ម។

[១៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះទឡិកត្តេរដ៏មានអាយុ ក្នុងសាគលន គរ មានសេចក្តីមិនសប្បាយមកបៀតបៀន ក៏ទៅលួចយកឈ្នួតរបស់អ្នកផ្សារ ហើយបាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងព្រះទឡិកត្តេរដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមិនមែនជាសមណៈ ទេ ខ្ញុំនឹងសឹក (ឥឡូវនេះ)។ ព្រះទឡិកត្តេរ បានសួរថា ម្ចាស់អារុសោ អំពើដូចម្តេចដែលអ្នកធ្វើហើ យ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំលួចយកឈ្នួតរបស់អ្នកផ្សារ។ ព្រះទឡិកត្តេរ ក៏ឲ្យ យកឈ្នួតនោះមក ហើយកាត់ថ្លៃ។ ឈ្នួតនោះកាត់ថ្លៃទៅ ដំឡើមិនដល់ឧមាសក។ ព្រះទឡិកត្តេរ ប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ដូច្នោះហើយ ក៏បានសំដែងធម្មិកថា។ ឯភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីត្រេកអរក្រៃពេក។

ទតិយបារាជិក ចប់។

ចារាជិកកកណ្តោ តតិយសិក្ខាបទំ

[១៧៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា [សាលា គឺផ្ទះ មានកំពូល។ តាមអង្គកថា ថា ក្នុងព្រៃមហារននោះ គេសាងវត្ត សង់សាលា ធ្វើគន្ធកុដិ សម្រាប់ជា ទីប្រថាប់នៃព្រះបរមសាស្តា។ ក្បែរព្រៃមហារន គឺព្រៃធំមួយក្បែរកបិលវស្តុបូរី ជិតជាប់គ្នាមិនមាន ដាច់នឹងព្រៃហេមពាន្តទៅទល់នឹងមហាសមុទ្រ(ឥណ្ឌា)។ ទៀបក្រុងវេសាលី ឈ្មោះក្រុងរបស់ ដែនវដ្ឋី ពីដើមមកជាទីក្រុងធំមួយ មានកំពែងព័ទ្ធជុំវិញដល់៣ជាន់។ (សេចក្តីនេះមាននិយាយពី ស្តារក្នុងគម្ពីរបរមត្តជោតិកា អង្គកថាខុទ្ទកនិកាយ)។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង អសុកកថា ទ្រង់សំដែងរៀបរាប់អំពីអសុក ទ្រង់សំដែងគុណនៃការចម្រើនអសុកកម្មដ្ឋាន ទ្រង់ សំដែងគុណនៃអសុកសមាបត្តិក្នុងអសុកកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន។ លំដាប់

នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតចង់គេចចាកអារម្មណ៍ សម្លឹងនៅអស់កាលកន្លះខែ (ក្នុងកម្មដ្ឋាន) កុំឲ្យអ្នកណា មួយចូលទៅរកតថាគតឡើយ រៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបជាអ្នកនាំបិណ្ឌបាតទៅឲ្យតថាគត។ ទើប ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឯវិកន្តេ (យ៉ាងហ្នឹងព្រះអង្គ) តាំង ពីកាលនោះមក មិនមានអ្នកណាមួយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ រៀរលែងតែភិក្ខុ មួយរូបជាអ្នកនាំបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយព្រះអង្គ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ សំដែងអសុភកថា ទ្រង់សំដែងរៀបរាប់អំពីអសុភ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការចំរើនអសុភកម្មដ្ឋាន ទ្រង់សំដែងគុណនៃអសុភសមាបត្តិ ក្នុងអសុភកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ។ ដោយបរិយាមិនតែមួយ លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏នាំគ្នាប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការចំរើនអសុភកម្មដ្ឋានជា ច្រើនបែបច្រើន វិធី។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះកើតសេចក្តីទុក្ខ នឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹងរាងកាយរបស់ខ្លួនឯង មាន គួរនាដូចជាស្រីក្រមុំ ឬប្រុសកំឡោះ ជាអ្នកមានកិរិយាស្អិតស្អាងជាប្រក្រតី លុះបានដូតទឹក កក ក្បាលហើយ រមែងជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមសាកអសុភពស់ សាកអសុភឆ្កែ ឬសាកអសុភ មនុស្សដែលគេព្រួញនឹងក យ៉ាងណាមិញ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹង កាយរបស់ខ្លួន យ៉ាងនោះឯង ទើបផ្តាច់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្តាច់ជីវិតគ្នាទៅវិញទៅមកខ្លះ ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរកសមណកុត្តក [តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ថា សមណកុត្តក ប្រែថា អ្នកទ្រង់នូវភេទ ប្រហែលនឹងសមណៈ។ ក្នុងដីកា ថា អ្នកធ្វើកិច្ចការបម្រើសមណៈ។ មានសេចក្តីពន្យល់ក្នុង អដ្ឋកថា ថា គាត់កោរសក់ឡៅ ឲ្យមានសល់បន្តិចទុកជាជុក គាត់ស្លៀកសម្លត់ជ្រលក់អម្ពត់មួយ បង់កម្ម ចិញ្ចឹមជីវិតដោយសារអាហារដែលសេសសល់អំពីភិក្ខុសង្ឃ។ ឯពាក្យថា មិត្តលណ្ឌិក គឺ ជាឈ្មោះរបស់គាត់។ ឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិក ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ យើងសូម អង្វរអ្នក ៗចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រនិងថ្មីរទាំងនេះ នឹងបានជារបស់អ្នក។ ត្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិកទទួលស៊ីឈ្នួលយកបាត្រ និងថ្មីរហើយ ទើបផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុ ទាំងឡាយជាច្រើនរូប ហើយកាន់ដាវប្រឡាក់ឈាមដើរទៅកាន់ស្ទឹងឈ្មោះវគ្គមុទា កាលដែល សមណកុត្តកឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិកកំពុងលាងដាវប្រឡាក់ឈាមនោះ (គាត់) ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយក្នុងកាលនោះ ដោយគិតឃើញថា ការនេះមិនមែនជាលាភរបស់អញ

ទេតើ នឹងចាត់ថាជាលាភរបស់អញមិនបានឡើយ ជាតិជាមនុស្សអញបានដោយក្រណាស់ ជាតិ
 ជាមនុស្សឈ្មោះថា អញបានដោយងាយមិនមែនឡើយ អញបានបាបច្រើនណាស់ ព្រោះអញ
 បានផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុភិក្ខុអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ។ លំដាប់នោះ ទេវតា ជាពួករបស់មារ ដើរមក
 លើទឹកមិនមានបែកធ្លាយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសមណកុត្តកឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិកថា ល្អហើយ
 ៗអ្នកសប្បុរស ការនេះជាលាភរបស់អ្នកហើយ អ្នកសប្បុរស ជាតិជាមនុស្សអ្នកក៏បានដោយប្រពៃ
 ហើយ អ្នកសប្បុរស អ្នកបានប្រទះបុណ្យច្រើនហើយ អ្នកសប្បុរស ព្រោះអ្នកបានញ៉ាំងជន
 ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ធ្ងន់សង្សារវដ្តឲ្យធ្ងន់ផុត ទៅបាន។ គ្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិត្ត
 លណ្ឌិក ក៏នឹកអរថា ឮថា (ការនេះ) ជាលាភរបស់អញ ឮគេថា ជាតិមនុស្ស អញបានដោយល្អ
 ហើយ ឮគេថា អញបានប្រទះបុណ្យជាច្រើន ឮគេថា អញបានញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់
 ធ្ងន់ (សង្សារវដ្ត) ឲ្យធ្ងន់ផុតទៅបាន លុះគិតដូច្នេះហើយ ក៏កាន់ដាវមុតដើរចេញពីវិហារចូលទៅ
 កាន់វិហារ ចេញពីបរិវេណចូលទៅកាន់បរិវេណ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា លោកណាមិនទាន់ធ្ងន់
 (សង្សារវដ្ត) ខ្ញុំនឹងឲ្យលោកណាធ្ងន់សង្សារវដ្តបាន។ បណ្តាកិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែល
 មិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីញាប់ញ័រ និងសេចក្តីព្រឺរោម ក៏មានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ
 ជាប្រាកដក្នុងសម័យនោះ។ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលប្រាសចាករាគៈហើយ សេចក្តីខ្លាច
 សេចក្តីញាប់ញ័រ និងសេចក្តីព្រឺរោម ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុទាំងនោះក្នុងសម័យនោះឡើយ។ គ្រានោះ
 សមណកុត្តកឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិក ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុក្នុងមួយថ្ងៃរូបក៏មាន ក្នុង១ថ្ងៃ ផ្តាច់បង់ជីវិត
 ភិក្ខុពីររូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុបីរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុបួនរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់
 ជីវិតភិក្ខុប្រាំរូបក៏មាន ។ បេ។ ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុដប់រូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុម្ភៃរូបក៏មាន
 ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុសាមសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុសែសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិត
 ភិក្ខុហាសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុហុកសិបរូបក៏មាន

[១៧៧] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកទិសម្នាក់ក្នុងព្រះកម្មដ្ឋានដោយ
 កន្លងកន្លះខែនោះទៅ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ដូចម្តេចហ្ន៎
 អានន្ទ បានជាភិក្ខុសង្ឃហាក់ដូចជាស្អប់ស្អើងទៅ។ ទើបព្រះអានន្ទត្រូវ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតដូចព្រះពុទ្ធដីកាណាស់ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអសុភកថា

ដោយបរិយាយជាច្រើន ទ្រង់សរសើររៀបរាប់អំពីអសុក ទ្រង់សរសើរគុណអសុកភាវនា ទ្រង់
សរសើរគុណនៃអសុកសមាបត្តិ ក្នុងអសុកកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំង
នោះ ក៏គិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអសុកថា ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ទ្រង់សរសើរ
រៀបរាប់អំពីអសុកថា ទ្រង់សរសើរគុណអសុកភាវនា ទ្រង់សរសើរគុណនៃការប្រកបដោយ
អសុកកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ ហើយ (នាំគ្នា) ប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងអសុកភាវនា ជាច្រើនវិធី
ណាស់។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្លើមឆ្អើមនឹងកាយរបស់ខ្លួន ប្រៀបដូចជាស្រីក្រមុំ
ឬបុរសក្មេងកំឡោះ មានជាតិជាអ្នកស្អិតស្អាង លុះដូតទឹក កក់ក្បាលហើយ រមែងជាទុក្ខនឿយ
ណាយ ខ្លើមឆ្អើមសាកអសុកពស់ក្តី សាកអសុកត្រៃក្តី សាកអសុកមនុស្សក្តី ដែលចង់ភ្ជាប់នឹងក
មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្លើមឆ្អើមនឹងកាយ
របស់ខ្លួន ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះ ទើបផ្តាច់បង់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងក៏មាន ខ្លះផ្តាសុត្តាឲ្យផ្តាច់
បង់ជីវិតទៅវិញទៅមកក៏មាន រូបខ្លះបានចូលទៅរកសមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ហើយពោល
យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក អ្នកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រ និងចីវរ
នេះនឹងបានជារបស់អ្នក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក លុះ
បានទទួលស៊ីឈ្នួលយកបាត្រ និងចីវរហើយ ទើបផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុមួយរូបមួយថ្ងៃក៏មាន។ បេ។
មួយថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុហុកសិបរូបក៏មាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ភិក្ខុសង្ឃនេះ
គប្បីស្ថិតស្ថេរនៅបានដោយហេតុណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហេតុនោះដទៃទៀត។
ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលមាណាដែល
អាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងវេសាលី អ្នកចូរឲ្យភិក្ខុអម្បាលនោះទាំងអស់ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបដ្ឋានសាលាចុះ។
ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ដូច្នោះ
ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុន្មានដែលអាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ព្រះអានន្ទក៏បង្គាប់
ភិក្ខុអម្បាលនោះទាំងអស់ឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុង ឧបដ្ឋានសាលា សាលាជាទីបម្រើ គឺសាលាសម្រាប់ប្រើ
ប្រាស់ដោយកិច្ចផ្សេងៗ មានឆាន់ចង្ហាន់ជាដើម។ ទើបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃប្រជុំគ្នាព្រមហើយ
ព្រះករុណាម្ចាស់ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំគាល់កាលដ៏សមគួរក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

[១៧៨] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ឧបដ្ឋានសាលា លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ទ្រង់ប្រថាប់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់
ប្រថាប់ស្រេចហើយ ទើបត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អាណាបានស្សតិសមាធិនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិត
ផង ជាធម៌ឧត្តមផង ជាធម៌មិនច្រឡូកច្រឡំ គឺជាធម៌ដោយឡែកផង ជាគ្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង
តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងៗឲ្យសាបសូន្យទៅផង
ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅផង ដោយទំនងដ៏សមគួរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចកំទេចធ្នូលីដែលខ្យល់
បក់ក្លួចឡើងក្នុងខែដែលជាបុណ្យគិម្ពន្តរដូវ គឺខែអាសាឡ មហាអកាលមេឃ (ភ្លៀងធំបង្កុះចុះខុស
កាលវេលា) តែងញ៉ាំងកំទេចធ្នូលីនោះឲ្យអន្តរធាន ឲ្យស្ងប់ទៅបាន ដោយទំនងដ៏សមគួរ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាណាបានស្សតិសមាធិ ដែលបុគ្គលបានអប់រំ ធ្វើឲ្យ
ច្រើនជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ឧត្តមផង ជាធម៌មិនច្រឡូកច្រឡំ គឺជាធម៌ដោយឡែក
ផង ជាគ្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើត
ឡើងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយទំនងដ៏សមគួរ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អាណាបានស្សតិសមាធិដែលបុគ្គលចំរើនហើយ តើដូចម្តេច ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យច្រើន
ជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ឧត្តមផង ជាធម៌មិនច្រឡូកច្រឡំ គឺជាធម៌ដោយឡែកផង
ជាគ្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើ
ងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយទំនងដ៏សមគួរ តើដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ក្នុងសាសនានេះ ទៅកាន់ព្រៃក្តី ទៅកាន់ទីជិតនៃដើមឈើក្តី ទៅកាន់ផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី អង្គុយពែនក្នុង
តាំងកាយឲ្យត្រង់ ដកល់សតិឲ្យមានមុខឆ្ពោះទៅរកកម្មដ្ឋាន ភិក្ខុនោះមានសតិ ដកដង្ហើមចេញ
មានសតិដកដង្ហើមចូល កាលដកដង្ហើមចេញវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចេញវែង ឬកាល
ដកដង្ហើមចូលវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចូលវែង កាលដកដង្ហើមចេញខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា
អញដកដង្ហើមចេញខ្លី ឬកាលដកដង្ហើមចូលខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចូលខ្លី (ភិក្ខុ) សិក្សា
ថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវកងខ្យល់ទាំងពួង សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវកងខ្យល់ទាំងពួង សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញរម្ងាប់កាយសង្ខារ (គឺខ្យល់អស្សា

សបស្សាស) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងរម្ងាប់កាយសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សា
ថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបីតិ (គឺសេចក្តីឆ្កែតកាយឆ្កែតចិត្ត) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា
អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបីតិ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសុខ
(គឺសុខកាយ សុខចិត្ត) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសុខ សឹមដក
ដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្ខារ (គឺវេទនា និងសញ្ញា) សឹមដកដង្ហើម
ចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹង
រម្ងាប់ចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងរំងាប់ចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សា
ថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្ត សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
ចិត្ត សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងធ្វើចិត្តឲ្យរីករាយ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញ
នឹងធ្វើចិត្តឲ្យរីករាយ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងតាំងចិត្តខ្ជាប់ សឹមដកដង្ហើមចេញ
សិក្សាថា អញនឹងតាំងចិត្តខ្ជាប់ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងដោះចិត្តឲ្យផុតស្រឡះ សឹម
ដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងដោះចិត្តឲ្យផុតស្រឡះ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹង
ពិចារណាដោយសភាពជារបស់មិនទៀង សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយ
សភាពជារបស់មិនទៀង សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពឥតរាគៈ
សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពឥតរាគៈ សឹមដកដង្ហើមចូល
សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពរលត់ទៅ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹង
ពិចារណាដោយសភាពរលត់ទៅ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណារឿយៗ ដោយ
កិរិយាលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងពិចារណារឿយៗ ដោយ
កិរិយាលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ សឹមដកដង្ហើមចូល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានាបានស្សតិសមាធិ
ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយយ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ជាធម៌ល្អិតផង ជា
ធម៌ឧត្តមផង ជាធម៌មិនច្រឡូកច្រឡំ គឺជាធម៌ដោយឡែកផង ជាគ្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ
ផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យស្ងប់ទៅ
ដោយទំនងដ៏សមគួរ។

[១៧៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងគ្រានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុផ្តាច់បង់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្លាស់គ្នាឲ្យផ្តាច់បង់ជីវិតទៅវិញទៅមកខ្លះ ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរកសមណកុត្តក ឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិក ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក ៗចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រ និងបីវរទាំងនេះនឹងបានជារបស់អ្នក (យ៉ាងនេះ) ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយបានធ្វើហើយនេះ មិនសម មិនទំនង មិនគួរ មិនមែនជាកិច្ចរបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច បានជាពួកភិក្ខុទាំងនោះទៅផ្តាច់បង់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្លាស់គ្នាឲ្យផ្តាច់ជីវិតទៅវិញទៅមកខ្លះ ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរកសមណកុត្តក ឈ្មោះមិត្តលណ្ឌិក ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក ៗចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រ និងបីវរនេះនឹងបានជារបស់អ្នក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យឃ្នាតចាកជីវិតក្តី ទោះបីស្វែងរកគ្រឿងសស្ត្រារុជ (ឲ្យគេសម្លាប់) រាងកាយមនុស្សនោះក្តី ភិក្ខុនេះឯងហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំវាសគ្មាន។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៨០] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានជម្ងឺ។ ប្រពន្ធរបស់ឧបាសកនោះ មានរូបល្អ ស្រស់បស់មុខគួរឲ្យគយគន់ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានចិត្តប្រតិព័ទ្ធចំពោះស្រីនោះ។ គ្រានោះសេចក្តីបរិវិតក្តីនេះបានមានដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ បើឧបាសកនោះនឹងរស់នៅ ពួកយើងមុខជានឹងមិនបានស្រីនោះទេ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើង (នាំគ្នា) ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសកនោះ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលឧបាសកនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧបាសកនោះថា ម្ចាស់ឧបាសក អ្នកឯងបានធ្វើអំពើល្អមកហើយ បានធ្វើកុសលមកហើយ បានធ្វើកម្មជាគ្រឿងការពារភ័យរួចអស់ហើយ អ្នកឯងមិនដែលធ្វើបាប មិនដែលធ្វើអំពើលាមក

មិនដែលធ្វើអំពើអាក្រក់ អំពើល្អអ្នកបានធ្វើហើយ បាបអ្នកមិនធ្លាប់ធ្វើឡើយ អ្នកឯងមាន
ប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ អ្នកធ្វើកាលកិរិយា
រំលោងខន្ធស្លាប់ចាកមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬស្ថានសួគ៌
អ្នកនឹងបានឆ្កែតស្តាប់ស្តល់ (នឹងបានឲ្យស្រីអប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាមគុណទាំង៥ ដ៏ជាទិព្វ
ក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកនោះគិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិយាយ (នេះ) ពិត
ណាស់ ដ្បិតខ្លួនអញជាមនុស្សបានធ្វើអំពើល្អមកហើយ បានធ្វើកុសលមកហើយ បានធ្វើវិធី
ការពារភ័យ (ក្នុងអបាយកូមិ) ហើយ បាប អញមិនដែលធ្វើឡើយ អំពើអាក្រក់ ក៏អញមិនដែលធ្វើ
មិនធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់សោះ អំពើប្រពៃ អញបានធ្វើហើយ បាប អញមិនធ្លាប់ធ្វើឡើយ អញមាន
ប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អញស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ អញធ្វើកាលកិរិយា
រំលោងខន្ធស្លាប់ចាកមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬស្ថានសួគ៌
អញមុខជានឹងបានឆ្កែតស្តាប់ស្តល់ (ឲ្យស្រីទេពអប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាមគុណទាំង៥
ដែលជាទិព្វក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។ ឧបាសកនោះបរិភោគភោជនទាំងឡាយដែលមិនសប្បាយ (គឺ
អាហារដែលស្វែងនាំឲ្យកើតរោគ) ទំពាស៊ីតែខាទនីយ (គ្រឿងទំពា) ដែលមិនសប្បាយផង ជញ្ជាប់
ជញ្ជាក់តែវត្ថុសម្រាប់ជញ្ជាប់ជញ្ជាក់ដែលមិនសប្បាយផង ផឹកទឹកដែលមិនសប្បាយផង។ កាល
ឧបាសកនោះបរិភោគភោជនដែលមិនសប្បាយតែម្យ៉ាងផង កាលទំពាស៊ីខាទនីយវត្ថុដែលមិន
សប្បាយផង កាលជញ្ជាប់ជញ្ជាក់វត្ថុសម្រាប់ជញ្ជាប់ជញ្ជាក់មិនសប្បាយផង ផឹកទឹកដែលមិន
សប្បាយផង អាពាធដ៏ក្លៀវក្លាក៏កើតឡើង។ ឧបាសកនោះក៏ធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅដោយអាពាធ
នោះឯង។ ទើបប្រពន្ធរបស់ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈទាំង
នេះ ជាសក្យបុត្រ ជាបុគ្គលឥតខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល មានប្រក្រតីពោលពាក្យមុសា ពួកសម
ណៈទាំងនេះនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តរៀបរយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិ
យធម៌ ជាអ្នកពោលពាក្យសត្យ ជាអ្នកមានសីល ជាអ្នកមានកល្យាណធម៌ ដូចម្តេចបាន ភាពសម
ណៈរបស់ភិក្ខុទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សម
ណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញ
គុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹងមានមកពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹងមានមក

ពីណា សមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញ
គុណហើយ (ព្រោះ) សមណៈទាំងនេះបានពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ស្វាមីរបស់អញ
ស្វាមីរបស់អញ គឺសមណៈទាំងនេះសម្លាប់ហើយ។ ទាំងពួកមនុស្សឯទៀតក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា សមណៈពួកនេះ ជាសក្យបុត្រ ជាមនុស្សឥតខ្ចាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល
ពោលតែពាក្យមុសា ពួកសមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តរៀបសា ប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ ពោលពាក្យសច្ច មានសីល មានកល្យាណធម៌ ដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) សាមញ្ញគុណ
របស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះក៏គ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់
សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ
សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹងមានមកពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹង
មានមកពីណា ពួកសមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះប្រាស
ចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ (ព្រោះ) សមណៈទាំងនេះបានពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់
ឧបាសក ឧបាសកដែលស្លាប់ ពីព្រោះតែសមណៈទាំងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សពួកនោះ
កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ ភិក្ខុ
ទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ហេតុម្តេចបានជាពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទៅពណ៌នា
គុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ ឧបាសក (ដូច្នោះ)។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេច
ក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗហើយ ព្រះបរមសាស្តាត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នក
ទាំងឡាយពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសក មែនឬ? ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស
ទាំងឡាយ (អំពើដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើហើយនុះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែន
ជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុម្តេច បានជាអ្នក
ទាំងឡាយ ទៅពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសក (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្ស
ឲ្យឃ្នាតចាកជីវិតក្តី ទោះបីស្វែងរកគ្រឿងសស្ត្រារុធ (ឲ្យគេសម្លាប់) រាងកាយមនុស្សនោះក្តី

ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី ឬនិយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ថា នៃបុរសដ៏ចម្រើន អ្នកមាន
ប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ (ភិក្ខុ) មានចិត្តគិត
ដូច្នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នោះ គប្បីពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ឬគប្បីណែនាំដើម្បីសេ
ចក្តីស្លាប់ដោយអនេកបរិយាយ ភិក្ខុនេះក្តី ហៅថាត្រូវអាបត្តិបារាជិក មិនមានសំវាសឡើយ។

[១៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ក្នុងបេយ្យាលទាំងពីរ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចក្នុង
បារាជិកកណ្តាទី១)។ ត្រង់បទថា ក្លែង (នោះ) គឺដឹងជាក់ច្បាស់ហើយ ក្លែងសម្លាប់។ ដែលហៅថា
រាងកាយនៃមនុស្ស (នោះ) គឺបឋមចិត្តណាដែលកើតឡើងហើយ បឋមវិញ្ញាណណាដែលកើត
ឡើងប្រាកដហើយ ក្នុងផ្ទៃនៃមាតា ដរាបដល់ពេលស្លាប់ ក្នុងរវាងកាលប៉ុណ្ណោះ នេះឯងហៅថា
រាងកាយរបស់មនុស្ស។ ត្រង់ពាក្យថា ផ្តាច់បង់ចាកជីវិត គឺចូលទៅផ្តាច់បង់ ញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ គឺជីវិតឲ្យ
រលត់ទៅ គឺថាញ៉ាំងសន្តតិ (ខ្សែតនៃចិត្ត) ឲ្យកំរើក។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះបីស្វែងរកគ្រឿងសាស្ត្រារុជ
(ឲ្យគេសម្លាប់) រាងកាយមនុស្សនោះក្តី សេចក្តីថា គឺគប្បីស្វែងរកដាវក្តី លំពែងក្តី ច្បូកក្តី ឈើស្រួច
ក្តី អន្ទង់ក្តី ឬក្តី កាំបិតក្តី ថ្នាំពិសក្តី ខ្សែក្តី។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី សេចក្តីថា សំដែងទោសក្នុងកិរិយា
រស់នៅ ពោលសរសើរគុណក្នុងការស្លាប់។

[១៨៣] ត្រង់ពាក្យថា និយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ក្តី សេចក្តីថា និយាយណែនាំថា
អ្នកចូរនាំគ្រឿងសាស្ត្រាមកក្តី ថាអ្នកចូរស៊ីថ្នាំពិសក្តី ថាអ្នកចូរចងវិធានដោយខ្សែ ហើយធ្វើមរណ
កាលទៅក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា និយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់)។

[១៨៤] ត្រង់ពាក្យថា នៃបុរសដ៏ចម្រើន (នេះ) ជាឈ្មោះនៃពាក្យអាលបន (ពាក្យសម្រាប់
ហៅរក) ថា ម្ចាស់បុរសដ៏ចម្រើន។ ត្រង់ពាក្យថា អ្នកមានប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ
អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងកិរិយារស់នៅ មានអធិប្បាយថា ជីវិតរបស់ពួកមនុស្សកំសត់ បើធៀបផ្ទឹម
នឹងជីវិតរបស់ពួកមនុស្សស្តុកស្តម្ភ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក ជីវិតរបស់ពួកមនុស្សឥតទ្រព្យ បើ
ធៀបផ្ទឹមនឹងជីវិតរបស់ពួកមនុស្សមានទ្រព្យ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក ជីវិតរបស់មនុស្ស

ទាំងឡាយ បើធៀបផ្ទៃមគ្គានឹងជីវិតរបស់ទេវតាទាំងឡាយ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក (យ៉ាងនេះ) ហៅថា ជីវិតលាមក។ ជីវិតរបស់មនុស្សដាច់ដៃ ដាច់ជើង ដាច់ទាំងដៃទាំងជើង មនុស្សដាច់ ត្រចៀក មនុស្សដាច់ច្រមុះ មនុស្សដាច់ទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ (ទាំងនេះ) ហៅថា ជីវិតអាក្រក់។ អ្នកមានប្រយោជន៍អ្វីនឹងជីវិតដ៏លាមកនេះ នឹងជីវិតដ៏អាក្រក់នេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់ នៅ។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តគិតដូច្នោះ សេចក្តីថា ធម្មជាតិណាជាចិត្ត ធម្មជាតិណោះជាមនោ ធម្ម ជាតិណាជាមនោ ធម្មជាតិណោះគឺចិត្ត។ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នោះ សេចក្តីថា មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសេចក្តីស្លាប់ មានចេតនាចង់ឲ្យស្លាប់ មានសេចក្តីប៉ុនប៉ងចង់ឲ្យស្លាប់។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយអនេកបរិយាយ គឺដោយអាការៈទាំងឡាយខ្ពស់និងទាប (ដោយឧបាយច្រើន យ៉ាង)។ ត្រង់ពាក្យថា ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី អធិប្បាយថា ភិក្ខុសំដែងទោសក្នុងការរស់ នៅ ពោលសរសើរគុណក្នុងការស្លាប់ទៅដូច្នោះថា អ្នកស្លាប់អំពីលោកនេះ គឺអ្នករំលងខន្ធស្លាប់ ទៅកាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬស្ថានសួគ៌ អ្នកនឹងបានឆ្អែតស្តប់ស្តល់ (ឲ្យស្រីទេព អប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាមគុណទាំង៥ដ៏ជាទិព្វក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។

[១៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ឬនិយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ សេចក្តីថា (និយាយដឹកនាំ) ថា អ្នកចូរនាំគ្រឿងស្រ្តាមកក្តី អ្នកចូរស៊ីថ្នាំពិសក្តី អ្នកចូរចងវិវាទដោយខ្សែ ហើយធ្វើកាលកិរិយាទៅក្តី អ្នកចូរលោតទម្លាក់ទៅក្នុងបឹងក្តី អណ្ណឹងក្តី ជ្រោះក្តី។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនេះក្តី មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចខាងដើម (ត្រង់បារាជិកកណ្តាទី ១)។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក អធិប្បាយថា ឬក្រាស់បែកជាពីរចំណែក ជាវត្ថុភ្ជាប់គ្នាមិន បានទៀតយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យចាកជីវិត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ត្រង់ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន សេចក្តីថា កម្មជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា សិក្ខាស្មើគ្នា នេះហៅថា មានសំវាស ភិក្ខុនោះគ្មានសំវាសដូច្នោះទេ ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[១៨៧] ភិក្ខុស្ថិតនៅក្នុងទីជិត (តាំងចិត្តនឹងសម្លាប់មនុស្ស) ដោយខ្លួនឯង ដោយប្រើបម្រើ ដោយប្រើបម្រើ តៗគ្នា ដោយបម្រើទៅធ្វើការខុសសង្កេត ដោយបម្រើទៅហើយ ត្រឡប់មកវិញ

ភិក្ខុនៅក្នុងទីមិនកំបាំង សំគាល់ថាកំបាំង នៅក្នុងទីកំបាំង សំគាល់ថាមិនកំបាំង នៅក្នុងទីមិន
កំបាំង សំគាល់ថាមិនកំបាំង នៅក្នុងទីកំបាំង សំគាល់ថាកំបាំង ភិក្ខុពណ៌នា (សេចក្តីស្លាប់) ដោយ
កាយ ពណ៌នាដោយវាចា ពណ៌នាដោយកាយ និងវាចា ពណ៌នាដោយប្រើបម្រើ ពណ៌នាដោយ
ចារិកអក្សរ ដឹករណ្តៅ ធ្វើបង្កើត បង្កប់ចម្រូង ឲ្យភេសជ្ជៈ សម្លាប់ដោយរូប សម្លាប់ដោយសម្លេង
សម្លាប់ដោយក្លិន សម្លាប់ដោយរស សម្លាប់ដោយសម្ផស្ស សម្លាប់ដោយធម៌ បង្គាប់ឲ្យស្លាប់ ប្រៀន
ប្រដៅដើម្បីឲ្យស្លាប់ ធ្វើសង្កេតកម្ម ធ្វើនិមិត្តកម្ម។

[១៨៨] ត្រង់ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុសម្លាប់ (គេ) ខ្លួនឯង ដោយកាយក្តី ដោយអាវុធ
ដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយគ្រឿងប្រយោលក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា បិតនៅក្នុងទីជិត សេចក្តីថា បិតនៅ
(ក្នុងទីជិត) ក៏បង្គាប់ថា អ្នកចូរចាក់យ៉ាងនេះ អ្នកចូរប្រហារយ៉ាងនេះ អ្នកចូរសម្លាប់យ៉ាងនេះ។

[១៨៩] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះចំណាំមនុស្សនោះបាន ហើយផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សនោះ ត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ចំណាំមនុស្សបាន (ប៉ុន្តែ) ទៅផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សដទៃវិញ
ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា
លោកចូរផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ចំណាំ
មនុស្សដទៃវិញ (ប៉ុន្តែ) ទៅផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សនោះ (គឺមនុស្សដែលអ្នកប្រើ ប្រាប់ឲ្យសម្លាប់នោះ)
ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង្កើនជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះ
ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ចំណាំមនុស្សដទៃវិញ (លុះវេលា) ទៅផ្តាច់បង្កើន
ជីវិតមនុស្សដទៃនោះ (បើធ្វើខុសបង្គាប់ដូច្នោះ) ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់
ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩០] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា [ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា ភិក្ខុជាអាចារ្យប្រើភិក្ខុ
ឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិតឲ្យទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះ ធម្មរក្ខិតឲ្យប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះសង្ឃរក្ខិត ឲ្យទៅសម្លាប់មនុស្ស
ឈ្មោះនេះ។ ត្រង់ពាក្យថា ឈ្មោះនេះ គឺមនុស្សនោះឈ្មោះអ្វី ក៏ចេញឈ្មោះនោះឯង។ លោកចូរ

ប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះប្រាប់ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរផ្តាច់បង់ជីវិត
បុគ្គលឈ្មោះនេះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះទៅប្រាប់អ្នកឯទៀតវិញ
(ដូច្នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែលៗ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ទទួលបង្គាប់ ភិក្ខុអ្នកប្រើដើមត្រូវអាបត្តិថុល្លថ្នូយ។
លុះភិក្ខុអ្នកសម្លាប់បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាជិកគ្រប់ទាំងបួនរូប។ ភិក្ខុ
បង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា
ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់
នោះ ទៅបង្គាប់ភិក្ខុឯទៀតវិញ (ធ្វើខុសបង្គាប់ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ទទួល
បង្គាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់នោះ បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះសម្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់
ដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ និងភិក្ខុអ្នកសម្លាប់។

[១៩១] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដៗ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ទៅហើយ ត្រឡប់មកប្រាប់វិញថា ខ្ញុំមិនអាចនឹងផ្តាច់បង់ជីវិត
បុគ្គលនោះទេ។ ភិក្ខុនោះបង្គាប់ទៀតថា លោកអាចវេលាណា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតគេវេលា
នោះចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ លុះភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ
សម្រេច ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។

[១៩២] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុនោះ លុះបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នានោះហើយ ក៏ស្រាប់តែកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (ស្តាយ
យក្រោយ) តែនឹងបានប្រាប់ឲ្យដឹងថា លោកកុំទៅសម្លាប់ដូច្នោះក៏ទេ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ លុះផ្តា
ច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះស្រេច ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅ
ផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ (តែ) ភិក្ខុនោះ លុះបង្គាប់រួចហើយ ក៏
ស្រាប់តែកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (ស្តាយក្រោយ) ទើបប្រាប់វិញថា លោកកុំទៅសម្លាប់ឡើយ។
ភិក្ខុនោះអាងថា លោកបង្គាប់ខ្ញុំហើយ ក៏ទៅផ្តាច់ជីវិតបុគ្គលនោះទៅ (យ៉ាងនេះ) ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម
មិនត្រូវអាបត្តិទេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែអ្នកសម្លាប់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅផ្តាច់ជីវិត
បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ លុះភិក្ខុនោះ បង្គាប់ហើយ ក៏កើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ

(ស្តាយក្រោយ) ទើបប្រាប់វិញថា លោកកុំទៅសម្លាប់ឡើយ។ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់នោះទទួលថា សាធុ ហើយឈប់វិញ (ដូច្នោះ) មិនត្រូវអាបត្តិទាំងពីររូប។

[១៩៣] ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលមិនស្ងាត់ថាទីស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ អញត្រូវតែសម្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលស្ងាត់ថាទីមិនស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ សូមឲ្យវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលមិនស្ងាត់ថាទីមិនស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ សូមវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលស្ងាត់ថាស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ សូមឲ្យវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៩៤] ដែលហៅថា ពណ៌នាដោយកាយ (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើវិការដោយកាយដូច្នោះ បុគ្គលណា ស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬនឹងបានយសស័ក្តិ ឬនឹងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ (ភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្តាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយវាចា (នោះ) គឺភិក្ខុពោលដោយវាចាថា បុគ្គលណាស្លាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្តាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើបុគ្គលនោះ) ស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយកាយ និងវាចា (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើវិការដោយកាយផង ពោលដោយវាចាផង ដូច្នោះថា បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្តាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើ បុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៥] ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយប្រើបម្រើ (នោះ) គឺភិក្ខុប្រាប់ដំណឹងដល់បម្រើ ថា បុគ្គលណាស្លាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬពុំនោះទៅកាន់ស្ថាន សួគ៌ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) បុគ្គលនោះបានស្លាប់ដំណឹងរបស់បម្រើ ហើយគិតថា អញ នឹងស្លាប់ ហើយក៏ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើ) បុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ពណ៌នាដោយវិធីសរសេរអក្សរ (នោះ) គឺភិក្ខុធ្លាក់អក្សរ (ជាសេ ចក្តី) ថា បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថាន សួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗអក្ខរ។ (បុគ្គលនោះ) ឃើញអក្សរចារិកហើយគិតថា អញនឹង ស្លាប់ទៅ ហើយញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើ) បុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៦] ដែលហៅថា រណ្តៅ (នោះ) គឺភិក្ខុជីករណ្តៅចំពោះមនុស្សដោយតាំងចិត្តថា អ្នក ណាមួយធ្លាក់ទៅ គង់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើអ្នកណាមួយធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខ វេទនាឡើង (ដល់អ្នកនោះ) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើអ្នកនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុជីករណ្តៅមិនចំពោះ (មនុស្ស ឬអមនុស្ស) ដោយគិតថា ជនណាមួយធ្លាក់ទៅ គង់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមនុស្សនោះធ្លាក់ ទៅ កើតទុក្ខវេទនាឡើង ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើមនុស្សនោះ) ស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ (បើ) យក្សក្តី ប្រេតក្តី សត្វតិរច្ឆានដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅនោះ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើជន មានយក្សជាដើមនោះធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនា ភិក្ខុក៏ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដដែរ។ (បើ) ជនមានយក្សជាដើមនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ (បើ) សត្វតិរច្ឆានធ្លាក់ ទៅក្នុងរណ្តៅនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) វាស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៧] ដែលហៅថា បង្កើត (នោះ) គឺភិក្ខុបង្កប់សស្រ្តាក្នុងទិសម្រាប់ផ្នែកក្តី លាបដោយថ្នាំ ពិសក្តី ធ្វើឲ្យទ្រុឌទ្រោមក្តី បង្កប់សស្រ្តាក្នុងត្រពាំងក្តី ក្នុងអណ្ណាងក្តី ក្នុងជ្រោះក្តី ដោយគិតថា មនុស្សណាមួយនឹងធ្លាក់ទៅស្លាប់ដោយគ្រឿងប្រហារនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើមនុស្សនោះមាន

ទុក្ខវេទនាកើតឡើងដោយសស្រ្តាក្តី ដោយថ្នាំពិសក្តី ដោយដំណើរដែលធ្លាក់ចុះទៅ (តាមធម្មតា) ក្តី ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៨] ដែលហៅថា បង្កប់ចម្រូង (នោះ) គឺភិក្ខុបង្កប់ជាវក្តី លំពែងក្តី ច្បូកក្តី ឈើស្រួចក្តី អន្ទូងក្តី ថ្មក្តី កាំបិតក្តី ថ្នាំពិសក្តី ខ្សែក្តី ដោយគិតថា មនុស្សណាមួយនឹងស្លាប់ដោយវត្ថុមានជាវជា ដើមនេះ (យ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយវត្ថុមានជាវជាដើមនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៩] ដែលហៅថា ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភិក្ខុឲ្យសប្បិក្តី នវនីតក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ស្ករអំពៅក្តី [អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុឲ្យភេសជ្ជៈ មានសប្បិជាដើម ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ដោយមានបំណងថា តែធាន់ទៅនឹងលាបស្លាប់។] ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សដែលជញ្ជាក់ជញ្ជាប់ (ស៊ី) ភេសជ្ជៈ មានសប្បិ ជាដើមនេះហើយ គង់នឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើមនុស្សស៊ីភេសជ្ជៈ មានសប្បិជា ដើមនោះហើយ កើតទុក្ខវេទនា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារា ជិក។

[២០០] ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយរូប (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយករូបដែលមិនគាប់ចិត្ត មុខគួរឲ្យ ខ្លាច ភិតភ័យ ស្ងប់ស្ងែង ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សណាមួយមកឃើញរូបនេះហើយ នឹងតក់ស្លុត ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សឃើញរូបនោះហើយតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ (បើ) មនុស្សស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនាំយករូបដែលជាទីគាប់ចិត្ត គួរឲ្យស្រឡាញ់ ពេញ ចិត្ត ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយមកឃើញរូបនេះហើយ តែមិនបាន (រូបនេះ) មុខជានឹង សង្រេងសង្រែង រឹងរែស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សឃើញរូបនោះហើយក្រៀមក្រំ ព្រោះមិនបាន (តាមប្រាថ្នា) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិ ក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយសម្លេង (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយកសម្លេងមិនជាទីគាប់ចិត្ត មុខគួរឲ្យខ្លាច ភិតភ័យ ស្ងប់ស្ងែង ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានឮសម្លេងនេះហើយ នឹងតក់ស្លុតស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះមនុស្សឮសម្លេងនោះហើយតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃយ។ (បើ) គេ

កើតក្រៀមក្រំ ព្រោះមិនបាន (តាមប្រាថ្នា) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបា
រាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយធម៌ (នោះ) គឺភិក្ខុពោលអំពីរឿងនរក នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុង
នរក ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានស្លាប់រឿងនរកនេះហើយ នឹងតក់ស្លុត ហើយស្លាប់
ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ លុះគេបានស្លាប់រឿងនរកនោះហើយ កើតតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិ
យៗ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុពោលអំពីរឿងស្ថានសួគ៌នៃបុគ្គលដែលបានធ្វើកម្ម
ដ៏ល្អ ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានស្លាប់និទានអំពីស្ថានសួគ៌នេះហើយ នឹងអត់ដង្ហើម
ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ លុះគេបានស្លាប់និទានអំពីស្ថានសួគ៌នោះហើយ ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យ
កើតឡើង ដោយគិតថា អញនឹងអត់ដង្ហើមស្លាប់ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ (បើ) គេស្លាប់
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០១] ដែលហៅថា បង្គាប់ឲ្យស្លាប់ (នោះ) គឺមានមនុស្សសួរភិក្ខុ ៗ ឆ្លើយថា អ្នកឯងចូរ
ស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះចុះ ព្រោះបុគ្គលណាមួយស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបាន
យសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បុគ្គលនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង
ដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ តាមបង្គាប់នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ លុះគេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
បារាជិក។ ដែលហៅថា ប្រៀនប្រដៅដើម្បីឲ្យស្លាប់ (នោះ) គឺគេមិនបានសួរភិក្ខុទេ តែភិក្ខុនិយាយ
ថា អ្នកចូរស្លាប់យ៉ាងនេះចុះ (ព្រោះ) បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬ
បានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ព្រោះពាក្យប្រៀនប្រដៅប៉ុណ្ណោះ
ទើបបុគ្គលនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង ដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិ
យៗ លុះបុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០២] ដែលហៅថា ធ្វើសង្កេតកម្ម (នោះ) គឺភិក្ខុកំណត់វេលាថា លោកចូរទៅផ្តាច់បង្គំ
ដីវិតបុគ្គលនោះ តាមសេចក្តីកំណត់នោះ ទោះនៅវេលាមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី យប់ក្តី ថ្ងៃក្តី
ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បើភិក្ខុទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង្គំដីវិតបុគ្គលនោះតាមសេចក្តីកំណត់នោះ
ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ (បើ) ភិក្ខុទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង្គំដីវិតបុគ្គលនោះ មុនក្តី ក្រោយក្តី
អំពីកំណត់នោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម មិនត្រូវអាបត្តិទេ ឯអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា

ធ្វើនិមិត្តកម្ម (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើនិមិត្តសញ្ញាដូច្នោះថា បើខ្ញុំប្រើប្រាស់ភ្នែកភ្នំ ញាក់ចិញ្ចើមភ្នំ ឯកំក្បាលភ្នំ លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ តាមនិមិត្តសញ្ញានោះចុះ (ធ្វើនិមិត្តសញ្ញាប៉ុណ្ណោះ) ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដរ។ (បើ) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះតាមនិមិត្តសញ្ញានោះ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទាំងពីររូប។ (បើ) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ មុន ឬក្រោយនិមិត្ត សញ្ញានោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើខាងដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ឯអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០៣] ភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនដឹង១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាឲ្យស្លាប់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើ រវាយ១ ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១ (ភិក្ខុទាំងនេះ) មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

ចប់ បឋមភាណវារក្នុងមនុស្សវគ្គហបារាជិក។

វិធិតវត្ថុ

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

[២០៤] រឿងភិក្ខុពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់ រឿងភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្មេង រឿងអង្រែនិងត្បាល់ រឿង បិតា និងបុត្របួសឯចាស់ រឿងសាច់ជាប់បំពង់ក រឿងភិក្ខុបិណ្ឌបាតបានចង្កាន់លាយថ្នាំពិស រឿង ភិក្ខុពពួកធ្វើការកសាងទីលំនៅ រឿងភិក្ខុពពួកទៀតធ្វើការកសាងដោយឥដ្ឋ រឿងកាំបិតព្រា រឿង បង្កង់ រឿងរន្ទា រឿងឡើងក្នុង រឿងនត្តុថ្នាំឲ្យចេញញើស រឿងច្របាច់ រឿងផ្លូតទឹក រឿងលាបប្រេង រឿងភិក្ខុធ្វើភិក្ខុមានជម្ងឺឲ្យក្រោក រឿងភិក្ខុផ្តល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ រឿងភិក្ខុសម្លាប់ភិក្ខុដោយបាយនិងទឹក រឿងស្រីមានផ្ទៃពោះព្រោះសហាយ រឿងស្រីរួមប្តី រឿងភិក្ខុសម្លាប់ម្តាយនិងកូនទាំងពីរនាក់ រឿង ស្រីពីរនាក់រំលូតកូន តែមិនស្លាប់ រឿងកំដៅផ្ទៃពោះ រឿងស្រីអារ រឿងស្រីមានកូន រឿងភិក្ខុ ចាក់ក្រឡេក រឿងខ្មោចចូលភិក្ខុ រឿងភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុទៅកាន់ទីមានខ្មោចលង រឿងភិក្ខុចំណាំភិក្ខុ ជាសត្រូវហើយប្រហារ រឿងភិក្ខុពោលពីស្ថានសួគ៌ និងនរក រឿងភិក្ខុស្រុកអាឡវីប៊ីរូបនាំគ្នាកាប់ ដើមឈើ រឿងភិក្ខុប៊ីរូបទៀតដុតភ្លើងព្រៃ រឿងភិក្ខុនិយាយនឹងមនុស្សសម្លាប់ចោរ រឿងប្រេងខ្លាញ់ គោ និងថ្នាំត្រាំទុកយូរ។

[២០៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះ ដោយចិត្តអាណិតអាសូរ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាល នោះឯង។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២០៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកាន់បិណ្ឌបាតចារិកវត្ត អង្គុយសង្កត់ក្មេងដែលគេដណ្តប់ដោយកំណាត់សម្តុតនៅលើតាំងស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អាត្មាត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ទើបភិក្ខុនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមិនទាន់បានពិនិត្យទេ កុំអាលអង្គុយលើអាសនៈ ភិក្ខុណាអង្គុយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឲ្យគេក្រាលអាសនៈក្នុងរោងភត្តត្រង់ចន្លោះផ្ទះ ហើយបានឈោងទៅចាប់អង្រែមួយត្រង់កន្លែងដែលគេបញ្ជូរអង្រែ។ អង្រែជាតំរប់ពីរ រលំទៅសង្កត់លើក្បាលទារកម្នាក់។ ទារកនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានក្លែងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនក្លែង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឲ្យគេក្រាលអាសនៈក្នុងរោងភត្តត្រង់ចន្លោះផ្ទះ បានទៅជាន់ឈើដែលគេសម្រាប់ដម្កល់ត្បាល់ ឲ្យវិលទៅសង្កត់ទារកម្នាក់ស្លាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនក្លែង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២០៨] សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានចេញបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលចង្កាន់គេបានប្រាប់ហើយ ភិក្ខុជាបុត្របាននិយាយនឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុក ដ៏ចម្រើន លោកឪពុកនិមន្តទៅចុះ ព្រះសង្ឃនឹងអង្គាសលោកឪពុក (ថាហើយក៏) ចាប់ខ្នងច្រានទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួលស្លាប់។ ភិក្ខុជាកូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឥត

មានបំណងឲ្យស្លាប់ទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងឲ្យស្លាប់ទេ មិនត្រូវអាបត្តិ
ទេ។ សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលឆាន់
គេប្រាប់ហើយ ភិក្ខុជាបុត្របាននិយាយនឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុកដ៏ចម្រើន លោកឪពុក
និមន្តទៅចុះ សង្ឃនឹងអង្គាសលោកឪពុក (ថាហើយ) មានបំណងចង់ឲ្យស្លាប់ ក៏ចាប់ខ្នងច្រាន
ទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួលចុះហើយស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុជាបុត្រនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះ
អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានចេញ
បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលចង្ហាន់គេបានប្រាប់ហើយ ភិក្ខុជាបុត្របាន
និយាយនឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុកដ៏ចម្រើន លោកឪពុកនិមន្តទៅចុះ សង្ឃនឹងអង្គាស
លោកឪពុក (ថាហើយ) មានបំណងចង់ឲ្យស្លាប់ ទើបចាប់ខ្នងច្រានទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួល
ទៅ តែមិនស្លាប់។ ភិក្ខុជាបុត្រនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង
មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២០៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងឆាន់ចង្ហាន់ សាច់ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។
មានភិក្ខុមួយរូបទៀត បានវាយចំបំពង់កនៃភិក្ខុនោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង។ ភិក្ខុ
នោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកវាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
(បើ) មិនមានបំណងចង់ឲ្យស្លាប់ទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុង
ឆាន់ សាច់ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតចង់សម្លាប់ ទើបវាយចំបំពង់កនៃភិក្ខុ
នោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកវាយនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យ
នោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងឆាន់ សាច់ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតមាន
ប្រាថ្នាចង់ឲ្យស្លាប់ ទើបវាយបំពង់កនៃភិក្ខុនោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង តែភិក្ខុនោះ
មិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកវាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ប្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
បារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២១០] សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌុចារិកភិក្ខុមួយរូប បានចង្ហាន់លាយដោយថ្នាំពិស ហើយ នាំចេញទៅ បានប្រគេនភោជនដ៏ឧត្តមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ (នាំគ្នាឆាន់) ពុលស្លាប់ អស់ទៅ។ ភិក្ខុអ្នកប្រគេនបិណ្ឌុបាតនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹង សោះ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនដឹង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប មានប្រាថ្នាចង់ល្បួងលេង បានឲ្យថ្នាំពិសដល់ភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុនោះស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាប ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងល្បួងលេងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្ល័យ។

[២១១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអាឡវីនាំគ្នារៀបចំទីវត្ត។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាង ក្រោមហុចថ្មទៅ ភិក្ខុនៅខាងលើទទួលថ្មមិនមាំ ក៏រហូតធ្លាក់មកចំក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុត្រូវថ្មធ្លាក់លើនោះក៏ស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលថ្មមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនបានក្លែង។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្រុកអាឡវី (នាំគ្នា) រៀបចំ ទីវត្ត។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាងក្រោមហុចថ្មទៅលើ។ ភិក្ខុអ្នកនៅខាងលើ មានបំណងចង់សម្លាប់ ក៏ទម្លាក់ថ្មមកចំក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់ថ្មនោះមានសេចក្តីស ង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅ ស្រុកអាឡវី (នាំគ្នា) រៀបចំទីវត្ត។ មានភិក្ខុមួយរូប (ធ្វើការ) នៅខាងក្រោម បានហុចថ្មទៅ។ ភិក្ខុនៅ ខាងលើមានបំណងចង់សម្លាប់ (ភិក្ខុនៅខាងក្រោម) ទើបទម្លាក់ថ្មមកចំក្បាលភិក្ខុនៅខាងក្រោម នោះ។ ភិក្ខុនោះមិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់ថ្មនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្ល័យ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអាឡវី (នាំគ្នា) លើកជញ្ជាំងវិហារ។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាងក្រោមហុចថ្មទៅខាងលើ។ ថ្មដែលភិក្ខុនៅ ខាងលើចាប់មិនមាំ ក៏ធ្លាក់មកចំក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះស្លាប់។ ភិក្ខុទទួលថ្មនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនបានក្លែង។ សម័យ នោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី (នាំគ្នា) ក៏ជញ្ជាំងវិហារ។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាងក្រោមហុច

ឥដ្ឋទៅ។ ភិក្ខុ (អ្នកទទួលឥដ្ឋ) នៅខាងលើ មានបំណងចង់សម្លាប់ ក៏ទម្លាក់ឥដ្ឋមកចំក្បាលភិក្ខុអ្នក
នៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះស្លាប់។ បើ ភិក្ខុនោះមិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់ឥដ្ឋនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ្យ។ សម័យ
នោះឯង ពួកភិក្ខុនៅប្រទេសអាឡវី (នាំគ្នា) ធ្វើនវកម្ម (ការកសាង)។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតនៅខាង
ក្រោមហុចកាំបិតព្រាទៅខាងលើ។ កាំបិតព្រាដែលភិក្ខុនៅខាងលើចាប់មិនជាប់ ក៏រហូតមកចំក្បាល
ភិក្ខុនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលកាំបិតនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។
បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនបានក្លែង។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុ
នៅស្រុកអាឡវី (នាំគ្នា) ធ្វើនវកម្ម។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាងក្រោមហុចកាំបិតព្រាទៅខាងលើ។ ភិក្ខុ
នៅខាងលើ មានបំណងចង់សម្លាប់ (ភិក្ខុនៅខាងក្រោម) ទើបទម្លាក់កាំបិតព្រាចំក្បាលភិក្ខុនៅខាង
ក្រោម។ ភិក្ខុនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ បើ ភិក្ខុនោះមិនបានធ្វើកាលកិរិយា។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់កាំបិត
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវ
តែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ្យ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅដែនអាឡវី (នាំគ្នា) ធ្វើនវកម្ម។ មានភិក្ខុមួយ
រូបនៅខាងក្រោម ហុចបង្កង់វិហារទៅខាងលើ។ បង្កង់ដែលភិក្ខុនៅខាងលើចាប់មិនមាំ ក៏ធ្លាក់មកចំ
ក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនបានក្លែង។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុ
នៅប្រទេសអាឡវី (នាំគ្នា) ធ្វើនវកម្ម។ មានភិក្ខុមួយរូបនៅខាងក្រោមហុចបង្កង់ទៅខាងលើ។ ភិក្ខុ
នៅខាងលើ មានបំណងចង់សម្លាប់ (ភិក្ខុនៅខាងក្រោម) ទើបទម្លាក់បង្កង់មកចំក្បាលភិក្ខុនៅខាង
ក្រោម។ ភិក្ខុនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ បើ ភិក្ខុនោះមិនបានធ្វើកាលកិរិយា។ ភិក្ខុអ្នកទម្លាក់បង្កង់
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិបុណ្ណិយ្យ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអាឡវី (នាំគ្នា) ធ្វើនវកម្មចង់រន្ទា។ មានភិក្ខុមួយ
រូបបាននិយាយនឹងភិក្ខុមួយរូបទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរឈរក្នុងទីនោះ ហើយចង់រន្ទាទៅ។
ភិក្ខុនោះឈរនៅក្នុងទីនោះ ចង់រន្ទា ក៏ភ្លាត់ធ្លាក់មក ហើយធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់នោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់

ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅដែនអាឡវី កាលនឹងធ្វើនវកម្ម (បាននាំគ្នា) ចង់រន្ទា។ មានភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបនិយាយនឹង ភិក្ខុមួយរូបថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរឈរនៅទីនោះចង់រន្ទាទៅ។ ភិក្ខុនោះឈរនៅទីនោះ កំពុង តែចង់រន្ទា ក៏ភ្លាត់ធ្លាក់ចុះមក ធ្វើមរណកាលទៅ។ បេ។ (មានភិក្ខុមួយរូបទៀត) ភ្លាត់ធ្លាក់ដែរ តែមិន បានធ្វើមរណកាលទេ។ លោកដែលបង្គាប់នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបប្រក់វិហារ ហើយចុះមក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀត បាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរចុះខាងនេះ។ ភិក្ខុនោះកាលចុះមកតាមផ្លូវ នោះ ក៏ធ្លាក់ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ប្រក់វិហារ ហើយចុះមក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀត មានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ ថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរចុះខាងនេះ។ ភិក្ខុនោះកាលចុះតាមផ្លូវនោះមក ក៏ធ្លាក់ចុះ ធ្វើមរណ កាលទៅ។ បេ។ (មានភិក្ខុមួយរូបទៀត) ធ្លាក់ចុះហើយ តែមិនបានធ្វើមរណកាល។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានសេចក្តីអផ្សុកមកបៀតបៀន ឡើងទៅកាន់ភ្នំ គិដ្ឋកូដ ក៏ទម្លាក់ខ្លួនចុះមកក្នុងជ្រោះសង្កត់លើជាងត្បាញផែងម្នាក់ស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេច ក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែភិក្ខុកុំ គប្បីទម្លាក់សម្លាប់ខ្លួនឯង ភិក្ខុណាទម្លាក់សម្លាប់ខ្លួនឯង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះ ឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (នាំគ្នា) ឡើងទៅកាន់ភ្នំគិដ្ឋកូដ ហើយប្រមៀលថ្មលេង។ ថ្មនោះធ្លាក់មក សង្កត់អ្នកគង្វាលគោម្នាក់ស្លាប់ទៅ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែភិក្ខុមិនត្រូវប្រមៀលថ្ម ដើម្បីជាល្បែងលេងទេ ភិក្ខុណាប្រមៀល (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

ទឹកសម្រាប់ផឹកដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបឲ្យទឹកសម្រាប់ផឹកដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ បេ។ ភិក្ខុនោះមិនបានធ្វើមរណកាល។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២១៥] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ព្រាត់ប្រាសចាកប្តីមកយូរហើយ ទើបមានគភ៌នឹងសហាយ។ ស្រីនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុជាជិតុនថា ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល គឺភិក្ខុដែលជិតជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងត្រកូល។ សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំរំលូតគភ៌ (ឲ្យទានខ្ញុំករុណា)។ ភិក្ខុនោះទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី ហើយក៏បានឲ្យថ្នាំរំលូតគភ៌ដល់ស្រីនោះ។ ទារក (ដែលនៅក្នុងគភ៌) ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់មានប្រពន្ធពីរ (តែ) ប្រពន្ធម្នាក់នោះជាស្រីអារ ម្នាក់ទៀតជាស្រីមានកូន។ ស្រីអារនិយាយនឹងភិក្ខុជាជិតុនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើស្រីនោះសម្រាលកូន មុខតែនឹងបានជាធំលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំរំលូតគភ៌វាចេញ។ ភិក្ខុទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី (ថាហើយ) ក៏បានឲ្យថ្នាំរំលូតគភ៌ដល់ស្រីនោះ។ ទារក (ដែលនៅក្នុងគភ៌) ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ឯម្តាយមិនបានធ្វើមរណកាលទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់មានប្រពន្ធពីរ ប្រពន្ធម្នាក់ជាស្រីអារ ម្នាក់ជាស្រីមានកូន។ ឯស្រីអារនិយាយនឹងភិក្ខុជាជិតុនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើស្រីនោះសម្រាលកូន គេនឹងបានជាធំលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំរំលូតគភ៌វាចេញ។ ភិក្ខុជាជិតុនទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី (ថាហើយ) ក៏បានឲ្យថ្នាំរំលូតគភ៌ដល់ស្រីនោះ។ ម្តាយក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ឯទារកមិនធ្វើមរណកាលទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់មានប្រពន្ធពីរ ប្រពន្ធម្នាក់ជាស្រីអារ ម្នាក់ទៀតជាស្រីមានកូន។ ស្រីអារនិយាយនឹងភិក្ខុ

ជាជីតុនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើស្រីនោះសម្រាលកូន គេនឹងបានជាធំលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំវិល្លតគក់វាចេញ។ ភិក្ខុទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី (ថាហើយ) ក៏ឲ្យថ្នាំវិល្លតគក់ដល់ស្រីនោះ។ ម្តាយនិងកូនទាំងពីរនាក់ ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ បេ។ ម្តាយនិងកូនទាំងពីរនាក់មិនបានធ្វើមរណកាល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិបុណ្ណិយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់មានគក់ បាននិយាយនឹងភិក្ខុជាជីតុនថា សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំវិល្លតគក់ (ដល់ខ្ញុំ)។ ភិក្ខុនោះពោលថា នៃបួនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរច្របាច់ពោះទៅ។ ស្រីនោះក៏ច្របាច់ពោះវិល្លតគក់មក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់មានគក់ បាននិយាយនឹងភិក្ខុជាជីតុនថា សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ សូមទានប្រាប់ថ្នាំវិល្លតគក់ (ឲ្យទានខ្ញុំព្រះករុណា) ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃបួនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរកំដៅផ្ទៃពោះទៅ។ នាងនោះក៏កំដៅគក់វិល្លតកូនមក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់បាននិយាយនឹងកុលុបកភិក្ខុជា (ជីតុន) ថា សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំគប្បីសម្រាលកូនដោយថ្នាំណា (ស្រួល) មេត្តាប្រាប់ថ្នាំនោះ (ដល់ខ្ញុំ)។ ភិក្ខុនោះទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី (ថាហើយ) ក៏បានឲ្យថ្នាំដល់នាងនោះ។ នាងនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមានកូន បាននិយាយនឹងភិក្ខុជាជីតុនថា សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនសម្រាលកូនដោយថ្នាំណា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យថ្នាំនោះ (ដល់ខ្ញុំ)។ លោកនោះទទួលថា ស្រួលហើយបួនស្រី (ថាហើយ) ក៏បានឲ្យថ្នាំដល់ស្រីនោះ។ នាងនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានចាក់ក្រឡេកភិក្ខុ (មួយរូប) ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ដោយចុងម្រាមដៃ។ ភិក្ខុនោះ (រសើបភ័យខ្លាំង) តក់ស្លុត ផុត

ដង្ហើមស្លាប់ទៅ។ ពួកពូក្រិយភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិបារាជិកយ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងនឹងធ្វើកម្ម[ធ្វើបាបឲ្យពិបា
ក។] (គិតហើយ) ក៏ចាប់សង្កត់សម្រុញពូក្រិយភិក្ខុមួយរូបទាល់តែស្លាប់ទៅ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាបត្តិ
បារាជិកទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិបារាជិកយ។

[២១៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបជាពេទ្យចាប់ខ្មោច បានផ្តាច់បង្កជីវិតក្នុងមួយ
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ
ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។

[២១៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់វិហារដែលមាន
យក្ខកាច (អាស្រ័យនៅ)។ ពួកយក្ខក៏ (នាំគ្នា) ផ្តាច់បង្កជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ឯភិក្ខុដែលជាអ្នកបញ្ជូន
ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណង
នឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ក៏បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់
វិហារដែលមានយក្ខកាច។ ពួកយក្ខក៏ផ្តាច់បង្កជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ បើ ពួកយក្ខមិនបានផ្តាច់បង្ក
ជីវិតភិក្ខុនោះទេ ឯភិក្ខុជាអ្នកបញ្ជូននោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន
ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូប
ទៅកាន់ផ្លូវលំបាកមានសត្វសាហាវ។ សត្វសាហាវទាំងឡាយ ក៏ផ្តាច់បង្កជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ភិក្ខុ
អ្នកបញ្ជូនមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមាន
បំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូប
ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់ស្រយាលមានសត្វសាហាវ។ សត្វសាហាវទាំងឡាយក៏ផ្តាច់បង្កជីវិតភិក្ខុនោះ
ទៅ។ បើ ពួកសត្វសាហាវមិនបានផ្តាច់ជីវិតភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។
បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។ សម័យនោះ
ឯង មានភិក្ខុមួយរូប បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់ស្រ្តី មានចោរ (អាស្រ័យនៅ)។

ពួកចោរក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមាន បំណងនឹងសម្លាប់ ក៏បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់សង្វែង ដែលមានចោរ (អាស្រ័យនោះ) ។ ពួកចោរក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ បើ ពួកចោរមិនបានផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទេ។ ភិក្ខុអ្នក បញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែ ត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។

[២២០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបចំណាំភិក្ខុជាសត្រូវនោះបាន ហើយក៏ទៅផ្តាច់បង់ ជីវិតភិក្ខុជាសត្រូវនោះទៅ។ ចំណាំភិក្ខុជាសត្រូវនោះបាន តែទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុដទៃវិញ។ ចូល ចិត្តថាជាភិក្ខុដទៃ តែទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុជាសត្រូវនោះវិញ។ សំគាល់ថាជាភិក្ខុដទៃ ក៏ទៅផ្តាច់បង់ ជីវិតភិក្ខុដទៃ (នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២២១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបខ្មោចចូល។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតបានវាយភិក្ខុ នោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុដែលវាយនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្នាលភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ខ្មោចចូលដែរ។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតមានបំណងនឹងសម្លាប់ បានវាយភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើ មរណកាលទៅ។ បើ ភិក្ខុនោះមិនបានធ្វើមរណកាល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។

[២២២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបពោលសត្តកថា (ថ្ងៃដំបូងស្ថានសួគ៌) ដល់បុគ្គល ដែលបានធ្វើអំពើល្អ។ បុគ្គលដែលបានស្តាប់នោះ ក៏អត់ដង្ហើមធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែង មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវ អាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបសំដែងសត្តកថា របស់ បុគ្គលដែលបានធ្វើអំពើល្អមកហើយ។ បុគ្គលនោះ ក៏អត់ដង្ហើមធ្វើមរណកាលទៅ។ បើ បុគ្គល នោះ បានអត់ដង្ហើមដែរ តែមិនបានធ្វើមរណកាលទេ។ ឯភិក្ខុអ្នកសំដែងមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបុណ្យណាមួយទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យមួយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបសំដែងនិរយកថា (ដំណាលអំពីនរក) នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុងនរក។ ភិក្ខុអ្នកស្តាប់ នោះតក់ស្លុត ហើយធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មាន ភិក្ខុមួយរូបមានប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ ទើបពោលនិរយកថា នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុងនរក។ បុគ្គល នោះ តក់ស្លុត ហើយធ្វើមរណកាលទៅ។ បុគ្គលនោះតក់ស្លុត តែមិនបានធ្វើមរណកាលឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបុណ្យណាមួយទេ ត្រូវតែ ត្រឹមអាបត្តិបុណ្យមួយ។

[២២៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអាឡវី កាលធ្វើនរកម្ម ទើបនាំគ្នាកាប់ដើមឈើ។ មានភិក្ខុមួយរូបបាននិយាយនឹងភិក្ខុមួយរូបទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរឈរត្រង់ទីនេះកាប់ ឈើទៅ។ ដើមឈើក៏រលំសង្កត់ភិក្ខុនោះដែលកំពុងឈរកាប់ ស្លាប់ក្នុងទីនោះទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនប្រាថ្នានឹងសម្លាប់មិនត្រូវ អាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអាឡវី កាលនឹងធ្វើនរកម្ម បាននាំគ្នាកាប់ដើមឈើ។ មានភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបនិយាយនឹងភិក្ខុមួយរូបទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ លោក ចូរឈរត្រង់ទីនេះកាប់ឈើទៅ។ ដើមឈើក៏រលំសង្កត់ភិក្ខុនោះដែលកំពុងឈរកាប់ ស្លាប់ក្នុងទី នោះទៅ។ បើ ដើមឈើរលំសង្កត់មិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបុណ្យណាមួយទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យមួយ។

[២២៤] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាដុតភ្លើងព្រៃ។ មនុស្ស (ដែលនៅក្នុង ព្រៃ) ត្រូវភ្លើងឆេះស្លាប់ (ជាច្រើននាក់)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានបំណងនឹងសម្លាប់ ក៏នាំគ្នាដុតភ្លើងព្រៃ។ មនុស្សទាំងឡាយ ត្រូវភ្លើងព្រៃឆេះស្លាប់ (ជាច្រើននាក់)។ បើ ពួកមនុស្សត្រូវភ្លើងព្រៃឆេះ តែមិនស្លាប់។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីស

ផ្សំយ៉ាងមួយ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ ចុល្លច្ច័យ។

[២២៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅកាន់ទីសម្លាប់ចោរ ហើយបាននិយាយនឹង ពេជ្ឈយាតថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកកុំធ្វើឲ្យបុរសនេះលំបាកឡើយ អ្នកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតដោយប្រហារ ត្រឹមតែម្តងទៅ។ ពេជ្ឈយាតទទួលពាក្យថា ស្រួលហើយ លោកម្ចាស់ (ថាហើយ) ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិត (ចោរ) ដោយប្រហារតែត្រឹមម្តង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក ឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅកាន់ទីសម្លាប់ចោរ ហើយ បាននិយាយនឹងពេជ្ឈយាតថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកកុំធ្វើបុរសនេះឲ្យលំបាកឡើយ ចូរអ្នកផ្តាច់បង់ ជីវិតដោយប្រហារតែត្រឹមម្តងទៅ។ ពេជ្ឈយាតឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណាមិនធ្វើតាមពាក្យលោកទេ (ថាហើយ) ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតបុរសនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ គេកាត់ដៃកាត់ជើង (មកនៅ) ក្នុងផ្ទះត្រកូល មាន ពួកញាតិមកប្រជុំគ្នាព្យាបាល។ មានភិក្ខុមួយរូបបាននិយាយនឹងពួកមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់ អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យបុរសនេះស្លាប់ទេ។ ពួកមនុស្សឆ្លើយតបថា ករុណា យើងចង់ឲ្យគាត់ ស្លាប់ដែរ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យគាត់ផឹកខ្លាញ់ទឹកដោះគោទៅ។ ពួក មនុស្សក៏ឲ្យបុរសនោះផឹកខ្លាញ់ទឹកដោះគោ។ បុរសនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មាន បុរសម្នាក់ គេកាត់ដៃកាត់ជើង (មកនៅ) ក្នុងផ្ទះត្រកូល ពួកញាតិក៏ប្រជុំគ្នាមកព្យាបាល។ មាន ភិក្ខុនី (មួយរូប) និយាយនឹងពួកមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យបុរសនេះ ស្លាប់ឬទេ។ ពួកមនុស្សឆ្លើយថា ករុណា លោកម៉ែម្ចាស់ យើងចង់ឲ្យស្លាប់ដែរ។ ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យគាត់ផឹកថ្នាំត្រាំដោយអំបិលទៅ។ មនុស្សទាំងនោះក៏ឲ្យបុរសនោះ ផឹកថ្នាំត្រាំដោយអំបិលនោះ។ បុរសនោះធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនីនោះបានប្រាប់ដំណឹងនុះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីក៏ដំណាលសេច

ក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

បារាជិកទី៣ ចប់។

បារាជិកកណ្តោ ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[២២៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងតារាសាលា ព្រៃ
មហាន ទៀបក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី និងមិត្ត
ស្និទ្ធស្នាលមាំមួន បាននៅចាំវិស្សាប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទា។ កាលនោះ ស្រុកវដ្តីកើតទុរិក្សអត់បាយ
មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្ស (ដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេ
ចក្តីស្លាប់) មានផ្ទឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្ស (ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករ
គេបាន) ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំង
អស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំង
នោះក៏គិតគ្នាថា ឥឡូវនេះ ស្រុកវដ្តីកើតទុរិក្សអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយ
កម្រក្រៃពេក មនុស្ស (ដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់) មានផ្ទឹងស (ដេរដាសលើផែន
ដី) មនុស្ស (ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន) ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះ
តែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរក
អាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក តើយើងនឹងគិតធ្វើឧបាយដូចម្តេចឲ្យបានសាមគ្គីស្មោះសរ កុំឲ្យ
មានវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវិស្សាឲ្យបានស្រួលផង កុំឲ្យលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុ
ខ្លះឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ បើដូច្នោះ យើងត្រូវទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់ពួកគ្រហស្ថចុះ កាលបើ
យើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ពួកគ្រហស្ថទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនាឲ្យអាហារដល់យើងមិនខាន កាលបើ
បានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏បានសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវិស្សាក៏
ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុខ្លះឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ កុំ
ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថ (នោះ) ម្ចាស់អាវុសោ ណ្ហើយចុះ យើងត្រូវធ្វើ

ជាអ្នកបំរើ នាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថវិញ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ពួកជនទាំងនោះ គង់
នឹងនឹកនាឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះ យើងនឹងព្រម
ព្រៀងស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារ
បិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុខ្លះធ្វើយថា ម្នាលអាវុសោ កុំ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់
គ្រហស្ថ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងធ្វើជាអ្នកបំរើនាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថ (នោះ) ម្នាលអាវុសោ ណ្ហើយចុះ
យើងត្រូវពោលអូតឧត្តរិមនុស្សធម្មត្នាយើងទៅវិញទៅមក ឲ្យពួកគ្រហស្ថ (គេស្តាប់វិញ) ថា ភិក្ខុឯ
ណោះបានឈានទី១ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី២ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី៣ ភិក្ខុឯណោះបាន
ឈានទី៤ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ន ភិក្ខុឯណោះជាសកទាតាមី ភិក្ខុឯណោះជាអនាតាមី ភិក្ខុឯ
ណោះជាព្រះអរហន្ត ភិក្ខុឯណោះបានត្រៃវិជ្ជា ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា៦ កាលបើយើងពោល
យ៉ាងនេះហើយ ពួកជនទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនា ឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើ
បានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏នឹងមានសាមគ្គីស្មោះសរនឹងគ្នា មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នាឡើយ
នៅចាំវស្សាក៏ស្រួល ហើយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏យល់ព្រមថា ម្នាល
អាវុសោទាំងឡាយ ការពោលអូតឧត្តរិមនុស្សធម្មរបស់គ្នាយើងទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថ
ដែលលោកថាមកនឹងយើង (អម្បាញ់មិញនេះ) ស្រួលហើយ។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក ភិក្ខុ
ទាំងនោះក៏បានពោលអូតឧត្តរិមនុស្សធម្មទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថថា ភិក្ខុឯណោះបាន
ឈានទី១។ បេ។ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី២ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ន។ បេ។ ភិក្ខុឯណោះបាន
អភិញ្ញា៦។ គ្រានោះ មនុស្សទាំងនោះក៏និយាយគ្នាថា យើងរាល់គ្នាបានភិក្ខុបែបនេះមកនៅចាំ
វស្សា អើហ្ន៎ ហៅពេញជាលាភរបស់យើង ឈ្មោះថាយើងបានបុណ្យដោយងាយណាស់ហ្ន៎ ពីដើម
យើងរាល់គ្នាមិនដែលបានពួកភិក្ខុមានសីល មានធម៌ជាកុសល ដូចជាពួកភិក្ខុនេះមកនៅចាំវស្សា
(ដល់ម្តង) សោះឡើយ។ មនុស្សទាំងនោះ (កាលបើបាន) ភោជនាហារដែលត្រូវព្រឹសា ក៏បំរុងទុក
តែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានបរិភោគមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតាបិតា
កូន ប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស [បុរសអ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល។] មិត្ត អមាត្យ មន្ត្រី និងញាតិ
សាលាហិតសោះឡើយ ឬបានខាទនីយាហារដែលត្រូវព្រឹសា ក៏បំរុងទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំង
នោះ មិនហ៊ានបរិភោគមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតាបិតាទេ។ បេ។ មិនដែល

បានឲ្យទៅញាតិសាលាហិតឡើយ ឬបានគ្រឿងសម្រាប់ជញ្ជក់ជញ្ជាប់ ដែលឆ្ងាញ់ពីសា ក៏បំរុង
ទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានជញ្ជក់ជញ្ជាប់មាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅ
មាតាបិតាទេ។ បើ មិនដែលបានឲ្យទៅញាតិសាលាហិតឡើយ ឬបានទឹកដែលមានរសល្អ ក៏បំ
រុងទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានដឹកមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតា
បិតា កូន ប្រពន្ធ ខ្ញុំកំរ កម្មករបុរស មិត្ត អមាត្យ ញាតិសាលាហិតឡើយ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង
នោះ (លុះបានអាហារឆាន់បរិបូណ៌) ក៏មានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានទឹកមុខ
ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែកក៏ជ្រះថ្លា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើចេញវស្សារួចហើយ តែងនាំគ្នាចូលទៅ
គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នេះជាទំនៀមមិនដែលខានឡើយ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ លុះ
បាននៅចាំវស្សាគ្រប់៣ខែហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈរួចហើយ នាំយកបាត្រ និង
ចីវរចូលទៅក្រុងវេសាលី ដើរទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ដែលគង់នៅក្នុងគារសាលាព្រៃមហារនទៀបក្រុងវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាប
ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។

[២២៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ (រាល់ដំបន់ឯទៀត)
សឹងដ៏មានកាយស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាម
ដោយសរសៃ។ ឯពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបត្រើយស្ទឹងវត្តមុទា សឹងដ៏មានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយពេញ
លេញ មានមុខមាត់ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែកក៏ជ្រះថ្លាទាំងអស់គ្នា។ មានសេចក្តីថា ការស្មោះសរ
ចំពោះជាមួយនឹងអាគន្ធកភិក្ខុ គឺភិក្ខុដែលទើបនឹងមកដល់ថ្មី នេះជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគគ្រប់ព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួកភិក្ខុដែលនៅ
ទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាល្មមអត់ធន់បានទេឬ ក្នុងអដ្ឋកថា
ពន្យល់ថា ព្រះអង្គត្រាស់សួរដោយសំដៅសេចក្តីដូច្នោះថា យន្ត គឺសរីររបស់អ្នកទាំងអស់គ្នា ដែល
មានចក្រ២ មានទ្វារ៤នេះ អ្នករាល់គ្នាអាចធន់ទ្រាំថែរក្សា មិនមានទុក្ខលំបាកណាស់ទេឬ។ អ្នក
រាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេឬ យន្ត គឺសរីរនេះ អ្នករាល់គ្នាអាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានគ្រប់កិច្ច
ទាំងពួងមិនមានអន្តរាយ ទើសទាស់អ្វីទេឬ។ អ្នកទាំងឡាយមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទ
ទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាស្រួលបូល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេឬ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ

ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់
គ្នាមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ ឥតមានវិវាទទាស់ទែងគ្នាទេ នៅចាំវស្សា ក៏ស្រួលបួល មិនលំបាក
ដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេ។ (មានសេចក្តីថា) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវហេតុ
ហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់ហើយមិនត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ ត្រាស់
សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនត្រាស់សួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់សួរ
ចំពោះតែអំពើដែលមានប្រយោជន៍ អំពើដែលមិនមានប្រយោជន៍ ទ្រង់មិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះ
តថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ផ្តាច់បង់នូវអំពើដែលមិនមានប្រយោជន៍ដោយអរិយមគ្គអស់ហើយ។ ព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏មានជោគ ទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹង
សំដែងធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកសាវ័ក១។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
សួរពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹង វត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា បានជាមានសេចក្តី
សាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលបួល មិនលំបាកដោយអាហារ
បិណ្ឌបាត នោះតើដោយហេតុអ្វី។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់)។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះពិត
មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលតបវិញថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហេតុនេះមិនពិតទេ។

[២២៧] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ
ដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិន
គប្បី មិនគួរធ្វើសោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ គួរឃើង អ្នកឯងរាល់គ្នាហ៊ានពោលអួតឧត្តរិមនុ
ស្សធម្មទៅវិញទៅមកចំពោះពួកគ្រហស្ថ ព្រោះហេតុតែចង់ចំអែតផ្ទៃ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ បើ
អ្នករាល់គ្នាយកកាំបិតយ៉ាងមុត ដែលសំរាប់ពន្លះសាច់គោ មកវះពោះ (របស់ខ្លួន) វិញប្រសើរជាង
ឯការពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មរបស់គ្នានឹងគ្នាចំពោះពួកគ្រហស្ថ ព្រោះហេតុតែចង់ចំអែតផ្ទៃ
ដែលអ្នកឯងទាំងអស់គ្នាពោលរួចទៅហើយ (នោះ) ពុំប្រសើរសោះឡើយ ហេតុអ្វីបានជាតថាគត
ពោលយ៉ាងនោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពីព្រោះបុគ្គលដែលវះពោះខ្លួនឯងនោះ ជាហេតុ
បានតែត្រឹមសេចក្តីស្លាប់ ឬលំបាកទៀបស្លាប់ប៉ុណ្ណោះ កាលបើរំលាងខន្តអំពីមរណកាលទៅ ក៏

មិនទៅកើតជាតិរក្ខាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះហេតុដែលរះពោះនោះឡើយ ម្ចាស់មោឃ
បុរសទាំងឡាយ ឯចំណែកខាងភិក្ខុដែលពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាហេតុ ជាទីតាំងនេះ កាល
បើរំលងខ្លួនអំពីមរណកាលទៅហើយ ទៀងតែទៅកើតជាតិរក្ខាន ប្រេត អសុរកាយ នរក មិន
ខានឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការដែលពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មនេះ នឹងបាននាំមនុស្ស
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លា ឬមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុទាំងនោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំហើយ
ទើបទ្រង់សំដែងធម្មិកថា តទៅថា

[២៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ មានភិក្ខុជាមហាចោរ៥ពួក។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមហាចោរ៥ពួកនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់មហា
ចោរខ្លះដែលមានក្នុងលោកនេះថា បើដល់វេលាណាអញបានបរិសទ្យ១រយ ឬ១ពាន់ចោមរោមជា
គ្នាហើយ នឹងលើកចូលទៅក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី ហើយនឹងវាយសំពង់ ផ្តាច់ជីវិតពួកអ្នកស្រុក
ទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យផ្តាច់ជីវិត ដុតរោលអ្នកស្រុកទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង
ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដុតរោល។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក មហាចោរនោះ បានបរិសទ្យ១រយ ឬ
១ពាន់ចោមរោមជាគ្នាហើយ ក៏លើកចូលទៅក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី វាយសំពង់ ផ្តាច់ជីវិតអ្នក
ស្រុកទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យផ្តាច់ជីវិត ដុតរោលអ្នកស្រុកទាំងនោះដោយខ្លួនឯង
ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដុតរោល យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ភិក្ខុបាបខ្លះ
ដែលមានក្នុងសាសនានេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ (ត្រិះរិះ) ថាបើដល់កាលណាអញបានបរិសទ្យ១រយ
ឬ១ពាន់ចោមរោមជាគ្នាហើយ នឹងត្រេចទៅកាន់ចារិក ក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី ក៏នឹងបាននូវចីវរ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ដែលពួកគ្រហស្ថក្តី ពួកបព្វជិតក្តី ធ្វើសក្ការ
គោរពរាប់អានបូជាគោតក្រែង។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក ភិក្ខុបាបនោះបានបរិសទ្យ១រយ
ឬ១ពាន់ចោមរោមជាគ្នាហើយ ក៏ត្រេចទៅកាន់ចារិក ក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី បានចីវរ បិណ្ឌបាត
សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ដែលពួកគ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ធ្វើសក្ការគោរពរាប់អាន
បូជាគោតក្រែង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី១ ដែលមានប្រាកដក្នុងលោក។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុបាបខ្លះរៀនសូត្រធម្មិ

ន័យដែលតថាគតបានសំដែងហើយ ដុតកំដៅខ្លួនឯងចោល ក្នុងអង្គកថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុដែល
ចេះប្រៀបធៀបបុរាណ និងអង្គកថា ក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធ ហើយប្រសប់ធ្វើសំឡេងទេសនាផ្លូវព្រះ
សូត្រឲ្យយ៉ាងពីរោះ កាលបើចប់ធម៌ហើយ មានគេសួរថា លោកម្ចាស់រៀនពីលោកគ្រូអាចារ្យណា
មក ភិក្ខុនោះក៏លាក់មិនប្រាប់នាមគ្រូអាចារ្យ ឆ្លើយថា អាត្មាគ្មានគ្រូអាចារ្យណាអាចនឹងបង្រៀន
បានទេ រៀនចេះដឹងតែខ្លួនឯង យ៉ាងនេះហៅថា ដុតកំដៅខ្លួនឯងចោល។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី២ ដែលមានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមាន
តទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុបាបខ្លះពោលចោទភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរដ៏ស្អាត ដែល
កំពុងប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរដ៏បរិសុទ្ធ ចោទដោយការប្រព្រឹត្តមិនប្រសើរ [អង្គកថា អធិប្បាយថា ចោទ
ដល់ទីមេចុនធម្ម។ រកមូលគ្មាន ចោទដោយមិនបានឃើញនឹងភ្នែក មិនបានឮនឹងត្រចៀក ឬមិន
បានរង្សៀសក្នុងចិត្ត។។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី៣ មានប្រាកដក្នុងលោ
ក។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុបាបខ្លះសង្គ្រោះផ្តាប
ផ្តុនគ្រហស្ថដោយគ្រឿងគុកណ្តុររបស់សង្ឃ ឬគ្រឿងគុកណ្តុរបរិក្ខារ គ្រឿងគុកណ្តុរ គឺអ្វីខ្លះ គ្រឿង
គុកណ្តុរនោះគឺ គុម្ពផ្កា និងដើមឈើ១ ទីដែលសំរាប់ដាំគុម្ពផ្កា និងដើមឈើ១ កុដិ១ ទីដែលសំរាប់
សង់កុដិ១ គ្រែ១ តាំង១ ពូក១ ខ្នើយ១ ផ្ទាំងលោហៈ១ ស្នូកលោហៈ១ ក្អមលោហៈ១ ផែងលោហៈ
១ ព្រាក្យថា លោហៈ ជាពាក្យសំរាប់ហៅពួកគ្រឿងដែក ស្ពាន់ ទង់ដែងជាដើម។ កាំបិត១ ពូថៅ១
ដីង១ ចប១ ពន្លាក (ឬដែកកណ្តារ)១ វល្លិប្រវែងមួយលូកឡើងទៅ១ ឬស្សីប្រវែង៨ធ្នាប់ឡើងទៅ១
ស្មៅដំណែកទន្សាយ១ ស្មៅយាបូង១ ស្មៅធម្មតា១ ដីស្អិត១ គ្រឿងធ្វើនឹងឈើ១ គ្រឿងធ្វើនឹងដី១។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី៤ មានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុណាពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនប្រាកដក្នុងខ្លួន ភិក្ខុនេះជាមហាចោរទី៥ ជា
ចោរធំបំផុតក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសម
ណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ហេតុអ្វីបានជាតថាគតពោល
ដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពីព្រោះដុំបាយរបស់ជនអ្នកនៅក្នុងដែន គឺភិក្ខុនោះឯងលួចយកមកប
រិភោគ។ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីនោះឲ្យច្បាស់លាស់ឡើង ទើបត្រាស់សំដែង
សេចក្តីជាតាថាតទៅទៀតថា) ភិក្ខុណាមានខ្លួនតាំងនៅដោយអាការដទៃ គឺថាខ្លួនមានកាយ

សមាចារមិនបរិសុទ្ធជាដើម ហើយញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យដឹងថាខ្លួនតាំងនៅដោយអាការដទៃ គឺថាខ្លួន
មានកាយសមាចារជាដើមស្អាតវិញ ភិក្ខុនោះឯងហៅថា លួចភោជនគេមកបរិភោគ ដូចជាព្រាន
សត្វស្លាប លបលាក់ខ្លួនប្របគុម្ពឈើ បម្រុងចាំបាញ់សត្វ។ ភិក្ខុដែលយកសម្ពត់កាសាវមកព័ទ្ធព័ន្ធ
ក តែប្រព្រឹត្តធម៌អាក្រក់ជាធម្មតា គ្មានសង្រួម (តាមធម៌វិន័យ) ឡើយ ជាបុគ្គលលាមកក្រៃលែង
សឹងមានច្រើន ភិក្ខុនោះទៀងតែទោនរក ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើអាក្រក់។ បរិភោគដុំដែកដែល
កំពុងឆេះក្តៅ ឧបមាដូចជាអណ្តាតភ្លើងវិញ ប្រសើរជាង ឯភិក្ខុដែលទ្រុស្តសីល មិនសង្រួម (តាម
ធម៌វិន័យ) នឹងបរិភោគនូវដុំអាមិសរបស់ជនអ្នកនៅក្នុងដែន (នោះ) ពុំប្រសើរសោះឡើយ។

[២៣១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទា
ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម ពិបាកថែទាំ។ ហេ
ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុណាមួយមិនដឹងចំពោះ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌គួរឃើញដោយញាណដ៏
ប្រសើរ បង្កោនមកដាក់ក្នុងខ្លួនថា ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ ខ្ញុំឃើញដូច្នោះ លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះ
មានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ទោះបី) មានប្រាថ្នា
ចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ ហើយត្រឡប់ជានិយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះ
ទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថា ដឹង ខ្ញុំមិនឃើញយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថា ឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ
ភិក្ខុនេះឯងក៏នៅជាត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំវាសគ្មាន។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុរួចជាស្រេចយ៉ាងនេះ។

[២៣២] វេលានោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបមានសេចក្តីសំគាល់ថាឃើញ ក្នុងហេតុដែលខ្លួន
មិនឃើញ សំគាល់ថាដល់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានដល់ សំគាល់ថាត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុដែល
ខ្លួនឥតបានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់
ហើយបានពោលអួតអរហត្តផលដោយសំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង។ លុះដល់សម័យដទៃមក
ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឱនទៅរករាគៈខ្លះ ចិត្តឱនទៅរកទោសៈខ្លះ ចិត្តឱនទៅរកមោហៈខ្លះ។
សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងនោះថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តរួច

ជាស្រេចហើយ ម្តេចឡើយក៏យើងមកសំគាល់ថាឃើញក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានឃើញ
សំគាល់ថាដល់ក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានដល់ សំគាល់ថាត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុដែលយើងឥត
បានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ហើយ
បានពោលអួតអរហត្តផល ដោយសំគាល់ថាខ្លួនយើងបានត្រាស់ដឹង (ដូច្នោះ) យើងប្រហែលជាត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះបានប្រាប់សេចក្តីនេះ ដល់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ។ ព្រះ
អានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីសំគាល់ថា ឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥត
ឃើញ សំគាល់ថាបានដល់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានដល់ សំគាល់ថាបានត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុ
ដែលខ្លួនឥតបានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានធ្វើ
ឲ្យច្បាស់លាស់ ហើយពោលអួតអរហត្តផល ដោយសេចក្តីសំគាល់ថា ខ្លួនបានត្រាស់ដឹង ក៏អំពើ
ដែលពោលអួតនេះជាអព្វោហារិក (មិនហៅថាជាអង្គនៃអាបត្តិឡើយ)។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះ
ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថា
ក្នុងគ្រានោះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុណាមួយ មិនដឹងច្បាស់ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌មានញាណ (សេចក្តីដឹង) និង
ទស្សនៈ (កិរិយាឃើញ) ដ៏ប្រសើរ អាចកំចាត់នូវកិលេស គួរបង្ហោនមកដាក់ក្នុងខ្លួនដោយពាក្យថា
ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ ខ្ញុំឃើញដូច្នោះ លុះដល់សម័យដទៃអំពើនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេ
សាកសួរក្តី ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ទោះបី) មានប្រាថ្នាចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ ហើយត្រឡប់ជា
និយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថាដឹង ខ្ញុំមិន
ឃើញយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថាឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក
រកសំវាសគ្មាន រៀរលែងតែ សំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង។

[២៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ណាក៏ដោយ។ បេ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ បេ។
ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចានេះ សំដៅឲ្យឈ្មោះថា ភិក្ខុ ក្នុងអត្ថនេះ។ ត្រង់
ពាក្យថា មិនដឹងច្បាស់ សេចក្តីថា មិនដឹងមិនឃើញនូវកុសលធម៌ដែលមិនមាន មិនពិត មិន
ប្រាកដក្នុងខ្លួន (ហើយចូលចិត្តថា) កុសលធម៌ទាំងឡាយរបស់អញមាន។ ឈាន (គុណជាតិសំរាប់

ដុតបង់នូវកិលេស)១ វិមោក្ខ (គុណធម៌ដែលផុតស្រឡះចាករាគៈជាដើម)១ សមាធិ (សភាពដែល
ដំកល់ចិត្តស្មើមាំល្អក្នុងអារម្មណ៍)១ សមាបត្តិ (គុណជាតិដែលដល់ព្រម)១ ញាណទស្សនៈ (កិរិយា
ឃើញដោយបញ្ញា)១ មគ្គការវនា (កិរិយាចំរើននូវមគ្គ)១ ផលសច្ចិកិរិយា (ដំណើរធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់
នូវផល)១ កិលេសប្បហាន (កិរិយាលះបង់កិលេស)១ វិនិវរណតា ចិត្តស្ស ចិត្តមាននិវរណធម៌
ប្រាសហើយ១ សុញ្ញាគារេ អភិរតិ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់១ (ធម៌ទាំង១០នេះ) ហៅថា ឧត្ត
រិមនុស្សធម្ម។ ត្រង់ពាក្យថា បង្ហោនមកដាក់ក្នុងខ្លួន សេចក្តីថា បង្ហោនកងកុសលធម៌ទាំងនោះមក
ដាក់ក្នុងចិត្ត ឬបង្ហោនចិត្តទៅក្នុងកងកុសលធម៌ទាំងនោះ។ ត្រង់ពាក្យថា ញាណ បានដល់វិជ្ជា គឺ
សេចក្តីដឹងវិសេសយ៉ាង។ ត្រង់ពាក្យថា ទស្សនៈ សេចក្តីថា ធម្មជាតណា ហៅថា ញាណ ធម្ម
ជាតនោះហៅថា ទស្សនៈ ធម្មជាតណាហៅថា ទស្សនៈ ធម្មជាតនោះហៅថា ញាណ។ ត្រង់ពាក្យ
ថា ពោលអួត សេចក្តីថា ប្រាប់ដល់ស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ
ខ្ញុំឃើញដូច្នោះ សេចក្តីថា ខ្ញុំដឹងធម៌នេះ ខ្ញុំឃើញធម៌នេះ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌នេះជាប់រស់ខ្ញុំ ៗក៏យល់
ជាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នេះហើយ។

[២៣២] ត្រង់ពាក្យថា លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក សេចក្តីថា កិរិយាពោលអួតក្នុងខ
ណៈណា លុះដល់សម័យដែលកន្លងនូវខណៈ នូវស្របក់ នូវពេលមួយរំពេចនោះមក។ ត្រង់ពាក្យ
ថា ទោះមានគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា វត្ថុណាដែលខ្លួនបានប្តេជ្ញាហើយ ក៏មានអ្នកឯទៀតគេសាក
សួរចំពោះវត្ថុនោះថា ធម៌អ្វីខ្លះដែលលោកបានត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុដូចម្តេច បានជាលោកបាន
ត្រាស់ដឹង លោកបានត្រាស់ដឹងពីអង្គល់ លោកបានត្រាស់ដឹងក្នុងទីណា កិលេសណាខ្លះដែល
លោកបានលះរួចហើយ លោកបានធម៌ដូចម្តេចខ្លះ។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះឥតមានគេសាកសួរក្តី សេ
ចក្តីថា ឥតមានអ្នកណាមួយសួរដណ្តឹងឡើយ។ ត្រង់ពាក្យថា ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
សេចក្តីថា (ភិក្ខុ) មានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ គឺសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុ
ស្សធម៌ដែលមិនពិត មិនប្រាកដ ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា មានប្រាថ្នាចង់
ឲ្យបរិសុទ្ធ សេចក្តីថា (ភិក្ខុនោះ) ទោះមានប្រាថ្នាចង់ទៅជាគ្រហស្ថក្តី ចង់ទៅជាឧបាសកក្តី ចង់ទៅ
ជាញាមវត្តក្តី ចង់ទៅជាសាមណេរក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះ ហើយ
ពោលថាដឹង ខ្ញុំមិនបានឃើញយ៉ាងនេះ ហើយពោលថាបានឃើញ សេចក្តីថា ខ្ញុំមិនបានដឹងធម៌

នេះទេ ខ្ញុំមិនបានឃើញធម៌នេះទេ ធម៌នេះ ខ្ញុំគ្មានទេ ខ្ញុំនឹងបានឃើញច្បាស់ក្នុងធម៌នេះក៏ទេ។
ត្រង់ពាក្យថា ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ សេចក្តីថា ខ្ញុំពោលសោះទេ ខ្ញុំពោលកុហកទេ ខ្ញុំពោលមិន
ពិតទេ ខ្ញុំពោលមិនប្រាកដទេ ខ្ញុំបានជាជ្រុលពោល មកពីហេតុមិនដឹងសោះទេ។ ត្រង់ពាក្យថា វៀរ
លែងតែសំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង សេចក្តីថា លើកលែងតែខ្លួនបានត្រាស់ដឹងមែន។

[២៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនេះក្តី ពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុដែលមានក្នុងសិក្ខាបទមុន។
ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក សេចក្តីថា ធម្មតាដើមឆ្នោត តែមានកក់បុតហើយ មិនអាចនឹងដុះឡើង
ទៀតបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នាអាក្រក់ គឺសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ហើយ
ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនកើតក្នុងខ្លួន មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យ
បុត្រ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតពោលថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ត្រង់
ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន ដែលហៅថា សំវាសនោះ គឺសង្ឃកម្មជាមួយគ្នា បាតិមោក្ខទ្វេសជាមួយគ្នា
សេចក្តីសិក្សាស្មើគ្នា នេះហៅថា សំវាស។ ភិក្ខុនោះគ្មានសំវាសដូច្នោះទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជា
តថាគតពោលថា រកសំវាសគ្មាន។

[២៣៦] ដែលហៅថា ឧត្តរិមនុស្សធម្ម (នោះសំដៅយក) ឈាន១ វិមោក្ខ១ សមាធិ១
សមាបត្តិ១ ញាណទស្សនៈ១ មគ្គការវនា១ ផលសច្ចិកិរិយា១ កិលេសប្បហាន១ វិនិវរណតា ចិត្ត
ស្ស១ សុញ្ញតាវេ អភិវតិ១។ ត្រង់ពាក្យថា ឈាន បានខាងបឋមជ្ឈាន ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន
ចតុត្ថជ្ឈាន។ ត្រង់ពាក្យថា វិមោក្ខ (នោះ) បានខាងឯសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិត
វិមោក្ខ។ ត្រង់ពាក្យថា សមាធិ (នោះ) បានខាង ឯសុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមា
ធិ។ ត្រង់ពាក្យថា សមាបត្តិ (នោះ) បានខាង សុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមា
បត្តិ។ ត្រង់ពាក្យថា ញាណ (នោះ) បានខាង ត្រៃវិជ្ជា។ ត្រង់ពាក្យថា មគ្គការវនា (នោះ) បានខាង
សតិប្បដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤ ឥន្ទ្រិបាទ៤ ឥន្ទ្រិយ៥ ពល៥ ពោជ្ឈង្គ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏
ប្រសើរ។ ត្រង់ពាក្យថា ផលសច្ចិកិរិយា (នោះ) បានខាង ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវសោតាបត្តិផល ធ្វើ
ឲ្យច្បាស់លាស់នូវសកទាគាមិផល ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវអនាគាមិផល ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវ
អរហត្តផល។ ត្រង់ពាក្យថា កិលេសប្បហាន (នោះ) បានខាង កិរិយាលះបង់រាគៈ លះបង់ទោសៈ

លះបង់មោហៈ។ ត្រង់ពាក្យថា វិនិវរណតា ចិត្តស្ស (នោះ) បានខាង ការហាមឃាត់ចិត្តចាករាគៈ ហាមឃាត់ចិត្តចាកទោសៈ ហាមឃាត់ចិត្តចាកមោហៈ។ ត្រង់ពាក្យថា សុញ្ញាគារេ អភិរតិ (នោះ) បានខាង ឯសេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ដោយបឋមជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយ ទុតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយតតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយចតុត្ថជ្ឈាន។

[២៣៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការ ៣យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញ កំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ ត្រូវអាបត្តិបារា ជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការ៤យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយ កុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយ អាការ៥យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំង សេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការ៦យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹង និយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួន ថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេ ចក្តីពេញចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈាន ហើយ ដោយអាការ៧យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិត ត្រង់១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២២២] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់រួចហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់រួចហើយ ដោយអាការៈ៤យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់រួចហើយ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់រួចហើយ ដោយអាការៈ៦យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់រួចហើយ ដោយអាការៈ៧យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (បឋមជ្ឈាននេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង ឲ្យពិស្តារហើយយ៉ាងណា ឈានទាំងពួងមាន ទុតិយជ្ឈានជាដើម បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ)។

[២២៣] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្គាល់ជំនាញហើយ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយដោយអាការៈ៣ [ត្រង់ឈានទាំង៣ គឺទុតិយជ្ឈាន១ តតិយជ្ឈាន១ ចតុត្ថជ្ឈាន១ នេះ ក្នុងឈានមួយៗ ត្រូវប្រែជា៥លើកៗ ដូចជាបឋម

ជ្ឈានដែរ គឺទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៣យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៤យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៥យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៦យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៧យ៉ាង។ តតិយជ្ឈាន ប្រកបដោយអាការៈ៣យ៉ាង ៤យ៉ាង ៥យ៉ាង ៦យ៉ាង ៧យ៉ាង។ ចតុត្ថជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៣យ៉ាង ៤យ៉ាង ៥យ៉ាង ៦យ៉ាង ៧យ៉ាង។ យ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២៤៤] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់សុញ្ញតវិមោក្ខ កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខ កាន់អប្បណិហិតវិមោក្ខ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងអប្បណិហិតវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

[២៤៥] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់សុញ្ញតសមាធិ កាន់អនិមិត្តសមាធិ កាន់អប្បណិហិតសមាធិ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងអប្បណិហិតសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

[២៤៦] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់សុញ្ញតសមាបត្តិ កាន់អនិមិត្តសមាបត្តិ កាន់អប្បណិហិតសមាបត្តិ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងអប្បណិហិតសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមាបត្តិ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

[២៤៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវត្រៃវិជ្ជា អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងត្រៃវិជ្ជា ត្រៃវិជ្ជាអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

[២៤៨] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ សតិបដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤ ឥទ្ធិបាទ៤ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុង ឥទ្ធិបាទ៤ ឥទ្ធិបាទ៤ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៤៩] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ ឥន្ទ្រិយ៥ ពល៥ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងពល៥ ពល៥ អាត្មាបាន ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥០] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានត្រាស់ដឹងហើយ កំពុងត្រាស់ដឹង បានត្រាស់ដឹងនូវពោជ្ឈង្គ៧ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងពោជ្ឈង្គ៧ ពោជ្ឈង្គ៧ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥១] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានត្រាស់ដឹងហើយ កំពុងត្រាស់ដឹង បានត្រាស់ដឹងនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ហើយ ក្នុងមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់ លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥២] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានសម្រេចហើយ កំពុងសម្រេច បាន សម្រេចនូវសោតាបត្តិផល សកទាតាមិផល អនាតាមិផល អរហត្តផល អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជា អ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងអរហត្តផល អរហត្តផល អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយ អាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥៣] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា រាគៈអាត្មាបានកំចាត់បង់ហើយ រាគៈអាត្មា បានខ្ចាក់ចោលហើយ រាគៈអាត្មាបាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតហើយ រាគៈអាត្មាបានបន្សាត់ចេញហើយ រាគៈ អាត្មាបានរលាស់ចោលហើយ រាគៈអាត្មាបានរើចោលហើយ រាគៈអាត្មាបានគាស់រំលើងហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ទោសៈអាត្មា

បានកំចាត់បង់ហើយ។ បើ មោហៈអាត្មាបានកំចាត់បង់ហើយ បានខ្ជាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតហើយ បានបន្យាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានរើចោលហើយ បានគាស់ រំលើងហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើ

[២៥២] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ចិត្តរបស់អាត្មាមានសេចក្តីរារាំងប្រាស គឺផុត ស្រឡះហើយចាករាគៈ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ ហើយចាកមោហៈ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញ នឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹង ខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំង សេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

សុទ្ធិកវា ចប់។

[២៥៣] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ បឋមជ្ឈានផង កាន់ទុតិយជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋម ជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈាន និងទុតិយជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយ អាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈាន និងតតិយជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើ ឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹង ខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នក បានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង បឋមជ្ឈាន និងចតុត្ថ ជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បើ

[២៥៤] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ បឋមជ្ឈានផង សុញ្ញតវិមោក្ខផង បឋមជ្ឈានផង អនិមិត្តវិមោក្ខផង បឋមជ្ឈានផង អប្បណិហិត

វិមោក្ខផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង អប្បណិហិត
វិមោក្ខផង បឋមជ្ឈាន និងអប្បណិហិតវិមោក្ខ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការព
យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់
បឋមជ្ឈានផង សុញ្ញតសមាធិផង បឋមជ្ឈានផង អនិមិត្តសមាធិផង បឋមជ្ឈានផង អប្បណិហិត
សមាធិផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង អប្បណិហិត
សមាធិផង បឋមជ្ឈាន និងអប្បណិហិតសមាធិ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការ
ពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥៨] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់
បឋមជ្ឈានផង សុញ្ញតសមាបត្តិផង បឋមជ្ឈានផង អនិមិត្តសមាបត្តិផង បឋមជ្ឈានផង អប្បណិ
ហិតសមាបត្តិផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង អប្បណិ
ហិតសមាបត្តិផង បឋមជ្ឈាន និងអប្បណិហិតសមាបត្តិ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយ
អាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៥៩] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ
បឋមជ្ឈានផង ត្រៃវិជ្ជាផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង
ត្រៃវិជ្ជាផង បឋមជ្ឈាន និងត្រៃវិជ្ជា អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៦០] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ
បឋមជ្ឈានផង សតិបដ្ឋាន៤ផង បឋមជ្ឈានផង សម្មប្បធាន៤ផង បឋមជ្ឈានផង ឥទ្ធិបាទ៤ផង
អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង ឥទ្ធិបាទ៤ផង បឋមជ្ឈាន
និងឥទ្ធិបាទ៤ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

[២៦១] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ បឋមជ្ឈានផង ឥន្ទ្រិយ៥ផង បឋមជ្ឈានផង ពល៥ផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង ពល៥ផង បឋមជ្ឈាន និងពល៥ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយ អាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗហេ។

[២៦២] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ បឋមជ្ឈានផង ពោជ្ឈង្គ៧ផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈានផង ពោជ្ឈង្គ៧ផង បឋមជ្ឈាន និងពោជ្ឈង្គ៧ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗហេ។

[២៦៣] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ បឋមជ្ឈានផង មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុង បឋមជ្ឈានផង ក្នុងមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង បឋមជ្ឈាននិង មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ ប្រសើរ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗហេ។

[២៦៤] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវ បឋមជ្ឈានផង សោតាបត្តិផលផង បឋមជ្ឈានផង សកទាតាមិផលផង បឋមជ្ឈានផង អនាតាមិ ផលផង បឋមជ្ឈានផង អរហត្តផលផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈាន ផង អរហត្តផលផង បឋមជ្ឈាន និងអរហត្តផល អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការ ពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗហេ។

[២៦៥] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ បឋមជ្ឈាន ទាំងរាគៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ។ អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន។ ហេ។ ទាំងទោសៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ។ អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន។ ហេ។ ទាំងមោហៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ជាក់ចោលហើយ បានធ្វើឲ្យផុតស្រឡះហើយ

បានបន្ទាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ
ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

[២៦៦] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់
បឋមជ្ឈាន ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ
ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ដោយអាការពយ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា
អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក និយាយរួចហើយ ដឹង
ខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេច
ក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់

[២៦៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់
ទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងទុតិយជ្ឈានផង ត
តិយជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈាន និងតតិយជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ដោយអាការព
យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុង
ចូល បានចូលកាន់ទុតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុង
ទុតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈាន និងចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ
ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានដល់
ហើយ កំពុងដល់ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈានផង សុញ្ញតវិមោក្ខផង ទុតិយជ្ឈានផង អនិមិត្តវិមោក្ខ
ផង ទុតិយជ្ឈានផង អប្បណិហិតវិមោក្ខផង ទុតិយជ្ឈានផង សុញ្ញតសមាធិផង ទុតិយជ្ឈានផង
អនិមិត្តសមាធិផង ទុតិយជ្ឈានផង អប្បណិហិតសមាធិផង ទុតិយជ្ឈានផង សុញ្ញតសមាបត្តិផង
ទុតិយជ្ឈានផង អនិមិត្តសមាបត្តិផង ទុតិយជ្ឈានផង អប្បណិហិតសមាបត្តិផង ទុតិយជ្ឈានផង
ត្រៃវិជ្ជាផង ទុតិយជ្ឈានផង សតិប្បដ្ឋាន៤ផង ទុតិយជ្ឈានផង សម្មប្បធាន៤ផង ទុតិយជ្ឈានផង
ឥទ្ធិបាទ៤ផង ទុតិយជ្ឈានផង ឥន្ទ្រិយ៥ផង ទុតិយជ្ឈានផង ពល៥ផង ទុតិយជ្ឈានផង ពោជ្ឈង្គ
៧ផង ទុតិយជ្ឈានផង មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង ទុតិយជ្ឈានផង សោតាបត្តិផលផង

ទុតិយជ្ឈានផង សកទាតាមិផលផង ទុតិយជ្ឈានផង អនាតាមិផលផង ទុតិយជ្ឈានផង អរហត្ត ផលផង។ បេ។ អាត្មាបានចូលហើយកាន់ទុតិយជ្ឈាន ទាំងរាគៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ។ បេ។ ទាំងទោសៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ។ បេ។ ទាំងមោហៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ចាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្យាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោល ហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មា បានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន ទាំងចិត្តរបស់អាត្មាក៏បានផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ អាត្មាបាន ចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន ទាំងចិត្តរបស់អាត្មាក៏បានផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ អាត្មាបាន ចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន ទាំងចិត្តរបស់អាត្មាក៏បានផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ត្រូវអាបត្តិបា រាជិក។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ ទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយក្នុងទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈាន និងបឋមជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់រលាស់ហើយ ដោយអាការព យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។

ពទ្ធចក្ក ចប់។

បណ្ឌិតត្រូវធ្វើពទ្ធចក្កឲ្យមានបទផ្លាស់ប្តូរគ្នា ធ្វើតាមមូលមួយៗដូចន័យដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សំដែងហើយនោះផងចុះ។

នេះជាសេចក្តីសង្ខេប

[២៦៨] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ចិត្តរបស់អាត្មាបានផុតស្រឡះហើយចាកមោ ហៈផង អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈានផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ ហើយចាកមោហៈផង អាត្មាជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយក្នុងបឋមជ្ឈានផង ចិត្តរបស់ អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ទាំងបឋមជ្ឈាន អាត្មាក៏បានធ្វើឲ្យច្បាស់រលាស់ហើយ ដោយ អាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុត ស្រឡះហើយចាកមោហៈផង អាត្មាបានចូលហើយកាន់ទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ចតុត្ត

ជ្ឈានផង សុញ្ញតវិមោក្ខផង អនិមិត្តវិមោក្ខផង អប្បណិហិតវិមោក្ខផង សុញ្ញតសមាធិផង អនិមិត្ត
សមាធិផង អប្បណិហិតសមាធិផង សុញ្ញតសមាបត្តិផង អនិមិត្តសមាបត្តិផង អប្បណិហិត
សមាបត្តិផង ត្រៃវិជ្ជាផង សតិប្បដ្ឋាន៤ផង សម្មប្បធាន៤ផង ឥទ្ធិបាទ៤ផង ឥន្ទ្រិយ៥ផង ពល៥
ផង ពោជ្ឈង្គ៧ផង មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង សោតាបត្តិផលផង សកទាតាមិផលផង
អនាតាមិផលផង អរហត្តផលផង ដោយអាការពយ៉ាងៗបេ។ រាគៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផ
ងៗបេ។ ទោសៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផងៗបេ។ ទាំងមោហៈ អាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ
បានខ្ចាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្សាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោល
ហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាបានផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ
ផង ចិត្តរបស់អាត្មាបានផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាបានផុតស្រឡះហើយ
ចាកមោហៈផង ដោយអាការពយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិកៗបេ។

ចក្កមានមូល១ ចប់ដោយសង្ខេបៗ

[២៦៧] ចក្កមានមូល១ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សំដែងដោយពិស្តារហើយយ៉ាងណា ចក្កមាន
មូល២ក្តី មានមូល៣ក្តី មានមូល៤ក្តី មានមូល៥ក្តី មានមូល៦ក្តី មានមូល៧ក្តី មានមូល៨ក្តី មាន
មូល៩ក្តី មានមូល១០ក្តី បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ។

ឥទ្ធិ សព្វមូលកំ

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[២៧០] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់
បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង សុញ្ញតវិមោក្ខផង អនិមិត្តវិមោក្ខ
ផង អប្បណិហិតវិមោក្ខផង សុញ្ញតសមាធិផង អនិមិត្តសមាធិផង អប្បណិហិតសមាធិផង សុញ្ញ
តសមាបត្តិផង អនិមិត្តសមាបត្តិផង អប្បណិហិតសមាបត្តិផង ត្រៃវិជ្ជាផង សតិប្បដ្ឋាន៤ផង សម្ម
ប្បធាន៤ផង ឥទ្ធិបាទ៤ផង ឥន្ទ្រិយ៥ផង ពល៥ផង ពោជ្ឈង្គ៧ផង មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង
សោតាបត្តិផលផង សកទាតាមិផលផង អនាតាមិផលផង អរហត្តផលផងៗបេ។ រាគៈអាត្មាបានកំ

ចាត់ចេញហើយផង។ ទោសៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផង។ ទាំងមោហៈ អាត្មាក៏បាន
កំចាត់ចេញហើយ បានខ្ចាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្ទាត់ចេញហើយ
បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ
ហើយ ចាករាគៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយ ចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ
ហើយ ចាកមោហៈផង ដោយអាការពយ៉ាងៗបេ។ ដោយអាការពយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួន
ថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ លុះនិយាយ
រួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់
ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

ចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់។

សុទ្ធិកវារកថា ចប់។

[២៧១] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏
និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន ដូច្នោះទៅ
វិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេ
ចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន
កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ត
តិយជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើ
អ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូល
ហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មា
បានចូលហើយ កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវ
អាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា
អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជា
និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់សុញ្ញតវិមោក្ខ កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខ កាន់អប្បណិហិតវិមោក្ខ
កាន់សុញ្ញតសមាធិ កាន់អនិមិត្តសមាធិ កាន់អប្បណិហិតសមាធិ កាន់សុញ្ញតសមាបត្តិ កាន់

អនិមិត្តសមាបត្តិ កាន់អប្បណិហិតសមាបត្តិ កាន់ត្រៃវិជ្ជា កាន់សតិប្បដ្ឋាន៤ កាន់សម្មប្បធាន៤
 កាន់ឥទ្ធិបាទ៤ កាន់ឥន្ទ្រិយ៥ កាន់ពល៥ កាន់ពោជ្ឈង្គ៧ កាន់មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ កាន់សោតា
 បត្តិផល កាន់សកទាតាមិផល កាន់អនាតាមិផល កាន់អរហត្តផល ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង
 បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុ
 ល្លច្ច័យ។ បើ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏
 និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា រាគៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយ។ បើ ទោសៈ
 អាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយ។ បើ ទាំងមោហៈអាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ចាក់ចោល
 ហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្សាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់
 រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់
 ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើ ភិក្ខុចង់និយាយ
 ថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរ
 ជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោ
 សៈ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង គឺ មុននឹង
 និយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក
 លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ ដូច្នោះ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទ
 បាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តី
 ច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើ

ខណ្ឌចក្ក នៃនិក្ខេបបទ ជាវត្ថុនិស្សារក ចប់។

[២៧២] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏
 និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់តតិយជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ
 ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តី
 ច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បើ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន
 កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ

ហើយចាកមោហៈ ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មា បានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជា និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹង សេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។

ពទ្ធចក្កមានមូលមួយ នៃវត្តនិស្សារក និយាយពីមូល ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងហើយដោយសង្ខេប

(ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[២៧៣] ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ កាលដែល និយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិន ដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ ហើយចាកមោហៈ កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់ អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។

ចក្កមានមូល១ នៃវត្តនិស្សារក ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងដោយសង្ខេប ចប់។

[២៧៤] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ត តិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហក ដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាបានផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ដូច្នោះវិញ

ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តី ច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បេ។

ខណ្ឌចក្កមានមូលពីរ នៃវត្តនិស្សារក។

[២៧៥] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ ចតុត្ថជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើ អ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូល ហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹង ខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈ ដូច្នោះវិញ ដោយអាការព យ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវ អាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយ ជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូល ហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បេ។

ពទ្ធចក្កមានមូលពីរ នៃវត្តនិស្សារក។

[២៧៦] ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មា ផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជា និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹង សេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះ ហើយចាកមោហៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្ត

របស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ ដូច្នេះវិញ ដោយអាការពយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តី ច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយៗបេ។

ចក្កមានមូលពីរនៃវត្ថុនិស្សារក ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងដោយសង្ខេប ចប់។

[២៧៧] ចក្កមានមូលមួយៗ នៃបទទាំងឡាយដែលព្រះសង្ឃីតិកាចារ្យបានដកល់ទុកហើយ បណ្ឌិតគប្បីសំដែងយ៉ាងណា ចក្កមានមូល៣ក្តី មានមូល៤ក្តី មានមូល៥ក្តី មានមូល៦ក្តី មានមូល ៧ក្តី មានមូល៨ក្តី មានមូល៩ក្តី មានមូល១០ក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះផងចុះ។ (ម្យ៉ាងទៀត) ច ក្កមានមូលមួយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនសំដែងហើយដោយពិស្តារយ៉ាងណា (ចក្កមានមូលបីជាដើម) បណ្ឌិតគប្បីសំដែងដោយពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ។

ឥទ្ធិ សព្វមូលកំ

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់

(ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[២៧៨] ភិក្ខុនិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់ តតិយជ្ឈានផង កាន់ចតុត្ថជ្ឈានផង កាន់សុញ្ញតវិមោក្ខផង កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខផង កាន់អប្បណិ ហិតវិមោក្ខផង កាន់សុញ្ញតសមាធិផង កាន់អនិមិត្តសមាធិផង កាន់អប្បណិហិតសមាធិផង កាន់ សុញ្ញតសមាបត្តិផង កាន់អនិមិត្តសមាបត្តិផង កាន់អប្បណិហិតសមាបត្តិផង កាន់ត្រៃវិជ្ជាផង កាន់ សតិប្បដ្ឋាន៤ផង កាន់សម្មប្បធាន៤ផង កាន់ឥទ្ធិបាទ៤ផង កាន់ឥន្ទ្រិយ៥ផង កាន់ពល៥ផង កាន់ ពោជ្ឈង្គ៧ផង កាន់មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង កាន់សោតាបត្តិផលផង កាន់សកទាតាមិផលផង កាន់អនាតាមិផលផង កាន់អរហត្តផលផង រាគៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផង។ បេ។ ទោសៈ អាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផង។ បេ។ ទាំងមេហៈអាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ចាក់ចោល ហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្យាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់ រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាករាគៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុត

ស្រឡះហើយចាកទោសៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយ ថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកមោហៈផង ដូច្នោះវិញ ដោយអាការពយ៉ាងៗបេ។ ដោយ អាការពយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំង សេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវត្រឹមតែ អាបត្តិបុល្ល្ច្ច័យៗបេ។

ចក្ករបយ្យាល នៃវត្ថុនិស្សារក ចប់។

វត្ថុកាមវារកថា ចប់។

[២៧៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូល ហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុង បឋមជ្ឈាន បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការពយ៉ាង គឺ មុននឹង និយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ លុះនិយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវ អាបត្តិបុល្ល្ច្ច័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយ ដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋម ជ្ឈាន ភិក្ខុនោះជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈាន បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបាន ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការៈ-៤-៦-៧យ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹង និយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹង ខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំង សេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល្ច្ច័យ បើ អ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយ

ជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន កាន់សុញ្ញតវិមោក្ខ កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខ កាន់អប្បណិហិតវិមោក្ខ កាន់សុញ្ញ
តសមាធិ កាន់អនិមិត្តសមាធិ កាន់អប្បណិហិតសមាធិ កាន់សុញ្ញតសមាបត្តិ កាន់អនិមិត្តសមាបត្តិ
កាន់អប្បណិហិតសមាបត្តិ កាន់ត្រៃវិជ្ជា កាន់សតិប្បដ្ឋាន៤ កាន់សម្មប្បធាន៤ កាន់ឥទ្ធិបាទ៤ កាន់
ឥន្ទ្រិយ៥ កាន់ពល៥ កាន់ពោជ្ឈង្គ៧ កាន់មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ កាន់សោតាបត្តិផល កាន់
សកទាតាមិផល កាន់អនាតាមិផល កាន់អរហត្តផល ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងអរហត្ត
ផល អរហត្តផល ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹង
សេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗបេ។ ភិក្ខុ
និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក រាគៈភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញហើ
យ។បេ។ ទោសៈភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញហើយ។បេ។ ទាំងមោហៈភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញ
ហើយ បានខ្ជាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្សាត់ចេញហើយ បានរលាស់
ចោលហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេ
ចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗបេ។ ភិក្ខុ
និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះផុតស្រឡះហើយ
ចាករាគៈ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះផុតស្រឡះហើយចាក
មោហៈ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ
ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួច
ហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តី
ពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបាន
ចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន
ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គ
នោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ដោយអាការៈ៣-៧យ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួន
ថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួច
ហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត

បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨០] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណាបានប្រើចីវររបស់អ្នក ភិក្ខុណាបាន ឆាន់បិណ្ឌបាតរបស់អ្នក ភិក្ខុណាបានប្រើប្រាស់ទីសេនាសនៈរបស់អ្នក ភិក្ខុណាបានបរិភោគ ភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺរបស់អ្នក វត្ថុរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបាននៅហើយ ចីវរ របស់អ្នកដែលភិក្ខុបានប្រើប្រាស់ហើយ បិណ្ឌបាតរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបានឆាន់ហើយ ទីសេនា សនៈរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបានប្រើប្រាស់ហើយ ភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺដែលភិក្ខុ ណាបានបរិភោគហើយ អ្នកអាស្រ័យនឹងភិក្ខុណា ហើយបានប្រគេនវត្ថុ បានប្រគេនចីវរ បាន ប្រគេនបិណ្ឌបាត បានប្រគេនទីសេនាសនៈ បានប្រគេនភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ចតុ ត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ដោយអាការព្យាយាម គឺ មុននឹង និយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេ ចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវ អាបត្តិបុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

របយ្យាលចំនួន១៥ ចប់។

បច្ចុយប្បដិសំយុត្តវារកថា ចប់។

[២៨១] ភិក្ខុនិយាយស្មានថា ខ្លួនបានមគ្គផល១ ភិក្ខុនិយាយពីមគ្គផលដោយឥតមាន ប្រាថ្នានឹងពោលអួតកុហក១ ភិក្ខុត្អិត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ១ ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុជា ខាងដើមបញ្ញត្តិ១ (ភិក្ខុប៉ុណ្ណោះ) ឥតមានអាបត្តិឡើយ។

[២៨២] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោមនេះ)

រឿងអធិមានភិក្ខុ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងព្រៃ រឿងភិក្ខុទៅបិណ្ឌបាត រឿងសទ្ធិវិហារិកនៃឧបជ្ឈាយ័ រឿងពួកភិក្ខុដំកល់ឥរិយាបថ រឿងភិក្ខុអ្នកថាលះសញ្ញាជនធម៌បាន រឿងភិក្ខុនៅក្នុងទីស្ងាត់ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងវត្ត រឿងភិក្ខុដែលឧបាសកផ្គត់ផ្គង់ រឿងភិក្ខុនិយាយអ្នកអរហត្តផលថាគ្មានក្រ រឿងភិក្ខុព្យាយាម រឿងពួកភិក្ខុនិយាយថា អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីស្តាយក្រោយ ទើបត្រូវខ្លាចមច្ចុ រឿងពួកភិក្ខុនិយាយថា ធម៌តែបុគ្គលប្រកបព្យាយាមត្រូវហើយ អាចឲ្យប្រោសប្រាណបាន រឿងភិក្ខុ២រូបជាអ្នកអត់ធន់វេទនា រឿងភិក្ខុ២រូបដែលព្រាហ្មណ៍និមន្ត រឿងភិក្ខុ៣រូបនិយាយអ្នកអរហត្តផល រឿងភិក្ខុឃាត់បង់នូវផ្ទះ រឿងភិក្ខុឃាត់បង់កាមទាំងឡាយ រឿងភិក្ខុអ្នកត្រេកអរ រឿងភិក្ខុចៀសចេញទៅ រឿងជនពិឃាតគោ២នាក់ ម្នាក់កើតជាអដ្ឋិសង្ខារិកប្រេត ម្នាក់កើតជាមំសបេសិប្រេត រឿងព្រានសត្វស្លាបកើតជាមំសបិណ្ឌប្រេត រឿងអ្នកសម្លាប់សត្វចៀម កើតជានិច្ចវិប្រេត រឿងអ្នកសម្លាប់ជ្រូកកើតជាអសិលោមប្រេត រឿងព្រានម្រឹកកើតជាសត្តិលោមប្រេត រឿងពេជ្ឈយាតកើតជាឧសុលោមប្រេត រឿងនាយសារបីកើតជាសូចិលោមប្រេត រឿងបុរសដែលនិយាយពាក្យញុះញង់កើតជាសូចកប្រេត គឺសូចិលោមប្រេតទីពីរ ដែលមានសំដែងទៅខាងមុខ។ រឿងអមាត្យកាត់ក្តីអ្នកស្រុករៀច កើតជាអណ្តារិប្រេត គឺកុម្មណ្ឌប្រេត ដែលមានសំដែងទៅខាងមុខនោះឯង។ រឿងអ្នកដែលធ្វើបរទារកម្ម កើតជាប្រេតលិចទៅក្នុងរណ្តៅលាមក រឿងព្រាហ្មណ៍កំណាចកើតជាប្រេតស៊ីតែលាមកជាប្រក្រតី រឿងស្រីប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី កើតជានិច្ចវិប្រេត រឿងស្រីមេមត់ កើតជាមង្គលីប្រេត រឿងស្រីមកកើតជាឱកិលិនីប្រេត ព្រោះចាក់ស្រោចរងើកភ្លើងលើស្រីរួមប្តី រឿងអ្នកពិឃាតចោរ កើតជាប្រេតដាច់ក្បាល រឿងភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខុមាណា សាមណោរ សាមណេរី ដែលបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមកសរូប ប្រព្រឹត្តធ្វើតែបាបកម្មជាដរាប រឿងស្ទឹងតបោទា រឿងចំបាំងក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ រឿងដែលចុះឡើងនៃពួកជំរី រឿងសោភិតភិក្ខុជាអរហន្តរលឹកជាតិបាន៥០០កល្យា។

[២៨៣] សម័យនោះ ភិក្ខុមួយរូប ពោលអូតអរហត្តផល ដោយនឹកស្មានថាខ្លួនបាន សម្រេចពិតហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តជា ស្រេចហើយ អញត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគក្នុងកាលនោះឯង។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (ដំណើរនិយាយអូតអរហត្តផល) ដោយ នឹកស្មានថាខ្លួនបានសម្រេចពិត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៨៤] គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងព្រៃដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញនៅក្នុងព្រៃ យ៉ាងនេះ អ្នកផងគង់នឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏បានសរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេ ចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវតាំងចិត្តនឹងនៅក្នុងព្រៃឲ្យគេសរសើរឡើយ ភិក្ខុណានៅ (ដោយតាំងចិត្តយ៉ាងនេះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅដើម្បី បិណ្ឌបាត ដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញដើរទៅបិណ្ឌបាតយ៉ាងនេះ អ្នកផងនឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏បានសរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវតាំង ចិត្តនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតឲ្យគេសរសើរឡើយ ភិក្ខុណាដើរទៅ (ដោយគិតយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនឹងភិក្ខុមួយរូបថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកភិក្ខុណាដែលជាសុទ្ធិវិហារិករបស់ឧបជ្ឈាយ័នៃយើង ភិក្ខុទាំងនោះសុទ្ធតែជាអរហន្តទាំងអស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះ អង្គមានប្រាថ្នានឹងអូតអារដ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ សម័យនោះ ភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនឹងភិក្ខុមួយរូបថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួក ភិក្ខុណាដែលជាអន្តោសិកនៃឧបជ្ឈាយ័របស់យើង ភិក្ខុទាំងអស់នោះសុទ្ធតែជាអ្នកមានបូទ្វិធំ មានអានុភាពច្រើន។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគៗ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានបុណ្យ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអួត។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ។

[២៨៦] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបដើរចង្រ្កម ដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញចង្រ្កមយ៉ាង នេះ បណ្តាជននឹងសរសើរអញ។ បណ្តាជនក៏បានសរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ បើ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវដើរចង្រ្កមដោយតាំងចិត្ត (នឹងឲ្យគេសរសើរដូច្នោះ) ឡើយ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កម (ដោយគិតយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរ ដោយតាំងចិត្ត។ បើ អង្គុយដោយតាំងចិត្ត។ បើ ដេកដោយ តាំងចិត្តថា កាលបើអញប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ អ្នកផងនឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏សរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវ សម្រេចឥរិយាបថដេក ដោយតាំងចិត្ត (នឹងឲ្យគេសរសើរដូច្នោះ) ឡើយ ភិក្ខុណាសម្រេច (ឥរិយាបថយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៧] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែល អួតនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ សញ្ញាជនធម៌ទាំងឡាយ ខ្ញុំលះបង់អស់ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកអួតនោះ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗ ព្រះ អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២៨៨] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ មាន ភិក្ខុអ្នកបានបរចិត្តវិជ្ជា គឺកិរិយាកំណត់ដឹងចិត្តរបស់អ្នកដទៃ លោកបានហាមប្រាមភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកកុំនិយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មយ៉ាងនេះឡើយ (ព្រោះ) ឧត្តរិមនុស្សធម្មនុ៎ះ មិន មានដល់ខ្លួនលោកទេ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគៗ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។ ក្នុង

សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ ទេវតាបាន
ពោលឃាត់ហាមភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកកុំពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មយ៉ាងនេះ
(ពីព្រោះ) ឧត្តរិមនុស្សធម្មនុ៎ះ មិនទាន់មានដល់ខ្លួនលោកទេ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។
ទើបក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
បារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៧] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបបាននិយាយនឹងឧបាសកម្នាក់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មាន
អាយុ ភិក្ខុណាគង់នៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត។ ឯភិក្ខុនោះតែងនៅក្នុងវត្តរបស់
ឧបាសកនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអួត។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
បារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ត្រាហើយ មានភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនេះនឹង
ឧបាសកម្នាក់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានទំនុកបំរុងភិក្ខុអង្គណាដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនា
សនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជម្ងឺ ភិក្ខុអង្គនោះជាព្រះអរហន្ត។ ឯឧបាសក
នោះក៏តែងទំនុកបំរុងភិក្ខុនោះដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់
មនុស្សមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភា
គ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអួត។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២៨៨] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏
មានអាយុបានសម្រេចដល់ឧត្តរិមនុស្សធម្មហើយឬ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុសោ
ទាំងឡាយ កិរិយាដែលនឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល មិនមែនក្រឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេ
ចក្តីសង្ស័យថា ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលជាសាវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកទាំងអម្បាល
នោះ ទើបគួរពោលយ៉ាងនេះ ក៏ខ្លួនអញមិនទាន់បានជាសាវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនៅឡើយ

អញប្រហែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ទើបក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ក្នុងសម័យនោះ មានភិក្ខុ
មួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម្មដែរ
ឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ធម្មតា អ្នកមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ រមែងញ៉ាំង
ព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងអួត មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូប
មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា នៃអាវុសោ លោកកុំគប្បីខ្លាចឡើយ។ ភិក្ខុ
នោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនខ្លាចសេចក្តីស្លាប់ទេ។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតមានដល់
ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងអួត មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។
សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់
អាវុសោ លោកកុំខ្លាចឡើយ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុណានៅមានសេចក្តី
ក្តៅក្រហាយ ស្តាយក្រោយដោយពិតនៅឡើយ ភិក្ខុនោះទើបត្រូវខ្លាច។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតមាន
ដល់ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវ
អាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មាន
អាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម្មដែរឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ធម្មតា អ្នកដែល
ប្រកបដោយព្យាយាមត្រូវហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេច
ក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវ
អាបត្តិឡើយ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មាន
អាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម្មដែរឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ធម្មតាអ្នកមាន
ព្យាយាមប្រារព្ធហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។
បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។
សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្ត

រិមនុស្សធម្មដែរឬ? ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ធម្មតាអ្នកមានព្យាយាមប្រកប
ត្រូវហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ
មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលអារុសោ លោកល្មមអត់ធន់
បានទេឬ លោកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលក្រៅ
ការមិនអាចនឹងអត់ធន់បានឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូប
មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលអារុសោ លោកល្មមអត់ធន់បានទេឬ លោក
ល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលជាបុថុជ្ជន មិនអាច
នឹងអត់ធន់បានឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ បានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអួត។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។

[២៩១] សម័យនោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បាននិមន្តពួកភិក្ខុ ហើយបានទទួលពាក្យទូលថា
បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តចូលមក។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏
មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំងឡាយ មិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ ប៉ុន្តែ ព្រាហ្មណ៍នេះនិយាយ
លើកយើងទាំងឡាយដោយពាក្យថា ព្រះអរហន្ត យើងរាល់គ្នាត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបភិក្ខុ
ទាំងនោះក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថាម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រាហ្មណ៍ពោលដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់និមន្តភិក្ខុ
ទាំងឡាយហើយបានពោលពាក្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្ត
ទាំងឡាយនិមន្តគង់។ បើ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្ត
ឆាន់។ បើ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ឲ្យឆ្អែត។
បើ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាអរហន្តទេ ក៏ព្រាហ្មណ៍នេះនិយាយលើក

យើងដោយពាក្យថា ព្រះអរហន្ត យើងគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរៀងនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ពោលដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩២] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អាសវធម៌ទាំងឡាយខ្ញុំបានលះបង់អស់ហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ត្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូប ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ក៏ឧត្តរិមនុស្សធម្មទាំងនេះ ខ្ញុំករុណាមានសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំឃើញចំពោះខ្លួនឯងក្នុងធម៌ទាំងនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២៩៣] សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិបាននិមន្តភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្យលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តមកនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ បុគ្គលដូចជាអាត្មា មិនគួរដើម្បីនឹងនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលគ្មានបំណងនឹងពោលអួតមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិបាននិមន្តភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តមកបរិភោគកាមទាំងឡាយចុះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ឯកាមទាំងឡាយ អាត្មាយាត់រាំងរាបានហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលគ្មានបំណងនឹងអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិបានសួរភិក្ខុ មួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ត្រេកសប្បាយ ដែរឬទេ? ភិក្ខុនោះនិយាយថា ម្ចាស់ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាត្មាត្រេកសប្បាយដែរ (តែត្រេក សប្បាយ) ដោយសេចក្តីសប្បាយដ៏ ខ្ពត្តម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា ភិក្ខុទាំងឡាយណា មួយដែលជាសាវករបស់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ភិក្ខុទាំងនោះទើបគួរពោលពាក្យយ៉ាងនេះបាន ក៏ខ្លួនអញមិនមែនជាសាវករបស់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទេ អញត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះក៏ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក៏ទូលតបថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នក ដែលគ្មានបំណងនឹងពោលអួត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៤] សម័យនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ បានធ្វើកតិកា (ណាត់គ្នា) ថា ភិក្ខុអង្គណានឹងចេញចាកអាវាសនេះជាមុនគេ យើងទាំងឡាយនឹងដឹងថា ភិក្ខុអង្គនោះជាព្រះ អរហន្ត។ មានភិក្ខុមួយរូបចេញចាកអាវាសនោះទៅមុនគេ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះចូរដឹងនូវ អញថាជាព្រះអរហន្តចុះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ក៏ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយ។

[២៩៥] គ្រានោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុងវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន។ សម័យនោះ ព្រះលក្ខណត្ថេរនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ គង់នៅលើភ្នំគិដ្ឋកូដ។ គ្រា នោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងទ្រង់បាត្រនិងចីវរចូលសំដៅទៅឯទី ដែលព្រះលក្ខណត្ថេរគង់ ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោលក្ខណៈ មកយើងនឹងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ

ថា ករុណា អារុសោ។ គ្រាដែលព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវដ៏មានអាយុ កំពុងតែចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង (ដល់មក)ត្រង់កន្លែងមួយក៏បានធ្វើនូវញញឹម ឲ្យប្រាកដ។ លំដាប់នោះ ព្រះលក្ខណត្រូវដ៏មានអាយុ ក៏សួរព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោមហាមោគ្គល្លានអ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ចំពោះកិរិយាធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដ(នេះ)។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោលក្ខណៈ កាលនេះមិនមែនជាកាលគួរនឹងព្យាករប្រស្នានេះទេ លោកចូរសួរប្រស្នានេះនឹងខ្ញុំក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះលក្ខណត្រូវដ៏មានអាយុ និងព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវដ៏មានអាយុ ក៏និមន្តទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាតក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ទើបចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះលក្ខណត្រូវដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹង ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា ក្នុងថ្ងៃនេះ មហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ កាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដក្នុងកន្លែងមួយ ម្ចាស់អារុសោមោគ្គល្លាន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ចំពោះកិរិយាធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដនោះ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញអដ្ឋិសង្ខុលិកប្រេត [ប្រេតឥតមានសាច់ឈាមឡើយ មានតែរាងឆ្អឹង] កំពុងតែអណ្តែត ឯអាកាស ពពួកត្នាត ពពួកខ្លែង ពពួករអាត [បានពិនិត្យ មើលក្នុងគម្ពីរទាំងពួងមានអភិធានប្បទី បិកាជាដើម ឃើញថា កង្ក ប្រែថា ខ្លែង កុលល ប្រែថា រអាត ឬ ប្រមង់។ ត្រង់កង្កាបិ ក្នុងទីនេះ ឱ.ម .ជា កាកាបិ(ក្អែក)។ សត្វទាំងពពួកនេះមិនមែនសត្វធម្មតាមែនទែនទេ គឺសត្វដែលកើតអំពីបាបកម្មរបស់ប្រេតនុ៎ះឯង] ដេញតាម ចោមឆាបចឹកចោះកើចជញ្ជែងអដ្ឋិសង្ខុលិកប្រេតនោះតាមចន្លោះនៃឆ្អឹងជំនីទាំង ឡាយ អដ្ឋិសង្ខុលិក ប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ ម្ចាស់អារុសោ ទើបខ្ញុំមានបរិវិតក្តថា យីអើហ្ន៎ (នេះហៅពេញ) ជាអស្ចារ្យ យីអើហ្ន៎ មិនធ្លាប់កើតមានសោះឡើយ សត្វបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះតើ យក្សបែបនេះនឹង ត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ ប្រេតបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ កិរិយាត្រឡប់បានរូបរាងបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុ មកហើយត្រាស់ប្រាប់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ សាវកទាំងឡាយមានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវកទាំងឡាយមាន
ញាណកើតពិតហើយ ព្រោះហេតុថា សាវកនឹងដឹង ឬនឹងឃើញ ប្រេតបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើប្រេត
បែបនេះឲ្យជាបន្ទាល់ (របស់តថាគត) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះ តថាគតបានឃើញពីក្នុង
កាលមុនរួចមកហើយ ប៉ុន្តែតថាគតមិនបានសំដែង ព្រោះថា បើតថាគត សំដែងទៅ ពពួកជន
ដទៃមិនជឿ (ពាក្យ) តថាគត ពពួកជនណាដែលមិនជឿតថាគត សេចក្តីដែលមិនជឿនោះនឹងនាំ
ឲ្យខានបានប្រយោជន៍ នាំឲ្យបានសេចក្តីទុក្ខអស់កាលយូរអង្វែងដល់ពពួកជនទាំងនោះ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិឃាតគោ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ដោយកម្មវិបាកនោះ
អ្នកពិឃាតគោនោះទៅឆេះនៅក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺអស់រយពាន់ សែនឆ្នាំ ដ៏ច្រើន ដោយ
សេសសល់នៃកម្មវិបាកនោះ ក៏ត្រឡប់មកទទួលផលគឺ ត្រឡប់បានរូអត្តភាព បែបនេះឯង។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយមោគ្គល្លានពោលពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេវហេ។
ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញមំសបេសីប្រេត ប្រេត
មានរាងកាយដូចជាចម្រៀកសាច់ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញ
តាមចោមឆាបចឹកចោះជញ្ជាំងមំសបេសីប្រេតនោះឯង មំសបេសីប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយសត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិឃាតគោ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ ម្នាល
អារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញមំសបិណ្ណប្រេត ប្រេតមានរាង
កាយដូចជាដុំសាច់ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោម ឆាប
ចឹកចោះជញ្ជាំងមំសបិណ្ណប្រេតនោះឯង មំសបិណ្ណប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយសត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាព្រានសត្វស្លាប ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ ម្នាលអារុសោ
លក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសដែលកើតជានិច្ចចរិប្រេត ប្រេត
មានរាងកាយរងាលឥតស្បែក កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាម
ចោមឆាបចឹកចោះជញ្ជាំងនិច្ចចរិប្រេតនោះឯង និច្ចចរិប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកសម្លាប់សត្វចៀម ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ ម្នាល
អារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសដែលកើតជាអសិលោ
មប្រេត ប្រេតមានដាវដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជារោម កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ដាវ

ទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជកាយនៃប្រេតនោះឯង អសិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិ ឃាតជ្រូកចិញ្ចឹមជីវិត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯងៗហើយ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែល ចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសត្តិលោមប្រេត [ប្រេតមាន លំពែងដោតជាប់នឹង រាងកាយដូចជារោម] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស លំពែងទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែត ខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជកាយនៃប្រេតនោះឯង សត្តិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែក ថ្ងូរៗហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាព្រានម្រឹត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯងៗហើយ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាឧសុ លោមប្រេត [ប្រេតមានព្រួញដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជារោម] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ព្រួញទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជកាយនៃប្រេត នោះឯង ឧសុលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាពេជ្ឈយាត [ជាពេជ្ឈយាតបាញ់មនុស្សទោសដោយព្រួញៗ] ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯងៗហើយ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសូចិ លោមប្រេត [ប្រេតមានម្ពូលដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជារោម] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ម្ពូលទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជកាយនៃប្រេត នោះឯង សូចិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជានាយសារថី ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯងៗហើយ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំ គិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសូចិលោមប្រេត [ប្រេតមានដែកស្រួចចាក់ខ្ពស់ច្រូងច្រាងនា រាងកាយដូចជារោម] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ដែកស្រួចទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះដោត ចូលទៅតាមក្បាល ហើយធ្លាយចេញមកតាមមាត់ ដោតចូលទៅតាមមាត់ ហើយធ្លាយចេញមក ខាងទ្រូង ដោតចូលទៅតាមទ្រូង ហើយធ្លាយចេញមកខាងពោះ ដោតចូលទៅតាមពោះ ហើយ ធ្លាយចេញមកខាងក្តៅ (ទាំងពីរ) ដោតចូលទៅតាមក្តៅ (ទាំងពីរ) ហើយធ្លាយចេញមកខាងស្នង (ទាំងពីរ) ដោតចូលទៅតាមស្នង (ទាំងពីរ) ហើយធ្លាយចេញមកខាងជើង (ទាំងពីរ) សូចិលោម ប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកញុះញង់គេ

ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្នាលអាវុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបាន ឃើញបុរសដែលកើតជាកុម្មុណ្ណប្រេត [ប្រេតមានអណ្ណៈ (ពងល្វា) ប៉ុនក្នុងយ៉ាងធំៗ] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ប្រេតនោះកាល បើដើរលុះតែលើកអណ្ណៈទាំងនោះលី ទើបដើរទៅបាន កាលបើអង្គុយ ក៏ចេះតែអង្គុយសង្កត់លើអណ្ណៈទាំងនោះឯង ពពួកត្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាម ចោមឆាប ចឹកចោះជញ្ជាំង កុម្មុណ្ណប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យក្តីនៃអ្នកស្រុកដោយអំពើវៀច ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្នាលអាវុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលលិចចុះទាំង ក្បាល ទៅក្នុងរណ្តៅលាមក [ហៅគូថខាទិប្រេត]។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកធ្វើបរទារកម្ម ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ ម្នាលអាវុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះ អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលលិចចុះទាំង ក្បាលទៅក្នុងរណ្តៅលាមក [ហៅគូថខាទិប្រេត] កំពុងតែ (ចាប់) លាមកដោយដៃទាំងពីរស៊ី។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជា ព្រាហ្មណ៍កំណាចក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលក្នុងសាសនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះ នាមកស្សប បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃដោយ (ពាក្យថានិមន្តឆាន់) ភត្តាហារ ក៏ចាក់លាមកពេញក្នុងស្លូក រួចហើយប្រើគេឲ្យប្រាប់ភត្តកាលថា [ពេលដែលចាត់ចែងចង្ហាន់ស្រេចហើយ ត្រូវនិមន្តឆាន់] បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់ (ចង្ហាន់) ទាល់ឆ្អែតក្នុងទីនេះផង សូម និមន្តយក (ចង្ហាន់) អំពីទីនេះទៅផង ដោយកម្មវិបាកនោះ ព្រាហ្មណ៍កំណាចនោះក៏ឆេះនៅក្នុង នរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺអស់រយ ពាន់ សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសំណល់នៃកម្មវិបាកនោះឯង ក៏បាន មកសោយនូវផលកម្មដែលត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយមោគ្គល្លានពោល នូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្នាលអាវុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃ នេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជានិច្ចវិប្រេត [ប្រេតមានរាងកាយ រងាលតតស្បែក] កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកត្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាប ចឹក ចោះ ជញ្ជាំងនិច្ចវិប្រេតនោះឯង និច្ចវិប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាស្រីប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តីក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នេះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្នាល

អារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជាមង្គលីប្រេត
[ប្រេតមានរាងកាយអាក្រក់គួរខ្ពើមឆ្អើម] មានក្លិនស្អុយ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នា
ខ្លាំង រអាត ដេញតាមចោមឆាប ចឹកចោះ ជញ្ជាំងមង្គលីប្រេតប្រេតនោះឯង មង្គលីប្រេតនោះចេះ
តែស្រែកថ្ងូរៗបេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាស្រីមេមត់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯ
ងៗបេ។ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជា
ឌីកិលិនីប្រេត [ប្រេតមានរាងកាយស្រោចដោយរងើកភ្លើង] ចេះរោលដោយរងើកភ្លើង មានរងើក
ភ្លើងធ្លាក់ស្រោចលើខ្លួន (ក្តៅអន្ទះសារ) កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ឌីកិលិនីប្រេតនោះចេះតែ
ស្រែកថ្ងូរៗបេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអគ្គមហេសីនៃស្តេចក្នុងដែនកលិង្គ
ជាស្រីមានចិត្តបូស្សា បានចាក់រងើកភ្លើងមួយអម្បែងលើស្រីជាសត្រូវៗបេ។ ម្នាលអារុសោលក្ខ
ណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញអសីសកពន្ធប្រេត [ប្រេតឥតក្បាល មានរូប
សណ្ឋានដូចសាកអសុកដាច់ក្បាល] កំពុងតែ អណ្តែតទៅឯអាកាស ប្រេតនោះមានភ្នែក និងមុខ
នៅត្រង់ទ្រូង ពពួកគ្នា ខ្លាំង រអាត ដេញតាមចោមឆាបចឹក ចោះជញ្ជាំងនូវអសីសកពន្ធប្រេត
នោះឯង ប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗបេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិយា
តចោរឈ្មោះទារមិកក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯងៗបេ។ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះ
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញភិក្ខុ [ហៅភិក្ខុប្រេត គឺប្រេតមានភេទដូចជាភិក្ខុ] កំពុងតែ អណ្តែតទៅ
ឯអាកាស សង្ឃាដំរិះរបស់ភិក្ខុនោះក្តី មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺ វត្ថុពន្ធុ
ចង្កេះក្តីក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ រាងកាយរបស់ភិក្ខុនោះក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ ភិក្ខុ
នោះចេះតែស្រែកថ្ងូរៗបេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនុ៎ះ ជាភិក្ខុបាបក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ព្រះនាមកស្សបៗបេ។ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញ
ភិក្ខុនី [ហៅសិក្ខុមានាប្រេត] បានឃើញសាមណេរ [ហៅសាមណេរប្រេត] បានឃើញសាមណេរី
[ហៅសាមណេរីប្រេត] កំពុងតែ អណ្តែតទៅឯអាកាស សង្ឃាដំរិះរបស់សាមណេរីនោះក្តី មានភ្លើង
ឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ វត្ថុពន្ធុចង្កេះក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោ
សន្ទៅ រាងកាយក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ សាមណេរីនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ ម្នាលអារុសោ
លក្ខណៈ ខ្ញុំក៏មានបរិវិតក្តីថា យីអើហ្ន៎ (នេះហៅពេញ) ជាអស្ចារ្យ យីអើហ្ន៎ មិនដែលកើតមាន

សោះឡើយ សត្វបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះទេតើ យក្សបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ ប្រេតបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ កិរិយាត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ក៏សឹងមានខ្លះដែរ តើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះសាវកទាំងឡាយមានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយសាវកទាំងឡាយមានញាណកើតពិតហើយ ព្រោះហេតុថាសាវកនឹងដឹង ឬឃើញ សាមណេរីបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើនូវសាមណេរីបែបនេះឲ្យជាបន្ទាល់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ តថាគតបានឃើញតាំងពីក្នុងកាលមុនរួចមកហើយដែរ តែតថាគតមិនបាន សំដែងប្រាប់ ព្រោះថាបើតថាគតសម្តែងប្រាប់ទៅជនទាំងឡាយឯទៀតគេក៏មិនជឿ ពួកជនណា ដែលមិនជឿពាក្យតថាគត សេចក្តីដែលមិនជឿនោះនឹងនាំឲ្យបាននូវកម្មមិនមែនជាប្រយោជន៍ នឹងនាំឲ្យបានសេចក្តីទុក្ខអស់កាលយូរអង្វែងដល់ជនទាំងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនុ៎ះ ជាសាមណេរីបាបក្នុងសាសនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមកស្សប ដោយកម្មវិបាកនោះ សាមណេរី នោះឆេះនៅក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺថាអស់រយ-ពាន់-សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសំណល់នៃកម្ម វិបាកនោះ ទើបបានមកសោយផលកម្មដែលត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៦] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយនិយាយ ប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះហូរមកអំពីអន្លង់ទឹកណា អន្លង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹកត្រជាក់ ទឹកឆ្ងាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដ៏ល្អគួរជាទីរីករាយមានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើនមានទាំង ផ្កាឈូកប៉ុនៗកង់ (នៃរថ) រីកស្តុះស្តាយ តែថាស្ទឹងតបោទានេះ មានទឹកក្តៅហូរមក។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ហេតុអ្វីព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះហូរមកអំពីអន្លង់ទឹកណាអន្លង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹក ត្រជាក់ ទឹកឆ្ងាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដ៏ល្អគួរជាទីរីករាយ មានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើន មានទាំង ផ្កាឈូកប៉ុនៗកង់ (នៃរថ) រីកស្តុះស្តាយ តែថាស្ទឹងតបោទានេះមានទឹកក្តៅហូរមក ព្រះមហា មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតើ)។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏

មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះហូរមកអំពីអន្ទង់ទឹកណា អន្ទង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹកត្រជាក់ ទឹកត្រាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដំបូលគួរជាទីរីករាយ មានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើន មានទាំងផ្កាឈូកប៉ុនៗកង (នៃរថ) រីកស្កុះស្កាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែស្ទឹងតបោទានេះមកតាមចន្លោះនៃមហានរកទាំងពីរ[អង្គកថា ពន្យល់សេចក្តីថា មានមហាបេតលោវា គឺលោកជាស្ថានលំនៅដ៏ធំសម្រាប់ពួកប្រេត នៅចំក្រុងរាជគ្រឹះ ស្ទឹងតបោទានេះមកតាមចន្លោះនៃមហាលោហកុម្មិនរកទាំងពីរត្រង់មកលើមហាបេតលោក នោះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាមានទឹកក្តៅហូរមក] ព្រោះហេតុនោះ បានជាស្ទឹងតបោទានេះមានទឹកក្តៅហូរមក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៧] សម័យនោះព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមពិម្ពិសារជាឥសូរៈក្នុងដែនមគធៈ ជាអធិបតីលើសេនាកំពុងតែតស្រ្តាមជាមួយនឹងពពួកស្តេចលិច្ឆវី ក៏ទ្រង់បាក់ទ័ព (បរាជ័យ)។ លុះកាលជាខាងក្រោយមក ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ឲ្យកេណ្ឌាប្រមូលពួកសេនា ហើយទ្រង់ផ្តាញ់ពពួកស្តេចលិច្ឆវីបានវិញ។ ស្តេចក៏ទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីស្រ្តាមដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆវីព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ។ គ្រានោះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបានហៅពួកភិក្ខុមក ហើយប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់ផ្តាញ់ពពួកស្តេចលិច្ឆវីបានហើយ ទើបទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីស្រ្តាមដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆវីព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ផ្តាញ់ពពួកស្តេចលិច្ឆវីបានហើយ ក៏ទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីស្រ្តាមដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆវីព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតី)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់បាក់ទ័ព (បរាជ័យចាញ់) ពួកស្តេចលិច្ឆវីជាន់ដំបូង លុះកាលជាខាងក្រោយ ស្តេចទ្រង់ឲ្យកេណ្ឌាប្រមូលពួកសេនាបាន ទើបផ្តាញ់ពពួកស្តេចលិច្ឆវីបានវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៨] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបានចូលសមាធិ ឥតមានកំរើកប្រែប្រួល ទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះ សប្បុរិកា បានឮសូរសម្រែកដំរីទាំងឡាយ ដែលកំពុងតែចុះឡើង ស្រែកបន្ធិកោញនាទ ដាក់ ប្រមោយក្នុងមាត់ ជញ្ជូចឮសូរដូចជាសម្រែកក្រៀលៗ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបានចូលសមាធិ ឥតមានកំរើកប្រែប្រួល ទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះសប្បុរិកា បាន ឮសូរសម្រែកដំរីទាំងឡាយ ដែលកំពុងចុះឡើង ស្រែកបន្ធិកោញនាទ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន អាយុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតី)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិនុំមាន ប៉ុន្តែសមាធិនោះមិនបរិសុទ្ធ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិ ទេ។

[២៩៩] គ្រានោះព្រះសោភិតត្ថេរដ៏មានអាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំរព្វកជាតិបានប្រមាណ៥០០កល្យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ហេតុអ្វី បានជាព្រះសោភិតត្ថេរដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំរព្វកជាតិបានប្រមាណ៥០០កល្យ ព្រះសោភិតត្ថេរដ៏មានអាយុពោលអួតឧត្ត រិមនុស្សធម្ម (ទេតី)។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយសោភិតភិក្ខុរព្វកជាតិបានមែន តែថារព្វកបានត្រឹមតែជាតិ១ប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ សោភិតភិក្ខុពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សោភិតភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

បារាជិកទី៤ ចប់។

[៣០០] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះបារាជិកទាំង៤ ដែលខ្ញុំបាន សំដែងហើយនេះ បណ្តាអាបត្តិទាំង៤នុំ ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិណាមួយហើយ ក៏មិនបាននូវកិរិយា នៅរូបរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយឡើយ ភិក្ខុនោះជាបារាជិក រកសំវាសគ្មាន កាលពីមុនយ៉ាង ណាមិញ ខាងក្រោយក៏ដូច្នោះដែរ [អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា កាលដែលបុគ្គលនោះនៅជា

គ្រហស្ថ ឬនៅជាសាមណេរ មិនអាចរួបរួមសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយបាន យ៉ាងណា លុះ
ដល់ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ក៏ដូច្នោះដែរ។។។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិបារាជិកទាំង៤នោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមសួរគំរប់ពីរដងទៀត លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរគំរប់៣
ដងទៀត លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ហើយក្នុងបារាជិកាបត្តិទាំង៤នេះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាស្ងៀម។ ខ្ញុំព្រះករុណាដឹងថា លោក
ទាំងឡាយបរិសុទ្ធហើយ ដោយហេតុដែលស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

បារាជិកកណ្ត ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទរបស់បារាជិកកណ្តនោះ

បារាជិកសិក្ខាបទទាំង៤ គឺ សេពមេបុន១ លួចទ្រព្យគេ១ សម្លាប់មនុស្ស១ ពោលអ្នកឧត្តរិម
នុស្សធម្ម១ ហៅថាឆៃជ្ជវត្ថុ (វត្ថុដាច់ចាកភិក្ខុការៈ) មិនត្រូវសង្ស័យឡើយ។

មាតិកា

វេរញ្ញកណ្ត

សំដែងអំពីវេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សំដែងអំពីសេចក្តីប្រៀបធៀបដោយកូនមាន់

សំដែងអំពីត្រៃវិជ្ជា

សំដែងអំពីស្រុកវេរញ្ញាអត់បាយ

សំដែងអំពីព្រហ្មចរិយធម៌មិនស្ថិតនៅយូរ

ពាក្យពោលប្រារព្ធនូវសេចក្តីបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ

សំដែងអំពីពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ផ្ទះវេរញ្ញាប្រាហ្មណ៍

បារាជិកកណ្តា សិក្ខាបទទី ១

និទានសុទិន្ទភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១ និទានមេស្វា

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ និទានវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ

ចំណែកសិក្ខាបទ

លក្ខណៈមិនពោលលាសិក្ខា

លក្ខណៈពោលលាសិក្ខា

លក្ខណៈមិនពោលលាសិក្ខា

របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គឥតស្រោមទ្រនាប់

របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គមានស្រោមទ្រនាប់

វិនិតវត្ថុ រឿងភិក្ខុមិនបានពោលលាសិក្ខា ជាដើម

បារាជិកកណ្តាសិក្ខាបទទី ២

និទានធនិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ចំណែកសិក្ខាបទ

និយាយអំពីទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងផែនដី

និយាយអំពីប្រយោគបង្គាប់

អាការនៃអវហារ

វិនិតវត្ថុ រឿងភិក្ខុត្រេចទៅបិណ្ណបាត ជាដើម

បារាជិកកណ្តុសិក្ខាបទទី ៣

និទានក្នុងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

និយាយអំពីអាណាបានស្សតិសមាធិ

និទានក្នុងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ចំណែកសិក្ខាបទ

និយាយអំពីប្រយោគបង្គាប់

និយាយអំពីពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់

និយាយអំពីដំណើរសម្លាប់ដោយរូប ជាដើម

និយាយអំពីដំណើរបង្គាប់ឲ្យស្លាប់ ជាដើម

វិនិតវត្ថុ រឿងភិក្ខុពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់ ជាដើម

បារាជិកកណ្តសិក្ខាបទទី ៤

រឿងភិក្ខុពោលអូតឧត្តរិមនុស្សធម្ម

រឿងពួកភិក្ខុនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវគ្គមុទា

និយាយអំពីមហាចោរ ៥ពួក

សេចក្តីបញ្ញាតិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញាតិជាបន្ទាប់

ចំណែកសិក្ខាបទ

និយាយអំពីឧត្តរិមនុស្សធម្ម មានឈាន ជាដើម

និយាយអំពីសុទ្ធិកជ្ឈាន

និយាយអំពីមគ្គ ជាដើម

និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក

និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

និយាយអំពីបេយ្យាល ១៥

វិនិតវត្ថុ និយាយអំពីសេចក្តីតាំងចិត្ត ជាដើម

វិនិតវត្ថុ និទានអដ្ឋិសង្ខ័យិកប្រេត ជាដើម